

## **Programmabegroting 2023**

# Voorwoord

Aan de leden van de gemeenteraad,

## Samen bouwen we aan onze gemeenschap, voor vandaag en morgen!

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2023. De eerste begroting in een nieuwe raads- en collegeperiode. In deze begroting zijn voor 2023 en verder de kaders uit onze eerste kadernota vertaald naar beleidsdoelen, acties en wat het gaat kosten. We hanteren hierbij voor het eerst de nieuwe opzet uit de doelenboom. Ook geven we met deze meerjarenbegroting invulling aan de ambities uit het coalitieakkoord.

Met deze ambities laten we de kracht van klein zien, voor onze gemeenschap, voor onze regio én landelijk. De grootste uitdaging is namelijk koers houden om te blijven bouwen aan onze organisatie én aan onze gemeenschap. Het zijn roerige tijden en roerige tijden vergen niet een overheid die stil blijft zitten, maar juist vanuit flexibiliteit en nabijheid, samen met al onze inwoners en partners bouwt aan onze gemeenschap voor vandaag én voor morgen.

Het lijkt dat crises elkaar steeds sneller opvolgen. In de wereld maar ook thuis. De oorlog in Oekraïne maakt dat we er moeten zijn voor vluchtelingen. Het huisvesten van nieuwkomers is daarbij geen gemakkelijke opgave in een moeilijke woningmarkt. Een woningmarkt die al een tijdje oververhit is en maakt dat onze inwoners minder passende woningen kunnen vinden. #Gewoonsamen zorgen we dat iedereen opgevangen wordt en maken we tegelijkertijd werk van onze woonambities uit het coalitieakkoord. Dit doen we met een nieuwe woon-zorgvisie, maar ook met passende projecten. Wethouder Anouk Huijs daarover:

**"Als gemeente erkennen we de uitdagingen op het gebied van wonen, voor de korte én de lange termijn. We durven in te zetten op innovatieve ideeën waarmee we spoedzoekers in onze gemeente een (fijne) tijdelijke plek kunnen geven. Verder bouwen we aan de lange termijn woon-zorgvisie."**

We zien dat niet alleen versnelling nodig is op het gebied van wonen. De energiecrisis raakt iedereen, elk bedrijf en elke inwoner. We moeten samen op zoek gaan naar duurzame oplossingen. Dit betekent, dat naast de ambities op het gebied van duurzaamheid we extra aandacht hebben voor sociale duurzaamheid en (energie)armoede. We hebben hier al op geanticipeerd door onder andere de inkomensgrens voor de energietoeslag te verhogen. We verbinden nadrukkelijk onze duurzaamheidsambitie met armoedebestrijding onder onze inwoners. Wethouder Marcel Roelofs daarover:

**"De actualiteit drukt ons met de neus op de feiten van het belang om op volle stoom door te gaan met onze duurzaamheidsaanpak en tegelijkertijd oog te hebben voor inwoners die het moeilijk hebben."**

Zoals gezegd blijven we niet stil staan en geven we verder vorm en inhoud aan onze ambities op het sociale en ruimtelijke domein. Zo gaan we in het sociaal domein komend jaar werk maken van onze maatschappelijke accommodaties en gaan we de dienstverlening en ondersteuning aan onze inwoners in het voorliggend veld nog meer in samenhang organiseren. Wethouder Linda Nijssen daarover:

**"We zien dat de zorg en ondersteuning aan onze inwoners steeds meer onder druk komt te staan door bijvoorbeeld personeelstekorten bij zorgpartners. Daarom vinden we het belangrijk om het netwerk, de omgeving meer te betrekken bij de hulp en ondersteuning."**

2023 wordt cultureel een bijzonder jaar: Het Draaksteken vindt dan weer plaats, waarbij we tegelijkertijd samen met de stichting Draaksteken invulling geven aan onze toeristische ambities, op Europees en regionaal niveau, met de doorontwikkeling van het thema Sint Joris en de Draak. Samen met onze ondernemers versterken we het economisch klimaat in onze gemeente en verkennen we de kansen van een nieuwe, grensoverschrijdende Regio Deal.

Naast nabijheid en het gemeenschappelijk besef, dat we alleen samen verder komen, gaat de wendbaarheid van onze organisatie ons helpen bij de uitdagingen die komen. Na de krachtsinspanning van afgelopen jaren om te komen tot een robuuste meerjarenbegroting, investeren we in onze organisatie. Met een groeiend takenpakket en diverse bezuinigingen op de organisatie staat de dienstverlening onder druk. We investeren onder andere in toekomstbestendigheid met een traineeprogramma en we breiden onze capaciteit uit op onder andere het gebied van veiligheid en verkeer. Met het ambitiebudget van jaarlijks € 350.000 investeren we extra in onze gemeente en geven we invulling, waar mogelijk samen met onze gemeenschap aan de ambities uit het coalitieakkoord en de kadernota.

In deze begroting hebben we een goede balans gevonden tussen het verwezenlijken van de ambities uit het coalitieakkoord voor onze gemeenschap, een gezonde organisatie en een robuuste financiële huishouding. We hebben een sterk en zeewaardig schip, maar moeten op deze onstuimige zee goed stuurmanschap tonen. In de gemeente Beesel doen we dat #gewoonsamen.

Beesel, 4 oktober 2022

Burgemeester en wethouders van Beesel,

Rick Nillesen,  
secretaris

Bob Vostermans,  
burgemeester

## Leeswijzer

De programmabegroting bestaat uit een algemeen stuk, de programma's / het programmaplan en een aantal verplichte onderdelen en paragrafen.

In het Algemeen deel beschrijven we globaal wat de ambitie is van de gemeente Beesel. We hebben daar deze keer ook de verbinding gelegd met het coalitieakkoord en de kaders uit de kadernota. Daarnaast schetsen we globaal de financiële positie van deze meerjarenbegroting.

In de programma's gaan we dieper in op de geschetste ambitie en alle verantwoordelijkheden die we als gemeente Beesel hebben. De programma's zijn opgebouwd uit de 3 W-vragen: 'Wat willen we bereiken', 'Wat gaan we er voor doen' en 'Wat mag het kosten'. Door het gebruik van een doelenboom leggen we een directer verband tussen de 3 W-vragen. In deze begroting is daarmee voor het eerst de doelenboom vertaald. In het volgende figuur is deze schematisch weergegeven.

In de verplichte onderdelen zijn zaken opgenomen als algemene dekkingsmiddelen, financiële positie en mutaties reserves en overhead.

In de paragrafen benoemen we het beleid t.a.v. een aantal specifieke onderwerpen. Naast een aantal verplichte paragrafen hebben we zelf de paragraaf Duurzaamheid en Programmabureau toegevoegd.

## Inhoudsopgave

|                                                         |     |
|---------------------------------------------------------|-----|
| Voorwoord .....                                         | 2   |
| Leeswijzer .....                                        | 4   |
| Inhoudsopgave .....                                     | 5   |
| Algemeen .....                                          | 6   |
| Programmaplan .....                                     | 12  |
| Programma 1. Beleven .....                              | 15  |
| Programma 2. Samenkracht .....                          | 25  |
| Programma 3. Fijn wonen en bedrijvig .....              | 49  |
| Programma 4. Veilige en dienstverlenende Gemeente ..... | 65  |
| Algemene Dekkingsmiddelen .....                         | 74  |
| Overhead .....                                          | 76  |
| Vennootschapsbelasting .....                            | 86  |
| Bedrag voor onvoorzien .....                            | 87  |
| Mutaties Reserves .....                                 | 88  |
| Financiële positie .....                                | 90  |
| Paragrafen .....                                        | 94  |
| A Weerstandsvermogen en risicobeheersing .....          | 95  |
| B Kapitaalgoederen .....                                | 105 |
| C Financiering .....                                    | 111 |
| D Bedrijfsvoering .....                                 | 115 |
| E Verbonden partijen .....                              | 117 |
| F Grondbeleid .....                                     | 125 |
| G Lokale heffingen .....                                | 128 |
| H Duurzaamheid .....                                    | 133 |
| I Programmabureau .....                                 | 136 |
| Bijlagen .....                                          | 139 |
| Bijlage 1: Brondocumenten .....                         | 140 |
| Bijlage 2: Geprognostiseerde balans en EMU-saldo .....  | 147 |
| Bijlage 3: Staat van Reserves en voorzieningen .....    | 149 |
| Bijlage 4: Beleidsindicatoren .....                     | 153 |
| Bijlage 5: Baten en lasten per taakveld .....           | 162 |

# Algemeen

## Algemeen

In het hoofdstuk algemeen gaan we in op de hoofdlijnen van de meerjarenbegroting 2023: de koers van de gemeente Beesel, de uitgangspunten uit de kadernota en het coalitieakkoord. Daarnaast staan we stil bij een aantal belangrijke meerjarenopgaven als ook de financiële positie van onze gemeente.

## Werken voor en met de Beeselse gemeenschap

De kracht van de gemeente Beesel zit in de samenwerking met partijen. Op verschillende niveaus en in een verscheidenheid aan vormen werken we gezamenlijk aan een sterke en toekomstbestendige gemeente en gemeenschap. We zijn in contact met onze lokale gemeenschappen en sluiten op natuurlijke momenten als netwerkorganisatie aan bij bestaande en nieuwe samenwerkingen. We werken voor en met de Beeselse gemeenschap aan bijvoorbeeld het optimaliseren van veiligheid en zorg, aan een prettige leefomgeving en aan een verbeterd ondernemersklimaat.

Samenwerking met regionale partners in Noord-Limburg is een volgend niveau, waarop we als Beesel een bijdrage leveren aan de brede welvaart van onze inwoners. De gemeente Beesel is een relevante schakel in de samenwerking om te komen tot de Gezondste Regio van Nederland. Ons perspectief en onze aanpak van nabijheid helpt bij het realiseren van deze ambitie.

Het grensoverschrijdend perspectief, dat we vinden in het partnerschap met onze buurgemeente Brüggen, wordt steeds belangrijker. Zowel inhoudelijk voor onze opgaven, maar ook als perspectief voor ontwikkeling en financiering. Immers houden kansen en uitdagingen niet op bij onze landsgrens. Het Rijk stimuleert dit in haar nieuwe Regio Deal aanpak.

In 2022 is de K80 - het netwerk voor kleinere en krachtige gemeenten - officieel opgericht. In dit netwerk van bijna 60 gemeenten werken we aan de belangenbehartiging van ons als gemeenten op landelijk niveau. Samenwerking loont zich hier door ons perspectief op maatschappelijke opgaven of de uitwerking van regelingen door het Rijk te agenderen. Ook maakt het ons sterker doordat we van gemeenten van eenzelfde omvang kunnen leren. Beesel levert de bestuurlijk voorzitter en de secretaris waardoor we namens alle kleinere gemeenten aan tafel zitten bij zowel VNG als het Rijk.

De kern van een kleine en krachtige gemeente is dus samenwerking. Door gewoon samen met raad, college, organisatie enerzijds en inwoners, verenigingen, maatschappelijke partners en bedrijven anderzijds majeure opgaven vorm te geven en op te pakken, gaat het ons lukken deze te realiseren. In dit samenspel moeten we vaak schakelen tussen rollen en perspectieven van alle betrokken partners. Dit gaat gepaard met goed verwachtingenmanagement en communicatie.

Samenwerking wil ook zeggen, dat zowel de inhoud als de snelheid van onze ambities mede bepaald worden door onze gemeenschap. Het zit in het Beesels DNA om zo te werken. In het (proces naar) het coalitieakkoord heeft dit dan ook een nadrukkelijke plek gekregen. In de nieuwe Omgevingswet moet het, maar wij doen het!

## Ambities

De komende periode willen we nadrukkelijk investeren in *Fijn Wonen*, *Duurzaamheid*, *Goede voorzieningen*, *Samenkracht* en *Beleven & Bedrijvig* (toerisme, cultuur, sport en economie). Voor onze ambities hebben we structureel € 350.000 vrijgemaakt, bovenop de bestaande budgetten. Dit zogenaamde ambitiebudget dient voor het dekken van investeringen (kapitaallasten) of voor nieuwe beleidsinitiatieven. Het ambitiebudget is begrotingstechnisch verwerkt in programma 4, maar heeft inhoudelijke raakvlakken met alle thema's en ambities. De ambities uit het coalitieakkoord zijn uiteengezet in de kadernota. Om deze te realiseren werken we integraal samen met lokale en regionale partners en inwoners en organiseren we sommige ambities programmatisch. Per thema gaan we volgend jaar het volgende (extra) doen:

- *Fijn Wonen*  
Begin 2023 leveren we een nieuwe woon-zorgvisie op. Tegelijkertijd geven we invulling aan de ambitie om tot oplossingen te komen voor het woningbouwvraagstuk. Dat betekent dat we doorgaan met de ontwikkeling van de locatie Heijackerstraat en komen tot realisatie op de locaties Parklaan en Oppe Stein. De woningnood en de huisvesting van urgent woningzoekenden vraagt ook om snelheid en om innovatieve oplossingen. We zetten hierop in, onder andere door de verschillende doelgroepen op een flexibele manier te huisvesten in

bijvoorbeeld flexwoningen. Voor deze versnelling op wonen ramen we de komende 4 jaar € 600.000 voor onder andere extra expertise en voor participatieprocessen. Vanuit het ambitiebudget financieren we een leefbaarheidsmedewerker die dé verbindingsofficier wordt tussen kernoverleggen, inwoners, wijkteams (van o.a. woningbouwcoöperatie), het welzijnswerk en gemeente. Dit zorgt voor een goede coördinatie en integrale aanpak gericht op leefbaarheid en *fijn wonen* in onze kernen en wijken. We geven vorm aan een nieuwe inrichting van het centrum van Offenbeek, we investeren in de openbare ruimte in Rustoord en we zetten wijkaanpakken voort.

- *Samenkracht*

We willen dat al onze inwoners, die dat nodig hebben, passende en betaalbare zorg en ondersteuning krijgen. De uitgangspunten van positieve gezondheid en preventie zijn hiervoor de basis. In een kleine en krachtige gemeente is het ook noodzakelijk dat actieve inwoners en professionals elkaar kennen en korte lijnen hebben. Zo kan iedere inwoner met een vraag laagdrempelig en snel geholpen worden. Daarvoor is het nodig dat we slimmer gebruik gaan maken van onze (algemene) voorzieningen en de dienstverlening beter en in samenhang gaan organiseren. Hiervoor zetten we € 60.000 extra in om welzijnswerk, ouderenwerk, bibliotheekwerk en alle informatie- en adviespunten te organiseren, zoals in de kadernota is opgenomen. Naast goede zorg en dienstverlening willen we dat er in de gemeente Beesel voor iedereen plek is: we willen de meest inclusieve gemeente van Nederland worden en zetten daarvoor nog eens € 60.000 (ook kadernota) in om samen met partners te komen tot een structurele aanpak.

Energiearmoede heeft zowel in onze duurzaamheidsaanpak als in onze aanpak sociaal domein grote aandacht. We hebben reeds geanticipeerd door de inkomensgrens voor de energietoeslag te verhogen. We reserveren voor de ondersteuning van maatschappelijke accommodaties en verenigingen een bedrag.

- *Duurzaamheid*

In het klimaatakkoord, in de regionale en in onze lokale duurzaamheidsvisie, zijn grote opgaven als energiebesparing, hernieuwbare opwekking, warmtetransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit benoemd. De afgelopen periode hebben we sterk ingezet op projecten en processen, lokaal en regionaal, die gericht waren op het aanjagen van ontwikkelingen of het onderzoeken van vernieuwingen. We komen nu in de nieuwe fase van verder ontwikkelen en implementeren. We brengen focus aan in onze duurzaamheidsacties en geven hieraan invulling vanuit samenwerking. Ook in de komende periode sluiten we in Beesel aan bij de snelheid van en het draagvlak in onze gemeenschap.

We zorgen voor balans tussen investeringen en het terugvloeien van opbrengsten naar onze gemeenschap of het behalen van andere (economische, ruimtelijke of sociale) voordelen. Dit is een belangrijke voorwaarde, gezien ook de toenemende energiearmoede.

We blijven inzetten op het binnenhalen van subsidies voor het realiseren van onze duurzaamheidsambities. Daarnaast zetten we daarvoor de Klimaatakkoordmiddelen vanuit het Rijk in (beginnend met de € 155.000 uit de meicirculaire 2022), het restant vanuit onze duurzaamheidsreserve en de gelden uit het Landschapsontwikkelingsfonds.

- *Goede voorzieningen*

Goede voorzieningen zorgen voor een optimaal leef- en woonklimaat in onze gemeente en zijn ons onderscheidend vermogen ten opzichte van andere gemeenten. De Schakel is als gemeenschaps- en cultuurhuis een belangrijke voorziening in onze gemeente. De voorziening voldoet echter niet meer aan de wensen en eisen van deze tijd. Samen met gebruikers gaan we onderzoeken hoe we de opwaardering kunnen vormgeven. We nemen in dit onderzoek de gemeenschapsfunctie in de kern Beesel mee. Hiervoor maken we € 60.000 vrij uit het ambitiebudget. Tegelijkertijd gaan we onze accommodaties verder verduurzamen.

Investeren in het gemeentehuis is ook nodig, zoals in de kadernota uiteen is gezet. Komend jaar werken we toe naar een onderbouwd plan voor aanpassingen in het gemeentehuis, waarbij we keuzes maken in ons dienstverleningsconcept. Met een mobiliteitsplan willen we gefundeerd komen tot een goede aanpak van verkeersknelpunten in onze gemeente. Hiervoor maken we € 80.000 extra vrij uit het ambitiebudget. Op basis hiervan komen we tot een uitvoeringsplan voor de komende jaren. Om daarnaast extra te investeren in verkeer maken we € 60.000 vrij uit het ambitiebudget voor meer personele capaciteit.

- **Beleven en bedrijvig**

In de nieuwe omgevingsvisie bepalen we onze langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving als geheel. Dat betekent dat we daarin beleidsvelden zoals recreatie en toerisme, erfgoed, wonen, duurzaamheid, economie en verkeer met elkaar verbinden en op een integrale wijze naar onze kansen en opgaven kijken. Ook wordt de verbinding gelegd met aspecten als gezondheid, veiligheid en leefbaarheid, die een relatie hebben met de fysieke leefomgeving. We stellen de nieuwe omgevingsvisie op een participatieve wijze op, samen met de gemeenschap, maatschappelijke partners en bedrijven en maken middelen vrij voor dit proces.

We continueren in 2023 het structureel bezoeken van ons bedrijfsleven. Samen met hen en andere partners werken we aan een Beesels economisch profiel. Het doel is om het ondernemersklimaat in Beesel en de Regio te versterken. Voor de economische pijler toerisme werken we in 2023 aan verschillende acties en projecten om dag- en verblijfsrecreatie in onze gemeente te versterken. Een belangrijk onderdeel is het thema Sint Joris en de Draak, dat we met een bijdrage uit de regionale investeringsagenda, samen met Drakenrijk willen doorontwikkelen, ook Europees. Het jaar van het Draaksteken is daarvoor bij uitstek een goed startpunt. Daarnaast willen we met het project De Groene Loper een beleefbare verbinding creëren tussen de Maas / het veer, de grens en Brüggen. Dit moet een impuls worden voor de recreatieve bereikbaarheid.

Schematisch ziet de besteding van het ambitiebudget voor 2023 e.v. er als volgt uit:

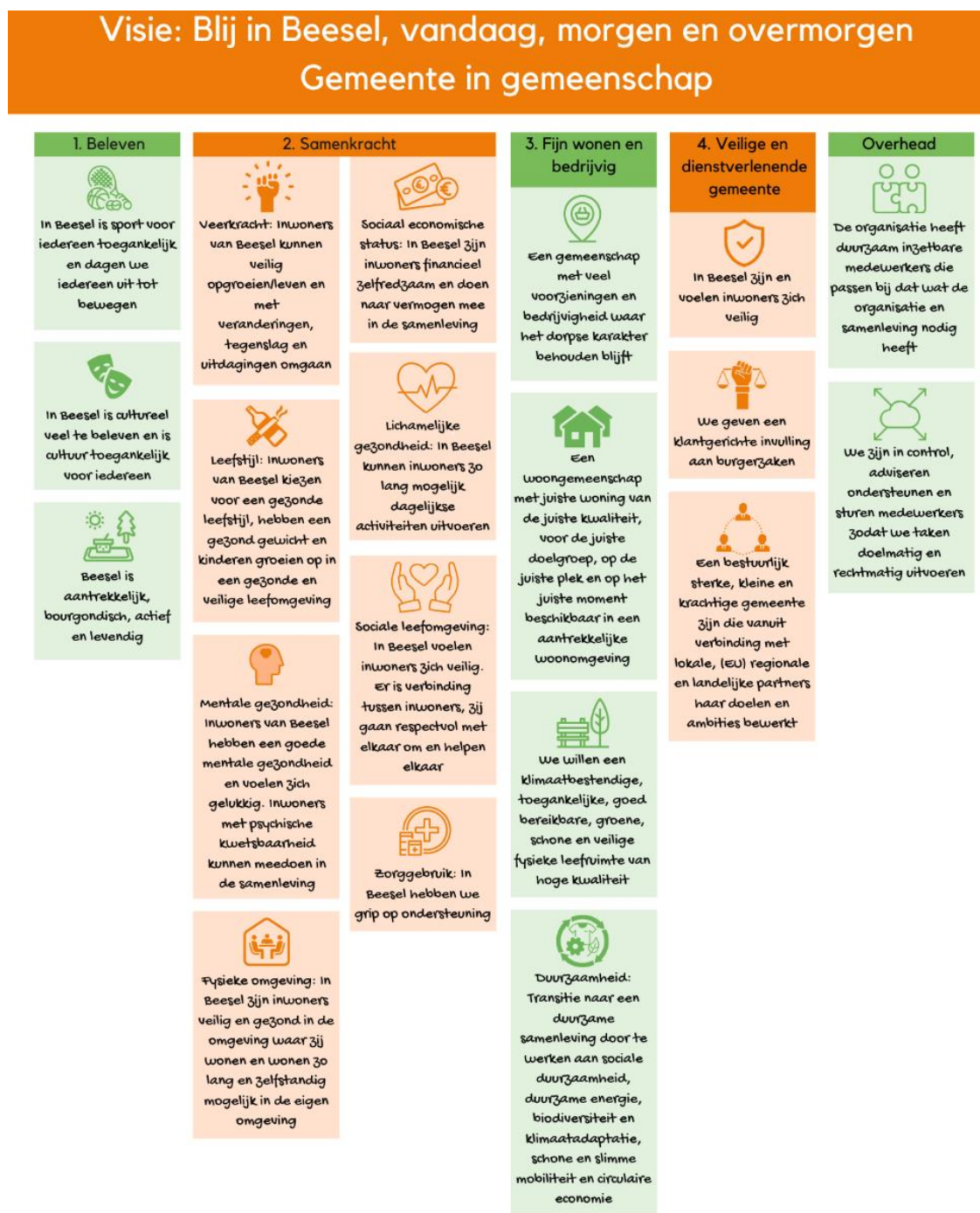
| Ambitiebudget € 350.000     |                                                 |                                       |                                                                                                                                 |
|-----------------------------|-------------------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Thema                       | Project                                         | Kosten 2023                           | Kosten 2024 e.v.                                                                                                                |
| <i>Fijn Wonen</i>           | Leefbaarheidsmedewerker                         | € 70.000                              | € -                                                                                                                             |
|                             | Inrichting Centrum Offenbeek                    | kapitaallasten investering vanaf 2024 | € 20.000                                                                                                                        |
|                             | Openbare ruimte Rustoord                        | kapitaallasten investering vanaf 2024 | Bedrag n.n.t.b.                                                                                                                 |
|                             | Flexwoningen                                    | kapitaallasten investering vanaf 2024 | Bedrag n.n.t.b.                                                                                                                 |
| <i>Goede Voorzieningen</i>  | Onderzoek Schakel en gemeenschapsfunctie Beesel | € 60.000                              | € -                                                                                                                             |
|                             | Uitvoering aanpassen de Schakel                 | kapitaallasten investering vanaf 2024 | Bedrag n.n.t.b.                                                                                                                 |
|                             | Gemeentehuis                                    | kapitaallasten investering vanaf 2024 | Bedrag n.n.t.b.                                                                                                                 |
|                             | Mobiliteitsplan                                 | € 80.000                              | € -                                                                                                                             |
|                             | Medewerker verkeer                              | € 60.000                              | € -                                                                                                                             |
|                             | Uitvoering mobiliteitsplan                      |                                       | Bedrag n.n.t.b.                                                                                                                 |
| <i>Beleven en bedrijvig</i> | Thema Sint Joris en de Draak                    | € 80.000                              | Totaalbedrag investering is € 395.000. Op dit moment wordt het plan uitgewerkt en bekeken welk deel kapitaallasten zullen zijn. |
|                             | Groene Loper                                    | kapitaallasten investering vanaf 2024 | € 17.000                                                                                                                        |
|                             |                                                 |                                       |                                                                                                                                 |
| <b>Totaal</b>               |                                                 | <b>€ 350.000</b>                      |                                                                                                                                 |



## Doorontwikkeling Planning & Control (P&C)-cyclus

In 2021 heeft de doorontwikkeling van onze P&C-cyclus een nieuwe impuls gekregen. Enerzijds werd dit veroorzaakt door de onverwachte tegenvallende resultaten over 2020. Anderzijds vragen ook de steeds complexer wordende taken om meer grip en inzicht in zowel beleidsmatige als financiële ontwikkelingen. Eén van de onderdelen uit deze doorontwikkeling is het opstellen en implementeren van een doelenboom. Met ingang van begrotingsjaar 2023 gaan we onze P&C documenten opbouwen aan de hand van deze doelenboom. Concreet betekent dit dat we per programma doelen, subdoelen en activiteiten in beeld brengen, gekoppeld aan onze financiën. Het voordeel van deze manier van werken, is dat we beter inzicht krijgen in de manier waarop onze activiteiten gekoppeld zijn aan onze doelen, of andersom: hoe we onze doelen daadwerkelijk gaan realiseren. Bestaande en nieuwe initiatieven worden langs de doelenboom gelegd waardoor het sneller en eenvoudiger duidelijk wordt in hoeverre deze (nog) bijdragen aan het realiseren van onze doelen. Ook vragen als “wat als we dit niet doen” kunnen hiermee eenvoudiger worden beantwoord.

De doelenboom voor de begroting 2023 ziet er als volgt uit:



### Aanvullende toelichting Zero Based Budgetting (ZBB) (besparing 200K)

Vooruitlopend op de afronding van fase 2 van het ZBB traject hebben we in de begroting rekening gehouden met de beoogde resultaten van dit traject. Dit is conform het gestelde kader uit de kadernota. Deze taakstellende besparing wordt in 2023 gerealiseerd door uitvoering te geven aan een aantal quick-wins (abonnementen, verzekeringen en vaste lasten, optimalisering werkprocessen en kostendekkend werken) en daarnaast kunnen er in de komende periode aanvullende keuzes worden gemaakt op basis van de resultaten vanuit het ZBB traject.

### Financiële positie van de gemeente Beesel

In de kadernota schetsten we reeds een positief beeld over de financiële positie van de gemeente Beesel. De jaarrekening 2021 heeft laten zien dat onder andere het herstelplan en extra Rijksmiddelen hebben geleid tot een positieve jaarafsluiting. Dit heeft ook een positief effect op onze meerjarenbegroting.

De gemeente Beesel staat midden in de samenleving, een samenleving die op dit moment ontzettend veel dynamiek en grote uitdagingen kent. Dit zien we ook terug op het gebied van financiën. Dit hebben we gezien in de Covid-pandemie. Nu zien we dit ook bij onder andere de vluchtelingencrises en de enorme inflatie, onder andere als gevolg van de stijgende energietarieven. Tegelijkertijd zien we volop (financiële) ontwikkelingen op de meer reguliere thema's waar we als gemeente voor aan de lat staan. Het Rijk verstrekt in veel gevallen slechts een gedeeltelijke compensatie voor de extra lasten.

In de begroting 2023 hebben we een inschatting gemaakt van de baten en lasten die samenhangen met de te verwachten ontwikkelingen in 2023. Het is echter een illusie om te denken dat we alle toekomstige ontwikkelingen exact in beeld hebben. De begroting is daarmee ook een momentopname, voorafgaand aan het begrotingsjaar zelf. De ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Om financieel in control te blijven, is het zaak om de ontwikkelingen en de financiële gevolgen op de voet te volgen en hierop te acteren. We zullen wendbaar moeten blijven en daarvoor versterken we onze organisatie hier ook op.

De begroting 2023 hebben we realistisch opgesteld. Zo hebben we geen nieuwe taakstellingen in de begroting opgenomen. De bestaande taakstellingen uit de begroting 2022 (Hervormingsagenda Jeugd en Zero based budgetting) hebben we gehandhaafd. Verder zetten we de extra baten die we uit het Gemeentefonds ontvangen voor de Loon- en prijsontwikkeling (LPO) volledig in voor lastenstijging als gevolg van de inflatie. Realistisch begroten is echter niet zonder risico, zeker niet in de huidige omstandigheden. De huidige financiële positie van de gemeente is goed. We hebben meerjarig een positief begrotingssaldo, een robuuste reservepositie en we financieren onze ambities grotendeels met ons eigen vermogen.

### Inzet reserve

2023 is het eerste begrotingsjaar van de nieuwe raad en college. De ambities uit het coalitieakkoord zijn voornamelijk in de jaarschijf 2023 vertaald. Hierdoor ontstaat in 2023 een grote aanspraak op het eigen vermogen en middelen zoals het ambitiebudget. We kunnen de ambities in 2023 alleen waar maken als we reserves inzetten.

In de onderstaande tabel geven we een verloop van de investeringsreserve in 2023:

Bedrag x € 1.000

|                                |              |
|--------------------------------|--------------|
| Totaal saldo 01-01-2023        | 9.365        |
| Onttrekkingen 2023             | -1.463       |
| <b>Totaal saldo 31-12-2023</b> | <b>7.902</b> |

De uitname uit de reserves in 2023 compenseren we grotendeels door het rekeningoverschot 2022. Conform de 2e bestuursrapportage 2022 verwachten we een rekeningoverschot 2022 van circa € 1.000.000 a.g.v. extra baten uit het Gemeentefonds. Na afloop van het boekjaar 2022 storten we het rekeningoverschot in de investeringsreserve. Deze storting is in bovenstaande tabel nog niet meegenomen.

### Lokale heffingen

De belastingdruk voor een gemiddeld gezin met een eigen woning ziet er als volgt uit:

| Belastingdruk Beesel            | 2022            | 2023            | 2024            | 2025            | 2026            |
|---------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| OZB                             | € 419,10        | € 431,67        | € 444,62        | € 457,96        | € 471,70        |
| Rioolheffing                    | € 162,00        | € 162,00        | € 162,00        | € 162,00        | € 162,00        |
| Af: korting                     | € -36,00        | -               | -               | -               | -               |
| Afvalstoffenheffing (vastrecht) | € 151,00        | € 151,00        | € 151,00        | € 151,00        | € 151,00        |
| Ledigingen                      | € 55,00         | € 55,00         | € 55,00         | € 55,00         | € 55,00         |
| Totaal                          | <b>€ 751,10</b> | <b>€ 799,67</b> | <b>€ 812,62</b> | <b>€ 825,96</b> | <b>€ 839,70</b> |
| Stijging absoluut               |                 | € 48,57         | € 12,95         | € 13,34         | € 13,74         |
| Stijging procentueel            |                 | 6,47%           | 1,62%           | 1,64%           | 1,66%           |

In 2023 vervalt de teruggaaf op de rioolheffing volledig. Grotendeels als gevolg hiervan stijgt de gemiddelde belastingdruk met 6,47% ten opzichte van 2022. Daarmee blijven we nog ruim onder de gemiddelde Limburgse belastingdruk van € 851,16 (belastingjaar 2022).

# Programmaplan

## Tabel programmaplan

Bedragen x €1.000

|                                             | Rekening<br>2021 | Begroting<br>na<br>wijz.2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|---------------------------------------------|------------------|------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Beleven</b>                              |                  |                              |                   |                   |                   |                   |
| Lasten                                      | 1.269            | 1.471                        | 1.876             | 1.630             | 1.643             | 1.656             |
| Baten                                       | 243              | 192                          | 208               | 160               | 162               | 164               |
| Saldo                                       | -1.025           | -1.278                       | -1.668            | -1.470            | -1.481            | -1.492            |
| <b>Samenkracht</b>                          |                  |                              |                   |                   |                   |                   |
| Lasten                                      | 18.163           | 19.900                       | 19.501            | 19.134            | 18.928            | 18.768            |
| Baten                                       | 3.942            | 4.254                        | 3.829             | 3.780             | 3.780             | 3.780             |
| Saldo                                       | -14.221          | -15.646                      | -15.673           | -15.354           | -15.149           | -14.988           |
| <b>Fijn wonen en bedrijvig</b>              |                  |                              |                   |                   |                   |                   |
| Lasten                                      | 9.981            | 7.447                        | 8.454             | 8.111             | 7.901             | 7.829             |
| Baten                                       | 4.430            | 3.439                        | 3.450             | 3.312             | 3.199             | 3.227             |
| Saldo                                       | -5.551           | -4.008                       | -5.004            | -4.800            | -4.702            | -4.603            |
| <b>Veilige en dienstverlenende gemeente</b> |                  |                              |                   |                   |                   |                   |
| Lasten                                      | 3.065            | 3.036                        | 3.527             | 3.984             | 4.019             | 3.922             |
| Baten                                       | 560              | 194                          | 194               | 194               | 194               | 194               |
| Saldo                                       | -2.505           | -2.842                       | -3.333            | -3.789            | -3.824            | -3.727            |
| <b>Algemene dekkingsmiddelen</b>            |                  |                              |                   |                   |                   |                   |
| Lasten                                      | 154              | 745                          | 187               | 553               | 1.290             | 518               |
| Baten                                       | 27.222           | 29.676                       | 31.377            | 33.013            | 34.159            | 32.896            |
| Saldo                                       | 27.068           | 28.931                       | 31.190            | 32.460            | 32.869            | 32.378            |
| <b>Overhead</b>                             |                  |                              |                   |                   |                   |                   |
| Lasten                                      | 6.159            | 6.840                        | 7.493             | 6.895             | 6.941             | 7.342             |
| Baten                                       | 123              | 4                            | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| Saldo                                       | -6.036           | -6.836                       | -7.493            | -6.895            | -6.941            | -7.342            |
| <b>Vennootschapsbelasting</b>               |                  |                              |                   |                   |                   |                   |
| Lasten                                      | 0                | 0                            | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| Baten                                       | 0                | 0                            | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| Saldo                                       | 0                | 0                            | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |

| <b>Bedrag voor onvoorzien</b>         |               |               |               |               |               |               |
|---------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Lasten                                | 0             | 100           | 100           | 100           | 100           | 100           |
| Baten                                 | 0             | 0             | 0             | 0             | 0             | 0             |
| Saldo                                 | 0             | -100          | -100          | -100          | -100          | -100          |
| <b>Totalen vóór mutaties reserves</b> |               |               |               |               |               |               |
| <b>Lasten</b>                         | <b>38.791</b> | <b>39.539</b> | <b>41.138</b> | <b>40.407</b> | <b>40.822</b> | <b>40.134</b> |
| <b>Baten</b>                          | <b>36.520</b> | <b>37.759</b> | <b>39.057</b> | <b>40.458</b> | <b>41.494</b> | <b>40.261</b> |
| <b>Saldo</b>                          | <b>-2.271</b> | <b>-1.779</b> | <b>-2.081</b> | <b>51</b>     | <b>672</b>    | <b>126</b>    |

## Tabel mutaties reserves

Bedragen x €1.000

| <b>Mutaties reserves</b>                    | <b>Rekening<br/>2021</b> | <b>Begroting<br/>na wijz.<br/>2022</b> | <b>Begroting<br/>2023</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2025</b> | <b>Begroting<br/>2026</b> |
|---------------------------------------------|--------------------------|----------------------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| <b>beleven</b>                              |                          |                                        |                           |                           |                           |                           |
| Lasten                                      | 0                        | 19                                     | 0                         | 0                         | 0                         | 0                         |
| Baten                                       | 97                       | 85                                     | 156                       | 6                         | 6                         | 6                         |
| Saldo                                       | 97                       | 66                                     | 156                       | 6                         | 6                         | 6                         |
| <b>Samenkracht</b>                          |                          |                                        |                           |                           |                           |                           |
| Lasten                                      | 172                      | 5.687                                  | -51                       | 0                         | 0                         | 0                         |
| Baten                                       | 751                      | 5.834                                  | 227                       | 32                        | 22                        | 15                        |
| Saldo                                       | 579                      | 146                                    | 278                       | 32                        | 22                        | 15                        |
| <b>Fijn wonen en bedrijvig</b>              |                          |                                        |                           |                           |                           |                           |
| Lasten                                      | -429                     | -29                                    | 0                         | 0                         | 0                         | 0                         |
| Baten                                       | 670                      | 694                                    | 830                       | 283                       | 13                        | 4                         |
| Saldo                                       | 1.099                    | 723                                    | 830                       | 283                       | 13                        | 4                         |
| <b>Veilige en dienstverlenende gemeente</b> |                          |                                        |                           |                           |                           |                           |
| Lasten                                      | 0                        | 0                                      | 0                         | 0                         | 0                         | 0                         |
| Baten                                       | 320                      | 395                                    | 117                       | 47                        | 47                        | 47                        |
| Saldo                                       | 320                      | 395                                    | 117                       | 47                        | 47                        | 47                        |
| <b>Overhead</b>                             |                          |                                        |                           |                           |                           |                           |
| Lasten                                      | 154                      | 350                                    | 0                         | 0                         | 0                         | 0                         |
| Baten                                       | 452                      | 812                                    | 731                       | 174                       | 128                       | 111                       |
| Saldo                                       | 298                      | 462                                    | 731                       | 174                       | 128                       | 111                       |
| <b>Lasten</b>                               | <b>-103</b>              | <b>6.027</b>                           | <b>-51</b>                | <b>0</b>                  | <b>0</b>                  | <b>0</b>                  |
| <b>Baten</b>                                | <b>2.290</b>             | <b>7.820</b>                           | <b>2.061</b>              | <b>542</b>                | <b>216</b>                | <b>183</b>                |
| <b>Geraamd Resultaat</b>                    | <b>2.393</b>             | <b>1.792</b>                           | <b>2.112</b>              | <b>542</b>                | <b>216</b>                | <b>183</b>                |

## Resultaat na mutaties reserves

Bedragen x €1.000

|                          | Rekening<br>2021 | Begroting<br>na wijz.<br>2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|--------------------------|------------------|-------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Lasten</b>            | <b>38.688</b>    | <b>45.566</b>                 | <b>41.087</b>     | <b>40.407</b>     | <b>40.822</b>     | <b>40.134</b>     |
| <b>Baten</b>             | <b>38.810</b>    | <b>45.579</b>                 | <b>41.117</b>     | <b>41.001</b>     | <b>41.709</b>     | <b>40.444</b>     |
| <b>Geraamd Resultaat</b> | <b>122</b>       | <b>13</b>                     | <b>30</b>         | <b>593</b>        | <b>887</b>        | <b>310</b>        |

# Programma 1. Beleven

## Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:



In Beesel is sport voor iedereen toegankelijk en dagen we iedereen uit tot bewegen

- Samen fit door sport en bewegen
- Wij leren bewegen
- Sport en Bewegen voor iedereen
- Ruimte voor sport en bewegen
- Samen met verenigingen en sportaanbieders
- Sport en evenementen



Beesel is aantrekkelijk, bourgondisch, actief en levendig

- We bevorderen de beleving van de ligging aan de Maas
- We bevorderen de toeristische beleving van de gemeente
- We bevorderen wisselwerking tussen groen en recreatie
- We positioneren het immateriële erfgoed op Europees niveau, vermarkten dit en zetten zo niet alleen Beesel, maar ook Noord-Limburg op de Europese kaart
- We promoten onze regio



In Beesel is cultureel veel te beleven en is cultuur toegankelijk voor iedereen

- Het culturele veld en onze inwoners zijn actief betrokken bij de uitvoering en deelname aan Kunst, Cultuur & Erfgoed in onze gemeente/gemeenschap
- We bevorderen de beleving van erfgoed in projecten en stimuleren het behoud ervan
- We versterken onze unieke cultuur en stimuleren onze onderlinge samenwerking te stimuleren

## Doel: Sport is voor iedereen toegankelijk en we dagen iedereen uit tot bewegen

In de kadernota sociaal domein staat het Radermodel, zie volgende pagina. Uitgangspunt hierin is dat de gezondheid van inwoners van een gemeente wordt bepaald door verschillende factoren, de zogenaamde gezondheidsraderen. De samenhang tussen de verschillende raderen is weergegeven in het model. Met het sportbeleid draaien we met name aan de volgende knoppen:

- Leefstijl
- Fysieke leefomgeving
- Sociale leefomgeving

We blijven samen met onze partners inzetten op het in beweging krijgen én houden van onze inwoners. Dit door mensen te stimuleren, drempels weg te nemen en sport en bewegen zo vanzelfsprekend mogelijk en toegankelijk te maken. Sport en bewegen hebben een positieve invloed op gezondheid, plezier en ontmoeting. Het maakt de gemeente levendig. Met sportbeleid dragen we bij aan ambities uit ons coalitieakkoord: preventie, een sterk verenigingsleven en talentontwikkeling.





Illustratie uit de Kadernota Sociaal Domein

### Doel: Cultureel is veel te beleven en cultuur is toegankelijk voor iedereen

De gemeente Beesel is rijk aan Kunst, Cultuur & Erfgoed. Veel mensen zijn creatief, beoefenen amateurkunst, zijn professioneel in het culturele veld actief en organiseren evenementen. We vinden het belangrijk dat het culturele veld en onze inwoners actief betrokken zijn bij de uitvoering en deelname aan Kunst, Cultuur & Erfgoed in onze gemeente/gemeenschap. Projecten en plannen op het gebied van Kunst, Cultuur & Erfgoed hebben de meeste kans van slagen als ze innovatief zijn en zichtbaar en ze vanuit de gemeenschap komen en worden uitgevoerd. Dit doet de gemeente Beesel tot nu toe door middel van de subsidieregeling "Cultuur" en door de inzet van expertise van de cultuur- en muziekcoach of de verenigingsondersteuner. Daarnaast werkt de gemeente Beesel nauw samen met 12 andere gemeenten in de Cultuurregio Noord-Limburg (CNL). Het doel is om van amateur tot professional, van vereniging tot instelling, onze regio landelijk op de kaart te zetten ten einde onze unieke culturele sector verder te versterken en onderlinge samenwerking te stimuleren.

Preventie betekent ook blijven sporten, cultuur beoefenen, naar school gaan, en mee kunnen blijven doen. We hebben in de gemeente Beesel een sterk verenigingsleven en vernieuwende initiatieven en werkgroepen, met volop mogelijkheden voor talentontwikkeling en de informele ondersteuning aan onze inwoners.

Voor onze eigen inwoners en bezoekers dragen we evenementen een warm hart toe. Evenementen dragen bij aan een bruisend Beesel. We faciliteren, indien gevraagd, evenementen kostendekkend. Waar evenementen bijdragen aan beleidsdoelstellingen is het mogelijk om voor subsidie in aanmerking te komen. Het Draaksteken, zoals dat ook in 2023 weer plaatsvindt, blijft hierbij het voor de gemeente Beesel belangrijkste evenement. Naast cultuur vinden we aanbod op het gebied van sport en gezondheid belangrijk.



## **Doel: We zijn aantrekkelijk, bourgondisch, actief en levendig**

In de gemeente Beesel is het goed verblijven en recreëren: dé mooiste, groenste gemeente tussen grens én Maas en twee steden (Venlo en Roermond). Centraal gelegen tussen de twee regio's, Noord- en Midden-Limburg: een strategische uitvalbasis om dit deel van Limburg en een stukje Duitsland verder te ontdekken. Beesel staat bekend om het kleinschalige, dorpse karakter, de gemoedelijke, bourgondische sfeer maar ook de bijzondere draak. Wandelen en fietsen door het unieke landschap langs de Maas, het ontdekken van de vele cultuurhistorische schatten én genieten van de gastvrije ondernemers en gemeenschap zijn de belangrijkste pijlers. Er is volop ruimte voor ondernemerschap, het verenigingsleven, evenementen en recreatie. Belangrijke bouwstenen voor onze gemeenschap en voor onze toeristische bezoekers. In het partnerschap met Brüggen heeft de samenwerking op toerisme een belangrijke plek.

## **Wat gaan we ervoor doen?**

### **Doel: Sport is voor iedereen toegankelijk en we dagen iedereen uit tot bewegen**

#### *Subdoel: Samen fit door sport en bewegen*

##### **Nieuwe beleidsnota sportbeleid**

In 2023 leggen we een nieuw sportbeleid voor aan uw raad. Op basis van een terugblik op de afgelopen periode en gesprekken met partners komen we tot een nieuw meerjarig sportbeleid.

##### Coaching op Leefstijl (Cool)

De gemeente zet de buurtspportcoach in voor COOL, een leefstijlinterventie gericht op ontspanning, stress voeding en bewegen. De zorgverzekeraar betaalt de leefstijlcoach (op verwijzing van de huisarts). De gemeente betaalt de beweegcoach. Deze beweegcoach zoekt met mensen naar passende vormen van bewegen en laat hen kennismaken met het lokaal beweegaanbod. Sinds de start van COOL zijn er 70 deelnemers geweest. We gaan in 2023 verkennen of we het beweegdeel binnen COOL breder toegankelijk kunnen maken (niet alleen op verwijzing van huisarts).

##### Rookvrije sportomgeving en gezonde sportkantine

Steeds meer verenigingslocaties zijn rookvrij en als we subsidie verstrekken aan sportevenementen stellen we de voorwaarde dat ze aandacht besteden aan de rookvrije generatie. We stimuleren sportaanbieders met een eigen kantine om aandacht te hebben voor een gezondere keuzemogelijkheid in de kantine.

##### LiFi ( Limburg Fit ) / gezonde basisschool van de toekomst.

Het regionale project LiFi, gericht op gezonde lunch, extra bewegen op school is in mei 2022 gestart. Er zijn ondersteuning en middelen beschikbaar voor basisscholen die Gezonde basisschool van de Toekomst (GbT) willen worden. In mei 2022 hebben we een inspiratiesessie over de GbT verzorgd voor de basisscholen in de gemeente Beesel. De basisscholen willen de startsituatie in beeld brengen en vandaar uit verkennen of en zo ja welke kansen de gezonde basisschool voor de toekomst biedt.

##### **Stelpost bijdrage aan verenigingen, stichtingen in verband met stijging tarieven energie**

Er wordt voorgesteld om een stelpost aan te maken die gebruikt kan worden voor het financieren van de hogere energietarieven voor maatschappelijke organisaties zoals verenigingen en stichtingen. We werken de voorwaarden uit waaraan ondersteuning kan worden ontleend.

#### *Subdoel: Wij leren bewegen*

##### Vakleerkracht bewegingsonderwijs met verbrede taak

Samen met het onderwijs continueren we de inzet van de vakleerkracht met verbrede taak op de vier basisscholen. De vakleerkracht richt zich op het bewegingsonderwijs. De verbrede taak richt zich onder andere op sportkennismaking met verenigingen, aanspreekpunt voor onze JOGG regisseur (Jongeren op Gezond Gewicht), bewegen op school in aanvulling op de gymles, sportdagen en

motorische screening. We financieren onze bijdrage voor de verbrede taak van de landelijke brede regeling combinatiefuncties.

#### Buurtsportcoach in dienst van SBBB

De buurtsportcoach houdt zich bezig met het mogelijk maken van sporten in de daluren van de sporthal, in samenwerking met de sportverenigingen. Daarnaast zorgt de buurtsportcoach voor extra begeleiding van kinderen die laag scoren tijdens de motorische screening. Ook is deze medewerker actief in de kinderopvang (extra bewegen en scholing medewerkers). In de periode 2023-2026 willen we het Nijntje beweegdiploma breder uitrollen binnen de gemeente Beesel. In 2022 is Hercules 03 gestart met het Nijntje beweegdiploma en is er in samenwerking met de buurtsportcoach scholing verzorgd voor gastouders. We willen dat het Nijntje beweegdiploma bekend is bij ouders in de gemeente Beesel. We gaan hiervoor in gesprek met de consultatiebureaus en bibliotheek. We streven naar aansluiting door kinderopvang en eventueel andere sportverenigingen die het keurmerk van het Nijntje beweegdiploma kunnen behalen (als de behoefte groot genoeg is).

#### Combinatiefuncties

De gemeente Beesel heeft de afgelopen jaren ingezet op de zogenaamde combinatiefunctionarissen met de aandachtsgebieden sport, gezondheid, muziek en cultuur. De combinatiefuncties worden voor 40% uit rijksmiddelen en voor 60% uit gemeentelijke middelen gefinancierd. Komend jaar komt er een nieuwe regeling voor de combinatiefuncties. Dit wordt waarschijnlijk een brede SPUK regeling (regeling Specifieke Uitkering Stimulering Sport). De exacte invulling hiervan is nog niet bekend. We zijn in gesprek met onderwijs en andere partners. Basisgedachte is een 50% / 50% financiering van de combifuncties die ook werkzaam zijn voor partners.

### *Subdoel: Sport en Bewegen voor iedereen*

#### Iedereen kan Sporten Noord Limburg (IKS)

Iedereen kan sporten Noord Limburg (IKS) zet zich in voor sport voor mensen met een beperking. Speerpunten zijn: 1. Inwoners ondersteunen bij het vinden van passend sportaanbod; 2. Aangepast aanbod versterken (ondersteunen van sportaanbieders die vragen hebben over sport voor mensen met een beperking); 3. Gezonde en actieve leefstijl van de doelgroep; 4. Participatie door middel van sport (deelname van de doelgroep aan evenementen).

#### Healthy Heroes

In de sportregio Noord Limburg verbinden we Iedereen kan Sporten (IKS) aan gezonde leefstijl via het project Healthy Heroes. Dit is een interventie op het speciaal onderwijs gericht op gezonde leefstijl. De gemeenten in Noord Limburg verlenen hiervoor in 2022 en 2023 een bijdrage uit de landelijke preventieakkoord middelen. Healthy Heroes draagt met de scholen zorg voor borging van het programma na deze periode.

#### Jeugdfonds sport

Verder zetten we via Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport in op het thema Iedereen kan Sporten. Via deze weg bieden we kinderen uit gezinnen met een smalle beurs de mogelijkheid te sporten.

### *Subdoel: Ruimte voor sport en bewegen*

#### Kwiek beweegroute

In 2021 is de eerste Kwiek beweegroute gerealiseerd in Offenbeek. De Kwiek beweegroute is een route in de wijk waar mensen kracht, balans en uithoudingsvermogen kunnen trainen. De route maakt gebruik van straatmeubilair om oefeningen te doen.

In 2022 hebben we de buurtsportcoach gevraagd de route aan te jagen (lopen met groepen en PR maken) en te evalueren. Op basis van de evaluatie van deze route bekijken we of we routes in de andere kernen kunnen realiseren en hoe we het gebruik van deze routes kunnen stimuleren.

#### Sportaccommodaties

We hebben in 2021 de overeenkomst met de stichting Beheer Binnensport Beesel en stichting zwembad de Bercken verlengd, waardoor we het beheer van onze sportvoorzieningen ook voor 2022

en verder hebben geborgd. In de afgelopen periode hebben we middels subsidies en lening verduurzaming gefaciliteerd van een aantal sportaccommodaties zoals sportpark Dijckerhof en TC Bronshout.

In 2022 zijn we gestart met het uitvoeren van energiescans en het opstellen van een routekaart voor het maatschappelijk vastgoed. Dit loopt in 2023 door. Hiermee krijgen we meer inzicht in de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed en geven wij handvaten voor subsidieaanvragen. In onze contacten met de sportverenigingen blijven we hier aandacht aan geven en sluiten we aan bij de fase van verduurzaming waarin zij zich bevinden.

#### Verduurzaming gemeentelijk maatschappelijk vastgoed

We investeren in de verduurzaming van onze eigen accommodaties door het plaatsen van zonnepanelen op de gymzaal in Offenbeek. Verdere verduurzamingsmogelijkheden van ons eigen vastgoed nemen we mee bij de actualisatie van het onderhoudsplan.

#### Spelen

We onderhouden onze speeltuinen in de openbare ruimte en realiseren nieuwe speelvoorzieningen in combinatie met projecten zoals Heijackerstraat. Bij de invulling van nieuwe plekken betrekken we onze jeugdige inwoners en hun verzorgers.

### *Subdoel: Samen met verenigingen en sportaanbieders*

#### Sportakkoord-avonden

Twee keer per jaar hebben we overleg met de sportaanbieders uit de gemeente Beesel. We bespreken de voortgang op de verschillende thema's van het sportakkoord en delen goede voorbeelden met elkaar.

#### Ondersteuning fondsenwerving

In de sportregio Noord Limburg hebben we opdracht verstrekt aan sportsubsidies.nl om periodiek informatie over subsidies en fondsen voor sport en andere verenigingen aan te leveren. Deze informatie versturen wij via onze eigen nieuwsbrief aan verenigingen. Bij voldoende interesse wordt een webinar fondsenwerving georganiseerd. Verenigingen die een aanvraag bij een fonds / externe subsidieverstrekker willen indienen en daar hulp bij nodig kunnen ondersteuning krijgen van sportsubsidies.nl.

#### Herijking subsidiebeleid verenigingen

Het subsidiekader voor alle verenigingen in de gemeente Beesel wordt herijkt. Dit doen we mede op basis van de nieuwe beleidsnota's Wmo gezondheid, cultuur, jeugd /gezondheid en sport. Pas nadat het nieuwe beleid is vastgesteld kunnen we subsidies herijken, vanuit een integraal beeld, waarin we verenigingen betrekken als partners. In lijn met dit besluit voor partnerschap en de stijgende kosten door de inflatie worden de subsidies aan de jeugdverenigingen met 1,5% geïndexeerd, zoals opgenomen in hun huidige beschikking (2019-2023)

### *Subdoel: Sport en evenementen*

We faciliteren lokale evenementen, omdat we merken dat we die mensen in beweging krijgen en houden. Voorwaarde hierbij is dat deze evenementen zich verbinden met het lokale sportaanbod, dat er aandacht is voor inclusief sporten en het uitdragen van de rookvrije generatie.

Verenigingen hebben kenbaar gemaakt in het Lokaal Sportakkoord prioriteit te willen geven aan het benutten van de kracht van evenementen. Bijvoorbeeld door opstart trainingen maar ook door aanbod waarmee mensen na de evenementen blijven bewegen. Laagdrempeligheid en succes beleving zijn belangrijk. Door goede samenwerking kunnen verenigingen en evenementen elkaar versterken.

In 2022 hebben de verenigingen in het sportakkoord hier een start mee gemaakt. Zo zijn Bootcamp Beesel, grensrunners en zwemclub ROB aan de slag gegaan met een aanbod bestaande uit start to run, swim en bootcamp. In aanloop naar de Obstacle Run 2023 wordt dit aanbod uitgerold en worden deze trainingsmogelijkheden onder de aandacht gebracht en ervaringsverhalen gedeeld om mensen te enthousiasmeren.

## **Doel: Cultureel is veel te beleven en toegankelijk voor iedereen**

*Subdoel: Het culturele veld en onze inwoners zijn actief betrokken bij de uitvoering en deelname aan kunst, cultuur en erfgoed in onze gemeente/ gemeenschap*

### **Nieuwe beleidsnota cultuur**

In 2022 loopt het beleidskader af. Samen met partners onderzoeken we op dit moment hoe we het cultuurlandschap in relatie tot educatie, participatie, welzijn, de kadernota sociaal domein, erfgoed, toerisme en economie kunnen vormgeven. Begin 2023 (Q1) leidt dit tot een nieuwe cultuurnota die aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Voor 2023 en verder zijn ook bij het beleidsveld kunst, cultuur en erfgoed keuzes gemaakt ten behoeve van de meerjarenbegroting. Het is daarmee zoeken naar een balans tussen onze beleidsdoelen en onze inzet om deze te realiseren.

### **Evenementen**

Met het stimuleren van culturele evenementen draagt het cultuurbeleid bij aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente voor inwoners en toeristen. In 2021 (uitstel door corona praktisch in 2022) heeft het Op Dreef festival een nieuw thuis gevonden in de gemeente Beesel. Zij zijn voornemens om ook in de volgende jaren in Beesel te blijven (Drakenrijk).

### **Cultuureducatie**

Samen met het basisonderwijs subsidiëren we muziekonderwijs. Door middel van een muziekcoach, maar ook door middel van investeren in talentontwikkeling. We hebben een financieel commitment vanuit het onderwijs gevraagd op de muziek- en cultuurcoach. De vier basisscholen willen ook in 2023 investeren in de muziekcoach. Dat geldt niet voor de cultuurcoach. Daarom zeggen we de samenwerking per 2023 op en geven in het nieuwe beleid antwoord op de vraag hoe we hier in 2023 mee verder gaan. Komend jaar komt ter vervanging van onder meer de huidige Brede Regeling Combinatiefunctionarissen een brede SPUK-regeling ten behoeve van het bevorderen van de gezondheid, sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie en sociale basis. De precieze richtlijnen worden eind 2022 gepresenteerd. Vooralsnog gaan we ervan uit dat we de lokale bijdrage cofinancieren samen met onderwijs en andere partners, en niet meer enkel door de gemeente Beesel.

### **Talentontwikkeling popmuziek**

Zowel regionaal als lokaal zetten we in op talentontwikkeling. De eerste fase van het talentontwikkelingsprogramma Popmuziek van The Rockstation is nog niet afgerond en daarom verlengd tot 1 augustus 2023. Dan wordt deze fase geëvalueerd en bekeken of het een vervolg krijgt.

### **Cultuurverenigingen**

Deelname aan kunst en cultuur moet voor iedereen mogelijk zijn. De betrokkenheid bij de samenleving en begrip voor andere normen, waarden en culturen neemt daardoor toe. Via het Jeugdcultuurfonds maken we dit ook in 2023 mogelijk. De deelname aan cultuur bevorderen we ook door cultuurverenigingen financieel te ondersteunen. Ook maken we het muziekonderwijs voor leden van harmonieën en fanfares mogelijk. In 2023 loopt het subsidiekader, als onderdeel van het cultuurbeleid, voor cultuurverenigingen af. Daarom herijken we het subsidiekader voor cultuurverenigingen in de gemeente Beesel.

### **Limburgse Taal**

We stimuleren samen met inwoners, partners, organisaties dat er meer aandacht komt voor de Limburgse taal. Daarbij maken we gebruik van de ondersteuning van Het Hoes veur 't Limburgs.

*Subdoel: We bevorderen de beleving van erfgoed in projecten en stimuleren het behoud ervan*

We brengen ons cultureel erfgoed (materieel en immaterieel) breed onder de aandacht. Zoals eerder aangegeven, zetten we samen met onze Europese partners in op een nauwere samenwerking, zoals bijvoorbeeld in de vorm van een Europese Culturele Route (ECR) met Sint Joris en de Draak als verbindend thema. Dit levert een netwerk van materieel en immaterieel erfgoed op, van belang voor cultuur, toerisme, ruimte en economie. Daarnaast onderhouden we een jumelage met Montblanc op ons gedeelde erfgoed. In 2023 vindt het Draaksteken plaats. Dit belangrijke en onderscheidende

evenement wordt niet alleen gedragen door de hele Beeselse gemeenschap, maar ook ondersteund door de gemeente Beesel.

In onze gemeente is ook veel materieel erfgoed te bewonderen. Sinds juni 2022 zelfs in een museum. We bevorderen de beleving van erfgoed in projecten en stimuleren het behoud ervan door koppelkansen te benutten, bijvoorbeeld in combinatie met recreatie en toerisme. Een blik op de toekomst van de kerken in onze gemeente - als prominent onderdeel van ons materieel erfgoed - maakt deel uit van de Kerkenvisie die we in 2022 nog zullen presenteren.

#### **Behoud monumenten**

Het behoud van (materieel) erfgoed vinden we belangrijk. We stimuleren monumenteneigenaren tot instandhouding en onderhoud door ze voor te lichten over de wijze waarop dit kan en wat de mogelijkheden zijn rondom verduurzaming. Ook informeren we monumenteneigenaren actief over subsidiemogelijkheden. Om ons eigen erfgoed in stand te houden plegen we sober en doelmatig onderhoud aan onze monumenten en kunstwerken.

De monumentencommissie die ons adviseert over vergunningaanvragen brengen we vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet onder bij de nieuwe Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit.

#### **Koppelkansen en verbinding met andere beleidsvelden**

Er is een duidelijke verbinding tussen cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme. Koppelkansen hiertussen nemen we mee in projecten, zoals de Groene Loper. Bij de op te stellen landschapsanalyse nemen we ook cultuurhistorische aspecten mee.

*Subdoel: We versterken onze unieke cultuur en stimuleren onze onderlinge samenwerking*

#### **Sint Joris en de Draak**

Het programma Draak omvat de deelprojecten Draaksteken 2023, Europese Culturele Route en doorontwikkeling van Drakenrijk. We verwijzen naar de toelichting in de paragraaf 'Programmabureau'.

**Doel: We zijn aantrekkelijk, bourgondisch, actief en levendig**

*Subdoel: We bevorderen de beleving van de ligging aan de Maas*

#### **Premium Wandelroute**

Een premium wandelroute voorziet in de ontsluiting van verschillende door water gekarakteriseerde landschappen en natuur voor het duurzame wandeltoerisme via deels grensoverschrijdende routes. De wandelwegen zijn van een dusdanige kwaliteit, dat ze voldoen aan de eisen die gesteld worden voor het verkrijgen van het predicaat Premiumroute-Deutsche Wandersiegel. Hiermee worden Duitse toeristen getrokken om een bezoek te brengen aan de gemeente Beesel. In 2023 gaan we over tot realisatie van deze route.

#### **Horecapunt veer**

Op basis van de resultaten van een in 2022 uit te voeren haalbaarheidsonderzoek bezien we de mogelijkheden voor de vestiging van seizoensgebonden horeca bij het Maasveer en de kansen om hiermee meer dagjesmensen naar onze gemeente te trekken.

*Subdoel: We bevorderen de toeristische beleving van de gemeente*

#### **Verdieping en uitvoering Visie 'In het Spoor van de Draak'**

We gaan aan de slag met de verdieping en uitvoering van de visie 'In het Spoor van de Draak'. We spelen in op actuele ontwikkelingen zoals het Draaksteken en de doorontwikkeling van Drakenrijk. Voor de uitvoering van de visie maken we een actieplan, waarin we concrete acties benoemen. Dit gebeurt in samenhang met de beleidsterreinen Cultuur en Economie. Ook sluiten we aan bij de regionale herijking van het actieprogramma Vrijtijdseconomie Noord-Limburg.

### **Toeristische Overstap Punten (TOP's)**

We gaan over tot de verdere uitwerking en realisatie van Toeristische Overstappunten, waarmee we een aantrekkelijk startpunt realiseren voor een bezoek aan de gemeente Beesel. Dit is een regionaal project, waarbij Limburg-breed meerdere overstappunten worden gerealiseerd. Uitvoering vindt plaats in samenwerking met lokale ondernemers. Financiering hiervan vindt plaats met een bijdrage vanuit de Regionale Investeringsagenda.

### **St. Joris en de Draak/ Drakenrijk**

Graag verwijzen we u voor een nadere inhoudelijke en financiële toelichting over St. Joris en de Draak naar de paragraaf 'programmabureau'.

*Subdoel: We bevorderen wisselwerking tussen groen en recreatie*

### **Groene Loper**

In het project Groene Loper combineren we de bevordering van een goede verbinding tussen de Duitse Grens en de Maas met de beleving van de route door o.a. het groene buitengebied. Bij de verdere uitwerking en het ontwerp vormt deze wisselwerking tussen groen en recreatie een belangrijk element en zorgen we voor een beleefbare verbinding tussen het veer en de Witte Stein - een TOP. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar programma 3.

Ook in diverse kleinere projecten stimuleren we de verbinding tussen groen en recreatie, bijvoorbeeld bij het realiseren van rustplekken in het groen.

*Subdoel: We positioneren het immateriële erfgoed op Europees niveau, vermarkten dit en zetten zo niet alleen Beesel, maar ook Noord-Limburg op de Europese kaart*

### **Europese Culturele Route**

Graag verwijzen we u voor een nadere inhoudelijke en financiële toelichting over de Europese Culturele Route naar de paragraaf 'programmabureau'.

*Subdoel: We promoten onze regio*

### **Actieprogramma Vrijetijdseconomie (VTE)**

We werken voor de promotie van onze regio samen met gemeenten in onze regio. Samen hebben we een actieprogramma Vrijetijdseconomie opgesteld. Met vijf actielijnen (vitale verblijfsrecreatie, vitale dagrecreatie, vrijetijdslandschappen, crossovers en regiomarketing) wordt de economische beweging aangejaagd.

In 2022 zijn we gestart met een herijking van dit actieprogramma. In dat kader wordt ook gesproken met de lokale marketingorganisaties om te komen tot een nieuwe marketingstrategie



## Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

| Beleven                  | Rekening<br>2021 | Begroting<br>2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|--------------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Lasten</b>            |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| Sport                    | 926              | 1.011             | 1.207             | 1.218             | 1.228             | 1.238             |
| Cultuur                  | 188              | 257               | 423               | 190               | 191               | 192               |
| Actief en levendig       | 155              | 202               | 246               | 223               | 224               | 226               |
| <b>Totaal Lasten</b>     | <b>1.269</b>     | <b>1.471</b>      | <b>1.876</b>      | <b>1.630</b>      | <b>1.643</b>      | <b>1.656</b>      |
| <b>Baten</b>             |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| Sport                    | 216              | 171               | 170               | 152               | 154               | 156               |
| Cultuur                  | 17               | 19                | 35                | 5                 | 5                 | 5                 |
| Actief en levendig       | 10               | 3                 | 2                 | 2                 | 2                 | 2                 |
| <b>Totaal Baten</b>      | <b>243</b>       | <b>192</b>        | <b>208</b>        | <b>160</b>        | <b>162</b>        | <b>164</b>        |
| <b>Geraamd resultaat</b> | <b>-1.025</b>    | <b>-1.278</b>     | <b>-1.668</b>     | <b>-1.470</b>     | <b>-1.481</b>     | <b>-1.492</b>     |

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

|                           | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|---------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Saldo t/m 1e berap 2022*  | -1.275            | -1.172            | -1.174            | -1.177            |
| Mutaties begroting 2023** | -393              | -298              | -307              | -316              |
| <b>Geraamd resultaat</b>  | <b>-1.668</b>     | <b>-1.470</b>     | <b>-1.481</b>     | <b>-1.492</b>     |

\* Reeds door de Raad vastgesteld

\*\* Mutaties toegelicht in deze begroting

Hieronder geven we een toelichting op de posten met een mutatie > € 25.000.

### Doel: Sport is voor iedereen toegankelijk en we dagen iedereen uit tot bewegen

Er is geen sprake van mutaties > € 25.000.

### Doel: Cultureel is veel te beleven en cultuur is toegankelijk voor iedereen

#### Groot onderhoud Molen De Grauwe Beer (neutraal via onderhoudsvoorziening en bijdrage vanuit stichting Korenmolen de Grauwe Beer)

In 2023 vindt er groot onderhoud plaats aan de molen. Dan zullen onder meer de molenroeden en de dakbedekking op de kap van de molen vervangen worden. De kosten hiervoor bedragen ca. € 120.000. Hiervan dekken we € 90.000 uit de onderhoudsvoorziening voor de molen. De resterende kosten worden gedekt vanuit een bijdrage van € 30.000 vanuit Stichting Korenmolen De Grauwe Beer.

#### Fiche Sint Joris en de Draak, inclusief Europese Culturele Route (totaal € 395.000, waarvan in 2023 € 80.000, neutraal, dekking uit ambitiebudget 'bouwen aan de gemeenschap')

Het fiche Sint Joris en de Draak omvat de doorontwikkelingen bij Drakenrijk en de Europese Culturele Route. Voor de dekking van de gemeentelijke bijdrage van € 395.000 is in 2023 € 80.000 beschikbaar vanuit het ambitiebudget 'bouwen aan de gemeenschap'. Het overige deel van onze bijdrage dekken we uit het ambitiebudget 2024 e.v.

Zie de toelichting in de paragraaf 'programmabureau', programma Draak.

### **Doel: We zijn aantrekkelijk, bourgondisch, actief en levendig**

#### **Premium wandelroute (€ 25.000, budgetneutraal i.v.m. dekking uit Investeringsreserve)**

Voor de realisatie van de Premium Wandelroute is een eenmalige investering van € 25.000 benodigd. De jaarlijkse structurele kosten kunnen worden gedekt uit het reeds beschikbare budget in de begroting.

### **Investeringsprogramma 1**

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

| <b>Investering</b>                                                                                                                                                                                                                                         | <b>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>2026</b> | <b>Dekking</b>         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|------------------------|
| Zonnepanelen gymzaal Offenbeek                                                                                                                                                                                                                             | 40          |             |             |             | Kaplst. in exploitatie |
|                                                                                                                                                                                                                                                            |             |             |             |             |                        |
| Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd. |             |             |             |             |                        |

#### **Zonnepanelen Gymzaal Offenbeek**

In 2023 wordt er geïnvesteerd in verdere verduurzaming van onze gemeentelijke gebouwen. Voor het plaatsen van zonnepanelen bij Gymzaal Offenbeek nemen we een investeringsbedrag op van € 40.000 + activering uren € 2.240 = € 42.250.



## Programma 2. Samenkracht

### Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:



**Veerkracht:** Inwoners van Beesel kunnen veilig opgroeien/leven en met veranderingen, tegenslag en uitdagingen omgaan

- Inwoners zijn in staat om met stress en tegenslagen om te gaan
- Oplossingen worden zoveel mogelijk in het eigen netwerk gezocht
- Kinderen ontwikkelen zich optimaal binnen de eigen mogelijkheden



**Mentale gezondheid:** Inwoners van Beesel hebben een goede mentale gezondheid en voelen zich gelukkig. Inwoners met psychische kwetsbaarheid kunnen meedoen in de samenleving

- Eenzaamheid: We willen eenzaamheid bespreekbaar maken en bewustzijn realiseren. We willen dat mensen die eenzaamheid ervaren de mogelijkheid krijgen om hulp te zoeken.
- Dementievriendelijke samenleving: we willen een dementievriendelijke gemeenschap zijn, waarin begrip is voor mensen met dementie en zij zo lang mogelijk kunnen meedoen.
- Maatwerkvoorziening: Voorzieningen met een focus op normaliseren en gericht op het versterken van eigen kracht en/of het netwerk van de inwoner



**Leefstijl:** Inwoners van Beesel kiezen voor een gezonde leefstijl, hebben een gezond gewicht en kinderen groeien op in een gezonde en veilige leefomgeving

- Dalen overgewicht: we volgen de lijn van het nationaal preventieakkoord en willen het aantal volwassenen en jeugdigen met overgewicht laten dalen
- Dalen roken: we volgen de lijn van het nationaal preventieakkoord en willen het aantal volwassenen en jeugdigen dat rookt laten dalen
- Dalen middelengebruik: Het stimuleren tot gezond gedrag doen we door de keuze gemakkelijk en vanzelfsprekend te maken



**Fysieke omgeving:** In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving

- Ruimte voor ontmoeten: We bieden ruimte voor ontmoeting in een gemeenschapshuis
- Ruimte voor onderwijs: We bieden goede huisvesting voor onze scholen
- Ruimte voor sport en bewegen: We zetten ons in voor een ruimte die uitnodigt tot bewegen.
- Toegankelijkheid: we houden er rekening mee dat de fysieke buitenruimte en activiteiten zo toegankelijk mogelijk zijn voor mensen met fysieke beperkingen.



**Sociaal economische status:** In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving

- **Armoede en schulden voorkomen:** Voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren van (financiële) zelfredzaamheid en (arbeids)participatie
- **Inburgering:** Inburgeringsplichtigen bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst B1), in combinatie met een vorm van participatie (onderwijs, werk)



**Sociale leefomgeving:** In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar

- **Samen met verenigingen:** Verenigingen zorgen ervoor dat mensen kunnen meedoen, ontmoeten en bewegen.
- **Minder mantelzorgers** voelen zich overbelast.
- **Ontmoeting:** Er is een toereikend aanbod aan algemene voorzieningen die bijdragen aan ontmoeting.
- **Veilige sociale leefomgeving:** Inwoners hebben een gezonde en veilige sociale leefomgeving



**Lichamelijke gezondheid:** In Beesel kunnen inwoners zo lang mogelijk dagelijkse activiteiten uitvoeren

- **Maatwerkvoorziening:** inwoners ervaren zo weinig mogelijk fysieke beperkingen in het dagelijks leven
- **Mobiliteit vergroten**



**Zorggebruik:** In Beesel hebben we grip op ondersteuning

- **Grip krijgen op het gebruik en de mate** waarin ervaren wordt dat de geboden ondersteuning het gewenst effect heeft

We willen een samenleving waarin alle inwoners zich thuis voelen, zelfredzaam zijn en naar vermogen kunnen meedoen en waarin jeugdigen gezond en veilig kunnen opgroeien. Een inclusieve samenleving, waarin inwoners oog hebben voor elkaar en waar eenzaamheid en uitsluiting zoveel mogelijk wordt tegengegaan. De omgeving is, fysiek en sociaal, zo ingericht dat iedereen kan meedoen en gebruik kan maken van de beschikbare voorzieningen. Samen zorgen we er zo voor dat ondersteuning in de juiste balans en betaalbaar blijft.

Samengevat willen we het volgende bereiken:

- **Samenredzaamheid**  
We willen een samenleving waarin inwoners oog voor elkaar hebben,
- **Zelfredzaamheid**  
We willen dat inwoners zelfstandig hun leven kunnen leiden en hun eigen problemen oplossen, indien nodig met de juiste ondersteuning of hulp van anderen.
- **Kwaliteit van leven**  
We willen dat inwoners een goede gezondheid ervaren en gelukkig zijn.

Om dit te bereiken, zetten we in op de beweging (transformatie) door:

- **Normaliseren:** we richten ons niet op de problemen maar op de kansen. Als er ondersteuning nodig is, moet deze zo eenvoudig mogelijk en dicht bij de inwoner georganiseerd worden;
- **Voorkomen van problemen** door inzet van preventie en vroege signalering;
- **Doorontwikkeling van een brede sociale basis**, zodat er op de juiste manier op- en afschaling van ondersteuning kan plaatsvinden. Hierbij is het belangrijk scherp te houden welk effect de inzet in de brede sociale basis heeft op de specialistische ondersteuning.
- **Integraal beleid:** de transformatieopgave is breed en veelomvattend, integraliteit is nodig, omdat veel zaken binnen het Sociaal Domein in het dagelijks leven op elkaar inhaken.

## Positieve Gezondheid

Met de Kadernota Sociaal Domein hebben we het gedachtegoed van Positieve Gezondheid omarmd. Hierin staat een brede kijk op gezondheid centraal waarbij het uitgangspunt is dat gezondheid wordt bepaald door verschillende factoren waar we in meer en mindere mate met ons beleid invloed op kunnen uitoefenen.

## Doelstellingen uit kadernota

In de Kadernota Sociaal Domein hebben we als gemeente verschillende doelstellingen (radars) vastgesteld waaraan we willen werken. Deze ziet u in onderstaande illustratie. Onder deze illustratie vindt u per doelstelling een tekstuele korte toelichting wat we willen bereiken.

Radermodel



Illustratie uit de Kadernota Sociaal Domein

## Doel: Veerkracht: Inwoners van Beesel kunnen veilig opgroeien/ leven en met veranderingen, tegenslag en uitdagingen omgaan

Om de veerkracht van onze inwoners te vergroten, richten we ons op het individu en de sociale omgeving. We helpen sterke kernen en netwerken te creëren, zodat inwoners fijn en veilig kunnen wonen en de onderlinge betrokkenheid en leefbaarheid vergroot. Op deze manier kunnen inwoners samen met hun netwerk zoveel mogelijk hun leven leiden en regie houden en is gespecialiseerde ondersteuning lang niet altijd noodzakelijk.

**Doel: Leefstijl: Inwoners van Beesel kiezen voor een gezonde leefstijl, hebben een gezond gewicht en kinderen groeien op in een gezonde en veilige leefomgeving**

Een gezonde leefstijl hangt samen met de fysieke en sociale leefomgeving. Door de omgeving aan te passen wordt het mensen makkelijker gemaakt om gezonde keuzes te maken. Daarom zetten we als gemeente in op omgevingsfactoren om gezond gedrag te bevorderen.

**Doel: Mentale gezondheid: inwoners van Beesel hebben een goede mentale gezondheid en voelen zich gelukkig. Inwoners met psychische kwetsbaarheid kunnen meedoen in de samenleving**

Mentale (psychische) ongezondheid vormt een groot deel van de totale ziektelast onder de volwassen bevolking. Mentaal gezonde mensen voelen zich over het algemeen tevreden en kunnen vaak goed omgaan met tegenslagen. We zetten in op vroegsignalering en preventie bij psychische problematiek. We willen meer begrip voor mensen met een psychische kwetsbaarheid, zoals depressie, eenzaamheid en dementie. We willen dat deze mensen kunnen meedoen en wonen in een in een buurt ter bevordering van participatie en herstel.

**Doel: Lichamelijke gezondheid: in Beesel kunnen inwoners zo lang mogelijk dagelijkse activiteiten uitvoeren**

Lichamelijke beperkingen of chronische aandoeningen zijn van invloed op iemands lichamelijke gezondheid. Daarnaast spelen leefstijl en leeftijd een rol. Door de vergrijzing krijgen we een steeds grotere groep ouderen met een kwetsbare lichamelijke gezondheid. We stimuleren een gezonde leefstijl door sport en bewegen laagdrempelig te maken voor alle inwoners en door in te zetten op valpreventie.

**Doel: Sociaal economische status: In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving**

Uitgangspunt inwoners kunnen meedoen naar vermogen. Waar betaald werk (nog) niet mogelijk is, zetten we in op vrijwilligerswerk. We zetten in op de bestrijding van armoede, door preventie en het bieden van minimamaatregelen. Meedoen naar vermogen betekent ook nieuwkomers begeleiden om te integreren en activeren. Hiervoor zetten we in op taalontwikkeling in combinatie met een passende vorm van participatie.

**Doel: Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar**

We vinden het belangrijk dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen. Sociale contacten in de eigen omgeving geven een veilig, verbonden gevoel. Voorzieningen voor ontmoeting, een toegankelijk verenigingsleven en mantelzorgondersteuning dragen hieraan bij.

We stimuleren dat kinderen veilig en gezond opgroeien en zich ontwikkelen tot gelukkige, zelfstandige inwoners. Daarbij zetten we in op preventie door opvoed- en opgroeiondersteuning voor de omgeving waarin ze opgroeien.

We willen samen met inwoners en partners inzetten op het vergroten van het veiligheidsgevoel in onze samenleving.

## **Doel: Zorggebruik: In Beesel hebben we grip op ondersteuning**

Bij zorggebruik gaat het om het gebruik van ondersteuning en de mate waarin inwoners ervaren dat deze het gewenst effect heeft. We volgen de ontwikkelingen in het Sociaal Domein beter en spelen hierop in. Dit doen we aan de hand van de kwalitatieve en kwantitatieve data en cliëntbeleving.

## **Doel: Fysieke omgeving: In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving**

Een goede en veilige fysieke leefomgeving is een cruciale randvoorwaarde voor goede gezondheid. De Omgevingswet biedt kansen om de samenhang tussen gezondheid, milieu, veiligheid en ruimtelijke ordening te vergroten en bij ontwikkelingen verplicht te stellen dat deze getoetst worden aan de mate waarin zij bijdragen aan de gezondheid van mensen. Wij sluiten daarom met onze gezondheidsdoelen aan op maatschappelijke en ruimtelijke opvangen.

## **Wat gaan we ervoor doen?**

### **Welzijnswerk**

Het welzijnswerk kent een brede inzet voor de doelen in het programma Samenkracht. Voor 2023 verlengen we de werkafspraken voor het welzijnswerk met één jaar vanwege het herijken voorliggend veld. De basis voor het welzijnswerk bestaat uit:

- Algemeen Maatschappelijk Werk,
- jeugd- en jongerenwerk,
- opbouwwerk,
- begeleiding statushouders;

We stimuleren het maken van de beweging van maatwerkvoorzieningen naar voorliggend veld en de samenleving te blijven stimuleren. Dit voorkomt een toename in gebruik en duurdere kosten van de maatwerkvoorzieningen Participatie, Jeugd en Wmo.

We herijken het welzijnswerk voor de jaren 2024 en verder. De kaderstelling voor het welzijnswerk ligt in de Kadernota Sociaal Domein en onderliggende beleidsnota's die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Waarbij de nadruk ligt op de beweging van specialistische ondersteuning van maatwerkvoorzieningen naar de gemeenschap, het voorliggend veld en preventie.

## **Doel: Veerkracht: Inwoners van Beesel kunnen veilig opgroeien/leven en met veranderingen, tegenslag en uitdagingen omgaan**

*Subdoel: Inwoners zijn in staat om met stress en tegenslagen om te gaan*

### **Taalpunt**

Om met veranderingen en moeilijke situaties om te kunnen gaan, zijn basisvaardigheden voor het vinden, begrijpen en toepassen van informatie over gezondheid en gezond gedrag essentieel. We hebben het dan over lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. Deze vaardigheden zijn een belangrijke voorwaarde om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving. Vanuit de missie Meedoen door Taal zijn de doelstellingen van het Taalpunt Beesel:

- Het Taalpunt Beesel is een netwerkorganisatie ter bestrijding van laaggeletterdheid en jaagt de inzet op laaggeletterdheid aan, zowel onder professionals als binnen de gemeenschap.
- Het Taalpunt Beesel verbindt, faciliteert en zorgt voor een passend aanbod, zodat inwoners zelfredzamer zijn.

De afgelopen twee jaar is met eigen middelen en subsidie van de provincie geïnvesteerd in de opzet van het Taalpunt Beesel. Vanaf 2023 zetten we in op het blijven bieden en monitoren van de reguliere dienstverlening. Hiernaast willen we de dienstverlening doorontwikkelen binnen de huidige subsidieafspraken. Wij faciliteren dit binnen de reguliere opdrachtverstrekking van de gemeente. Hiervoor zetten we een deel van de WEB-middelen in.



## **Maatschappelijk werk**

### Kortdurende individuele/collectieve ondersteuning

In 2023 zetten we Synthese in voor ondersteuning op het gebied van verlies en rouw, gezin en opvoeding, geld en werk, relaties, ruzie en geweld of niet lekker in je vel zitten. De ondersteuning wordt zowel collectief als individueel aangeboden.

### **Welzijn op Recept**

Welzijn op Recept is een interventie binnen het programma Vitaal en Gezond en de regiovisie Gezondste Regio, waarbij patiënten met niet medische hulpvragen uit de huisartsenpraktijk worden gekoppeld aan activiteiten (burgerinitiatieven of andere laagdrempelige voorzieningen). Met Welzijn op Recept versterken we duurzaam de zelfredzaamheid en samenredzaamheid. We starten in 2023 met één huisartsenpraktijk, met als doel dat alle praktijken deze interventie omarmen.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) wil een aantal uitkeringen voor gemeenten, gericht op het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis bundelen in één specifieke uitkering (SPUK). De opzet van deze SPUK is dat gemeenten gelijktijdig een aanvraag kunnen indienen over meerdere thema's, waaronder Welzijn op Recept. Dat moet leiden tot het verbeteren van het welbevinden en de gezondheid in brede zijn en in het bijzonder voor mensen met gezondheidsachterstanden en in kwetsbare situaties. De publicatie van de regeling wordt eind 2022 verwacht. Vanuit de beleidsvelden Sport & Bewegen, Gezondheid en Sociale Basis zal namens de gemeente Beesel (of mogelijk (deels) regionaal een aanvraag worden voorbereid.

### **Onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO)**

In de Wmo-wetgeving is opgenomen dat gemeenten de verplichting hebben om onafhankelijke cliëntondersteuning voor hun burgers beschikbaar te stellen.

OCO is nu belegd bij Synthese welzijnswerk, die zowel professioneel als met vrijwilligers hier invulling aan geeft. Hoewel OCO hiermee voor alle inwoners van de gemeente Beesel beschikbaar is, wordt er in de praktijk nauwelijks gebruik van gemaakt. We vinden dit een gemiste kans omdat OCO ervoor kan zorgen dat inwoners de ondersteuning en zorg krijgen die zij nodig hebben, met behoud van eigen regie. Cliëntondersteuning is daarom een belangrijk en integraal onderdeel van onze aanpak en daarmee van onze herijking van het welzijnswerk. Via de SPUK-regeling cliëntondersteuning hebben we middelen ontvangen om een plan te ontwikkelen in de komende jaren voor de versterking van OCO in onze gemeente.

### **Bibliotheek Maas en Peel**

Het bibliotheekwerk is een belangrijke professionele voorziening in de gemeente Beesel. Voor de komende jaren blijft de focus liggen op drie programmalijnen:

1. Goede Start
2. Vitale gemeenschap
3. Een leven lang samen leren

De afgelopen jaren is middels een tweetal projecten extra geïnvesteerd in de bibliotheek, met het project boekstartcoach en het project Taalpunt Beesel (in samenwerking met Synthese). Voor 2023 en verder faciliteren we het bibliotheekwerk middels een subsidie. Binnen de subsidie moet de bibliotheek Maas en Peel haar dienstverlening voor onze inwoners kunnen doen.

*Subdoel: Oplossingen worden zoveel mogelijk in het eigen netwerk gezocht*

### **Informatiepunt Beesel**

Zoveel vragen, zoveel antwoorden. Inwoners zien door de bomen het bos niet meer. Een aantal organisaties (welzijnswerk, bibliotheek, Steunpunt Mantelzorg en vrijwilligerszorg) binnen de gemeente Beesel bundelen de krachten en is gestart in 2022 met een gezamenlijk maatschappelijk informatiepunt. Inwoners kunnen hier terecht voor vragen op allerlei gebied. Denk aan, welzijn, vrijwilligerswerk, mantelzorg, vervoer, digitale zaken of financiën. Vrijwilligers helpen inwoners met het vinden van antwoorden op hun vragen. Indien nodig vindt er een warme overdracht plaats naar een andere organisatie. Met dit informatiepunt realiseren we één integraal en laagdrempelig maatschappelijk informatiepunt voor onze inwoners.

### **Vrijwilligerszorg**

Voldoende zorgvrijwilligers zijn van belang voor zowel zorgvragers als mantelzorgers. Zonder vrijwilligerszorg zou een groot deel van de mantelzorg ondersteuning niet uitvoerbaar zijn. Vrijwilligerszorg ondersteunt inwoners bij het houden of terugvinden van de regie over hun eigen leven. Zij biedt ondersteuning aan inwoners om zoveel mogelijk mee te blijven doen aan de samenleving. Gezien de grote vraag naar vrijwilligerszorg, willen we dat het aantal zorgvrijwilligers (van het Steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerszorg Beesel) gelijk blijft of groeit. We continueren daarom de coördinatie van vrijwillige thuishulp, dementievrijwilligers, vrijwillige netwerkcoaches, vrijwilligers met een plusje via het Steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerszorg Beesel alsook de samenwerking binnen het Informeel Zorg Overleg (IZO) Beesel.

### **Meldpunt 'ik maak me zorgen'**

Inwoners die zich zorgen maken over het gedrag van iemand anders, kunnen terecht bij het meldpunt Zorgwekkend Gedrag. Denk bijvoorbeeld aan mensen die verward gedrag vertonen, niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, in een vervuild huis wonen of veel problemen hebben en dreigen af te glijden. Het meldpunt wordt bemenst door deskundigen waarmee over de zorgen gepraat kan worden. Door de medewerker van het meldpunt kan advies worden gegeven en als het nodig is wordt er hulp geregeld voor degene over wie de melding wordt gedaan. Zo kan een melding van verward gedrag het begin zijn van een hulptraject.

*Subdoel: Kinderen ontwikkelen zich optimaal binnen de eigen mogelijkheden.*

### **Lokaal jeugdbeleid**

We bereiden een lokaal beleidsplan Jeugd voor dat in het tweede kwartaal van 2023 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Onze belangrijkste samenwerkingspartners in het lokale veld, zorg, gezondheid, onderwijs, kinderopvang en VVE worden betrokken bij de totstandkoming van het beleidsplan Jeugd. Het beleidsplan Jeugd geeft nadere invulling hoe we aan de slag gaan met de doelen van beleidsknoppen en is op het gebied van Jeugd de concrete uitwerking van de Kadernota Sociaal Domein. Daarnaast zijn het regionale beleidsplan jeugdhulp, lokale gezondheidsbeleid en regionale preventieprogramma's belangrijke kaders voor het nieuwe beleid. We bouwen voort op wat in de afgelopen beleidsperiode goed ging en zetten in op verdere transformatie van de Jeugdzorg.

### **Jongerenwerk**

Jongerenwerkers bieden laagdrempelige ondersteuning aan jongeren in hun ontwikkeling naar volwassenheid. Ze doen dit door contact te maken, te signaleren, motiveren, opvoeden en activeren. Daarbij werkt de jongerenwerker met diverse partners samen, zoals ouders, scholen, verenigingen gemeente en politie. De ondersteuning wordt zowel collectief als individueel aangeboden.

### **Project kansrijke start**

Het regionale samenwerkingsprogramma gericht op een kansrijke start van kinderen en gezinnen in een kwetsbare situatie, in de eerste 1000 levensdagen van een kind wordt in 2023 gecontinueerd. Het regionale programma bestaat uit de twee sporen: het vormen van een regionale coalitie en kansrijke start interventies. De interventie waar de gemeente Beesel aan deelneemt: "Nu niet zwanger" is begin 2022 geëvalueerd. De resultaten laten vooral in de doorrekening van de kosten/baten-analyse zien dat het een succesvolle interventie is. Het project is met 3 jaar verlengt op basis van de huidige structuur met de wens om de kosten per 2025 structureel te borgen in de begroting van de GGD. Lokale coalities rondom de eerste 1000 dagen zijn essentieel om de doelen van het actieprogramma te realiseren. Binnen de gemeente Beesel wordt dit de komende periode opgepakt door het een plek te geven in het nog vast te stellen lokaal jeugdbeleid.

### **Passende kinderopvang**

Passende kinderopvang is bedoeld voor kinderen tot en met 5 jaar met een zorgvraag op te kunnen vangen in de reguliere kinderopvang in de gemeente Beesel. Dit doen we o.a. door deskundigheidsbevordering van de pedagogische medewerkers, ambulante diagnostiek en specialistische ondersteuning. Ook voor 2023 continueren we dit vanuit de gedachten dat we inzetten op voorliggende voorzieningen in plaats van maatwerkvoorziening.

## GOAB/VVE

Per 1 januari 2023 start de nieuw tranche onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) vanuit het rijk voor de periode 2023-2026. Deze periode ziet er op dit moment grotendeels op inhoud en budget hetzelfde uit als de periode 2019-2022. Per 2025 is het rijk voornemens om een andere bekostiging voor de kinderopvang in te voeren. Onbekend is welke gevolgen dit voor het budget en de dan geldende kind regelingen gaat hebben.

In de stuurgroep VVE bestaande uit de gemeente, scholen en kinderopvangaanbieders, is eind 2022 de lopende GOAB-periode geëvalueerd en op basis van de uitkomsten wordt de komende periode ingezet op het beter in beeld krijgen van het taal ontwikkelaanbod; waar we dingen dubbel doen en welke hiaten zitten er. Ook wordt de in- en doorstroom in beeld gebracht met als doel het bereik en de kwaliteit verder te verhogen/vergroten. Hiernaast financieren we een gespecialiseerde leerkracht voor statushouders in het onderwijs vanuit de GOAB-middelen.

## Sociaal Medische Indicatie (SMI)

De kind regeling SMI speelt in geval van een belastende thuissituatie of benodigde extra ondersteuning bij het aanleren van sociale vaardigheden en wordt afgegeven door een gezinscoach, als tijdelijke interventie zodat ouders wat meer lucht krijgen en zaken weer op de rails kunnen krijgen. Ook voor 2023 wordt deze lichte vorm van jeugdhulp voortgezet en gefinancierd via het Jeugdbudget.

## Doel: Leefstijl: Inwoners van Beesel kiezen voor een gezonde leefstijl, hebben een gezond gewicht en kinderen groeien op in een gezonde en veilige leefomgeving

*Subdoel: Dalen overgewicht/ roken/ middelengebruik: We volgen de lijn van het nationaal preventieakkoord en willen het aantal volwassenen en jeugdigen met overgewicht/ dat rookt laten dalen. Het stimuleren tot gezond gedrag doen we door de keuze gemakkelijk en vanzelfsprekend te maken*

## Manifest “naar gelijke kansen op gezondheid”

De kerntakendiscussie van de GGD heeft geleid tot het Manifest “naar gelijke kansen op gezondheid”. De focus uit het manifest ‘Naar gelijke kansen op gezondheid’ is leidend voor de gemeenten en voor de GGD. In het manifest staan 2 maatschappelijke opgaven waaraan gemeenten met hun partners willen werken.

- Vergroten van gelijke kansen op positieve gezondheid en
- Het makkelijker maken van gezond leven.

Gemeenten en GGD richten zich samen met andere betrokken of te betrekken partijen – op het realiseren van de ambities uit dit manifest. Dit doen we op de volgende drie manieren.

### A. Realiseren van een Doe Agenda onder het manifest

Het manifest geeft richting maar heeft concrete vertaling nodig in taken, rollen en verantwoordelijkheden. Deze vertaling krijgt plaats in een doe agenda.

### B. Focus voor de GGD: visie 2030

In de tweede plaats vraagt het manifest ook om aanscherping van de focus binnen de taken van de GGD. De GGD richt waar mogelijk binnen haar taken de focus op de twee centrale ambities uit het manifest (vergroten gelijke kansen en makkelijker maken gezond leven).

### C. Lokale uitvoeringsplannen

Om de transparantie en lokale aansluiting te vergroten werkt de GGD een lokaal uitvoeringsplan per gemeente uit, als overzicht en sturingsinstrument voor gemeenten om specifieke keuzes in de uitvoering te maken.

## Rookvrije Generatie

Eind 2018 is door 70 partners het Nationaal Preventieakkoord ondertekend. Het Nationaal Preventieakkoord richt zich op een gezonder Nederland in 2040 en heeft de speerpunten roken, overgewicht en alcoholgebruik.

De gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Venlo en Venray, de GGD Limburg-Noord, PxZorg (Viecuri, Cohesie, Burgerkracht) en Synthese hebben samen een Regionaal preventieakkoord



opgesteld. Hiermee kunnen we landelijke middelen aanvragen (€ 10.000 voor 2022 en € 10.000 voor 2023). Hier wordt vanuit de investeringsagenda nog extra budget gevraagd van de provincie. In de regio Noord-Limburg gaan we voor de rookvrije generatie. Dit doen we onder andere door in werkgroepen met partners te werken aan een rookvrije omgeving voor kinderen, een rookvrije zorg en een rookvrije start (richt zich op aanstaande ouders).

## **Overgewicht**

### JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht)

De gemeente Beesel heeft een JOGG-regisseur. De JOGG-regisseur stimuleert lokale organisaties in het uitnodigen tot gezond gedrag en realiseren van een gezonde omgeving. Dit doen we onder andere door het faciliteren van sportverenigingen, uitnodigen tot bewegen in de openbare ruimte, gezonde kantines, aandacht voor bewegen bij de jongste jeugd (door de vakleerkracht bewegingsonderwijs en de buurtsportcoach), motorische screening, iedereen kan sporten en de leefstijlinterventie healthy heroes voor het speciaal onderwijs in de regio.

### COOL

Voor tekst en toelichting over COOL zie programma 1 sport.

**Doel: Mentale gezondheid: inwoners van Beesel hebben een goede mentale gezondheid en voelen zich gelukkig. Inwoners met psychische kwetsbaarheid kunnen meedoen in de samenleving**

*Subdoel: Eenzaamheid: We willen eenzaamheid bespreekbaar maken en bewustzijn realiseren. We willen dat mensen die eenzaamheid ervaren de mogelijkheid krijgen om hulp te zoeken*

## **Eenzaamheid**

Het ministerie van VWS heeft een landelijk actieprogramma 1 tegen eenzaamheid opgesteld. Hierin staat eenzaamheid beschreven als een groot en complex probleem. De 5 pijlers van de landelijke aanpak zijn: bestuurlijk commitment, een sterk lokaal netwerk, betrekken van inwoners, werken aan een duurzame aanpak en monitoring en evaluatie. Belangrijke aandachtspunten uit het actieprogramma zijn een lokale coalitie, signalering en een lokaal meldpunt. De gemeente Beesel heeft zich aangesloten bij dit landelijke programma.

In 2023 willen we werk maken van de lokale coalitie. We constateren echter dat het wel essentieel is dat mensen (uit de coalitie) signalen van eenzaamheid ook ergens kwijt kunnen. We willen investeren in bewust worden, netwerken en signaleren. We gaan met partners in gesprek hoe we dit verder willen invullen en gebruiken hiervoor een gedeelte van het budget Beschermd Wonen voor het ontwikkelen van het voorliggend veld rondom eenzaamheid.

*Subdoel: Dementievriendelijke samenleving: we willen een dementievriendelijke gemeenschap zijn, waarin begrip is voor mensen met dementie en zij zo lang mogelijk kunnen meedoen*

## **Werkgroep Beesel Dementievriendelijk**

Het aantal ouderen neemt de komende jaren toe. Steeds meer mensen worden geconfronteerd met dementie. We willen dat inwoners van onze gemeente bekend zijn met de ziekte dementie, deze herkennen en weten om te gaan met mensen met deze ziekte. Om dit te bereiken faciliteren we de werkgroep Beesel Dementievriendelijk. De werkgroep zet in op het vergroten van de bewustwording en kennis van dementie in de samenleving, door het bieden van laagdrempelige informatie, scholingen en activiteiten, met als doel dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid - zoals dementie - kunnen meedoen in de gemeenschap

*Subdoel: Mentale gezondheid: Maatwerkvoorzieningen met een focus op de normaliseren en gericht op het versterken van eigen kracht en / of het netwerk van de inwoner.*

#### **Meedoen en wonen – inwoners met onbegrepen gedrag**

Inwoners met onbegrepen gedrag kunnen meedoen in onze samenleving en worden hierbij op passende wijze ondersteund. Dit doen we samen met de andere gemeentes in Midden en Noord-Limburg.

In 2022 is de regiovisie meedoen en wonen 2022-2026 door de gemeenteraad vastgesteld. In 2023 werken we aan de hand van een regionale beleidsagenda de actiepunten verder lokaal uit. Zo zetten we in op preventie en onderzoeken we een uitbreiding in onze inloopvoorziening en zorgen we voor een goed netwerk en ketensamenwerking.

*Subdoel: Maatwerkvoorziening: Voorzieningen met een focus op normaliseren en gericht op het versterken van eigen kracht en/of het netwerk van de inwoner*

#### **Maatwerk Jeugd – Wmo**

Per 1 januari 2022 zijn we gestart met de nieuw ingekochte maatwerkvoorzieningen Jeugd, Participatie & Wmo. 2022 en 2023 zijn overgangsjaren waarbij we in gesprek gaan met inwoners om de ondersteuning om te zetten naar de nieuwe producten, de inkoop te evalueren en te herijken waar nodig. Hiernaast staat 2023 in het teken van het verder inbedden van de nieuwe inkoop bij bestaande programma's als Vitaal en Gezond.

#### **Wmo Begeleiding – Dagbesteding**

We zetten de nieuw ingekochte trajecten vanuit Sturing en Inkoop in. Binnen deze maatwerkvoorzieningen is afgesproken dat, waar het kan, inwoners zoveel als mogelijk binnen eigen kracht, netwerk en/of informele zorg de oplossing laten vinden. Hier krijgen aanbieders ook zelf een actieve rol in per gemeente. In 2023 zullen we dit in gesprek met onder andere de aanbieders deze ontwikkeling verder vorm gaan geven zowel in de regio als lokaal.

#### **Beschermd wonen en maatschappelijke opvang**

Zowel beschermd wonen als maatschappelijke opvang zijn door gedecentraliseerd in 2022 vanuit de centrumgemeente Venlo. De gemeente Beesel is sindsdien verantwoordelijk voor de uitvoering van deze taken. We ontvangen budget vanuit de centrumgemeente Venlo. Het beschikbare budget dienen we in te zetten voor:

- Uitvoering, uren toegang
- Kosten voor maatwerk
- Ontwikkeling voorliggend veld

#### **Maatwerkvoorzieningen Jeugd**

In 2023 en verder gaan we door met de implementatie van de nieuw ingekochte producten Jeugd en monitoren we de effecten van de nieuwe inkoop. In 2022 heeft een aanbesteding voor segment 1 voor het domein Jeugd plaatsgevonden. (Segment 1 bestaat uit: opname vervangende behandeling en verblijf met behandeling Jeugd). Aan deze aanbesteding nemen 14 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg deel. Het aanbestedingstraject moet leiden tot nieuwe contracten met zorgaanbieders voor dit segment per 1 jan 2023. Het is niet mogelijk om de mogelijke effecten voor de begroting 2023 en meerjarig te classificeren, daarom gaan we voor nu uit van het budget van 2022 plus indexering.

#### **Hervormingsagenda (arbitragemiddelen)**

In 2021 zijn Rijk en VNG het gedeeltelijk eens geworden over de hervorming van de jeugdtaken en de bijhorende middelen die hierbij nodig zijn (arbitragemiddelen). De Rijksoverheid wil flinke hervormingen, genoemd in de hervormingsagenda, in de jeugdzorg doorvoeren. Doelstellingen zijn:

- Beter en sneller zorg bieden
- Marktwerving voorkomen/terugdringen
- Perverse prikkels uit de Jeugdzorg te halen
- Winst van aanbieders aan te pakken
- Beperken van aantal jeugdzorgaanbieders.

Deze hervormingen moeten besparingen opleveren voor ons als gemeente. Deze besparingen zijn in de meerjarenbegroting opgenomen. In 2023 zullen we verder werken aan de doelstellingen genoemd

uit de hervormingsagenda Jeugd, waarbij we wel een risico zien dat we de verwachte besparingen niet zullen realiseren. Reden zijn onder andere personeelsgebrek, wijzigingen bij huisartsen of een Rijk die verantwoordelijk is stappen te nemen. We monitoren de ontwikkelingen en kunnen eventuele risico's opvangen vanuit de reserve transformatie Jeugd, Wmo en Participatie.

### **Extra Rijksmaatregelen jeugd**

Hiernaast voert het Rijk een deel van de hervormingsagenda door, waar geen overeenstemming is tussen VNG en het Rijk, inclusief de verwachte besparingen.

Voor de gemeente Beesel is dit meerjarig een korting van € 80.000 voor 2024, € 400.000 voor 2025 en € 400.000 voor 2026. Het Rijk staat garant voor deze besparing en zal compenseren als de maatregelen die zij treffen niet tot een besparing leiden bij gemeenten.

### **Veilig Thuis**

We zien een toename in huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit betekent meer werk voor de Veilig Thuis-organisatie. Daarnaast is er een nieuw CAO voor de jeugdzorg vastgesteld wat inhoudt een verhoging van de personeelskosten. We moeten daarom de bijdragen voor Veilig Thuis voor 2023 bijstellen. De genoemde ontwikkelingen zijn ook van invloed op de crisishulp en jeugdreclassering en jeugdhulp.

### **Jeugdreclassering/Jeugdbescherming/jeugdzorg plus**

Er is landelijk forse kritiek op de werkzaamheden van de Gecertificeerde instellingen (GI's) en hun medewerkers. Uit het recent rapport van Significant blijkt dat werk van de gecertificeerde instelling steeds complexer is geworden en dat de oude caseloadnormen hierdoor niet meer realistisch zijn. Het rapport pleit dan ook voor een aanzienlijke caseloadverlaging voor de medewerkers van de GI's. Om die redenen vragen de GI's voor de komende jaren flinke tariefsverhogingen van 10%. We moeten daarom de bijdragen voor de GI's voor 2023 en verder ophogen.

## **Doel: Lichamelijke gezondheid: in Beesel kunnen inwoners zo lang mogelijk dagelijkse activiteiten uitvoeren**

*Subdoel: Maatwerkvoorziening: Inwoners ervaren zo weinig mogelijk fysieke beperkingen in het dagelijks leven*

### **Valpreventie**

Een valongeval is de belangrijkste oorzaak van letsel bij ouderen. Met het oog op de vergrijzing zullen deze aantallen de komende jaren alleen maar toenemen. In juli 2022 is de samenwerkingsovereenkomst Health Impact Bond Duurzame Valpreventie Regio Noord-Limburg ondertekend.

De gemeenten hebben in samenwerking met Zorgverzekeraar VGZ en CZ, het zorgkantoor en andere betrokken partners een programma opgezet met als doel om van 2022 – 2027:

- Bewezen effectieve valpreventiemaatregelen uit te voeren bij 2.500 zelfstandig wonende 70+ers met een verhoogd valrisico.
- Door uitvoering van het programma:
  - 2.200 valincidenten te voorkomen
  - 260 gezonde levensjaren te winnen
  - € 4,5 miljoen aan zorgkosten te besparen (zowel vanuit de Zorgverzekeringswet, Wet Langdurige Zorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning)
- Dit te realiseren vanuit een sluitend en integraal netwerk van valpreventie door betere samenwerking van professionals en vaste afspraken.
- Te experimenteren met een zogenaamde *health impact bond* als duurzame integrale financieringsconstructie van preventie.

De gemeenten hebben een rol bij het coördineren van de lokale implementatie en in de terugbetaling aan de investeerders (uit de besparingen op zorg). Voor de gemeente Beesel is er door de valpreventie een bruto besparing berekend van € 17.116. We betalen over 5 jaar € 15.863 terug aan de investeerders. De netto-besparing bedraagt daarmee € 1.253. Deze beweging sluit aan bij het gedachtegoed om te investeren in preventie en gezondheid waardoor maatwerk niet nodig is.

## *Subdoel: Mobiliteit vergroten*

### **Wensbus**

De wensbus is een voorliggende voorziening waarbij vervoer geregeld wordt door vrijwilligers. Op dit moment wordt de wensbus gefinancierd vanuit een subsidie uit de provincie en een eigen bijdrage van inwoners.

### **Leerlingenvervoer**

Per 1 september hebben we een contract met de nieuwe aanbieder leerlingenvervoer. De komende jaren zullen zij het leerlingenvervoer voor ons uitvoeren. Onze Wmo-consulenten geven invulling aan de uitvoering van het leerlingenvervoer. Door deze ontwikkeling hebben we nu meer kennis aan tafel om met de ouders te zoeken naar mogelijkheden om de kinderen zo zelfstandig mogelijk te maken. Deze ontwikkeling is belangrijk door het groter wordende taxichauffeurs probleem wat landelijk speelt. Dit maakt ook dat we geen aanpassingen doen in de begroting naast een indexatie, terwijl er wel sprake is van een prijsstijging door de nieuwe inkoop en hoge indexatie.

We houden hiernaast vinger aan de pols over de haalbaarheid van dienst. De focus ligt voor ons om het vervoer zo lang en kwalitatief als mogelijk te blijven leveren en ouders mee te nemen in het proces om gedeelde eigenaarschap te maken van dit probleem.

### **Oud Maatwerkvoorzieningen Wmo**

De oude Wmo-maatwerkvoorzieningen zijn gericht op het vergroten van de mobiliteit. Hierbij valt te denken aan mobiliteitsvoorzieningen en woningaanpassingen. Ook hulp in het huishouden valt hieronder die natuurlijk meerdere doelstellingen helpt te behalen.

#### Hulp in het huishouden

Bij hulp in het huishouden spelen 2 belangrijke zaken voor 2023 en verder:

- We blijven doorgaan met het uitvoeren van de inkomensstoets hulp in het huishouden. De inkomensstoets helpt ons om met de inwoner het goede gesprek te voeren over wie waar verantwoordelijk voor is binnen het organiseren van ondersteuning. Er wordt aanvullend hierop landelijk gewerkt aan een advies vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hoe we de hulp in de huishouding weer inkomensafhankelijk kunnen maken. Deze wordt in 2025 verwacht.
- De verwachting is dat het handjestekort bij hulp in de huishouding verder zal toenemen. Als regio zijn we hierover met aanbieders in gesprek om een plan te maken hoe we zo lang mogelijk de noodzakelijke ondersteuning kunnen blijven bieden en wat alternatieven zijn.

#### Hulpmiddelen

Door stijgende grondstofprijzen en druk op vervoer is de verwachting dat de kosten van hulpmiddelen verder zullen stijgen. Binnen het contract van Noord-Limburg hebben we op dit moment een hoger dan gemiddeld herverstrekkingspercentage wat maakt dat we het budget voor nu nog niet bijstellen.

#### Doelgroepenvervoer

Voor het doelgroepen vervoer zijn we in voorbereiding van de aankomende inkoop periode van vervoer. Hierin wordt onder andere de systematiek van afrekening voorbereid van zones naar kilometers zodat inwoners ook eerlijker kunnen bijdragen aan hun rit. De focus zal hiernaast net als bij het leerlingenvervoer gericht zijn op het taxichauffeurs tekort.

#### Woningaanpassingen

We volgen hierin nog steeds de afgesproken maatregelen uit het herstelplan. Waarbij deze afspraken wel verder onder druk komen door het tekort aan passende woningen. In de Woon-zorgvisie, die in het eerste kwartaal van 2023 wordt opgesteld, krijgt dit nadrukkelijk een plek.

**Doel: Sociaal economische status: In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving**

*Subdoel: Armoede en schulden voorkomen: Voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren van (financiële) zelfredzaamheid en (arbeids)participatie*

#### **Sociale uitkeringen (Participatiewet, IOAW/ IOAZ/ LKS)**

Vanwege de verwachte toename van statushouders en de mogelijke instroom van andere doelgroepen in 2023 gaan we uit van een stijging van het aantal bijstandsgerechtigden met een uitkering op grond van de Participatiewet.

Wat betreft de IOAW (Inkomensondersteuning Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemer) en IOAZ (dezelfde regeling voor zelfstandigen) heeft Beesel te maken met geringe aantallen uitkeringsgerechtigden. Bij de IOAW verwachten we een lichte daling van uitkeringsgerechtigden vanwege leeftijdsgerelateerde uitstroom naar AOW. Bij de IOAZ verwachten we een stabiel bestand en uitgavenpatroon. Ook bij verstrekkingen op grond van LKS (loonkostensubsidie) verwachten we een stabiel uitgavenpatroon (looncompensatie voor inwoners met een lagere loonwaarde dan 100%).

#### **Loonwaarde metingen**

De loonwaarde metingen ten behoeve van het bepalen van de hoogte van loonkostensubsidie besteden we in 2023 (evenals in 2022) uit aan Dariuz. Dit doen we vanwege de benodigde specialistische kennis (kwetsbaar in eigen beheer) en daarmee de kwaliteitsgarantie die we hiermee aan zowel inwoner als werkgever kunnen bieden.

#### **Bijzondere bijstand**

Een wettelijke vorm van bijstand waar onze inwoner een beroep op kan doen indien er zich bijzondere en onvoorziene kosten voordoen die noodzakelijk zijn. Soms is het een eenmalige uitkering, verreweg het grootste deel van de lasten in Beesel zit de afgelopen jaren wat betreft bijzondere bijstand echter in (maandelijkse) kosten voor bewindvoering.

Deze trend zet zich in 2023 door, hoewel er mogelijk een toename in aanvragen zichtbaar gaat zijn vanwege gestegen kosten van levensonderhoud. We zullen ook in 2023 elke aanvraag vanuit maatwerk behandelen en de juiste individuele afweging maken om te zorgen dat onze inwoner krijgt wat nodig is om in ieder geval in de basis van levensbehoefte te kunnen voorzien.

#### **Re-integratiemiddelen**

De afgelopen jaren zetten wij een steeds hoger percentage van onze re-integratiemiddelen in voor NUG-gers (Niet-Uitkeringsgerechtigden) én inwoners met een loonkostensubsidie die tevens begeleiding nodig hebben op hun werkplek. Ook op het zittend uitkeringsbestand worden re-integratiemiddelen ingezet, echter maakt de huidige arbeidsmarkt en de daling van ons uitkeringsbestand van de afgelopen jaren de uitgaven hierop lager. In de totaalcijfers is deze verandering nauwelijks zichtbaar. In 2023 blijven we samen met onze partners (WSP – WerkGeversServicepunt, UWV en WAA) inzetten op maatwerk naar vermogen voor de burger die dit nodig heeft, mét en zonder uitkering.

#### **Sociale werkvoorziening WAA (Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid)**

We passen de lasten voor de uitvoering van de sociale werkvoorziening (Wsw) aan op basis van de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) WAA, uitgaande van een onveranderde koers. Op dit moment loopt het onderzoek 'Samen Verder' naar de wijze waarop de samenwerking tussen de gemeenten en WAA een optimaal resultaat heeft voor de inwoners die afhankelijk zijn van ondersteuning bij het zoeken naar een passende werkplek. In 2022 loopt dit onderzoek en uitkomsten worden gedeeld. Op basis van de governance wijziging volgt in 2023 een aangepaste begroting GR WAA. Verwerking hiervan zal in de bestuursrapportage plaatsvinden.

### **Armoederegelingen**

Ondanks maatschappelijke problematiek verwachten we dat de aanspraak op onze traditionele armoederegelingen in 2023 nog gelijk zal zijn als in de voorgaande jaren. Het betreft hier onze burgers die een beroep doen op de individuele inkomenstoeslag en minimabeleid. De individuele inkomenstoeslag is een jaarlijks aan te vragen tegemoetkoming in geval van minimuminkomen. Het minimabeleid is een bijdrage van € 175,00 per 18+ persoon aan participatie in de maatschappij in de breedste zin van het woord. Wat betreft minimabeleid 18- blijven we met Stichting Leergeld, Jeugdsport Fonds en Jeugdcultuur Fonds in gesprek over de inzet van eigen middelen en cofinanciering/sponsoring.

Ook in 2023 blijven wij de collectieve zorgverzekering aanbieden aan onze inwoner. Het gaat hier om een aanvullend pakket bij CZ óf VGZ waaraan wij als gemeente Beesel per inwoner een bijdrage leveren. Wij verwachten hier geen noemenswaardige in- of uitstroom in 2023.

De groep inwoners die op onze armoederegelingen een beroep doet, blijft de afgelopen jaren min of meer gelijk. De maatschappelijke problematiek (inflatie, hoge energiekosten etc.) heeft gedurende 2023 mogelijk invloed op de werkgelegenheid en kan in de jaren daarna leiden tot stijging van inwoners die een beroep doen op de traditionele armoederegelingen.

### **Preventieve Schulddienstverlening**

Per 1 januari 2021 is de WGS (Wet Gemeentelijke Schuldhelpverlening) gewijzigd. Vanaf die datum hebben gemeenten de mogelijkheid om gegevens van burgers met betalingsachterstanden vroegtijdig uit te wisselen met partijen als woningcorporaties, nutsbedrijven en zorgverzekeraars. Waar er, niet alleen in de gemeente Beesel, in de opstartfase nog veel uitdagingen waren, zien we een verbetering van dit proces in 2022. In 2023 verwachten wij nog meer resultaat van deze wetswijziging, waardoor schulden (en schuldenaren) nog eerder in beeld zijn bij onze gemeente en derhalve eerder en passend kunnen worden ondersteund.

### **Budgetbeheer**

Inwoners die moeite hebben met hun financiële huishouding, kunnen vrijwillig gebruik maken van budgetbeheer. Hiermee voorkomen we dat schulden ontstaan of verder oplopen. Het gaat hier met name om kwetsbare inwoners, die zelfstandig onvoldoende grip op hun financiën kunnen houden. In 2023 willen we deze dienstverlening voortzetten, aangezien actuele maatschappelijke vraagstukken (energiekosten, inflatie, kosten levensonderhoud) deze vorm van dienstverlening onmisbaar maken. Om deze dienstverlening voort te zetten, zullen we het tijdelijk dienstverband van de medewerker budgetbeheer gaan omzetten naar een structureel dienstverband.

In 2022 zien we bij de inwoners die gebruik maken van budgetbeheer een toenemende uitdaging wat betreft besteedbaar budget. We verwachten dat die trend zich in 2023 voortzet. De resultaten van het onderzoek van de rekenkamercommissie naar doelmatigheid budgetbeheer (213a - advies nog niet bekend) nemen we uiteraard mee in de verdere ontwikkeling van de dienst budgetbeheer.

### **Schuldhelpverlening**

Een verplichte vorm van dienstverlening. Inwoners met schulden die zij zelf niet kunnen oplossen, ondersteunen wij bij het oplossen of beheersbaar maken van de schulden. We verwachten in 2023 een toename van inwoners die hier gebruik van (moeten) maken vanwege de al eerdergenoemde actuele maatschappelijke vraagstukken, maar gaan er vooralsnog vanuit dit binnen het huidige team op te kunnen vangen.

### **Burgerportaal**

Ten behoeve van onze dienstverlening richting de inwoner met een bijstandsuitkering nemen wij in de loop van 2022 een burgerportaal in gebruik. Het wordt eenvoudiger digitaal een aanvraag in te dienen, (bewijs-) stukken toe te voegen en eigen gegevens te wijzigen. Dit heeft ook een positieve uitwerking op de behandeltijd van een aanvraag en zorgt voor een efficiëncyslag bedrijfsmatig gezien (fors kleinere fysieke poststroom). We geven het burgerportaal gefaseerd vrij en zullen dit in 2023 door ontwikkelen.



### **Middelen Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB)**

Laaggeletterdheid kent grote nadelen zoals werkloosheid, problemen met gezondheid, het goed kunnen omgaan met en op orde kunnen houden van de financiën en vaak ook taalachterstanden bij kinderen. Om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan blijven doen in de samenleving is het van belang dit probleem aan te pakken. In 2022 is het meerjarig regionaal beleidsplan Laaggeletterdheid vastgesteld voor de periode 2022-2025. Deze (integrale) aanpak laaggeletterdheid is afgestemd op de behoeften van de doelgroepen in de gemeente Beesel.

De komende jaren gaan we samen met partners aan de slag met de acties uit het bijbehorende uitvoeringsplan en realiseren we een verbetering in de basisvaardigheden en het voorkomen van laaggeletterdheid.

### **Energie**

Een belangrijke factor om actief op in te zetten is energiearmoede. Daarvoor zijn in 2022 verschillende regelingen ontstaan.

De eerste regeling heeft te maken met een geldelijke tegemoetkoming in de energiekosten. Het is niet meer voor iedereen mogelijk om de gestegen energieprijzen te betalen, laat staan te investeren in energiebesparende maatregelen. In 2022 hebben ca. 400 huishoudens met energiearmoede eenmalig € 1.300 directe compensatie via de gemeente ontvangen.

In een andere regeling wordt gekeken hoe huishoudens met de laagste inkomens tot besparende maatregelen kunnen overgaan, groot en klein. Voor dat laatste is een SPUK-uitkering beschikbaar gesteld door het rijk van ca. € 350.000 in 2022, die in 2023 afgewikkeld moet zijn. Kosten voor uitvoering en coördinatie komen ten laste van de uitkering zelf.

*Subdoel: Inburgering: Inburgeringsplichtigen bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau (liefst B1), in combinatie met een vorm van participatie (onderwijs, werk)*

### **Inburgering en statushouders**

Per 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering in werking getreden. Regie en verantwoordelijkheid liggen bij de gemeente. Doel is om nieuwe inwoners zo snel mogelijk op een passende manier op weg te helpen naar het beheersen van taal, zelfredzaamheid en arbeids- en maatschappelijke participatie. Samen met welzijnspartners organiseren we de begeleiding van nieuwe inwoners zoveel mogelijk lokaal en dicht bij onze nieuwe inwoners. Twee van onze klantmanagers Werk, Inkomen & Zorg worden in 2022 geschoold op de Wet Inburgering.

Gezien maatschappelijke ontwikkelingen in 2022 is onze verwachting dat de taakstelling (het aantal te huisvesten statushouders) voor 2023 groter wordt en daarmee mogelijk ook een grotere personele inzet vraagt. Vooralsnog is de verwachting dat we deze werkzaamheden binnen het huidige team op kunnen vangen.

**Doel: Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar**

*Subdoel: Samen met verenigingen: Verenigingen zorgen ervoor dat mensen kunnen meedoen, ontmoeten en bewegen*

### **Burgerhulpverlening**

Binnen burgerhulpverlening is een dekkend netwerk van 21 AED's en 228 geregistreerde burgerhulpverleners. We verzorgen jaarlijks herhalingslessen en opleidingen. De vrijwilligers bedanken we jaarlijks in een waarderingsavond.

### **Herijking subsidiebeleid verenigingen**

Het subsidiebeleid voor alle verenigingen in de gemeente Beesel wordt herijkt. Dit doen we mede op basis van de nieuwe beleidsnota's Wmo/gezondheid, cultuur, Jeugd/gezondheid en sport. De herijking zal plaatsvinden in 2023 waarbij de nieuwe beschikkingen per 2024 ingaan.

### **Combinatiefuncties**

Zie combinatiefuncties programma 1 sport.



### **Vitale gemeenschappen Bosdael**

Met de zorggroep zijn we de samenwerking aangegaan om de gemeenschap rondom Bosdael vorm te geven. Hierin zijn we in verschillende werkgroepen aan de slag. Dit blijven we in 2023 en verder doorontwikkelen.

*Subdoel: Minder mantelzorgers voelen zich overbelast: We willen dat mantelzorgers de zorg zo lang mogelijk kunnen volhouden en overbelasting van mantelzorgers voorkomen*

### **Steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerszorg Beesel**

We continueren de facilitering van het Steunpunt Mantelzorg en Vrijwilligerszorg Beesel. Het steunpunt is de basisfunctie in de ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligerszorg. Hiermee zetten we in op de zelfredzaamheid van mantelzorgers en bevorderen we samenredzaamheid onder onze inwoners. In de uitvoering zoeken we hierin nadrukkelijk de samenwerking met netwerkpartners op.

*Subdoel: Ontmoeting: Er is een toereikend aanbod aan algemene voorzieningen die bijdragen aan ontmoeting*

### **Open inloopvoorzieningen**

We vinden het belangrijk dat inwoners zich met elkaar verbonden voelen en elkaar weten te vinden voor hulp en ondersteuning. Ontmoeting draagt hieraan bij. We voorzien daarom in een netwerk van open inloopvoorzieningen (zonder indicatie), zo dicht mogelijk bij de inwoners en verbonden met andere activiteiten in onze kernen en ondersteunen vrijwilligersorganisaties, die activiteiten bieden die bijdragen aan een zinvolle dagbesteding voor onze inwoners door middel van subsidies. Hiermee bevorderen we de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van onze inwoners en neemt de kwaliteit van leven toe. Open inlopen zien we als een basisvoorziening die in elke kern beschikbaar blijft. Vrijwilligers hebben een belangrijke rol in de dagelijkse uitvoering en worden ondersteund door professionals.

*Subdoel: Veilige sociale leefomgeving: Inwoners hebben een gezonde en veilige sociale leefomgeving*

### **Opbouwwerk**

Met opbouwwerk investeren we in het versterken van de sociale basis en de bereidheid van buurten/wijken om zelf met oplossingen te komen, met als doel dat de vanzelfsprekendheid om je steentje bij te dragen in de eigen buurt of wijk onder inwoners daarmee wordt vergroot.

### **Initiatieven voor en door de gemeenschap**

We vinden het belangrijk om initiatieven te steunen en gemeenschappen te laten bloeien. Kernoverleggen, niet-commerciële partijen, verenigingen en individuele inwoners met een mooi initiatief dat bijdraagt aan het welzijn van mensen en aan de ontwikkeling van een buurt of een wijk kunnen een beroep doen op de Regeling gemeenschapsinitiatieven. We ondersteunen goede ideeën met raad en daad (bijvoorbeeld een extra bankje in de natuur of een inpassing van een speeltuintje) en eventueel een financiële tegemoetkoming.

### **Budgetten kernoverleggen voor eigen activiteiten in de kern**

Met de kernoverleggen zijn we structureel in overleg. In de afspraken is vastgelegd dat er budget beschikbaar is voor kernoverleggen.

Met dit vaste bedrag geven de kernoverleggen (al dan niet gezamenlijk of in afstemming met elkaar) zelf invulling aan hun activiteiten en leveren jaarlijks achteraf een verantwoording over de besteding van de middelen. De begrotingen worden getoetst aan de Regeling gemeenschapsinitiatieven. Daarnaast is aanvullend voor goede initiatieven extra (financiële) ondersteuning mogelijk middels de Regeling gemeenschapsinitiatieven en kunnen extra financiële hulpbronnen (zoals (euregionale) subsidies en fondsen) worden aangetrokken.

## **Doel: Zorggebruik: In Beesel hebben we grip op ondersteuning**

*Subdoel: Grip krijgen op het gebruik en de mate waarin ervaren wordt dat de geboden ondersteuning het gewenst effect heeft*

### **Toegang**

Onze gezinscoaches en Wmo-consulenten zijn bijgeschoold op de nieuwe inkoop en de manier van gespreksvoering die hierbij hoort. Zowel bij Jeugd als Wmo ligt de focus op het behalen van de resultaten en het SMART maken van de doelstellingen. Deze doelstellingen worden door de nieuwe inkoop beter geëvalueerd.

We blijven de gezinscoaches inzetten als Praktijkondersteuner bij de huisarts om hiermee het aantal directe verwijzingen vanuit de huisartsen verder terug te kunnen dringen. Hier zullen we in 2023 actiever op gaan inzetten.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang zijn na de decentralisatie belegd bij onze Wmo-consulenten, dit blijven we continueren in 2023 en verder.

### **Beleid**

Het team met beleidsmedewerkers is nog niet op volle kracht. Door het niet vinden van geschikte kandidaten maken we op dit moment nog gebruik van inhuurkrachten. In het jaar 2023 gaan we verder met het zoeken naar de geschikte persoon op de geschikte plek. Dit doen we onder andere door een trainee op Jeugd te zoeken.

### **Uitvoeren leerplicht**

Samen met de gemeente Peel en Maas en Venlo loopt er een aanbesteding voor een nieuw leerplicht registratiesysteem. We verwachten dat deze aanbesteding in december 2022 wordt gegund en in 2023 wordt geïmplementeerd.

### **Innovatie maatwerkvoorzieningen**

Bij het programma Sturing en Inkoop is met de regio afgesproken dat we ook gestructureerd aan innovatie moeten werken gezamenlijk met aanbieders van maatwerk. Wij zetten ons ervoor in dat deze innovatie verder gaat dan alleen de maatwerkvoorzieningen. We zoeken juist samenwerking met het voorliggend veld en gemeenschappen op. Er wordt € 25.000 gereserveerd uit de Reserve transformatie sociaal domein Jeugd, Wmo en Participatie.

### **Regionaal beleidsplan Jeugd**

In het regionale beleidsplan Jeugd zijn afspraken gemaakt met alle regio gemeenten om innovatie vorm te geven. Deze innovatie wordt onder andere vorm gegeven door het voeren van pilots en het leren van elkaar tussen de gemeenten. Voorgesteld wordt deze innovatie afspraken te financieren uit de reserve transformatie Jeugd, Wmo en Participatie.

### **Eigen bijdrage Wmo**

De inwoner betaalt een eigen bijdrage voor de ontvangen ondersteuning van de Wmo. De gemeente Beesel volgt hierin al jaren de landelijke lijn. Naar aanleiding van het abonnementstarief en de effecten van het herstelplan ontvangen we minder inkomsten. Dit is echter nooit budgettair aangepast. In deze begroting hebben we deze inkomsten reëel begroot.

### **MGR Noord Limburg**

De MGR (modulaire gemeenschappelijke regeling) zetten we in op de inkoop en het contractbeheer van onze contracten met aanbieders. Voor de gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat we de begroting moeten volgen die jaarlijks aangeboden wordt.

### **Samenhang organiseren in algemene/voorliggende voorzieningen**

We onderzoeken in 2023 hoe we de samenhang in algemene/voorliggende voorzieningen zoals welzijnswerk, jeugdwerk, ouderenwerk en algemene voorzieningen zoals het bibliotheekwerk en de informatie- en adviespunten, nog meer in samenhang kunnen organiseren. Dit moet, naast samenhang, leiden tot betere en efficiëntere dienstverlening aan onze inwoners. We reserveren eenmalig een budget van € 60.000 voor dit proces.

### **Meest inclusieve gemeente van Nederland**

In 2023 gaan we #gewoonsamen voor de titel meest inclusieve gemeente van Nederland. Om dit te bereiken, zetten we eerst de stap om kleinere knelpunten te inventariseren. Daarnaast stellen we een structurele aanpak op samen met partners en de gemeenteraad. Om deze aanpak ook duurzaam te borgen, is het belangrijk partners en inwoners mede-eigenaar te laten zijn van dit proces. Kader 12: Om de inclusiefste gemeente van Nederland te worden organiseren we samen met partners een structurele aanpak. Hiervoor reserveren we € 60.000.

### **Samenwerking Zorgkantoor en Zorgverzekeraar**

In 2021 hebben we regionaal een regiobeeld met elkaar opgesteld van waaruit we doelstellingen en activiteiten hebben geformuleerd. We gaan met deze doelstellingen en activiteiten verder in 2023 waarbij we ook naar aanleiding van het nieuwe zorgakkoord zullen toetsen of we nog steeds met het juiste bezig zijn. We bereiden een aantal pilots voor in de regio om zorg en ondersteuning over de wetgevingen heen te organiseren.

### **Doel: Fysieke omgeving: In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving**

*Subdoel: Ruimte voor ontmoeten: we bieden ruimte voor ontmoeting in een gemeenschapshuis*

#### **De Schakel en gemeenschapsfunctie kern Beesel**

Het toekomstbestendig maken van gemeenschapshuis De Schakel en het borgen van de gemeenschapsfunctie in de kern Beesel maakt onderdeel uit van het programma maatschappelijk vastgoed. Zie hiervoor de paragraaf Programmabureau. U bent als raad via een raadinformatiebrief geïnformeerd over de laatste stand van zaken.

We starten, vooruitlopend op de uitkomsten van dit programma, met de verduurzaming van de Schakel door het plaatsen van zonnepanelen. Overige verduurzamingsmaatregelen bekijken we in relatie tot het toekomstscenario.

#### **Programma herhuisvesting basisschool Beesel**

Voor verdere informatie verwijzen we u door naar de paragraaf 'Programmabureau'

*Subdoel: Ruimte voor onderwijs: we bieden goede huisvesting voor onze scholen*

#### **Onderwijshuisvesting basis en voortgezet onderwijs**

Er wordt een huisvestingsprobleem ervaren bij de Triolier door een groei in aantal leerlingen. Voor het jaar 2023 vangen we dit probleem op door beweeglessen in het Anker te organiseren. Er zijn hierover financieringsafspraken gemaakt tussen 't Anker, Triolier, Bommeltrein en de gemeente. Hiernaast zullen we in 2023 werken aan een Visie integrale Kind centra en gebruiken we deze kaders inclusief regelgeving om tot een definitieve oplossing te komen voor de komende jaren.

*Subdoel: Ruimte voor sport en bewegen: we zetten ons in voor een ruimte die uitnodigt tot bewegen*

#### **Kwiek-beweegroute**

Toelichting hebben we reeds benoemd onder programma 1 sport

#### **Sportaccommodaties**

Toelichting hebben we reeds benoemd onder programma 1 sport

*Subdoel: Toegankelijkheid: we houden er rekening mee dat de fysieke buitenruimte en activiteiten zo toegankelijk mogelijk zijn voor mensen met fysieke beperkingen*

#### **VN-verdrag**

De gemeente heeft de taak om alle openbare en maatschappelijke ruimtes toegankelijk te maken voor iedereen. We hebben op onze eigen panden de afgelopen jaren advies gevraagd van de GGB (Gemeentelijk Gehandicaptenplatform Beesel) en aanpassingen gedaan waar nodig. Voor 2023 en verder zullen we verder aandacht vragen en toetsen op toegankelijkheid. Dit zal ook verder uitgewerkt worden in de Omgevingsvisie.

#### **Wat mag het kosten?**

Bedragen x €1.000

| <b>Samenkracht</b>         | <b>Rekening<br/>2021</b> | <b>Begroting<br/>2022</b> | <b>Begroting<br/>2023</b> | <b>Begroting<br/>2024</b> | <b>Begroting<br/>2025</b> | <b>Begroting<br/>2026</b> |
|----------------------------|--------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| <b>Lasten</b>              |                          |                           |                           |                           |                           |                           |
| Veerkracht                 | 1.119                    | 1.160                     | 910                       | 924                       | 887                       | 895                       |
| Leefstijl                  | 725                      | 664                       | 55                        | 46                        | 50                        | 52                        |
| Mentale gezondheid         | 4.098                    | 5.011                     | 5.908                     | 5.691                     | 5.405                     | 5.171                     |
| Lichamelijke gezondheid    | 3.108                    | 3.381                     | 2.591                     | 2.616                     | 2.651                     | 2.684                     |
| Sociaal-economische status | 5.898                    | 6.119                     | 5.607                     | 5.682                     | 5.753                     | 5.734                     |
| Sociale leefomgeving       | 612                      | 612                       | 798                       | 801                       | 805                       | 810                       |
| Zorggebruik                | 2.051                    | 2.418                     | 3.037                     | 2.831                     | 2.860                     | 2.905                     |
| Fysieke omgeving           | 553                      | 536                       | 596                       | 545                       | 517                       | 517                       |
| <b>Totaal Lasten</b>       | <b>18.163</b>            | <b>19.900</b>             | <b>19.501</b>             | <b>19.134</b>             | <b>18.928</b>             | <b>18.768</b>             |
| <b>Baten</b>               |                          |                           |                           |                           |                           |                           |
| Veerkracht                 | 439                      | 498                       | 332                       | 282                       | 282                       | 282                       |
| Leefstijl                  | 16                       | 10                        | 10                        | 0                         | 0                         | 0                         |
| Mentale gezondheid         | 29                       | 205                       | 207                       | 208                       | 208                       | 208                       |
| Lichamelijke gezondheid    | 148                      | 159                       | 144                       | 144                       | 144                       | 144                       |
| Sociaal-economische status | 3.250                    | 3.287                     | 3.105                     | 3.116                     | 3.116                     | 3.116                     |
| Sociale leefomgeving       | 31                       | 50                        | 0                         | 0                         | 0                         | 0                         |
| Zorggebruik                | 0                        | 15                        | 0                         | 0                         | 0                         | 0                         |
| Fysieke omgeving           | 29                       | 30                        | 30                        | 30                        | 30                        | 30                        |
| <b>Totaal Baten</b>        | <b>3.942</b>             | <b>4.254</b>              | <b>3.829</b>              | <b>3.780</b>              | <b>3.780</b>              | <b>3.780</b>              |
| <b>Geraamd resultaat</b>   | <b>-14.221</b>           | <b>-15.646</b>            | <b>-15.673</b>            | <b>-15.354</b>            | <b>-15.149</b>            | <b>-14.988</b>            |

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

|                           | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|---------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Saldo t/m 1e berap 2022*  | -14.863           | -14.886           | -14.893           | -14.888           |
| Mutaties begroting 2023** | -810              | -469              | -256              | -100              |
| <b>Geraamd resultaat</b>  | <b>-15.673</b>    | <b>-15.354</b>    | <b>-15.149</b>    | <b>-14.988</b>    |

\* Reeds door de Raad vastgesteld

\*\* Mutaties toegelicht in deze begroting

Hieronder geven we een toelichting op de posten met een mutatie > € 25.000.

### Doelenboom

binnen de diverse doelen in prog 2 hebben verschuivingen van budgetten plaatsgevonden. Dit levert binnen diverse doelen voor en nadelen op. Per saldo is dit binnen programma 2 neutraal.

### Personeel (P) formatie (programma 2: nadeel € 100.000)

Het P-budget en inhuur van medewerkers wordt aan het einde van programma Overhead verder toegelicht. Het P-budget bestaat uit een autonome correctie (voordeel € 10.000) en nieuwe personele wensen (nadeel € 110.000). De wensen bestaan uit:

- Gedragswetenschapper  
De kosten van de gedragswetenschapper van € 65.000 worden in 2023 gedekt uit het GOAB-budget.
- Medewerker budgetbeheer  
De kosten van de medewerker budgetbeheer bedragen € 45.000.

### Personeel inhuur (programma 2: nadeel € 47.000)

Binnen programma 2 zijn in 2022 drie medewerkers ingehuurd. Deze contracten lopen nog enkele maanden door in 2023. Het betreft de functies:

- Beleidsmedewerker Jeugd  
De kosten van de beleidsmedewerker Jeugd voor 2023 bedragen € 51.000. Deze functie is zichtbaar in het nadeel van € 47.000 in programma 2.
- Beleidsmedewerker Sociaal domein  
De kosten van de beleidsmedewerker Sociaal domein voor 2023 bedragen € 51.000. Deze kosten worden gedekt uit de zogenaamde knelpuntenpot voor personeel. Het gaat om vervanging en opvang wegens ziekte en zwangerschapsverlof.
- Opgave-manager  
De kosten van de opgave-manager voor 2023 bedragen € 30.000. Deze kosten worden gedekt uit de zogenaamde organisatiereserve.

### Doel: Veerkracht: Inwoners van Beesel kunnen veilig opgroeien/ leven en met veranderingen, tegenslag en uitdagingen omgaan

#### Welzijnswerk (nadeel € 179.000 in 2024)

Het budget van Welzijnswerk wordt vanaf 2024 structureel bijgeraamd met € 179.000. Dit budget indexeren we meerjarig vervolgens steeds met 3%. Hierdoor wordt het bedrag in 2025 € 190.256 en in 2026 € 201.356.

#### Welzijn op Recept (nadeel € 15.000 vanaf 2024)

In 2022 en 2023 wordt Welzijn op Recept gefinancierd vanuit het project Burgerparticipatie en positieve gezondheid in de huisartsenzorg (regiodeal). Voor de continuering van deze laagdrempelige ondersteuning nemen we vanaf 2024 structureel € 15.000 op.

### Gedragswetenschapper

Onder de tabel 'Wat mag het kosten?' in programma 2. staat de gedragswetenschapper oftewel de gedragsdeskundige vermeld. Deze medewerker spant zich in om het doel veerkracht te realiseren. Gezinscoaches moeten bij bepaalde besluiten een gedragsdeskundige raadplegen.

We hebben er in 2022 voor gekozen om deze in dienst te nemen voor een bepaalde tijd. Aangezien de taken van deze medewerker verplicht zijn, is er budget voor de komende jaren begroot.

**Doel: Leefstijl: Inwoners van Beesel kiezen voor een gezonde leefstijl, hebben een gezond gewicht en kinderen groeien op in een gezonde en veilige leefomgeving**

Binnen dit doel hebben we geen afwijkingen > € 25.000.

**Doel: Mentale gezondheid: inwoners van Beesel hebben een goede mentale gezondheid en voelen zich gelukkig. Inwoners met psychische kwetsbaarheid kunnen meedoen in de samenleving**

**Eenzaamheid (per saldo neutraal)**

We labelen binnen het budget beschermd wonen een bedrag van € 50.000 voor 2023 voor een plek waar mensen signalen kwijt kunnen en voor laagdrempelige ondersteuning van mensen met eenzaamheid.

Dit bedrag ramen we bij op het budget Eenzaamheid. Vanaf 2024 nemen we dit mee in de keuzen rondom invulling van het welzijnswerk.

**Maatwerkvoorzieningen Jeugd**

Hervormingsagenda (Arbitrage)

In de kadernota hebben we bij kader 3 aangegeven dat we de voorliggende korting voor het jeugdbudget voor 2023 en verder handhaven. Het jeugdbudget wordt verlaagd met € 299.000 in 2023, € 370.000 in 2024, € 456.000 in 2025 en € 768.000 in 2026. Het Rijk kort ons namelijk op het budget met deze bedragen. Als gemeente dienen we invulling te geven aan de hervormingsagenda die ten grondslag ligt aan deze korting. Op dit moment zien we risico's dat de acties uit de hervormingsagenda beperkt gehaald gaan worden in de gemeente Beesel (mede ook door externe factoren). Hierin zijn we niet uniek. Deze risico's zien alle gemeenten.

Daarnaast loopt er in de regio voor 2023 een nieuwe aanbesteding op segment 1 (Behandeling met verblijf en ambulante behandeling) als laatste onderdeel van de nieuwe sturing en inkoop. Het is nog niet mogelijk om de mogelijke effecten voor de begroting 2023 te classificeren. Het eventuele risico kunnen we opvangen vanuit de reserve transformatie Jeugd, Wmo en Participatie.

Bedragen x € 1.000

|                                              | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|----------------------------------------------|------|------|------|------|
| Besparing Jeugdzorg o.b.v. hervormingsagenda | 299  | 370  | 456  | 768  |

**Extra Rijksmaatregelen jeugd**

Nieuw in deze begroting zijn de besparingen op de jeugdzorg die het gevolg zijn van Rijksmaatregelen en waarvoor het Rijk garant staat.

Bedragen x € 1.000

|                                                           | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|-----------------------------------------------------------|------|------|------|------|
| Aanvullende maatregelen door het Rijk t.a.v. de Jeugdzorg | 0    | 80   | 400  | 400  |

Bovenstaande is verwerkt in de begroting

Totaal budget Jeugd

Op het totaal budget van Jeugd betekent dit dat we een besparing tegemoet gaan van € 1.168 milj. in 2026. Dit totale begrote budget voor Jeugd waar deze bezuiniging betrekking op heeft is € 4.655 milj. de verwachting van het Rijk is dus dat we door bovenstaande bezuinigingen door te voeren ongeveer 25% stapsgewijs zullen gaan bezuinigen in onze uitgaven.

**Jeugdbescherming, Jeugdreclassering, Jeugdzorgplus en Crisiszorg, aangepaste verdeelsleutel (voordeel € 26.000)**

De regionale verdeelsleutel is aangepast. Dat geeft voor ons een voordeel van € 26.000.

**Nieuwe afspraken Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (nadeel € 74.000 in 2023 waarvan € 25.000 uit de reserve transformatie Jeugd, Wmo en Participatie en structureel nadeel vanaf 2024 € 49.000)**

Er zijn nieuwe afspraken gemaakt met Jeugdbescherming en Jeugdreclassering vanuit ontwikkelingen uit de cao. Dit leidt tot een prijsstijging. Met deze prijsstijging zijn afspraken gemaakt om het totaal aantal casussen in te perken om de prijsstijging te voorkomen. Gezien hier het effect nog niet kenbaar van is, wordt gevraagd om in 2023 het budget op te hogen met € 74.000 waarvan € 25.000 uit de reserve transformatie Jeugd, Wmo en Participatie en vanaf 2024 structureel op te hogen met € 49.000.

**Indexering maatwerkvoorzieningen Jeugd (nadeel € 169.000)**

We indexeren de maatwerkvoorzieningen Jeugd bovenop de huidige index met het voorlopige OVA-percentage (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling) van 2023.

**Indexering Wmo (nadeel € 38.000)**

We indexeren de maatwerkvoorzieningen Wmo bovenop de huidige index met het voorlopige OVA-percentage van 2023.

**Doel: Lichamelijke gezondheid: in Beesel kunnen inwoners zo lang mogelijk dagelijkse activiteiten uitvoeren**

**Indexatie maatwerkvoorzieningen (nadeel € 78.000)**

We indexeren de maatwerkvoorzieningen binnen lichamelijke gezondheid bovenop de huidige afgesproken index met het voorlopige OVA-percentage van 2023.

**Doel: Sociaal economische status: In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving**

**Medewerker budgetbeheer**

Onder de tabel 'Wat mag het kosten?' in programma 2 staat de medewerker budgetbeheer vermeldt. Deze medewerker spant zich in om het doel financiële zelfredzaamheid te realiseren. Inwoners die moeite hebben met hun financiële huishouding, kunnen vrijwillig gebruik maken van budgetbeheer. Om deze dienstverlening voor te zetten zullen we de tijdelijkheid van de medewerker budgetbeheer gaan omzetten naar een structureel dienstverband.

**Doel: Sociale leefomgeving: In Beesel voelen inwoners zich veilig. Er is verbinding tussen inwoners, zij gaan respectvol met elkaar om en helpen elkaar**

**Open inlopen (nadeel € 26.000)**

In 2023 ramen we structureel € 26.000 bij voor de open inloop locaties. Dit gezien er een tekort ontstond die we de afgelopen jaren incidenteel konden opvangen. Daarnaast gaan we de bijdragen voor de open inlooplocaties jaarlijks indexeren.

**Budgetten kernoverleggen voor eigen activiteiten in de kern (nadeel € 45.000)**

In de afspraken met de kernoverleggen is een bedrag van € 15.000 per kernoverleg opgenomen voor eigen activiteiten door de kernen. Dit bedrag ramen we vanaf 2023 structureel bij.



## Doel: Zorggebruik: In Beesel hebben we grip op ondersteuning

### **Duurzame innovatie Maatwerkvoorzieningen (nadeel € 25.000, neutraal wegens dekking uit reserve transformatie Jeugd, Wmo en Participatiewet)**

Binnen de inkoop van de maatwerkvoorzieningen is met elkaar afgesproken dat we ook werken aan innovatie van de maatwerkvoorzieningen aansluitend op de gemeenschappen. Dit zal nog verder vormgegeven worden in het uitvoeringsplan van Vitaal en Gezond en zal van start gaan in 2023. Er wordt hier een regionale bijdrage gevraagd. Voor nu boeken we € 25.000 van de reserve Sociaal domein om de hieruit komende pilots te kunnen bekostigen.

### **Kader 12 Samenhang organiseren in algemene / voorliggende voorzieningen (nadeel € 60.000 dekking uit I-reserve)**

We dekken € 60.000 uit de I-reserve voor het onderzoeken hoe we meer samenhang kunnen organiseren binnen het voorliggend veld/ algemene voorzieningen binnen het sociaal domein.

### **Kader 13 Meest inclusieve gemeente in Nederland (nadeel € 60.000, neutraal wegens dekking uit I-reserve)**

Er wordt een budget beschikbaar gesteld van € 60.000 om te onderzoeken hoe we de meest inclusieve gemeente van Nederland kunnen worden.

### **Regionaal beleidsplan Jeugd (nadeel € 25.000, neutraal wegens dekking uit reserve transformatie Jeugd, Wmo en Participatiewet)**

Om uitvoering te geven aan de innovatieopgave, afgesproken in het regionale beleidsplan Jeugd, wordt voorgesteld om € 25.000 uit de reserve transformatie Jeugd, Wmo en Participatiewet in te zetten voor deze pilots.

## Doel: Fysieke omgeving: In Beesel zijn inwoners veilig en gezond in de omgeving waar zij wonen en is wonen zo lang en zelfstandig mogelijk in de eigen omgeving

### **De Schakel en gemeenschapsfunctie kern Beesel (nadeel € 60.000, neutraal, dekking uit ambitiebudget)**

We ramen een bedrag van € 60.000 voor het onderzoek naar de toekomst van de Schakel en de kern Beesel.

Voor verdere toelichting verwijzen we naar de paragraaf 'Programmabureau'.

## Investerings programma 2

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

| Investering                                                                                                                                                                                                                                                | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | Dekking                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|----------------------------------|
| Zonnepanelen De Schakel                                                                                                                                                                                                                                    | 50   |      |      |      | Kaplst. in exploitatie           |
| Dakbedekking De Schakel                                                                                                                                                                                                                                    | 130  |      |      |      | Kaplst. in exploitatie           |
| School Beesel                                                                                                                                                                                                                                              | NB   |      |      |      | Kaplst. uit Vitale Voorzieningen |
|                                                                                                                                                                                                                                                            |      |      |      |      |                                  |
| Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd. |      |      |      |      |                                  |

### **Zonnepanelen en dakbedekking De Schakel**

In 2023 wordt er geïnvesteerd in verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen.

Voor het plaatsen van zonnepanelen bij de Schakel (€ 50.000) en de daarmee samenhangend benodigde maatregelen aan het dak (€ 130.000 voor vernieuwen van dakbedekking en verbeteren van de isolatie), nemen we een investeringsbedrag van € 180.000 op.

Daarnaast is er sprake van activering van eigen uren ad € 2.250 met betrekking tot de zonnepanelen en € 2.250 met betrekking tot de dakbedekking. Het totale investeringsbedrag bedraagt hiermee € 184.500.

**School Beesel**

De toelichting inzake School Beesel treft u aan onder paragraaf I 'Programmabureau'.

## Programma 3. Fijn wonen en bedrijvig

### Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:



Een gemeenschap met veel voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft

- Centra: Balans tussen levendige en leefbare centra belangrijk, waarin de middenstand floreert en die uitnodigen tot ontmoeten
- Ondernemers: Een gezond ondernemersklimaat voor starters en bestaande bedrijven en fysieke en sociaal maatschappelijke ruimte om te ondernemen.



We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit

- We richten in en onderhouden onze openbare ruimte doelmatig en klimaatbestendig
- Veilig, toezicht en handhaving: Waarborgen van een veilige en kwalitatieve leefomgeving door een integrale belangenafweging
- Groen: Plekken met belevingswaarde, die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren
- Mobiliteit: We bevorderen duurzame en goede mobiliteit
- Beheer van gronden



Een woongemeenschap met juiste woning van de juiste kwaliteit, voor de juiste doelgroep, op de juiste plek en op het juiste moment beschikbaar in een aantrekkelijke woonomgeving

- Transformatie van de bestaande woningvoorraad
- Nieuwbouw en uitbreiding van de woningvoorraad



Duurzaamheid: Transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie

- Sociale duurzaamheid: iedereen kan meedoen, iedereen kan het betalen en iedereen kan meeprofiten
- Duurzame energie: We besparen zoveel mogelijk energie en dat wat we nodig hebben, wekken we op een duurzame manier op.
- Circulaire economie: We delen spullen, repareren en hergebruiken waar mogelijk, zodat we zuinig zijn met grondstoffen
- Schone en slimme mobiliteit: We gaan voor een toekomst waarin u zich slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatst van A naar B
- Biodiversiteit en klimaatadaptatie: We gaan voor een groen Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer

**Doel: Een gemeenschap met voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft**

Levendige en leefbare centra, waarin de middenstand floreert en die uitnodigen tot ontmoeten, vinden we belangrijk voor onze gemeenschap. Voor toekomstbestendige bedrijvigheid zetten we in op een gezond ondernemersklimaat en ruimte om te ondernemen.

**Doel: Een woongemeenschap met de juiste woning van de juiste kwaliteit, voor de juiste doelgroep, op de juiste plek en op het juiste moment beschikbaar in een aantrekkelijke woonomgeving**

We voorzien samen met onze partners in passende woningen voor onze inwoners, waarbij we focussen op twee doelgroepen: starters om onze jongeren te behouden en de bouw van woningen om doorstroming te stimuleren. We hebben ook oog voor de huisvesting van urgente doelgroepen. Het thema wonen is nadrukkelijk méér dan alleen de woning zelf. Er is een sterke verwevenheid met thema's als zorg, participatie en leefbaarheid.

Met een hoogwaardige, groene, goed onderhouden en duurzame woongemeenschap, met veel voorzieningen en bedrijvigheid, maar waar het eigen karakter behouden blijft, voorzien we in een aantrekkelijke en veilige woonomgeving.

**Doel: We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit**

We streven daarom naar een optimale inrichting van woon-, werk- en leefomgeving; een fysieke en sociale leefomgeving die toegankelijk, goed bereikbaar, veilig en gezond is voor iedereen.

We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, groene en veilige openbare ruimte van hoge kwaliteit. Plekken met belevingswaarde, die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren

**Doel: Duurzaamheid: transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie**

Sociale duurzaamheid betekent dat iedereen kan meedoen, iedereen het kan betalen en kan meeprofiteren. Duurzame energie is energie die wordt bespaard en wat we nodig hebben wordt duurzaam opgewekt. We delen spullen, repareren en hergebruiken waar mogelijk, zodat we zuinig zijn met grondstoffen. Dat is voor ons circulair. We gaan voor slimme mobiliteit, voor een toekomst waarin we ons slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatsen van A naar B. We gaan voor een groen en biodivers Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer. Zie voor een nadere uitwerking van deze doelen de paragraaf 'Duurzaamheid'.

## **Wat gaan we ervoor doen?**

**Doel: Een gemeenschap met voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft**

*Subdoel: Centra: we zorgen voor een balans tussen levendige en leefbare centra, waarin de middenstand floreert en die uitnodigen tot ontmoeten*

### **Toekomstbestendig Centrum Reuver**

In 2022 is de herinrichting van het Raadhuisplein en de omliggende openbare ruimte afgerond. Hiermee hebben we de aantrekkelijkheid van het centrum een positieve impuls gegeven. Met de nieuwe invulling in de Passage is verdere leegstand voorkomen. We monitoren de ontwikkelingen en verschuivingen binnen het centrum vanuit onze bedrijfscontacten. Met ondernemers, pandeigenaren en andere partijen zetten we in op een hernieuwd en geactualiseerd uitvoeringsprogramma binnen de aanpak Toekomstbestendige centra om de aantrekkelijkheid verder te vergroten en leegstand tegen te gaan.

### **Samenwerking Centrum Reuver**

Als gemeente zijn we gebaat bij een gezond ondernemersklimaat. We werken nauw samen met de ondernemers en de nieuwe ondernemersvereniging SOC-Reuver om dit te behouden en te versterken. Hiervoor hebben we onder andere periodiek overleg met de samenwerkende ondernemers.

### **Toekomstbestendig Centrum Offenbeek**

Samen met Kernoverleg Offenbeek werken we aan een ontwerp voor een herkenbaar dorpshart voor de kern Offenbeek met ruimte voor groen, ontmoeting en activiteiten. In 2023 wordt gestart met de realisatie.

### **Planologische verankering centrumgebied**

We starten in 2023 met de planologische verankering van de afbakening van het centrumgebied op basis van het detailhandelsbeleid.

*Subdoel: Ondernemers: we staan voor een gezond ondernemersklimaat en fysieke en sociaal maatschappelijke ruimte om te ondernemen*

### **Bedrijfsbezoeken/ bedrijvencontactfunctionaris**

In 2022 is een start gemaakt met het bezoeken van ondernemers in de centra en op de bedrijventerreinen. In 2023 wordt dit voortgezet. Door structurele contactmomenten krijgen we inzicht in de ondernemersactiviteiten van de ondernemers. De bezoeken staan in het teken van kennis en informatie uitwisselen en ontdekken op welke manier we elkaar, gemeente en ondernemers kunnen faciliteren en versterken. De bedrijvencontactfunctionaris speelt hierin een belangrijke rol.

### **Economische profiel en uitvoeringsprogramma**

Met een duidelijk eigen economische profilering en dito agenda voor uitvoering levert onze gemeente ook een belangrijke bijdrage in de uitvoering van het economische profiel van Noord-Limburg. Daarom willen we in 2023 samen met de ondernemers in de centra, op de bedrijventerreinen en in het buitengebied en het onderwijs een economisch profiel opstellen om de economische vitaliteit van Beesel in de toekomst te behouden en te versterken.

### **Regionale samenwerking**

Binnen het programma Ondernemen & Innoveren uit de regiovisie “De Gezondste Regio” zijn tal van projecten uit de 3<sup>e</sup> tranche in de voorbereidende of uitvoeringsfase. In Q1 2023 vindt besluitvorming over de 4<sup>e</sup> tranche/projectenveloppe plaats. Door de intensivering van de bedrijfscontacten weten we wat er speelt en zorgen we ervoor dat de ondernemers optimaal kunnen profiteren van regionale ontwikkelingen en beschikbare regionale middelen.

### **Uitbreiding Roversheide**

Er is een overeenkomst gesloten met 2 ondernemers voor de uitbreiding van bedrijventerrein Roversheide. In 2022 is de planologische procedure gestart. Met de uitbreiding is voorzien in ruimte voor 4 nieuwe bedrijfskavels. De realisatie van de kavels is in particuliere handen. Kosten en risico's komen volledig voor rekening van de ondernemers.

**Doel: Een woongemeenschap met de juiste woning van de juiste kwaliteit, voor de juiste doelgroep, op de juiste plek en op het juiste moment beschikbaar in een aantrekkelijke woonomgeving**

*Subdoel: Transformatie van de bestaande woningvoorraad*

### **Ontwikkeling woonbeleid**

In 2022 zijn de voorbereidingen gestart voor het opstellen van een woonzorgvisie. De gemeenteraad en andere stakeholders worden meegenomen in het proces. In 2023 wordt deze visie ter vaststelling aangeboden. De woonzorgvisie geeft een beeld over de toekomstige opgaven op het gebied van wonen en zorg en zal tevens de huidige woonbehoeften in beeld brengen. Ook werken we aan beleid ten aanzien van de huisvesting van internationale werknemers.

### **Lokale prestatieafspraken**

Jaarlijks maken we lokale prestatieafspraken met Nester, Woonwenz en de huurdersbelangenvereniging(en). Diverse thema's komen aan bod in de prestatieafspraken, zoals nieuwbouw, bestaande woningvoorraad, wonen met zorg, leefbaarheid, toewijzingsbeleid, veiligheid en duurzaamheid.

### **Startersleningen**

We blijven starters op de woningmarkt ondersteunen door middel van de starterslening. De Startersleningen worden verstrekt via het SVn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland) via een revolverend fonds. Door het stijgende aantal aanvragen, is een aanvulling van het fonds noodzakelijk om het verstrekken van startersleningen te kunnen continueren.

### **Leefbaarheidsaanpak**

Naast de reeds geplande wijkaanpakken, pakken we in 2023 acties op om wijkgericht de leefbaarheid te versterken en te verbeteren, o.a. in relatie tot de invulling van de urgente tijdelijke woningbehoefte.

*Subdoel: Nieuwbouw en uitbreiding van de woningvoorraad*

### **Aanpak Wonen**

De woningmarkt is continu in beweging. De huisvesting van verschillende doelgroepen en de vraag om in onze eigen gemeenschap te kunnen (blijven) wonen maakt dat fijn wonen een uitdaging op zich is. Wonen is zowel landelijk als in de regio Noord-Limburg een belangrijk onderwerp. Ook voor de gemeente Beesel is dit een prioritair thema.

De focus op twee doelgroepen (starters en ouderen) moet leiden tot meer beweging en een passende woning voor al onze inwoners. Kwaliteit, duurzaam en levensloopbestendig zijn de kernpunten. In 2023 gaan we op basis van onze woonzorgvisie aan de slag en zetten we reeds ingezette acties voort.

In de kern Beesel zetten we de ontwikkeling van bouwlocaties voort op basis van het uitvoeringsprogramma. Voor de korte termijn zetten we in op de locatie Heijackerstraat en faciliteren we particuliere initiatieven. Op de locatie Heijackerstraat voorzien we afronding van de planologische procedure in 2023. Start van de werkzaamheden is afhankelijk van het verloop van de procedure. Voor de middellange termijn hebben we op basis van het uitvoeringsprogramma concrete nieuwe locaties in beeld, zoals de locatie van de school aan de Kerkstraat. In 2023 zetten we de planvoorbereidingen voort.

Ondertussen bouwen we in de kernen Reuver en Offenbeek door op de bouwlocaties Oppe Brik en Parklaan.

Bij nieuwe grootschalige ontwikkelingen bepalen we als gemeente steeds op welke wijze bewonersparticipatie een plek krijgt. We communiceren proactief over woningbouwontwikkelingen en doen aan goed verwachtingenmanagement.

De woningnood en de huisvesting van urgent woningzoekenden vraagt ook om snelheid en om innovatieve oplossingen. We zetten hierop in, onder andere door de verschillende doelgroepen op een flexibele manier te huisvesten in bijvoorbeeld flexwoningen.

Om te komen tot een versnelling zetten we tijdelijk extra expertise en deskundigheid in, gaan we aan de slag met de ontwikkeling van een gereedschapskist wonen (Nota grondbeleid) en spelen we in op actuele ontwikkelingen. Ook blijven we de mogelijkheden onderzoeken om aan te haken op (rijks)subsidieregelingen.

Daarnaast heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken alle provincies gevraagd om een bod voor te bereiden om het doel van minister Hugo de Jonge te gaan realiseren van 900.000 nieuwe woningen. De provinciale biedingen zullen uiteindelijk leiden tot prestatieafspraken en regiodeals met het Rijk.

### **Woningbouwprojecten in uitvoering**

Woningbouwplannen Oppe Brik en Parklaan bevinden zich in de afrondende fase. Voor de locatie Heijackerstraat is in 2022 de planologische procedure gestart. Afronding hiervan voorzien we in 2023. Start van de realisatie is afhankelijk van het verloop van deze procedure. We streven ernaar zo spoedig mogelijk na afronding hiervan met de bouw te kunnen starten.

### **Rustoord en omgeving**

Woningcorporatie Nester is bezig met de planontwikkeling op de locatie Rustoord en de locatie ten zuiden van het Vaticaan. We zien kansen om in aansluiting op deze ontwikkeling ook te komen tot een aantrekkelijkere openbare ruimte: de weg Rustoord vormt de verbinding tussen het centrum en Bosdael. Met een vergroening van deze verbinding bevorderen we klimaatbestendigheid en gaan we hittestress tegen. Ook hebben we de mogelijkheid om de verbinding naar de Kloostertuin te optimaliseren. We zijn in overleg met Nester om te komen tot een gezamenlijk toekomstbeeld in de omgeving Rustoord, Kloostertuin en Kerkplein.

### **Nota Grondbeleid**

We leggen de uitgangspunten van ons grondbeleid vast in een nieuwe Nota grondbeleid. We omschrijven hierin de 'gereedschapskist' wonen, die ons helpt om invulling te geven aan de ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties en het bepalen van onze rol en positie hierin. In de nieuwe Nota baseren we ons op de nieuwe Omgevingswet.

**Doel: We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit**

*Subdoel: We richten in en onderhouden onze openbare ruimte doelmatig en klimaatbestendig*

### **Groenbeheerplan**

Gemeentelijk groen is belangrijk voor de kwaliteit van de leefomgeving in onze gemeente. Groen is ook een belangrijk middel in de klimaatadaptatie en bij het behoud en ontwikkeling van de biodiversiteit. Daarom is goed beheer en onderhoud van dit groen belangrijk. Het planmatig beheer van de bomen, plantsoenen, bossen en gazons is binnen de gemeente nog niet integraal vastgelegd. Hiervoor gaan we in 2023 een groenbeheerplan opstellen. In dit plan verbinden we onze ambities aan het concrete beheer van het groen in de buitenruimte. Ook leggen we richtlijnen vast voor de aanleg van nieuwe groenvoorzieningen, zodat deze in de bestekken meegenomen kunnen worden.

### **Aanpak Japanse Duizendknoop (JDK)**

In 2022 hebben we een beheerplan voor de aanpak van de Japanse Duizendknoop vastgesteld. In dit plan wordt uitgebreid ingegaan op het voorkomen van verspreiding van de JDK in onze gemeente. Daarnaast worden bestaande locaties goed in de gaten gehouden met een tweejaarlijkse monitoring. Ook zijn enkele locaties aangewezen voor actieve bestrijding. De kosten voor de uitvoering van het beheerplan zijn in de begroting opgenomen.



### **Gemeentelijk rioleringsplan**

Op basis van de Kaderrichtlijn Water dient in 2027 al het water in Nederland een goed leefgebied te vormen voor de planten en dieren die er thuishoren en moet er redelijk eenvoudig drinkwater van te maken zijn. Voor de gemeente Beesel betekent dit concreet dat er geen overstort meer mag plaatsvinden vanuit het gemeentelijk rioolstelsel op het oppervlaktewater. In 2023 gaan we daarom aan de slag met de realisatie van de groene berging Oude Weg (voorheen genoemd Klaashofweg). Samen met het Waterschap gaan we de prioritering vastleggen van de overige overstorten die voor eind 2027 aangepakt moeten worden. Als uitgangspunt nemen we de ecologische toets op het aquatisch systeem die het waterschap in het najaar van 2022 uitvoert.

In 2050 moet Nederland klimaatbestendig en waterrobuust ingericht zijn én dienen alle externe overstorten gesaneerd te zijn. Deze doelen kunnen enkel en alleen gehaald worden door het schone hemelwater niet meer door het gemengde riool af te voeren. Voor de reeds geplande wijkaanpakken gaan we vanaf 2023 het riool vervangen en gelijktijdig een Infiltratie- en Transport (IT)-riool aanleggen om de openbare ruimte en bij voorkeur alle voordaken van de aangrenzende woningen af te koppelen.

*Subdoel: Ter waarborging van een veilige en kwalitatieve leefomgeving maken we beleidsvisies en plannen, hebben we een omgevingsvergunningstelsel en voeren we toezicht en handhaving op basis van een integrale belangenafweging*

### **Omgevingsvisie**

In 2023 gaan we aan de slag met het opstellen van een integrale Omgevingsvisie. We verwijzen hiervoor naar het programma Omgevingsvisie in de paragraaf 'Programmabureau'.

### **Omgevingswet**

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is voorzien op 1 januari 2023. De implementatie van de nieuwe wetgeving loopt ook na de inwerkingtreding door. We doen ervaringen op als we gaan werken met de nieuwe regelgeving en het nieuwe participatiebeleid. Op basis van deze ervaringen evalueren we en bekijken we of een aanpassing van processen of vastgesteld beleid nodig is. Het Digitaal Stelsel Omgevingswet zal nog verder worden doorontwikkeld.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden de bestemmingsplannen van rechtswege een omgevingsplan. Uiterlijk eind 2029 moet er een nieuw omgevingsplan worden vastgesteld, waarin alle regelgeving op het terrein van de fysieke leefomgeving wordt geïntegreerd. Deze vertaling van het beleid in de Omgevingsvisie naar regels in het Omgevingsplan wordt de komende jaren opgepakt.

In het kader van de nieuwe Omgevingswet wordt het vooroverleg over nieuwe initiatieven nog belangrijker. We stimuleren daarom het indienen van een principeverzoek voorafgaand aan een formele vergunningaanvraag. Door te werken met een intake- en omgevingstafel krijgen we in een vroeg stadium inzicht in alle relevante aspecten en kunnen we tot integrale afwegingen komen volgens de 'ja, mits- gedachte'.

### **Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)**

In 2019 heeft de gemeenteraad het VTH-beleidsplan voor de periode 2019-2023 vastgesteld. Op basis van dit beleidsplan voeren we onze taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving uit voor alle beleidsvelden van de fysieke leefomgeving (milieu, bouwen, ruimtelijke ordening, brandveiligheid, APV (Algemene Plaatselijke Verordening) en bijzondere wetten en de basisregistratie personen). We doen dit volgens de landelijke VTH-kwaliteitscriteria voor de VTH-taken inclusief de procescriteria. De kwaliteitscriteria geven de ondergrens voor het kwaliteitsniveau van de vergunningverlening en handhaving binnen onze gemeente.

Voor de in 2023 uit te voeren taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving stellen we een lokaal uitvoeringsprogramma op. In dit uitvoeringsprogramma zijn zowel taken als onze beschikbare capaciteit verwerkt. In de RUD (Regionale Uitvoeringsdienst) Limburg Noord stemmen we onze lokale uitvoeringsprogramma's af en voegen we deze samen tot een regionaal uitvoeringsprogramma. Door deze samenwerking creëren we massa voor deskundigheden door bundeling van capaciteit en het verschuiven van taken naar een beperkter aantal personen en een beperkter aantal organisaties. Hiermee voldoen we aan de VTH-kwaliteitscriteria voor kritieke massa. Dit geldt zowel voor individuele medewerkers als voor organisaties.

### **Bodembeleid (warme overdracht bodemtaken)**

Met de komst van de Omgevingswet gaan taken op bodemgebied veranderen. Waar in Limburg nu nog de Provincie Limburg en de gemeenten Heerlen, Maastricht en Venlo bevoegd gezag zijn volgens de Wet bodembescherming zijn, zullen onder de Omgevingswet alle gemeenten die taak krijgen. De Provincie en deze 3 gemeenten blijven onder de Omgevingswet nog wel verantwoordelijk voor het overgangsrecht. Dit houdt in dat bestaande bodemsaneringsgevallen worden afgerond en dat de Provincie verantwoordelijk blijft voor de bodemtaken ten aanzien van de complexe bedrijven en voor de algemene grondwaterkwaliteit. Deze verschuiving van taken vraagt in 2023 een actieve houding voor de uitvoering van deze nieuwe wettelijke taak.

Om de warme overdracht van de bodemtaken goed te laten verlopen is er door de Provincie een projectplan opgesteld. De projectorganisatie voor de uitvoering van het voornoemde projectplan bestaat uit een bestuurlijk sturingsmodel met een ambtelijke werkstructuur. Daarbij is in eerste instantie voor de regio's gekozen die overeenkomt met beide Limburgse RUD's. Waar Limburg-brede samenwerking efficiencyvoordelen biedt, zal deze in de ambtelijke werkstructuren worden benut. De warme overdracht en implementatie is in het projectplan themagericht vertaald. De thema's zijn in een Uitvoeringsagenda geconcretiseerd in acties. Omdat landelijk nog een aantal aspecten (waaronder structurele financiering voor de bodemtaken) onderdeel zijn van onderhandeling tussen het Rijk en de Koepels, is de keuze gemaakt om het projectplan gefaseerd uit te voeren. Daarmee kan de inzet van formatie en het kostenplaatje per fase bestuurlijk aangestuurd en bewaakt worden en kan flexibel ingespeeld worden op landelijke ontwikkelingen.

### **Onderzoek ontgrinding**

We onderzoeken verdere ontgrindingsmogelijkheden en komen in 2023 tot een bestuurlijk standpunt over de (on)mogelijkheden. Belangrijke voorwaarde is dat er sprake is van voldoende maatschappelijk rendement en koppelkansen met betrekking tot bijvoorbeeld duurzaamheid, landschap en recreatie en toerisme optimaal worden benut.

*Subdoel: Groen: we richten plekken in met belevingswaarde, die uitnodigen tot ontmoeten, bewegen, sociale verbondenheid, verblijven en recreëren*

Bestaande plekken kunnen vaak meer waarde voor de buurt krijgen door meerdere functies aan de locatie te koppelen. Vaak zijn beperkte ingrepen dan al genoeg. Nieuwe plekken kunnen we realiseren binnen de integrale wijkaanpakken of specifiek bij participatieverzoeken van bewoners.

*Subdoel: Mobiliteit: We bevorderen duurzame mobiliteit*

### **Mobiliteitsplan**

Vanwege de aanwezigheid van diverse verkeersknelpunten en klachten en meldingen hierover gaan we aan de slag met het opstellen van een mobiliteitsplan, waarmee we de problematieken in breder verband bekijken en de richting schetsen voor de uitvoering van de verkeersaanpak voor de komende jaren. We leggen hierbij ook de verbinding met andere beleidsterreinen, zoals duurzaamheid, gezondheid en ruimtelijke ontwikkeling.

Op basis hiervan komen we tot een uitvoeringsplan voor de komende jaren. Waar mogelijk zetten we voor de uitvoering de SPV-subsidie in. Hiervoor hebben we in 2022 een aanvraag ingediend.

We voorzien in extra personele capaciteit om onze ambities op dit gebied te kunnen uitvoeren.

### **Vrachtverkeeraanpak**

In 2022 hebben we opdracht gegeven voor een vrachtverkeeraanpak, onder andere in verband met de ervaren problematiek op de Mariastraat en de Heerstraat. Op basis van de resultaten van dit onderzoek en de besluitvorming hierover nemen we in 2023 de hieruit voortvloeiende maatregelen.

### **Snelfietsroute Venlo - Reuver**

Voor 2023 staat de realisatie van het snelfietspad tussen Belfeld en Reuver op de planning.

### **Groene Loper**

Met het project De Groene Loper voorzien we in een verbinding tussen het Brachterwald en het gebied tussen Maas en Peel. Onderdeel hiervan is de herinrichting van de Keulseweg (buiten de bebouwde kom).

De Groene Loper moet stimulerend zijn voor toeristisch en recreatief verkeer. We willen deze belangrijke route meer beleefbaar, verkeersveiliger en toegankelijker maken zodat deze optimaal uitnodigt voor toeristisch en recreatief verkeer. Bij de verdere uitwerking van dit project nemen we ook de grensovergang naar Duitsland mee en de aanhaking op het nieuwe Toeristische Overstappunt bij de Witte Stein. Bij het onderdeel beleving nemen we aspecten als groen en erfgoed mee. Eerder is een aanvraag gedaan om dit project in aanmerking te laten komen voor een bijdrage uit het Regionale Investeringsagenda. De provincie heeft hier negatief op besloten. Vanwege de toegevoegde waarde die we in dit project zien, pakken we de voorbereiding toch verder op. In 2023 werken we dit project verder uit, zoeken we alternatieve subsidiemogelijkheden en komen we tot uitvoering.

### **Trendsportal/Regionale projecten**

Als gemeente Beesel nemen we deel aan regionale mobiliteitsprojecten, die deels zijn gefinancierd uit de Regio Deal en uit de Regionale Investeringsagenda. Hieronder vallen project met een relatie tussen mobiliteit en het sociaal domein of gedragsverandering (zoals een werkgevers- en logistieke aanpak).

### *Subdoel: Beheer van gronden*

#### **Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)**

De basisregistraties worden continu bijgehouden zodat deze zoveel mogelijk overeenstemmen met de fysieke werkelijkheid. De basisregistraties vormen een basis welke intern gebruik worden voor bijvoorbeeld beheer van de openbare ruimte. Het bijhouden van de BAG gebeurt in samenspraak met de Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschap (BSGW) omdat er een link ligt met de panden die gewaardeerd worden om de onroerende zaakbelasting op te leggen.

### **Verkoop reststroken**

In 2022 hebben we beleid vastgesteld voor de verkoop van reststroken. Op basis hiervan beoordelen we aankoopverzoeken voor deze reststroken. Met de vaststelling van het beleid hebben we ook het aanvraag- en behandelproces verbeterd, waarmee we efficiënter de verzoeken kunnen afhandelen.

### *Subdoel: We zorgen voor veilige wegen*

#### **Openbare verlichting**

In 2016 is het Beleidsplan Openbare Verlichting 2016-2023 opgesteld. Het doel van dit plan is om in 2023 alle armaturen van de openbare verlichting te hebben vervangen door LED-verlichting. In 2023 voeren we de laatste fase van dit programma uit. De LED-verlichting is veel zuiniger en draagt bij aan de openbare veiligheid.

#### **Gladheidsbestrijding**

Conform ons gladheidsbestrijdingsplan bestrijden we gladheid met toegesneden materieel en een voldoende hoeveelheid wegzout. We hanteren de methode van zogenaamd 'nat strooien', waardoor we al vóórdat het glad wordt de gladheidsbestrijding uitvoeren. Eerste prioriteit hebben de hoofdwegen in de gemeente. Daarna de wijkontsluitingswegen. De overige wegen strooien we in principe niet.

**Doel: Duurzaamheid: transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie**

*Subdoel: Sociale duurzaamheid: iedereen kan meedoen, iedereen kan het betalen en iedereen kan meeprofiteren*

Onderstaande toelichting heeft betrekking op alle subdoelen met betrekking tot duurzaamheid.

#### **Duurzaamheid**

Onze Duurzaamheidsvisie heeft een horizon tot 2030. Zie paragraaf H 'Duurzaamheid' voor een verdere tekstuele toelichting op de vijf thema's van het programma duurzaamheid: sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit & klimaatadaptatie, circulaire economie, schone & slimme mobiliteit. In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen uiteengezet wat we (gaan) doen.

*Subdoel: Duurzame energie: we besparen zoveel mogelijk energie en dat wat we nodig hebben, wekken we op een duurzame manier op*

Zie paragraaf H 'Duurzaamheid' voor een tekstuele toelichting.

*Subdoel: Biodiversiteit en klimaatadaptatie: we gaan voor een groen Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer en hittestress*

Zie paragraaf H 'Duurzaamheid' voor een tekstuele toelichting.

*Subdoel: Circulaire economie: we delen spullen, repareren en hergebruiken waar mogelijk, zodat we zuinig zijn met grondstoffen*

Zie paragraaf H 'Duurzaamheid' voor een tekstuele toelichting rondom het programma circulaire economie (zoals Waardevol Beesel en circulaire inkoop).

#### **Zwerfafval**

Vanaf 2013 hebben wij gebruik kunnen maken van de zwerfafvalvergoeding die jaarlijks aangevraagd is om zwerfafvalaanpak te verbeteren en te versterken. Helaas vervalt deze vergoeding in 2023. We zetten de aanpak wel door en hebben hiervoor middelen opgenomen in de begroting. Met deze aanpak treffen we extra maatregelen (zoals participatie, voorzieningen, gedragsbeïnvloeding) om voor een schonere openbare ruimte te zorgen en te investeren in het oplossen van zwerfafvalproblematiek.

#### **Afvalinzameling- en verwerking**

In 2022 besteden we de inzameling en verwerking van oud papier en karton en klein chemisch afval opnieuw aan omdat de contracten op 31 december 2022 aflopen. De financiële gevolgen hiervan zijn op dit moment nog niet bekend.

In 2022/2023 besteden we via Afvalsamenwerking Limburg de verwerking aan van zowel GFT- als restafval. De contracten van deze afvalstromen lopen 31 december 2023 af. Dit heeft waarschijnlijk financiële gevolgen voor de begroting van 2024 e.v. De omvang hiervan is naar verwachting medio 2023 bekend.

#### **Grondstoffenplan**

De gemeente Beesel heeft zich in het kader van de circulaire economie tot doel gesteld in 2025 nog maar 30 kg restafval per inwoner per jaar te produceren. Om dit te bereiken hebben we reeds in 2018 de eerste stappen gezet door onder andere de huis- aan huisinzameling van rest- en GFT-afval aan te passen en de tarieven in de afvalstoffenheffing te differentiëren. Hierdoor is de hoeveelheid restafval gedaald van 110 kg naar 61 kg per inwoner. Aanscherping van het beleid is nodig om deze hoeveelheid verder naar beneden te brengen. De eerste verkenningen hiertoe zijn in 2020 samen met

de raad gedaan en vervolgens vanwege Corona en prioritering van Waardevol Beesel 'on hold' gezet. In 2023 pakken we dit traject weer op.

*Subdoel: Schone en slimme mobiliteit: we gaan voor een toekomst waarin inwoners zich slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatst van A naar B*

Zie paragraaf H 'Duurzaamheid' voor de tekstuele toelichting rond de duurzame onderdelen binnen mobiliteit.

## Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

| Fijn wonen en bedrijvig  | Rekening<br>2021 | Begroting<br>2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|--------------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Lasten</b>            |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| Gemeenschap              | 288              | 382               | 368               | 371               | 373               | 376               |
| Woongemeenschap          | 9                | 48                | 206               | 206               | 206               | 6                 |
| Fysieke Leefruimte       | 8.073            | 5.278             | 6.320             | 6.131             | 5.909             | 6.024             |
| Duurzaamheid             | 1.612            | 1.739             | 1.560             | 1.404             | 1.413             | 1.422             |
| <b>Totaal Lasten</b>     | <b>9.981</b>     | <b>7.447</b>      | <b>8.454</b>      | <b>8.111</b>      | <b>7.901</b>      | <b>7.829</b>      |
| <b>Baten</b>             |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| Gemeenschap              | 19               | 57                | 72                | 72                | 72                | 72                |
| Woongemeenschap          | 3                | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| Fysieke Leefruimte       | 3.013            | 1.923             | 1.895             | 1.754             | 1.639             | 1.664             |
| Duurzaamheid             | 1.395            | 1.459             | 1.484             | 1.486             | 1.489             | 1.491             |
| <b>Totaal Baten</b>      | <b>4.430</b>     | <b>3.439</b>      | <b>3.450</b>      | <b>3.312</b>      | <b>3.199</b>      | <b>3.227</b>      |
| <b>Geraamd resultaat</b> | <b>-5.551</b>    | <b>-4.008</b>     | <b>-5.004</b>     | <b>-4.800</b>     | <b>-4.702</b>     | <b>-4.603</b>     |

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

|                           | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|---------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Saldo t/m 1e berap 2022*  | -3.557            | -3.714            | -3.680            | -3.715            |
| Mutaties begroting 2023** | -1.446            | -1.086            | -1.022            | -887              |
| <b>Geraamd resultaat</b>  | <b>-5.004</b>     | <b>-4.800</b>     | <b>-4.702</b>     | <b>-4.603</b>     |

\* Reeds door de Raad vastgesteld

\*\* Mutaties toegelicht in deze begroting

Hieronder geven we een toelichting op de posten met een mutatie > € 25.000.

#### **Personeel (P) formatie (programma 3: nadeel € 666.000)**

Het P-budget van medewerkers wordt aan het einde van programma Overhead verder toegelicht. Het P-budget bestaat uit een autonome correctie (nadeel € 606.000) en nieuwe personele wensen (nadeel € 60.000). De wensen bestaan uit:

- **Beleidsondersteuner verkeer**  
De kosten van de medewerker Verkeer van € 60.000 worden in 2023 gedekt uit het ambitie budget.

#### **Doel: Een gemeenschap met voorzieningen en bedrijvigheid waar het dorpse karakter behouden blijft**

##### **Toekomstbestendig centrum Reuver**

We gebruiken de resterende middelen uit 2022 om de aanpak toekomstbestendig centrum Reuver voort te zetten. In overleg met de provincie komen we tot afronding van het KLC-subsidietraject.

##### **Electra eigen aansluitingen (nadeel € 87.000)**

Voor verdere toelichting verwijzen we u naar het programma Overhead.

#### **Doel: Een woongemeenschap met de juiste woning van de juiste kwaliteit, voor de juiste doelgroep, op de juiste plek en op het juiste moment beschikbaar in een aantrekkelijke woonomgeving**

##### **Aanpak Wonen (€ 200.000 meerjarig (3 jaar), totaal € 600.000, in 2023 budgetneutraal wegens dekking Investeringsreserve)**

Dekking voor deze kosten vindt in 2023 plaats uit de Investeringsreserve en daarna uit de exploitatie. Er is een totaalbedrag geraamd ad € 600.000, gelijk verdeeld over de periode 2023 t/m 2025. We zetten deze middelen in voor o.a. tijdelijk extra expertise en deskundigheid, voor de inzet van een participatieve aanpak en voor de uitvoering van de woon-zorgvisie. De kosten voor het opstellen van de Nota Grondbeleid dekken we ook uit deze middelen.

##### **Startersleningen (budgetneutraal)**

We ramen voor de uitvoering van de Startersleningen in 2023 € 250.000 en in 2024 € 200.000 bij. De Startersleningen worden verstrekt via het SVn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland) via een revolverend fonds. Voor aanvulling van het fonds worden extra gelden bijgestort op de rekening courant van Gemeente Beesel bij SVn. Het betreft hiermee dan ook geen investering, maar een uitgezette lening. De stortingen ramen we niet in de exploitatie.

Met de bijraming voorzien we in voldoende ruimte voor het verstrekken van bijna 18 maximale startersleningen in 2023, op basis van de nieuwe, provinciaal verhoogde norm. De raming voor 2024 geldt onder voorbehoud van de toekomstige ontwikkelingen bij de Provincie Limburg. De huidige provinciale regeling geldt tot en met 31 december 2023. Provincie Limburg is gestart met een evaluatie van de regeling voor de startersleningen. We gaan er momenteel vanuit dat de startersleningen worden voortgezet door de provincie.

#### **Doel: We willen een klimaatbestendige, toegankelijke, goed bereikbare, groene, schone en veilige fysieke leefruimte van hoge kwaliteit**

##### **Aanpak Japanse Duizendknoop (nadeel € 20.000)**

Voor de aanpak van de Japanse Duizendknoop is er gedurende 4 tot 5 jaar herhaaldelijke bestrijding benodigd. De kosten hiervoor op de aangewezen plekken bedragen € 20.000 per jaar. Gedurende deze periode zal het beoogde effect gevolgd worden. Vervolgens dient opnieuw bekeken te worden of eventuele bijstelling benodigd is

**Groenbeheerplan (nadeel € 50.000, neutraal wegens dekking Investeringsreserve)**

Voor het opstellen van een groenbeheerplan ramen we een bedrag van € 50.000.

**Boomveiligheidscontrole (voordeel € 25.000, neutraal wegens dekking Investeringsreserve)**

De laatste controle heeft in 2021 plaatsgevonden. Het betreft een 3-jaarlijkse controle. Hiermee kan de eerstvolgende controle vanuit 2023 doorschuiven naar 2024.

**Riolering (nadeel € 139.000, neutraal via egalisatievoorziening riolering)**

Er is sprake van een aantal kostenstijgingen, zoals: personeelskosten, electra, uitbesteding werk met betrekking tot het schouwen en schoonmaken van sloten/beken, externe inzet voor kolken zuigen, kosten pompenunits. In totaal leidt dit tot een nadeel ad € 139.000 welke wordt gedekt uit de egalisatievoorziening riolering.

**Verkeer****Mobiliteitsplan (€ 80.000, neutraal wegens dekking uit ambitiebudget 'bouwen aan de gemeenschap')**

De kosten voor het Mobiliteitsplan worden in 2023 geraamd op € 80.000. We dekken dit bedrag uit het ambitiebudget 'bouwen aan de gemeenschap'.

**Medewerker verkeer (€ 60.000, neutraal wegens dekking uit ambitiebudget 'bouwen aan de gemeenschap')**

Voor de extra benodigde personele capaciteit bij verkeer wordt een bedrag van € 60.000 geraamd. We dekken dit bedrag uit het ambitiebudget 'bouwen aan de gemeenschap'. Dit komt ook voort uit nieuwe ambities.

**Voorziening onderhoud wegen (nadeel € 47.000)**

In verband met de prijsinflatie stijgen de jaarlijkse kosten voor het onderhoud van de wegen. Om ook de komende jaren het onderhoud te kunnen blijven uitvoeren, dient de jaarlijkse dotatie aan de 'Voorziening onderhoud wegen' te worden verhoogd met 10% (hiervan betreft 5% herstel inflatie d.d. 2022 en 5% de verwachte inflatie in 2023).

**Implementatie Omgevingswet (€ 150.000, neutraal wegens dekking uit Investeringsreserve)**

In 2022 ontvangen we € 165.000 rijksmiddelen voor de invoering Omgevingswet. Hiervan wordt € 150.000 gestort in de Investeringsreserve. De kosten in 2023 ad € 150.000 worden gedekt uit deze I-reserve. De geraamde kosten in 2023 zijn voor o.a. de voortzetting van het ontwikkeltraject, de extra benodigde capaciteit in verband met de extra opgave na inwerkingtreding en de verdere implementatie (o.a. doorontwikkeling DSO en voorbereiding Omgevingsplan).

**Opstellen omgevingsvisie (€ 75.000, neutraal wegens dekking uit Investeringsreserve)**

Voor de omgevingsvisie was reeds in zowel 2023 als 2024 een bedrag ad € 75.000 geraamd. Met de ambitie om de visie op een participatie manier op te stellen en hierin ook invulling te geven aan de ambities uit het coalitieakkoord, voorzien we dat de geraamde bedragen te laag zijn. Deze bedragen worden daarom in beide jaren verhoogd met € 75.000 naar € 150.000. Dekking vindt plaats uit de investeringsreserve.

**Ons WCL (nadeel € 40.000)**

In 2022 zijn we de gesprekken gestart over uittreding uit Ons WCL. Voor beëindiging van onze deelname is overeenstemming nodig met de andere deelnemende gemeenten in deze samenwerking. Als gevolg van de recente ontwikkelingen, onder andere het stikstofdossier en de transitie van NP de Meinelweg, komt naar voren dat er behoefte is aan een vorm van samenwerking met deze gemeenten op gebiedsniveau en ondersteuning bij bijvoorbeeld de totstandkoming van gebiedsplannen. We onderzoeken samen met de andere deelnemende gemeenten of de huidige samenwerking in Ons WCL-verband hierin kan voorzien. In verband hiermee nemen we een budget op voor de jaarlijkse bijdrage in 2023. Indien die vernieuwde samenwerking geen perspectief biedt, werken we alsnog aan een uittreding bij de stichting Ons WCL.



**Doel: Duurzaamheid: transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie**

Onderstaande toelichting heeft betrekking op alle subdoelen m.b.t. duurzaamheid.

**Duurzaamheid (nadeel € 134.000, neutraal wegens dekking uit Duurzaamheidsreserve)**

Onze duurzaamheidsambities realiseren we met de beschikbare én nog te ontvangen middelen. We ontvangen incidenteel middelen van het Rijk, zowel via het Gemeentefonds als via SPUK's (specifieke uitkeringen). Conform de kadernota en het coalitieakkoord wenden we de ontvangen Klimaatakkoordmiddelen 2022 en de nog te ontvangen Klimaatakkoordmiddelen 2023 e.v. aan voor het realiseren van onze duurzaamheidsambities.

Op grond van de kadernota hebben we alleen de reeds ontvangen/aanwezige middelen opgenomen in de begroting. De restant middelen 2022 zijn nog niet in het begrotingssaldo meegenomen. Dit geldt tevens voor de nog te ontvangen middelen; we verwachten deze te ontvangen, maar hebben daar nog geen toezegging van gekregen. Mocht deze rijksuitkering in 2023 of verdere jaren geen doorgang vinden, dan stellen we onze ambities (en dus ook uitgaven) hierop bij. Hiermee wordt er voor 2023 e.v. geen extra claim gelegd op de reguliere begroting voor de voortzetting van steeds robuuster wordende duurzaamheidsprojecten, die leiden tot lokale, regionale en (inter)nationale duurzaamheidsdoelen.

De uitgaven voor 2023 voor de ambities voor duurzaamheid zoals omschreven in de paragraaf Duurzaamheid ramen we op € 536.000. Onderstaand geven we de totstandkoming van dit bedrag weer:

- € 104.000 uit de Klimaatakkoordmiddelen die we vanuit het Rijk in 2022 hebben ontvangen (toegevoegd aan de duurzaamheidsreserve);
- € 30.000 uit de duurzaamheidsreserve (betreft doorschuiving deel van de middelen voor 't Brook vanuit 2022 naar 2023);
- € 24.000 uit de duurzaamheidsreserve (het restant van het in 2019 ter beschikking gestelde duurzaamheidsmiljoen). We nemen eind 2022 het exacte eindbedrag mee in de budgetoverhevelingen van 2022 naar 2023;
- € 78.000 uit de Klimaatakkoordmiddelen ad € 155.000 (toe te voegen aan de duurzaamheidsreserve) die we naar verwachting in 2023 ontvangen (bijstellen plannen als we de middelen niet ontvangen);
- € 275.000 uit cofinanciering/subsidies, verbonden aan de projecten; denk daarbij aan middelen uit de Investeringsagenda, de Regiodeal, de RES (Regionale Energie Strategie) en PES (Provinciale Energie Strategie);
- € 25.000 uit het Landschapsontwikkelingsfonds.

Daarnaast is een aantal projecten (met name mobiliteit en klimaatadaptatie) opgenomen in de reguliere begroting.

In de paragraaf H 'Duurzaamheid', is een nadere uiteenzetting opgenomen van de duurzaamheidsacties.

**Waardevol Beesel (neutraal)**

Voor circulair ambachtscentrum Waardevol Beesel is er in 2022 op twee wijzen cofinanciering/subsidie verkregen.

- Via Rijkswaterstaat hebben we 50% subsidie ontvangen (€ 34.500) voor een subplan waarin het onderwijsaspect centraal staat.

-Vanuit de Investeringsagenda Noord-Limburg betreft dit € 314.000 waarin onze eigen bijdrage € 51.000 bedraagt.

De projecten hebben betrekking op de periode 2022/2023.

De eigen bijdragen in 2022 en 2023 worden gedekt uit de duurzaamheidsreserve en zijn hiermee budgetneutraal.

### **Aanbesteding Klein Chemisch Afval en oud papier en karton (neutraal via Egalisatievoorziening afval)**

De huidige contracten lopen op 31 december 2022 af. Daar er ten tijde van opstellen van de begroting nog geen zicht is op de kostenwijziging na aanbesteding, wordt hier nog geen specifieke kostenwijziging aan toegerekend. De dekking voor deze kosten vindt echter plaats uit de Egalisatievoorziening afval en is hiermee budgetneutraal.

### **Investeringsprogramma 3**

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

| <b>Investering</b>                                                                                                                                                                                                                                         | <b>2023</b>        | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>2026</b> | <b>Dekking</b>                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------|-------------|-------------|---------------------------------------------|
| GRP Investeringsen                                                                                                                                                                                                                                         | 873                | 350         | 425         | *           | Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering |
| Maatregelen nav resultaten klimaatstresstest                                                                                                                                                                                                               | 200                |             |             |             | Kaplst. uit egalisatievoorziening riolering |
| Herinrichting Centrum Offenbeek                                                                                                                                                                                                                            | 600 + restant 2022 |             |             |             | Kaplstn. uit het ambitiebudget              |
| Snelfietsroute Belfeld-Reuver                                                                                                                                                                                                                              | 182                |             |             |             | Kaplst. in exploitatie                      |
| Speeltoestellen vervanging                                                                                                                                                                                                                                 | 44                 |             | 44          |             | Kaplst. in exploitatie                      |
| Groene Loper                                                                                                                                                                                                                                               | 500 + restant 2022 |             |             |             | Kaplstn. uit het ambitiebudget              |
| Wijkaanpak Wildenkamp                                                                                                                                                                                                                                      | 427                |             |             |             | Kaplst. in exploitatie                      |
| OH Burgemeester Moorenstraat                                                                                                                                                                                                                               |                    | 489         |             |             | Kaplst. in exploitatie                      |
| OH Wittebergstraat                                                                                                                                                                                                                                         |                    |             | 345         |             | Kaplst. in exploitatie                      |
| Wijkaanpak Henssenbosstraat                                                                                                                                                                                                                                |                    |             |             | 323         | Kaplst. in exploitatie                      |
| Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd. |                    |             |             |             |                                             |

\*Zie toelichting onder GRP Investeringsen

### **Activering van uren**

In 2021 zijn we gestart met het activeren van uren van eigen personeelsinzet op investeringen. De hieraan toe te kennen bedragen worden berekend op basis van het aantal toe te rekenen/ingezette uren en een uurtarief gebaseerd op de 'Tarieven Regionale Samenwerking Noord Limburgse gemeenten'. In 2022 is dit regionale uurtarief gewijzigd t.o.v. 2021 (ca. € 1,00-2,00 per uur). Deze wijziging is meegenomen in de betreffende begrote kredieten voor de komende jaren.

### **GRP Investeringsen (GRP)**

Het nieuwe Gemeentelijk RioleringsPlan wordt eind 2022 aan de Raad voorgelegd ter besluitvorming. Mochten de uitkomsten hieruit nog van invloed zijn op de investeringen in 2023 dan wordt dit in het eerstvolgende begrotingsdocument opgenomen. De dekking van de investeringen vindt plaats uit de egalisatievoorziening riolering.

### **Maatregelen n.a.v. resultaten Klimaatstresstest**

De uitvoering is vanuit 2022 doorgeschoven naar 2023.

### **Herinrichting Centrum Offenbeek**

In 2021 is een krediet ad € 100.000 beschikbaar gesteld. Hiervan is een deel benut voor de herinrichting van het park. Voor verdere uitvoering van de herinrichting van het plein en de omgeving daarvan wordt een aanvullend krediet ad € 600.000 gevraagd.

Naast het aanvullend krediet ad € 600.000 in 2023 is er sprake van activering/toerekening van eigen uren. Dit betreft een bedrag ad € 31.500. In totaal wordt hiermee in 2023 een aanvullend bedrag ad € 631.500 begroot.

Het krediet voor de investering wordt met deze begroting vastgesteld.

### **Snelfietsroute Belfeld-Reuver**

Nadat dit project voor een snelfietsroute tussen Belfeld en Reuver meerdere jaren door de Gemeente Venlo is uitgesteld, is in 2022 begonnen met de voorbereiding. Voor 2023 staat de realisatie van het snelfietspad tussen Belfeld en Reuver op de planning. Met het krediet voor de investering is reeds ingestemd.

### **Speeltoestellen vervanging**

Voor de vervanging van bestaande speelvoorzieningen is tot en met 2023 krediet beschikbaar. In 2023 bezien we welk investeringsbedrag benodigd is voor vervanging en onderhoud van speelvoorzieningen vanaf 2024.

### **Groene Loper**

We hebben in de begroting 2022 een investeringsbedrag opgenomen voor de uitvoering van het project de Groene Loper. Op dat moment werd de mogelijkheid van een regionale bijdrage nog onderzocht. Inmiddels heeft de provincie laten weten niet te willen bijdragen aan dit project, waardoor een bijdrage uit de regionale investeringsagenda is afgewezen. Vanwege de toegevoegde waarde die we in dit project zien, ramen we een aanvullend krediet ad € 500.000. Bij de verdere uitwerking van het project (waarover uw Raad een afzonderlijk voorstel ontvangt) onderzoeken we ook alternatieve subsidiemogelijkheden.

## **Wijkvernieuwing**

### **Wijkaanpak Wildenkamp**

Voor de wijkaanpak Wildenkamp is in de begrotingsbehandeling van 2022 een bedrag ad € 57.000 opgenomen voor 2022 en voor 2023 afgerond een bedrag ad € 419.000 (investering € 371.000 + toe te rekenen uren € 48.380).

In 2022 blijven de prijzen stijgen en dit is ook de verwachting voor 2023. In verband met deze prijsstijgingen zijn de kredieten van de wijkaanpakken (excl. het gedeelte van de te activeren uren) in 2023 geïndexeerd met 5%. Daarnaast blijkt uit ervaringen met de eerder uitgevoerde wijkaanpakken, dat we in de oorspronkelijk raming de post voorbereiding en toezicht onvoldoende hebben geraamd. Hiervoor ramen we eveneens 10% bij.

Dit alles samen resulteert in kredietverhogingen. Voor Wildenkamp bedragen de verhogingen in 2023:

- 5% indexering t.o.v. krediet € 371.000 door kostenverhoging: € 18.550
- Aanvulling 10% t.o.v. krediet € 371.000 voor voorbereiding/toezicht: € 37.100
- Verhoging krediet, afgerond € 56.000

(de jaarlijkse kapitaallasten stijgen hierdoor met € 1.867)

Het krediet voor 2022 blijft staan. Het nieuwe benodigd krediet voor 2023 (excl. activering van uren) wordt € 371.000 + € 56.000 = € 427.000, waarin o.a. maatregelen voor klimaatadaptatie, infiltratie en (duurzaam) groen zijn opgenomen. Dit bedrag is exclusief speelvoorzieningen en vervanging van openbare verlichting naar LED. Vervanging van openbare verlichting wordt uit een separaat krediet betaald.

Voor toerekening/activering van eigen uren ramen we in 2023 € 55.700. Het totale krediet bedraagt hiermee in 2023: € 427.000 + € 55.700 = € 482.700. Het krediet voor de investering wordt met deze begroting vastgesteld.

### **Wijkaanpak voor de komende jaren**

Ook bij de wijkaanpakken voor 2024 - 2026 (OH Burg Moorenstraat, Wittebergstraat en wijkaanpak Henssenbosstraat) stellen we de kredieten bij conform bovenstaande toelichting bij de wijkaanpak Wildenkamp.

De kredieten voor deze investeringen worden met deze begroting vastgesteld.

De planning ziet er dan als volgt uit:

- 2024 Burgemeester Moorenstraat, vastgesteld krediet in 2022 € 425.000 (excl. activering uren ad € 54.900).  
Toevoeging van € 21.250 (index) + € 42.500 (voorbereiding/toezicht) = afgerond € 64.000 (stijging jaarlijkse kapitaallasten vanaf 2025 met € 2.133).  
Het totale krediet wordt hiermee in 2024: € 489.000 + activering uren € 54.900 = € 543.900;
- 2025 Wittebergstraat, oorspronkelijk € 300.000 (excl. activering uren ad € 54.900).  
Toevoeging van € 15.000 (index) + € 30.000 (voorbereiding/toezicht) = € 45.000 (stijging jaarlijkse kapitaallasten vanaf 2026 met € 1.500).  
Het totale krediet wordt hiermee in 2025: € 345.000 + activering uren € 54.900 = € 399.900;
- 2026 Henssenbosstraat, oorspronkelijk € 281.000 (excl. activering uren ad € 54.900).  
Toevoeging van € 14.050 (index) + € 28.100 (voorbereiding/toezicht) = afgerond € 42.000 (stijging jaarlijkse kapitaallasten vanaf 2027 met € 1.400).  
Het totale krediet wordt hiermee in 2026: € 323.000 + activering uren € 54.900 = € 377.900.

## Programma 4. Veilige en dienstverlenende Gemeente

### Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:



In Beesel zijn en voelen inwoners zich veilig

- We zetten in op preventie, bewustzijn, weerbaarheid, samenredzaamheid en zelfredzaamheid op het vlak van veiligheid
- We waarborgen veiligheid van (kwetsbare) inwoners
- We pakken ondermijning effectief aan
- We zijn voorbereid en repressief voor rampen en crisissen



Een bestuurlijk sterke, kleine en krachtige gemeente zijn die vanuit verbinding met lokale, (EU) regionale en landelijke partners haar doelen en ambities bewerkt

- We werken regionale samen (ecosysteem Noord-Limburg)
- We werken grensoverschrijdend samenwerking (Euregio)
- We werken landelijke samenwerking (perspectief kleine gemeente)
- Lokale samenwerking
- Sterk bestuur



We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken

- Klantgerichte dienstverlening op hoge kwaliteit
- Juridische kwaliteitszorg

### Doel: In Beesel zijn en voelen inwoners zich veilig

We willen een veilige gemeente zijn; voor jong en oud, voor inwoner, ondernemer en bezoeker. Iedereen moet zich bewust zijn van verdachte situaties en bereid zijn om dit te melden. Mensen zijn weerbaar en het is helder waar ze signalen van verdachte situaties kunnen melden. Ook weet iedereen wat zij zelf kunnen bijdragen aan een veilige gemeente.

We stellen thema's vast. We pakken samen met onze ketenpartners casussen op. Per casus wordt middels maatwerk gekeken op welke wijze wij en onze ketenpartners het gewenste resultaat kunnen bereiken.

### Doel: We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken

We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken. We zorgen ervoor dat we online, telefonisch en fysiek goed bereikbaar zijn voor onze gemeenschap. We zorgen voor tijdige en inhoudelijke opvolging op vragen en behoeften van inwoners, bedrijven en stichtingen en verenigingen. Onze werkwijze met betrekking tot onze producten en diensten is klantgericht en juridisch correct.

## **Doel: Een bestuurlijk sterke, kleine en krachtige gemeente zijn die vanuit verbinding met lokale, (EU) regionale en landelijke partners haar doelen en ambities bereikt**

De gemeente Beesel belichaamt de kracht van klein. Samen met onze inwoners en partners pakken we maatschappelijke uitdagingen op en werken we #gewoonsamen aan een gemeente van vandaag én morgen. Dit gedachtegoed en deze werkwijze kenmerkt de gemeente Beesel en andere kleinere gemeenten. We zetten dit landelijk en (eu-)regionaal in.

Binnen het netwerk K80 zetten we ons in om het perspectief van onze inwoners en werkwijze landelijk te agenderen. Het partnerschap met Beesel-Brüggen belichaamt het Europa van dichtbij en dat dragen we samen uit.

Daarnaast blijft Beesel meewerken aan de Gezondste Regio van Nederland en blijft een belangrijke partner in de regio Noord-Limburg. Gezamenlijk met de 8 regiogemeenten en partners in de Quattro Helix versterken we door deze samenwerking de brede welvaart voor onze inwoners.

### **Proces Gemeente in gemeenschap**

Gemeente in gemeenschap gaat over hoe we ons verhouden tot onze omgeving. Wat we bieden als gemeente sluit niet altijd aan bij wat onze gemeenschap vraagt. Op basis van het coalitieakkoord blijven we aandacht geven aan de samenwerking tussen omgeving en gemeente in gezamenlijke trajecten. Ieders rollen en verantwoordelijkheden in trajecten worden helder geformuleerd in procesontwerpen en in adviezen over participatie. We werken aan een juiste attitude in onze samenwerking met de omgeving. Steeds gaan we daarbij uit van de waarden mens centraal, gesprek, maatwerk, iedereen doet mee, verwachtingenmanagement en inleven.

## **Wat gaan we ervoor doen?**

### **Doel: In Beesel zijn en voelen inwoners zich veilig**

*Subdoel: We zetten in op preventie, bewustzijn, weerbaarheid, samenredzaamheid en zelfredzaamheid op het vlak van veiligheid*

Voor de beleidsperiode 2023-2026 is een nieuw integraal veiligheidsbeleid vastgesteld. Zie hiervoor de paragraaf Programmabureau. Dit beleidsplan omvat alle subdoelen van veiligheid.

#### Leefbaarheid

Inzet op leefbaarheid is een van de onderdelen van het programma Veiligheid. Zie hiervoor de paragraaf Programmabureau. Met het coalitieakkoord als basis, werken we aan een goede leefbaarheid in onze kernen door inzet op communicatie en preventie (voorkomen escalatie ervaren leefbaarheidsknelpunten), het verhogen van weerbaarheid, samen- en zelfredzaamheid van inwoners.

*Subdoel: We waarborgen veiligheid van (kwetsbare) inwoners*

Om de veiligheid van onze inwoners (en ondernemers) te waarborgen zetten we onder andere in op complexe casuïstiek op het snijvlak van zorg, jeugd en veiligheid/criminaliteit. We focussen op maatwerk en pakken door om voor betrokkene en de omgeving tot een veilige situatie te komen. De samenwerking en een heldere taakverdeling met partners zoals het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) (multiprobleem casuïstiek, mensenhandel, radicalisering e.d.), politie en maatschappelijk werk is hierbij van belang. Specifiek voor jeugd kijken we naar een betere samenwerking met relevante partners en een Persoonsgerichte Aanpak (PGA) waar nodig. We blijven buurtbemiddeling aanbieden voor overlastsituaties tussen burens, faciliteren (whatsapp)buurtpreventiegroepen en nemen deel aan burgernet.

In Beesel is 18,2% van de inwoners aangesloten bij burgernet. Op deze manier kunnen inwoners een bijdrage leveren aan een veilige en fijne woonomgeving. Wanneer er een vermissing is, overval of diefstal in de omgeving kan de politie om hulp vragen van de inwoners.

Bij huiselijk geweld of een ernstige dreiging kan de burgemeester een tijdelijk huisverbod opleggen. Tijdens het huisverbod mag de pleger 10 dagen niet in de woning komen en geen contact hebben met huisgenoten. Deze periode gebruiken we om te bekijken welke hulpverlening pleger en achterblijvers nodig hebben. Wij bieden het gezin een jaar lang intensief casemanagement (ICM) aan. Als het nodig is kunnen we dat verlengen met 18 dagen. De gemeente werkt hierbij nauw samen met politie en verschillende hulpverleners.

Het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) is een samenwerkingsorganisatie. De gemeente Beesel werkt met andere gemeenten en andere ketenpartners zoals het OM en politie samen op schaal van Noord-Limburg. Ons streven is onder meer om overlast en criminaliteit te verminderen, zorg en straf beter op elkaar te laten aansluiten en hulpverlening bij individuele problematiek beter op elkaar te laten aansluiten zodat de problematiek afneemt. De gemeente voert zelf casusregie maar kan opschalen naar het ZVH wanneer de samenwerking stagneert, er specifieke kennis nodig is of de problemen niet verminderen.

Mensenhandel is een belangrijk thema. Binnen de veiligheidshuizen wordt procesregie op het thema mensenhandel gevoerd. De zorgcoördinator mensenhandel is ondergebracht bij het Zorg- en Veiligheidshuis Midden-Limburg.

Wat betreft de kosten wordt voor 2023 dezelfde verdeelsleutel als voorgaand jaar aangehouden (bijdrage ongeveer € 27.000). Deze verdeelsleutel zal opnieuw geëvalueerd worden voor begroting 2024.

Het is een wettelijke taak om gevonden voorwerpen een tijd te bewaren. Ook het opvangen van zwerfdieren gedurende twee weken is een wettelijke taak van de gemeente. Het gaat hierbij om huisdieren die een eigenaar hebben of hebben gehad, maar niet om wilde dieren. We hebben hiervoor afspraken gemaakt met een asiel en de dierenambulance. In 2023 bekijken we deze afspraken opnieuw.

Gemeenten zijn sinds april 2021 verantwoordelijk voor de inboedel die na een woningontuiming door bijvoorbeeld een huurschuld, op straat wordt gezet. De gemeente zorgt voor afvoer, opslag, teruggave en eventueel vernietiging van de achtergebleven inboedel. De kosten kan de gemeente verhalen op de opdrachtgever van de ontuiming. Dit is vaak de woningcorporatie die deze vervolgens verhaalt op de huurder.

### *Subdoel: We pakken ondermijning effectief aan*

In de aanpak van ondermijning werken we volop samen; intern, binnen de regio Limburg-Noord en binnen het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) Limburg. We zetten via deze samenwerkingen in op bewustzijn (campagne), meldingsbereidheid (o.a. samenwerking Meld Misdaad Anoniem) en handhavende aanpak door inzet van middelen zoals het ACT! Interventieteam, het Damoclesbeleid, Bibobbeleid en de APV. We proberen onze informatiepositie, binnen de wettelijke kaders, constant te verbeteren. Hiervoor zijn ogen en oren op straat in de vorm van toezichthouders/handhavers essentieel. Vanaf 2023 willen we hierop dan ook meer gaan inzetten. Verder verbeteren we onze informatiepositie en slagkracht door deelname aan verschillende projecten op fenomenenniveau (buitengebied, vakantieparken, criminogene branches).

Het huidige contract voor buurtbemiddeling met Proteion loopt eind 2022 af. We willen een nieuw contract (samen met de overige Midden-Limburgse gemeenten) afsluiten. Het traject hiervoor loopt nog. Ook de gesprekken met woningcorporatie Nester over hun bijdrage aan buurtbemiddeling zijn nog niet afgerond.

### *Subdoel: We zijn voorbereid en repressief voor rampen en crisissen*

Om goed voorbereid te zijn en zo goed als mogelijk te kunnen optreden tijdens rampen en crisissen richten we ons intern, samen met de Veiligheidsregio Limburg Noord, op het opleiden en trainen van medewerkers en het oefenen met rampenbestrijding. Richting onze burgers en ondernemers focussen we op bewustzijn en zelfredzaamheid, bijvoorbeeld op het thema hoogwater.



Voor de beleidsperiode 2023-2026 is een nieuw integraal veiligheidsbeleid vastgesteld. Zie hiervoor de paragraaf 'Programmabureau'.

## **Doel: We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken**

### *Subdoel: Klantgerichte dienstverlening op hoge kwaliteit*

#### **Burgerdiensten**

Onze dienstverlening moet aansluiten bij de ontwikkelingen om ons heen en aan de wensen van onze gemeenschap. Onze dienstverlening vanuit burgerzaken bieden wij vanuit het gemeentehuis aan, op afspraak en daarmee op een gewenst moment voor onze burger én waar mogelijk ook digitaal.

Ons digitaal burgerzaken portfolio breiden we uit, om zo aan te blijven sluiten aan de wensen in onze samenleving.

#### **Klantenbalie**

We gaan onze openingstijden uitbreiden naar de vrijdagen. We zijn daardoor in staat onze dienstverlening naar de klant te verbeteren. We werven daarvoor (een) nieuwe collega('s).

#### **Gemeentehuis**

In 2023 gaan we in breder verband aan de slag met de toekomst van maatschappelijk vastgoed. Hierin nemen we ook nadrukkelijk het gemeentehuis mee. Welke functies moet het gemeentehuis herbergen, welke koppelkansen liggen er met betrekking tot meervoudig gebruik en is het van belang dat het publieke deel wordt aangepast op de tegenwoordige behoefte (er is te weinig privacy aan onze loketten en niet alle afspraken van tegenwoordig zijn meer geschikt om staand af te handelen). Bij de investeringen houden we daar rekening mee.

#### **Wet open overheid**

Op 1 mei 2022 trad de Wet open overheid (Woo) in werking. Deze wet verplicht ons een groot aantal documenten actief openbaar te maken.

In 2023 brengen wij hiervoor de informatiehuishouding verder op orde. Er komt/komen (een) regisseur(s) c.q. contactperso(n)en(en). Dit is een wettelijke verplichting.

De Woo onderscheidt verschillende soorten documenten. Deze moeten we gefaseerd actief openbaar maken. Dit wordt telkens uitgebreid met verschillende soorten documenten die bijna alle werkvelden binnen de hele organisatie raken.

Hiervoor is het nodig dat we het indienen en afhandelen van aanvragen verder stroomlijnen. Dat stroomlijnen gaat onder meer om:

- privacygevoelige informatie te verwijderen;
  - andere informatie te verwijderen die op grond van de Woo niet openbaar mag worden gemaakt;
  - brieven te standaardiseren zodat deze brieven ook geschikt zijn voor bijvoorbeeld anonimiseringssoftware;
  - aanvragers op de hoogte stellen van de verplichting om aanvraag en afdoening openbaar te maken.
- Ook de website van de gemeente passen we hiervoor ingrijpend aan.

De Woo heeft raakvlakken met andere wetten (de Archiefwet, de Wet Elektronische Publicaties (WEP) en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV)) en werkprocessen. De Woo vraagt een aanpassing van een groot aantal werkprocessen. Het betekent ook een verandering in de manier van werken

#### **Gevonden voorwerpen**

Het Burgerlijk Wetboek verplicht gemeenten om zorg te dragen voor gevonden voorwerpen. Wanneer het gaat om zwervende huisdieren, vangen we deze op in een dierenopvang. Omdat de eigenaren van het dierenopvangcentrum hun werkzaamheden beëindigen, zoeken we in 2023 en verder een nieuwe opvanglocatie.

## **Nationale ombudsman**

Iedere gemeente moet een tweedelijns klachtenvoorziening hebben. Onze inwoners kunnen hun klacht na de interne klachtbehandeling voorleggen aan de Nationale ombudsman. De vergoeding vindt plaats volgens het Vergoedingsbesluit Wet Nationale ombudsman 2006.

**Doel: Een bestuurlijk sterke, kleine en krachtige gemeente zijn die vanuit verbinding met lokale, (EU) regionale en landelijke partners haar doelen en ambities bewerkt**

*Subdoel: We werken regionaal samen (ecosysteem Noord-Limburg)*

### **Regiovisie Noord-Limburg 'De Gezondste Regio', acht gemeenten Noord-Limburg**

Bestuurlijk werken we met name samen in de regio Noord-Limburg. Gezamenlijk hebben we de strategische regiovisie Noord-Limburg 'De Gezondste Regio 2040' opgesteld: een lange termijn perspectief voor acht gemeenten. Samen met deze gemeenten en met alle partners (inwoners, ondernemers, organisaties, mede-overheden) werken we op grond van het uitvoeringsprogramma aan onze ambitie: het zijn van de gezondste regio. Dit doen we voor zes thema's: Ondernemen & Innoveren, Vitaal & Gezond, Toerisme & Leisure, Landelijk gebied, Mobiliteit & Logistiek, Energie & Klimaat. In het regionale uitvoeringsprogramma komen de regionale ambities en de activiteiten samen.

Om deze ambities en activiteiten te realiseren is met het Rijk en de Provincie Limburg respectievelijk een Regio Deal en een Regionale Investeringsagenda (RIA) overeengekomen. Begin 2023 vindt besluitvorming plaats over de 4e en laatste tranche van de RIA. Eind 2023 moet daarnaast regionaal de Regio Deal worden afgerekend. De uitvoering van de projecten uit de RIA lopen nog enkele jaren door.

Rond de Provinciale Staten verkiezingen zal de regio Noord-Limburg weer een bid doen richting de provincie. Samen willen we een vervolg geven aan de RIA. Hiervoor is in de 2e helft van 2022 het regionaal uitvoeringsprogramma herijkt en uitgebreid met verschillende thema's. Ook wordt een nieuwe Regio Deal, die meer gericht zal zijn op grensoverschrijdende samenwerking, met het Rijk verkend.

*Subdoel: We werken grensoverschrijdend samen (Euregio)*

In het kader van het partnerschap Beesel – Brüggen zetten we in op grensoverschrijdende activiteiten ter versterking van deze band. We hebben in de 2e helft van 2022 een eerste aanzet gemaakt voor een nieuw programma in dit partnerschap, tussen zowel beide gemeenten als onze gemeenschappen en partners.

We zoeken verbinding en kansen in de regiovisie Noord-Limburg als ook in euregionale programma's. Het nieuwe programma INTERREG VI biedt duidelijk mogelijkheden, zo blijkt uit een eerste verkenning met de Euregio Rijn-Maas-Noord, voor projecten in het kader van ons partnerschap met Brüggen. Ook sluiten we aan bij het thema grensoverschrijdende samenwerking in een nieuwe Regio Deal (Grensregio's hebben specifieke aandacht bij het Rijk) en de Grensoverschrijdende Economische Actieagenda Noord-Limburg - Niederrhein.

Projecten en ambities van de gemeente Beesel houden we in 2023 nog nadrukkelijker tegen grensoverschrijdende kansen aan.

*Subdoel: We werken landelijk samen (perspectief kleine gemeente)*

De K80 is ons platform voor landelijke samenwerking, kennisdeling en lobby. Al voor de officiële oprichting in februari 2022 heeft het belang én de aandacht voor het perspectief van klein een enorme vlucht genomen. We zijn volwaardig partner in VNG- en overlegtafels op Rijksniveau en worden bij steeds meer onderwerpen betrokken. Dit noopt ook tot focus en een gezamenlijke agenda (waar zijn we van?). In 2023 werken we samen met de K80 aan de uitwerking van de Agenda K80, die eind

2022 is vastgesteld. We zetten onverminderd door op het perspectief van klein in Rijksregelingen als ook gemeentefinanciën breed.

De gemeente Beesel is bestuurlijk voorzitter en ambtelijk secretaris. De overige taken zijn in het Dagelijks bestuur belegd.

### *Subdoel: Lokale samenwerking*

#### **Proces gemeente in gemeenschap**

##### ***Rol kernoverleggen en partners***

Op basis van het coalitieakkoord geven we aandacht aan samenwerking tussen omgeving en gemeente in gezamenlijke trajecten. We willen ruimte blijven geven aan de kernoverleggen omdat het belangrijke schakels in de kernen zijn. In de afgelopen twee jaar zijn afspraken gemaakt over de rol van de kernoverleggen in de samenwerking met het college en in de uitvoering van gezamenlijke opgaven. In de aankomende periode richten we ons op de samenwerking tussen raad en de kernoverleggen en andere partners en ieders rol in participatieve trajecten. Ook hierin werken we aan sterk bestuur.

##### ***Leren en ontwikkelen in participatie en samenwerking***

Ook met andere partijen en partners werken we in gezamenlijke trajecten. Voorbeelden zijn onze woningcorporaties, scholen, verenigingen en ondernemers. Ieders rol en verantwoordelijkheden in trajecten worden helder geformuleerd in procesontwerpen en in adviezen over participatie. Ook het werken in de geest van de Omgevingswet vraagt om een werkwijze waar de mens centraal staat. Waar nodig bieden we training aan in het ontwikkelen van vaardigheden om de veranderde werkwijze en het werken aan samenwerking optimaal vorm te geven. Daarvoor gebruiken we de budgetten die bedoeld zijn voor de opleiding en ontwikkeling van onze medewerkers.

### *Subdoel: Sterk bestuur*

In het samenspel tussen gemeenteraad, college, organisatie en gemeenschap is het van belang dat het bestuur haar werk goed kan doen. De gemeenteraad wordt hierbij ondersteund door de griffie en de rekenkamer. We nemen deel aan diverse samenwerkingsverbanden (in de (eu)regio en landelijk om onze positie te versterken en samen te werken op thema's die onze gemeentegrens overschrijden. Daarnaast zijn er budgetten beschikbaar voor representatie en opleiding om zichtbaar te zijn in onze gemeenschap en het kennisniveau op niveau te houden. In het kader van de uitvoering van de controlerende taak van de gemeenteraad vindt de externe controle ieder jaar door onze accountant plaats.

## Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

| Veilige en dienstverlenende gemeente | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Begroting 2023 | Begroting 2024 | Begroting 2025 | Begroting 2026 |
|--------------------------------------|---------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Lasten</b>                        |               |                |                |                |                |                |
| Veiligheid                           | 1.413         | 1.406          | 1.919          | 1.866          | 1.878          | 1.888          |
| Burgerzaken                          | 271           | 244            | 252            | 254            | 257            | 261            |
| Gemeente                             | 1.381         | 1.385          | 1.357          | 1.864          | 1.884          | 1.773          |
| <b>Totaal Lasten</b>                 | <b>3.065</b>  | <b>3.036</b>   | <b>3.527</b>   | <b>3.984</b>   | <b>4.019</b>   | <b>3.922</b>   |
| <b>Baten</b>                         |               |                |                |                |                |                |
| Veiligheid                           | 128           | 37             | 37             | 37             | 37             | 37             |
| Burgerzaken                          | 172           | 134            | 137            | 137            | 137            | 137            |
| Gemeente                             | 261           | 23             | 20             | 20             | 20             | 20             |
| <b>Totaal Baten</b>                  | <b>560</b>    | <b>194</b>     | <b>194</b>     | <b>194</b>     | <b>194</b>     | <b>194</b>     |
| <b>Geraamd resultaat</b>             | <b>-2.505</b> | <b>-2.842</b>  | <b>-3.333</b>  | <b>-3.789</b>  | <b>-3.824</b>  | <b>-3.727</b>  |

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

|                           | Begroting 2023 | Begroting 2024 | Begroting 2025 | Begroting 2026 |
|---------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Saldo t/m 1e berap 2022*  | -2.739         | -2.732         | -2.743         | -2.754         |
| Mutaties begroting 2023** | -594           | -1.057         | -1.081         | -973           |
| <b>Geraamd resultaat</b>  | <b>-3.333</b>  | <b>-3.789</b>  | <b>-3.824</b>  | <b>-3.727</b>  |

\* Reeds door de Raad vastgesteld

\*\* Mutaties toegelicht in deze begroting

Hieronder geven we een toelichting op de posten met een mutatie > € 25.000.

### Personeel (P) formatie (programma 4: nadeel € 299.000)

Het P-budget en inhuur van medewerkers wordt aan het einde van programma Overhead verder toegelicht. Het P-budget bestaat uit een autonome correctie (nadeel € 159.000) en nieuwe personele wensen (nadeel € 140.000). De wensen bestaan uit:

- Toezichthouder Veiligheid  
De kosten van de Toezichthouder Veiligheid van € 70.000 worden in 2023 gedekt uit de investeringsreserve. Het betreft een tijdelijke functie voor een jaar.
- Medewerker leefbaarheid  
De kosten van de medewerker leefbaarheid van € 70.000 worden in 2023 gedekt uit het ambitiebudget.

### Personeel inhuur (programma 4: nadeel € 67.000, dekking € 31.000 vanuit Algemene middelen)

Binnen programma 4 wordt een extra BOA ingehuurd.

- BOA  
De kosten voor inhuur van een extra BOA bedragen € 64.000.  
Het Rijk heeft hiervoor een extra budget beschikbaar gesteld van € 31.000 via de algemene middelen.

De personele wensen worden hieronder binnen de betreffende doelen nogmaals toegelicht om aan te duiden voor welke doelen zij worden ingezet.

## **Doel: In Beesel zijn en voelen inwoners zich veilig**

### **Electra eigen aansluitingen (nadeel € 141.000)**

Voor verdere toelichting verwijzen we u naar het programma Overhead.

### **Medewerkers: Toezichthouder Veiligheid en BOA**

Om de inzet op ondermijning te kunnen waarmaken zetten we in op extra formatie in de vorm van een BOA en een Toezichthouder Veiligheid. De Toezichthouder Veiligheid wordt aangesteld voor de duur van 1 jaar. Deze uitbreiding is in verband met nieuwe taken.

### **Medewerker Leefbaarheid**

Door inzet op preventie en communicatie wensen we een verbindingsofficier aan te stellen. Om deze ambitie waar te maken is extra formatie opgenomen voor een medewerker Leefbaarheid.

## **Doel: We geven een klantgerichte invulling aan burgerzaken**

We dragen zorg voor voldoende formatie zodat we onze dienstverlening vanuit burgerzaken kunnen blijven garanderen.

## **Doel: Een bestuurlijk sterke, kleine en krachtige gemeente zijn die vanuit verbinding met lokale, (EU) regionale en landelijke partners haar doelen en ambities bewerkt**

### **Controlekosten (nadeel € 43.000)**

We hebben de accountancydiensten 2022 - 2025 aanbesteed. De diensten zijn gegund aan KSG voor de jaarlijkse prijs van € 52.000. Dit is een jaarlijkse stijging van € 25.000 t.o.v. de vorige aanbestedingsperiode (€ 27.000). De stijging van de kosten heeft twee redenen. KSG heeft 4 jaar geleden als nieuwkomer op de markt, bewust laag ingeschreven. Daarnaast hebben we de afgelopen jaren een uitbreiding van de accountancywerkzaamheden gezien. Dit betreft m.n. de forse uitbreiding (2021 19x, 2020 8x) van het aantal rijkssubsidie regelingen met een verantwoording die de accountant moet goedkeuren. Dit zijn de SiSa-regelingen, Single information, Single audit.

Daarnaast hadden we in de begroting 2022 de verwachting dat we jaarlijks € 18.000 op de accountancydiensten konden besparen als gevolg van het zelf uitvoeren van een deel van de accountancywerkzaamheden. Het betreft de werkzaamheden voor de rechtmatigheidsverantwoording. Deze werkzaamheden voeren we vanaf 2023 verplicht zelf uit. Uit de nieuwe aanbesteding van de accountancydiensten blijkt, dat we deze besparing niet gaan realiseren. En dus laten we deze besparing vervallen.

### **Representatiekosten gemeente (nadeel € 25.000)**

Om de activiteiten voor de gemeenschap vanuit het bestuur te kunnen ondersteunen is een budget voor de representatiekosten opgenomen. Het betreft kosten die gemaakt worden voor bijvoorbeeld de lintjensregen, Koningsdag, openingen en dergelijke. Allemaal gebeurtenissen waar we gelukkig weer volop uiting aan kunnen geven.

### **Regio Deal (nadeel € 150.000, voor 2024 en 2025)**

Het Rijk stelt ook de komende jaren middelen ter beschikking voor Regio Deals. Beesel participeert binnen de huidige Regio Deal van Noord-Limburg. Een nieuwe (grens-) Regio Deal wordt door de samenwerkende gemeenten voorbereid. Om aanspraak op de middelen uit de regio te maken moeten we zelf ook een bijdrage leveren. Dat doen we zo veel als mogelijk uit bestaande middelen. Daarnaast is een extra budget wenselijk. Voor 2023 hebben we het budget voor vitale voorzieningen (€ 150.000) hiervoor beschikbaar. Voor 2024 en 2025 ramen we jaarlijks een bedrag van € 150.000 voor de bijdrage aan de Regio Deal.

### **Ambitiebudget € 350.000**

Voor extra versnelling en uitvoering van de ambities van onze gemeenten en uit het coalitieakkoord is het budget vitale voorzieningen aangevuld met een jaarlijks budget ad € 350.000, zoals dit ook in de kadernota is opgenomen. Per onderdeel is in de verschillende programma's en (sub)doelen aangegeven wat we in 2023 met dit zogenaamde ambitiebudget willen realiseren. Hieronder geven we nog een samenvattend overzicht:

## Inzet ambitiebudget € 350.000

(Bedragen x € 1.000)

| Inzet                                                                                         | 2023     | 2024       | 2025       | 2026       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------|------------|------------|------------|
| Oorspronkelijk budget                                                                         | 350      | 350        | 350        | 350        |
| <b>Inzet budget in begroting 2023:</b>                                                        |          |            |            |            |
| Vacature medewerker verkeer                                                                   | -60      | 0          | 0          | 0          |
| Vacature medewerker leefbaarheid                                                              | -70      | 0          | 0          | 0          |
| Onderzoekskosten de Schakel                                                                   | -60      | 0          | 0          | 0          |
| Opstellen mobiliteitsplan                                                                     | -80      | 0          | 0          | 0          |
| Fiche Sint Joris en de Draak (Europese culturele route)                                       | -80      | 0          | 0          | 0          |
| Uitvoering mobiliteitsplan                                                                    | 0        | nntb       | nntb       | nntb       |
| Uitvoering aanpassen de Schakel                                                               | 0        | nntb       | nntb       | nntb       |
|                                                                                               |          |            |            |            |
| <b>Kapitaallasten voor investeringen:</b>                                                     |          |            |            |            |
| Centrum Offenbeek (Kapitaallasten €17K - € 27K, afhankelijk van definitie investeringsbedrag) | 0        | -27        | -27        | -27        |
| Extra budget Groene Loper                                                                     | 0        | -17        | -17        | -17        |
| Aanpassing openbare ruimte omgeving Rustoord (investeringsbedrag nntb, op zijn vroegst 2024)  | 0        | nntb       | nntb       | nntb       |
| Flexwoningen (bedrag nntb, op zijn vroegst 2024)                                              | 0        | nntb       | nntb       | nntb       |
| Aanpassingen gemeentehuis (bedrag nntb, op zijn vroegst 2024)                                 | 0        | nntb       | nntb       | nntb       |
|                                                                                               |          |            |            |            |
| <b>Restant budget</b>                                                                         | <b>0</b> | <b>306</b> | <b>306</b> | <b>306</b> |

## Investeringsprogramma 4

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

| Investering                                                                                                                                                                                                                                                | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | Dekking                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------------------------|
| Lichtmasten 2023                                                                                                                                                                                                                                           | 121  |      |      |      | Kaplst. in exploitatie |
|                                                                                                                                                                                                                                                            |      |      |      |      |                        |
| Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd. |      |      |      |      |                        |

### Lichtmasten Openbare Straatverlichting

In verband met prijsinflatie worden de vervangingskosten van de armaturen naar LED-verlichting in 2023 hoger geraamd. Rekening houdende met een inflatie van 10%, leidt dit tot een stijging van de investering ad € 11.000 naar € 121.000 (stijging jaarlijkse kapitaallasten vanaf 2024 met € 550). Voor activering/toerekening van eigen uren is € 13.500 geraamd. Het totale investeringsbedrag bedraagt hiermee € 134.500.

## Algemene Dekkingsmiddelen

### Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

| Algemene dekkingsmiddelen                              | Rekening 2021 | Begroting 2022 | Begroting 2023 | Begroting 2024 | Begroting 2025 | Begroting 2026 |
|--------------------------------------------------------|---------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Lasten</b>                                          |               |                |                |                |                |                |
| Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is | 154           | 190            | 212            | 199            | 202            | 207            |
| Algemene uitkering                                     | 0             | 403            | -24            | 354            | 1.088          | 311            |
| Dividend                                               | 0             | 152            | 0              | 0              | 0              | 0              |
| <b>Totaal Lasten</b>                                   | <b>154</b>    | <b>745</b>     | <b>187</b>     | <b>553</b>     | <b>1.290</b>   | <b>518</b>     |
| <b>Baten</b>                                           |               |                |                |                |                |                |
| Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is | 4.127         | 4.695          | 4.776          | 4.884          | 4.884          | 4.884          |
| Algemene uitkering                                     | 22.884        | 24.710         | 26.360         | 27.888         | 29.034         | 27.771         |
| Dividend                                               | 211           | 271            | 241            | 241            | 241            | 241            |
| <b>Totaal Baten</b>                                    | <b>27.222</b> | <b>29.676</b>  | <b>31.377</b>  | <b>33.013</b>  | <b>34.159</b>  | <b>32.896</b>  |
| <b>Geraamd resultaat</b>                               | <b>27.068</b> | <b>28.931</b>  | <b>31.190</b>  | <b>32.460</b>  | <b>32.869</b>  | <b>32.378</b>  |

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

|                           | Begroting 2023 | Begroting 2024 | Begroting 2025 | Begroting 2026 |
|---------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Saldo t/m 1e berap 2022*  | 28.675         | 28.903         | 28.857         | 28.853         |
| Mutaties begroting 2023** | 2.515          | 3.557          | 4.012          | 3.525          |
| <b>Geraamd resultaat</b>  | <b>31.190</b>  | <b>32.460</b>  | <b>32.869</b>  | <b>32.378</b>  |

\* Reeds door de Raad vastgesteld

\*\* Mutaties toegelicht in deze begroting

Hieronder geven we een toelichting op de posten met een mutatie > € 25.000.

### Toelichting Algemene Dekkingsmiddelen

#### Gemeentefonds (voordeel € 2.386.000)

Conform de meicirculaire 2022 van het Gemeentefonds ontvangen we voor de jaarschijven 2023 t/m 2025 fors extra middelen. Voor 2026 zien we een terugval ten opzichte van 2025.

De middelen uit het Gemeentefonds zijn door de gemeente in principe vrij inzetbaar. Een groot deel van de extra middelen zetten we in loon- en prijsontwikkeling.

In onderstaande tabel geven we een overzicht van de baten uit het Gemeentefonds voor 2023 t/m 2026.



Bedragen x € 1.000

|                                 | 2023          | 2024          | 2025          | 2026          |
|---------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Geraamd t/m 1e berap 2022       | 23.974        | 24.240        | 24.240        | 24.240        |
| Mutaties in deze begroting:     |               |               |               |               |
| Bij:                            |               |               |               |               |
| Herverdeeleffect                | 100           | 300           | 500           | 500           |
| Loon en prijsontwikkeling (LPO) | 1.065         | 1.530         | 2.410         | 1.772         |
| Acces (toename volume)          | 1.221         | 1.818         | 1.884         | 1.259         |
| <i>Totaal bij</i>               | <i>2.386</i>  | <i>3.648</i>  | <i>4.794</i>  | <i>3.531</i>  |
| <b>Totaal Gemeentefonds</b>     | <b>26.360</b> | <b>27.888</b> | <b>29.034</b> | <b>27.771</b> |

Toelichting op de tabel:

#### Herverdeling Gemeentefonds

Vanaf de jaarschijf 2023 is de herverdeling van het Gemeentefonds doorgevoerd. Op basis van de herverdeling heeft Beesel voor € 994.000 recht op extra middelen uit het Gemeentefonds. Door het 'ingroeipad' zijn de extra middelen voor begrotingsperiode gemaximeerd. In 2023 ontvangen we € 100.000 (€ 7,5 per inwoner) extra. In de jaren daarna lopen de bedragen per inwoner op naar respectievelijk € 22,5 voor 2024 en 2025 en 2026 € 37,5. In 2025 / 2026 staat een evaluatie gepland.

#### LPO

Een groot deel van de extra middelen (circa 50%) ontvangen we voor loon- en prijsontwikkeling (LPO). Conform de afspraken in de kadernota hebben we deze middelen in deze begroting ingezet voor de te verwachten indexatie van de lasten.

#### Accres / ravijn jaarschijf 2026.

Het Rijk en de gemeenten streven naar een nieuwe systematiek van financiering van de gemeenten. Deze systematiek moet grote schommelingen van baten uit het Gemeentefonds tijdens de begrotingsperiode voorkomen. De nieuwe systematiek wordt deze kabinetsperiode ontwikkeld en moet in 2026 ingaan.

Vooruitlopend op de nieuwe systematiek heeft het Rijk het accres voor 2026 relatief laag vastgesteld. Hierdoor zien we in 2026 een forse terugval in de baten uit het Gemeentefonds.

#### **Vrijval Extra Rijksmiddelen uit decembercirculaire Gemeentefonds 2021 (voordeel € 160.000)**

In de decembercirculaire 2021 hebben we extra middelen ontvangen. Deze baten hebben we in de 1e berap 2022 opgenomen in de begroting. Tegelijkertijd hebben we aan lasten eenzelfde bedrag opgenomen als stelpost voor nieuw beleid. In deze begroting zetten we de stelpost in. In onderstaande tabel geven we een meerjarig overzicht van de stelpost die vrijvalt.

Bedragen x € 1.000

|                              | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 |
|------------------------------|------|------|------|------|------|
| Stelpost extra Rijksmiddelen | 403  | 160  | 304  | 346  | 346  |

#### **Gemeentelijke belastingen**

Zoals in de kadernota 2023 is aangegeven, handhaven we de reeds voorgenomen ozb-stijging van 3%. Dit levert in 2023 € 105.000 meer op ten opzichte van 2022.

## Overhead

### Wat willen we bereiken?

Onderstaand geven we u de doelen van dit programma uit de doelenboom weer, inclusief de subdoelen:



De organisatie heeft duurzaam inzetbare medewerkers die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft

- Blijven aansluiten bij de veranderende maatschappij (bestaand personeel)
- De juiste mensen zitten op de juiste plek
- Zorgen voor voldoende medewerkers (kwantitatief)
- Zorgen voor de juiste medewerkers (kwalitatief)
- Aantrekkelijk blijven als werkgever



We zijn in control, adviseren ondersteunen en sturen medewerkers zodat we taken doelmatig en rechtmatig uitvoeren

- We ondersteunen en sturen medewerkers in hun werk
- We adviseren op vakinhoud
- We hebben evenwicht tussen zelf doen en uitbesteden, voeren regie daar waar nodig

### **Doel: De organisatie van Beesel heeft duurzaam inzetbare medewerkers die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft**

We zijn een gemeente in gemeenschap. We zetten de mens centraal, gaan in gesprek, leveren maatwerk, leven ons in, managen verwachtingen, en we zorgen dat iedereen naar behoefte mee kan doen. Hiervoor is een klantgerichte dienstverlening en communicatie van hoge kwaliteit benodigd. Dit vereist een bedrijfsvoering die op orde is en blijft aansluiten bij de veranderende maatschappij. Dit betekent ook dat we moeten blijven zorgen dat de juiste mensen op de juiste plek zitten.

Doel is dan ook dat onze organisatie duurzaam inzetbare medewerkers heeft die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft:

- Blijven aansluiten bij de (snel) veranderende maatschappij en (landelijke) opgaven
- De juiste mensen zitten op de juiste plek met aandacht voor mobiliteit intern en in de regio
- Zorgen voor voldoende medewerkers, mensen maken het verschil in onze organisatie
- Zorgen voor de juiste medewerkers, waarbij we ook inzetten op trainees en (bij- en om)scholing
- Aantrekkelijk blijven als werkgever, zorgen voor duurzame (ver)binding

### **Doel: We zijn in control, adviseren, ondersteunen en sturen medewerkers zodat we taken doelmatig en rechtmatig uitvoeren**

We zijn in control, adviseren ondersteunen en sturen medewerkers zodat we taken doelmatig en rechtmatig uitvoeren:

- We ondersteunen en sturen op rechtmatigheid en doelmatigheid in de werkzaamheden van medewerkers
- We adviseren op vakinhoud
- We hebben evenwicht tussen zelf doen en uitbesteden en voeren regie daar waar nodig

## **Wat gaan we ervoor doen?**

**Doel: De organisatie van Beesel heeft duurzaam inzetbare medewerkers die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft**

### *Subdoel: Blijven aansluiten bij veranderende maatschappij (bestaand personeel)*

We zorgen ervoor dat onze medewerkers betrokken en bevoegen blijven bij de organisatie en bij het werk. Belangrijk daarbij is dat we blijven vragen aan onze medewerkers hoe het ermee staat. Daarvoor hebben we in 2022 een onderzoek gedaan onder onze medewerkers naar hun eigen duurzame inzetbaarheid. Het onderzoek heeft op 3 niveaus resultaten opgeleverd. De resultaten op organisatieniveau nemen we mee in de verdere organisatieontwikkeling. De teams hebben een plan van aanpak waar ze mee aan de slag gaan, ook in 2023 en er wordt geïnvesteerd in teamontwikkeling. Op individueel niveau hebben de medewerkers een eigen inzetbaarheidsplan en met de verbetering van toolbox ontwikkelgesprekken zorgen we voor een duidelijkere koers op de gesprekscyclus (Q4 2021). De inspanningen op de niveaus moeten ervoor zorgen dat we blijven aansluiten in samenhang op alle drie de lagen.

### *Subdoel: De juiste mensen zitten op de juiste plek*

Onze ambities en ook onze wettelijke taken bepalen waar we mee bezig moeten zijn. We blijven investeren in onze medewerkers om dit waar te blijven maken. Niet altijd hebben we de juiste medewerkers hiervoor en zullen we investeren in nieuwe deskundigheid. Vaker zorgen we ervoor dat onze huidige medewerkers meebewegen. Daarvoor zijn het gesprek en maatwerk de meest waardevolle waarden die we inzetten. We blijven ontwikkeling op vakinhoud en persoonlijke ontwikkeling stimuleren. Niet alleen binnen onze organisatie, maar we hebben ook het lef om buiten de grenzen van de gemeente te kijken.

We investeren in korte lijnen op het gebied van verzuimmanagement, de bedrijfsarts op locatie en daarmee dichtbij voor afstemming en samen in gesprek gaan.

### *Subdoel: Zorgen voor voldoende medewerkers (kwantitatief)*

De arbeidsmarkt werkt in deze tijd niet mee om met een redelijke inspanning nieuwe medewerkers te werven voor Beesel. Dat vergt steeds meer expertise op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie. Hiervoor hebben we een samenwerkingspartner gezocht die met ons zorgt voor een professionele insteek op de wervingskanalen. Dat betekent dat we nieuwe arbeidsmarktcampagnes inzetten bij vacatures waar we knelpunten verwachten in de werving. Maar ook zorgen we voor een nieuwe imagocampagne om zichtbaar te worden/blijven in de media/omgeving en onze identiteit krachtig neer te zetten.

Soms is het nodig om door alle ontwikkelingen die in een sneltreinvaart op ons afkomen te investeren in tijdelijk extra capaciteit. Hierdoor kunnen we bijblijven en soms moeten we ook inhalen.

### *Subdoel: Aantrekkelijk blijven als werkgever*

De belangrijkste factor op het gebied van arbeidsvoorwaarden is de CAO. Steeds meer elementen worden in de CAO afgesproken en niet meer lokaal. Dat betekent dat het onderscheidend vermogen minder zal komen uit primaire arbeidsvoorwaarden, maar meer uit goede secundaire arbeidsvoorwaarden als vitaliteit, ontwikkeling, flexibiliteit en regie op eigen werk. Daar steken we in 2023 op in. We blijven alert op ontwikkelingen in de maatschappij en zullen met maatwerk Beeselse oplossingen zoeken.

Van belang hierbij is niet alleen dat we nieuwe medewerkers aantrekken, maar dat we een aantrekkelijke werkgever blijven voor onze huidige medewerkers.

Ook gaan we aan de slag met de herijking van het functie- en loongebouw. Ons huidige stelsel is inmiddels 10 jaar oud en geeft niet op alle plekken in de organisatie de juiste verhouding weer. De

gespannen arbeidsmarkt heeft ons ook gebracht dat vraag en aanbod niet altijd op elkaar aansluiten en dat onderhandeling zorgt voor een zekere mate van scheefgroei. Herijking zorgt ervoor dat we zo weer aansluiten bij wat gevraagd wordt van ons en de daaraan gekoppelde passende beloning in Beesel.

### **Werkgeluk**

Naast de werving- en selectie procedure zetten we in op behoud van personeel door binnen de gehele organisatie aan de slag te gaan met de verschillende aspecten die horen bij werkgeluk. Het is van belang om individueel en binnen het team drijfveren te kennen, balans tussen werk en privé te kunnen bewaken en bij te sturen als dat op een van de onderdelen nodig is.

Naast het salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden gaat hierbij om flexibele arbeidsvoorwaarden waar we maatwerk op kunnen bieden passend bij de situatie en omstandigheden van dat moment. Persoonlijke ontwikkeling, coaching, opleiding, tijdelijke inzet in een programma in het programmabureau in het kader van interne mobiliteit zijn allemaal aspecten die hier onderdeel van zijn.

**Doel: We zijn in control, adviseren, ondersteunen en sturen medewerkers zodat we taken doelmatig en rechtmatig uitvoeren**

*Subdoel: We ondersteunen en sturen medewerkers in hun werk*

#### Uitvoering cloudstrategie –Datacenter en werkplek

Steeds meer leveranciers van software stappen over op het aanbieden van SAAS/Clouddiensten. Ook onze digitale werkplek gaat daardoor veranderen. Het aanhouden van een volledig eigen datacenter is dan ook niet meer noodzakelijk. In 2022 zijn we al gestart met de voorbereidingen van de overgang naar de cloud. Wij hebben er al voor gekozen dat we ons datacenter en het beheer van onze ICT en applicaties uitbesteden. In 2023 maken wij vervolgens de keuze hoe wij dat gaan realiseren. Daarbij bekijken we de verschillende varianten van lokale samenwerking tot commercieel uitbesteden. Bij deze keuze is behoud van onze eigen identiteit en autonomie leidend. We gaan voor de variant die onze medewerkers het beste ondersteunt en stuurt en de juiste financiële balans.

#### Uitvoering cloudstrategie - Applicaties

We krijgen steeds meer te maken met leveranciers die software aanbieden via SAAS/Clouddiensten. De afgelopen jaren zijn we al gestart met de overgang naar de cloud. De ervaring leert ons, dat we dan te maken krijgen met eenmalige transitiekosten en een toename in jaarlijkse abonnementskosten. Deze SAAS/Clouddiensten ondersteunen en sturen onze medewerkers om plaats en tijdsdonafhankelijk te kunnen werken.

#### Telecommunicatie

Onze contracten voor mobiele en vaste telefonie eindigen in 2023/2024. We herzien in 2023 onze telecommunicatievoorzieningen, zowel voor mobiel als vast bellen. Daarbij kiezen we voor voorzieningen, die onze medewerkers optimaal ondersteunen bij hun bereikbaarheid.

#### Stuurinformatie

Om aan de slag te gaan met de informatiebehoefte binnen de organisatie starten we in 2023 een project waarin dit thema centraal staat. Om het in control zijn kracht bij te zetten én te zorgen voor kwaliteitsontwikkelingen inventariseren we vanuit het project waar vraagstukken liggen. Hierdoor zijn we in staat trends te ontdekken en analyses te maken. Op die manier kunnen we zo (pro)actief inzetten op de verschillende programma's binnen de begroting en Bedrijfsvoering. Dit vraagt specifieke kennis van zaken. Daarom starten we in 2023 met de inhuur van een Informatiespecialist. Deze specialist zal duidelijkheid brengen in de stappen die nodig zijn voor de verdere toekomst.

#### DIV (Documentaire Informatie Voorziening) en I&A (Informatisering & Automatisering)

De ontwikkelingen op het gebied van Informatiebeheer gaan in rap tempo door. Processen groeien mee, software wordt vernieuwd en we maken gebruik van steeds nieuwere en modernere oplossingen. De teams die in de dienstverlening een centrale rol spelen binnen Informatiebeheer zijn DIV en I&A.

De scheidslijn tussen uitvoering en beleid tussen de beide teams vervaagt. Steeds vaker staan we voor dezelfde uitdagingen. We willen de samenwerking intern verder optimaliseren en voorsorteren op de ontwikkelingen in onze gemeenschap. In 2023 starten we met de transitie van de scheiding naar samenvoeging van de teams DIV en I&A in de vorm van het team Informatiebeheer.

#### Salarisadministratie

De salariskosten zijn een substantieel deel van de totale begroting. Door de inrichting en het gebruik van ons personeelsinformatiesysteem hebben we steeds meer grip op P-processen. Hierin willen we in 2023 doorontwikkelen samen met team I&A om ook op P&O meer actuele stuurinformatie te kunnen genereren en zo grip te blijven houden op deze kosten en het verloop hiervan.

#### Technische ondersteuning

We bieden op alle (ICT) voorzieningen die we aanbieden technische ondersteuning aan. We hebben daarvoor een portaal ingericht waar medewerkers gebruik van kunnen maken in de volgorde: Met beschikbare tools zelf oplossen, via de helpdesk (eerste lijn) ondersteuning bieden of als dat niet lukt via de backoffice naar een oplossing zoeken al dan niet met ondersteuning van een leverancier.

#### Facilitaire ondersteuning

Naast de technische ondersteuning breiden we het portaal ook uit naar alle facilitaire voorzieningen en vragen. We zorgen ervoor dat medewerkers op hun werkplekken hun werk goed, veilig en onder arbo-technisch veilige omstandigheden kunnen doen. Hier valt tevens het beheer van onze gemeentelijke gebouwen onder.

#### Financiën

In onze organisatie werken we met budgethouders voor de financiële afwikkeling van zaken op de verschillende beleidsterreinen. Vanuit onze financiële administratie zorgen we voor de juiste verwerking en ondersteuning op het gebied van factuurverwerking (inkomend en uitgaand). Onze budgethouders worden ook geadviseerd op de inzet van de budgetten door financieel adviseurs. Om het financieel advies voor alle budgethouders te waarborgen is het wenselijk dat de tijdelijke formatie omgezet wordt naar een structurele formatie (terugdraaien bezuiniging). Op het gebied van de gemeenschappelijke regelingen en belastingen is expertise gewenst om deze onderdelen van a tot z in de greep te hebben (uitbreiding).

#### **Communicatie**

Team communicatie is in 2020 een ontwikkeltraject in gegaan om de communicatie inzet nog beter af te stemmen op de communicatiebehoeftes van onze doelgroepen. In 2023 ligt de focus van team communicatie op omgevingscommunicatie, bestuur met signatuur en corporate communicatie. Andere aandachtgebieden zijn interne communicatie, organisatie van de communicatie en professionalisering/doorontwikkeling.

#### Omgevingscommunicatie

Een van de ontwikkelingen op het gebied van omgevingscommunicatie is het werken met de (social media)monitoringstool Obi4wan om inzichtelijk te maken wat er speelt binnen de gemeente en om een gebalanceerde contentplanning te maken op social media. Aan de hand van de bevindingen vanuit deze tool kan de communicatie bijgeschaafd worden n.a.v. sentiment bij de doelgroepen. Daarnaast blijven we werken met de Citisens betrokkenheidstool. Met de Citisens betrokkenheidsprofielen hebben we meer zicht op de participatie- en communicatiestijlen van onze inwoners. Zo kunnen we voor iedere doelgroep (bepaalde wijk of dorp) een aanpak maken op maat die past bij de mensen om wie het gaat.

#### Bestuur met signatuur

Sinds juni is het nieuwe college geïnstalleerd. Samen met de collegeleden werken we met de werkvorm 'bestuur met signatuur' aan de profilering van het college, waarbij we vragen behandelen als: Waar staan we voor? Hoe werken we hieraan? En hoe brengen we dit naar buiten?

#### Corporate communicatie

Wie is gemeente Beesel? En hoe willen wij graag dat doelgroepen ons zien? Met corporate communicatie activiteiten werken we aan de identiteit en het imago van gemeente Beesel. Zo werken we aan een nieuwe arbeidsmarktcommunicatie inzet, blijven we constant redactie voeren op onze

social media kanalen om door te kunnen blijven ontwikkelen, maken we een prioritering in thema's en werken we aan een aangescherpte identiteit.

#### Secretariële ondersteuning

De secretariële ondersteuning faciliteert optimaal het college, de gemeentesecretaris en het GMT (gemeentelijk management team). Met de huidige bezetting zitten we tegen de max van de facilitering van college en secretaris. Ondersteuning GMT is met de huidige bezetting niet mogelijk. Om ervoor te zorgen dat optimale ondersteuning gewaarborgd is, is extra formatie op het secretariaat nodig (uitbreiding taken)

#### *Subdoel: We adviseren op vakinhoud*

##### Interne dienstverlening

Vanuit de teams documentaire informatievoorziening, Automatisering en Informatievoorziening, Algemeen Jurische zaken, Financiën, Personeel & Organisatie, Communicatie en Strategie en Control adviseren we medewerkers en bestuur op vakinhoud. We dragen hierdoor bij aan de juiste randvoorwaarden voor medewerkers om de juiste dingen te doen op hun beleidsterrein, rekening houdend met alle wettelijke kaders, beleidskaders en randvoorwaarden die daarbij horen.

##### Informatiebeveiliging en privacy

De onderwerpen informatiebeveiliging en privacy blijven onze aandacht vragen. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is voor ons de leidraad om informatiebeveiliging te realiseren. We prioriteren op basis van belang in plaats van het optuigen van papieren tijgers. Ons informatiebeveiligingsplan is thematisch opgesteld en evalueren we jaarlijks. In 2023 gaan we verder met de uitvoering van het thematische plan en de bijbehorende investeringen. Op die manier adviseren en ondersteunen onze collega's op het gebied informatiebeveiliging en privacy.

#### *Subdoel: We hebben evenwicht tussen zelf doen en uitbesteden, voeren regie daar waar nodig*

##### Samenwerkingen

Met alle (toenemende) taken die bij gemeenten liggen blijft het van belang dat we evenwicht bewaren tussen wat we zelf doen, wat we uitbesteden en welke samenwerkingsvormen we kiezen. De complexiteit van vraagstukken neemt toe. De opgaven vanuit het Rijk zijn steeds vaker naast lokaal ook gericht op de regio. We kennen al diverse gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden. Zowel voor bestaande als voor nieuwe opgaven moet bewust afweging plaats blijven vinden op welke wijze we uitvoering geven aan taken. Naast de eigen regio is ook de samenwerking vanuit de K80 geschikt om op onderdelen samen te werken.

##### ICT-regie

De verschuiving van ICT en applicaties in eigen beheer naar de cloud heeft ook gevolgen voor de werkzaamheden van I&A. Onze werkzaamheden verschuiven van uitvoering naar regie. Wij laten ons daarom steeds meer ondersteunen door externe ICT-specialisten. Onze interne ICT-specialisten vervullen daarbij de rol van ICT-regisseur. De samenwerking met externe partners en onze medewerkers vindt plaats onder de regie van I&A. We hebben in 2022 dat al ingevuld door geen traditionele ICT-beheerders, maar ICT-regisseurs te werven. In 2023 gaan we deze regierol verder invullen. We zorgen op die manier voor evenwicht tussen zelf doen en uitbesteden.

## Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

| Overhead                 | Rekening<br>2021 | Begroting<br>2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|--------------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Lasten</b>            |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| Organisatie              | 1.338            | 1.503             | 1.747             | 1.905             | 2.010             | 2.198             |
| In control               | 4.821            | 5.337             | 5.746             | 4.991             | 4.931             | 5.144             |
| <b>Totaal Lasten</b>     | <b>6.159</b>     | <b>6.840</b>      | <b>7.493</b>      | <b>6.895</b>      | <b>6.941</b>      | <b>7.342</b>      |
| <b>Baten</b>             |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| Organisatie              | 11               | 4                 | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| In control               | 112              | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| <b>Totaal Baten</b>      | <b>123</b>       | <b>4</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          |
| <b>Geraamd resultaat</b> | <b>-6.036</b>    | <b>-6.836</b>     | <b>-7.493</b>     | <b>-6.895</b>     | <b>-6.941</b>     | <b>-7.342</b>     |

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

|                           | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|---------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Saldo t/m 1e berap 2022*  | -6.098            | -6.093            | -6.076            | -6.399            |
| Mutaties begroting 2023** | -1.395            | -802              | -865              | -942              |
| <b>Geraamd resultaat</b>  | <b>-7.493</b>     | <b>-6.895</b>     | <b>-6.941</b>     | <b>-7.342</b>     |

\* Reeds door de Raad vastgesteld

\*\* Mutaties toegelicht in deze begroting

Hieronder geven we een toelichting op de posten met een mutatie > € 25.000.

### Personeel (P) formatie (programma overhead: nadeel € 551.000)

Het P-budget en inhuur van medewerkers wordt aan het einde van programma Overhead verder toegelicht. Het P-budget bestaat uit een autonome correctie (nadeel € 349.000) en nieuwe personele wensen (nadeel € 202.000). De wensen bestaan uit:

- Financieel adviseur  
De kosten van de financieel adviseur bedragen € 76.000.
- Medewerker secretariaat  
De kosten van de medewerker secretariaat bedragen € 50.000.
- Medewerker Gemeenschappelijke regelingen en belastingen  
De kosten van de medewerker GR en belastingen van € 76.000 worden in 2023 gedekt uit het ZBB-budget Het betreft een tijdelijke functie voor 1 jaar.

### Personeel inhuur (programma overhead: nadeel € 95.000)

Binnen programma overhead wordt de inkoper en de opgave-manager geplaatst. De inkoper wegens zijn gemeente brede inzet. De opgave-manager is reeds toegelicht binnen programma 2 wegens de inzet voor het sociaal domein. De functies kosten:

- Inkoper  
De kosten voor inhuur van een inkoper bedragen € 57.000.
- Opgave-manager  
Zie programma 2

De personele wensen worden hieronder binnen de betreffende doelen nogmaals toegelicht om aan te duiden voor welke doelen zij worden ingezet.



**Doel: De organisatie van Beesel heeft duurzaam inzetbare medewerkers die passen bij dat wat de organisatie en samenleving nodig heeft**

**Werving en selectiekosten (nadeel € 10.000)**

Door de veranderende arbeidsmarkt nemen de kosten voor werving en selectie verder toe. Ook voor 2023 verwachten we een stijging van € 20.000 naar € 30.000.

**Buffer knelpunten personeel (nadeel € 64.000)**

De zogenaamde knelpuntenpot is vanaf 2023 opgehoogd tot € 275.000. De knelpuntenpot wordt berekend op basis van het aantal medewerkers en het ziekteverzuimpercentage, waarbij we ervan uitgaan dat 50% van het verzuim vervangen zal worden. Op basis van deze kengetallen is dit budget aangepast.

**Cao-verhoging, inflatie (voordeel € 210.000)**

Zoals hierboven reeds beschreven is er in de P-budgetten rekening gehouden met een inflatiecorrectie die volgt uit de CAO besprekingen. Waar voorheen 1% inflatie was berekend in de reguliere P-budgetten is dit nu 2%. Daarnaast is 1% verwerkt in een apart budget. De keuze om verschillende stelposten te laten vervallen en de stijgingen meer in de reguliere budgetten te verwerken heeft geleid tot een voordeel.

**Promotie en afvloeiing (nadeel € 75.000)**

In het kader van doorstroming en behoud van medewerkers is er ruimte nodig om in te zetten voor waardering. Daarnaast zijn er diverse wettelijke regelingen van toepassing in geval van afvloeiing. Ook hiervoor is ruimte nodig om zaken correct af te wikkelen vanuit goed werkgeverschap.

**Doel: We zijn in control, adviseren, ondersteunen en sturen medewerkers zodat we taken doelmatig en rechtmatig uitvoeren**

**Electra en gas eigen aansluitingen overhead (nadeel € 62.000 en € 27.000)**

Voor verdere toelichting van de kosten, verwijzen we u naar 'Voor de gehele begroting van de gemeente Beesel' (p. 83).

**Medewerkers: Financieel adviseur, medewerker Secretariaat en medewerker Gemeenschappelijke Regelingen en Belastingen**

Met de toenemende taken voor gemeenten, complexiteit van opgaven en eerder doorgevoerde bezuinigingen staat de dienstverlening onder druk. Zoals in de kadernota in het eerste kader 'Extra personele capaciteit' is opgenomen en daarnaast diverse andere beleidskaders tevens een personele component kennen, is het noodzakelijk gebleken om een aantal bezuinigingen terug te draaien en extra capaciteit toe te voegen in verband met de opgaven en ambities voor de komende jaren. Voor de Financieel adviseur willen we de tijdelijke ruimte structureel maken. De medewerker Secretariaat wensen we structureel in te vullen. De medewerker Gemeenschappelijke regelingen en Belastingen is vooralsnog een tijdelijke functie voor 1 jaar.

**Lease (nadeel € 59.000)**

De leasekosten zijn verhoogd voor 2023. Het betreft hier:

- de lease van de auto's voor de buitendienst van € 28.000. In plaats van aankoop van voertuigen, is er sprake van lease. Dit leidt tot een stijging van leasekosten en daarmee samenhangend een daling van kapitaallasten.
- Daarnaast lopen de leasekosten van de telefoons een jaar langer door voor € 31.000. Vanaf 2024 worden de investeringen middels lease afgebouwd.

**Kapitaallasten vervoermiddelen (voordeel € 88.000)**

In verband met de actualisatie van het jaarlijkse vervangingsplan en de langere doorlooptijden van de bestellingen (levering 2023 i.p.v. 2022), resulteert dit tot een voordeel van kapitaallasten in 2023 ad € 88.000.

**Nieuwe aanbesteding ICT (nadeel € 290.000, neutraal wegens dekking reserve)**

De kosten voor de nieuwe aanbesteding van de ICT betreffen het onderzoek naar de keuze hoe wij dat gaan realiseren. Daarbij bekijken we de verschillende varianten van lokale samenwerking tot commercieel uitbesteden. In 2022 is dit onderzoek reeds opgestart.

**Software en stuurinformatie (nadeel € 189.000, waarvan € 133.000 neutraal wegens dekking reserve)**

De kosten voor de software lopen om een aantal redenen op:

- verder uitbouwen van onderhoud van de softwareapplicatie
- software-vernieuwingen en vernieuwingen koppelingen
- opstarten van het project om gemeentebreed een platform te creëren voor stuurinformatie
- doorontwikkelen van informatiebeveiliging

**Ontwikkeling software grond- en geozaken, financiën en burgerzaken (nadeel € 187.000, waarvan € 24.000 neutraal wegens dekking reserve)**

Voor specifieke vakgebieden is ontwikkeling van de software noodzakelijk. Zoals de aanschaf van een nieuw meldingsstelsel voor openbare ruimte. Daarnaast dienen bij grondzaken, financiën en burgerzaken de transities naar de cloud geregeld te worden.

**Onderhoud server (nadeel € 43.000)**

Zolang we nog werken vanuit onze eigen server is er support nodig om te kunnen blijven werken. De kosten hebben betrekking op een verlenging van de licenties ten behoeve van support service.

**Investerings overhead**

In dit programma hebben we de volgende investeringen opgenomen (x € 1.000):

| Investering                                                                                                                                                                                                                                                | 2023      | 2024 | 2025 | 2026 | Dekking                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|------|------|--------------------------------|
| Materieel onderhoudsdienst                                                                                                                                                                                                                                 | 492       | 742  | 136  | 78   | Kaplst. In exploitatie         |
| Vergaderunits                                                                                                                                                                                                                                              | 45        |      |      |      | Kaplst. In exploitatie         |
| Gemeentehuis                                                                                                                                                                                                                                               | 650-3.300 | PM   |      |      | Kaplstn. uit het ambitiebudget |
| Uren: Het investeringsbedrag welke wordt toegerekend aan de activering van uren is niet in bovengenoemde tabel opgenomen. Activering van uren leidt tot een hoger investeringsbedrag maar wordt separaat van bovenstaande bedragen geraamd en geactiveerd. |           |      |      |      |                                |

**Materieel Onderhoudsdienst**

Op basis van actuele herzieningen hebben er verschuivingen in tijd plaatsgevonden. Daarnaast hebben we te maken met forse prijsstijgingen. Dit heeft gevolgen voor de vervangingsinvesteringen bij de buitendienst.

In 2022 hebben minder vervangingsinvesteringen plaatsgevonden vanwege o.a. uitstel van vervangingen (vervanging was nog niet nodig). Dat bedrag wordt doorgeschoven naar 2023 en verder. In 2023 is, rekening houdende met deze doorschuiving, sprake van een lagere investering dan in het verleden geraamd. (Kapitaallasten waren al in eerdere meerjarenbegrotingen opgenomen.) Vanaf 2024 zal er echter sprake zijn van hogere investeringen. De kapitaallasten als gevolg van deze wijzigingen in investeringen zijn opgenomen in de meerjarenbegroting.

In bovengenoemde tabel is de toerekening/activering van eigen uren niet weergegeven. Het bedrag voor activering van uren bedraagt jaarlijks € 29.400.

**Vergaderunits**

De behoefte aan vergader-, overleg- en creatieve ruimtes wordt alsmaar groter. Op dit moment bestaan er nog onzekerheden over de inrichting en verbouwing van het gemeentehuis, waardoor een definitieve oplossing voor de krapte in beschikbare ruimtes niet op korte termijn voor handen is. We starten met een onderzoek of lease, huur of aanschaf van mobiele vergaderunits voor 2 tot 4 personen (coupé 's) een optie is. Dit geeft ruimte op korte termijn en flexibiliteit op lange termijn omdat er geen verbouwing voor deze units noodzakelijk zal zijn. Vergelijkbare 1-persoons units zijn reeds

aangeschaft. Vooralsnog gaan we uit van een investering van € 45.000, waarvoor een bedrag van € 6.429 per jaar met een looptijd van 7 jaar in de vorm van kapitaallasten in de begroting is opgenomen.

### Gemeentehuis

In 2020/2021 is een onderzoek gedaan naar de functionele aanpassing van het gemeentehuis. Aanleiding hiervoor was dat de klantenbalie en de vergaderruimten niet meer voldoende aansluiten bij de behoeftes vanuit onze dienstverlening. Met name het privacyvraagstuk voor onze bezoekers die we aan de balie helpen is niet meer van deze tijd. In verband met de effecten van corona op plaats en tijd onafhankelijk werken hebben we dit onderzoek uitgebreid naar het gebruik van het hele gemeentehuis inclusief een aantal functies die mogelijk gecombineerd kunnen worden in het gemeentehuis. We hebben deze plannen tijdelijk on hold gezet in verband met de eerdere financiële situatie. Echter, is het vraagstuk onverminderd actueel. Het is dus van belang hier alsnog keuzes in te maken waarbij we minimaal inzetten op verbetering van de klantenbalie en daarnaast gekozen kan worden voor functiemenging vanuit/met ander maatschappelijk vastgoed. Een separaat voorstel zal aan de raad worden voorgelegd.

### Voor de gehele begroting van de gemeente Beesel

#### Energie eigen aansluitingen gemeente Beesel (nadeel € 27.300 gas en € 363.000 electra)

Wegens de sterk stijgende energieprijzen is het budget aangepast. Voor electra gaan we uit van een stijging van 300% en voor gas zelfs een stijging van 400% ten opzichte van de tarieven zoals die begin 2022 gelden. Uiterlijk 10 oktober 2022 dient de gemeente verplicht over te stappen van gasleverancier Gazprom naar een nieuwe leverancier.

#### Personeel gemeente Beesel

##### P-budget (gemeente Beesel nadeel € 1.149.000)

De arbeidsmarkt is zeer dynamisch gebleken de afgelopen jaren. Ook in 2023 blijft er spanning op de arbeidsmarkt, Niet alleen in de concurrentiepositie en afspraken die gemaakt worden bij de nieuw aan te nemen medewerkers en de daaraan gekoppelde noodzakelijke inzet van inhuurmedewerkers. Ook de afspraken die gemaakt zijn worden tussen de zittende medewerkers in het kader van de juiste persoon op de juiste plaats hebben in 2022 een effect op het P-budget. Daarnaast zal de spanning op de arbeidsmarkt en breder (inflatie), invloed hebben op de uitkomsten van de CAO gemeenten die op dit moment in onderhandeling zijn.

In de meerjarige begroting houden we rekening met 2% loonstijging structureel. Voor 2023 is het reëel om de loonkosten met 1% extra meerjarig te laten stijgen\*.

De effecten van de arbeidsmarkt in de individueel gemaakte afspraken zijn tot en met 2022 niet berekend als extra kostenpost. Ook zijn reeds gemaakt afspraken met de zittende medewerkers op het p-budget niet meerjarig verwerkt. Dit wordt wel gedaan in de meerjarige begroting van 2023. Daarnaast zijn op een aantal programma's tijdelijke medewerkers ingezet, waar de wens is geuit deze structureel op te nemen in de begroting. Deze zijn in de programma's verder uitgewerkt, maar worden in onderstaande staat meegenomen.

Deze loonstijgingen en de doorberekening van de effecten van de marktwerking vanaf 2023 zorgt voor een groei van het P-budget van € 1.117.000.

*\*Op basis van de huidige inflatiecijfers en de lopende CAO-onderhandeling voor de CAO gemeenten is het aannemelijk dat de bovenstaande loonstijging niet voldoende zal zijn om de daadwerkelijk stijgende loonkosten te dekken.*

x €1.000

| Programma's                             | Mutaties 2023 | Totaal 2023   |
|-----------------------------------------|---------------|---------------|
| 1. Beleven                              | 13            | 246           |
| 2. Samenkracht                          | -10           | 2.139         |
| 3. Fijn wonen en bedrijvigheid          | 606           | 3.932         |
| 4. Veilige en dienstverlenende gemeente | 159           | 1.403         |
| Overhead                                | 349           | 3.741         |
|                                         |               |               |
| <b>Totaal</b>                           | <b>1.117</b>  | <b>11.466</b> |

### Nieuwe formatie

#### P-budget (gemeente Beesel nadeel € 512.000)

Om de ambities en de opgaves waar te maken zijn in de verschillende programma's nieuwe functies opgenomen. Het totaal van de gewenste uitbreiding van formatie vanuit de programma's is € 512.000 en in onderstaande staat per programma verdeeld.

x €1.000

| Programma's                                                                                                  | Nieuw in 2023 | Totaal 2023   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| 1. Beleven                                                                                                   | 0             | 246           |
| 2. Samenkracht<br>- Gedragswetenschapper<br>- Medewerker budgetbeheer                                        | 110           | 2.139         |
| 3. Fijn wonen en bedrijvigheid<br>- Medewerker verkeer                                                       | 60            | 3.932         |
| 4. Veilige en dienstverlenende gemeente<br>- Toezichthouder veiligheid<br>- BOA<br>- Medewerker leefbaarheid | 140           | 1.403         |
| Overhead<br>- Financieel adviseur<br>- Medewerker secretariaat<br>- Medewerker GR en belastingen             | 202           | 3.741         |
|                                                                                                              |               |               |
| <b>Totaal</b>                                                                                                | <b>512</b>    | <b>11.466</b> |

#### Inhuur (gemeente Beesel nadeel € 205.000)

x €1.000

| Programma's                             | Mutaties 2023 | Totaal 2023 |
|-----------------------------------------|---------------|-------------|
| 1. Beleven                              | -             | -           |
| 2. Samenkracht                          | 47            | 105         |
| 3. Fijn wonen en bedrijvigheid          | -             | 172         |
| 4. Veilige en dienstverlenende gemeente | 67            | 131         |
| Overhead                                | 95            | 235         |
|                                         |               |             |
| <b>Totaal</b>                           | <b>205</b>    | <b>641</b>  |

## Vennootschapsbelasting

### Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

| Vennootschapsbelasting   | Rekening<br>2021 | Begroting<br>2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|--------------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Lasten</b>            |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| Vennootschapsbelasting   | 0                | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| <b>Totaal Lasten</b>     | <b>0</b>         | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          |
| <b>Baten</b>             |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| Vennootschapsbelasting   | 0                | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| <b>Totaal Baten</b>      | <b>0</b>         | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          |
| <b>Geraamd resultaat</b> | <b>0</b>         | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          |

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

|                           | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|---------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Saldo t/m 1e berap 2022*  | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| Mutaties begroting 2023** | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| <b>Geraamd resultaat</b>  | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          |

\* Reeds door de Raad vastgesteld

\*\* Mutaties toegelicht in deze begroting

## Bedrag voor onvoorzien

### Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

| Bedrag voor onvoorzien   | Rekening<br>2021 | Begroting<br>2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|--------------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Lasten</b>            |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| Onvoorzien               | 0                | 100               | 100               | 100               | 100               | 100               |
| <b>Totaal Lasten</b>     | <b>0</b>         | <b>100</b>        | <b>100</b>        | <b>100</b>        | <b>100</b>        | <b>100</b>        |
| <b>Baten</b>             |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| Onvoorzien               | 0                | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| <b>Totaal Baten</b>      | <b>0</b>         | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          |
| <b>Geraamd resultaat</b> | <b>0</b>         | <b>-100</b>       | <b>-100</b>       | <b>-100</b>       | <b>-100</b>       | <b>-100</b>       |

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

|                           | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|---------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Saldo t/m 1e berap 2022*  | -100              | -100              | -100              | -100              |
| Mutaties begroting 2023** | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| <b>Geraamd resultaat</b>  | <b>-100</b>       | <b>-100</b>       | <b>-100</b>       | <b>-100</b>       |

\* Reeds door de Raad vastgesteld

\*\* Mutaties toegelicht in deze begroting

## Mutaties Reserves

Bedragen x €1.000

| Mutaties reserves                    | Rekening<br>2021 | Begroting<br>2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|--------------------------------------|------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Lasten</b>                        |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| beleven                              | 0                | 19                | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| Samenkracht                          | 172              | 5.687             | -51               | 0                 | 0                 | 0                 |
| Fijn wonen en bedrijvig              | -429             | -29               | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| Veilige en dienstverlenende gemeente | 0                | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| Overhead                             | 154              | 350               | 0                 | 0                 | 0                 | 0                 |
| <b>Totaal Lasten</b>                 | <b>-103</b>      | <b>6.027</b>      | <b>-51</b>        | <b>0</b>          | <b>0</b>          | <b>0</b>          |
| <b>Baten</b>                         |                  |                   |                   |                   |                   |                   |
| beleven                              | 97               | 85                | 156               | 6                 | 6                 | 6                 |
| Samenkracht                          | 751              | 5.834             | 227               | 32                | 22                | 15                |
| Fijn wonen en bedrijvig              | 670              | 694               | 830               | 283               | 13                | 4                 |
| Veilige en dienstverlenende gemeente | 320              | 395               | 117               | 47                | 47                | 47                |
| Overhead                             | 452              | 812               | 731               | 174               | 128               | 111               |
| <b>Totaal Baten</b>                  | <b>2.290</b>     | <b>7.820</b>      | <b>2.060</b>      | <b>542</b>        | <b>215</b>        | <b>183</b>        |
| <b>Geraamd resultaat</b>             | <b>2.393</b>     | <b>1.792</b>      | <b>2.111</b>      | <b>542</b>        | <b>215</b>        | <b>183</b>        |

Verloop begrotingssaldo x € 1.000

| Mutaties reserves         | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
|---------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Saldo t/m 1e berap 2022*  | 100               | -25               | -100              | -108              |
| Mutaties begroting 2023** | 2.011             | 567               | 315               | 292               |
| <b>Geraamd resultaat</b>  | <b>2.111</b>      | <b>542</b>        | <b>215</b>        | <b>183</b>        |

\* Reeds door de Raad vastgesteld

\*\* Mutaties toegelicht in deze begroting

Hieronder geven we een toelichting op de posten met een mutatie > € 25.000.

### Programma 1 Beleven (voordeel € 25.000)

- Aansluiting Premium Wandelroute

### Programma 2 Samenkracht (voordeel € 246.000)

- Duurzame innovatie Maatwerkvoorzieningen (voordeel € 25.000)
- Regionaal beleidsplan Jeugd (voordeel € 25.000)
- Caseload Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (voordeel € 25.000)
- Kader 12 Samenhang organiseren in algemene/voorliggende voorzieningen (voordeel € 60.000)
- Kader 13 inclusiefste gemeente in Nederland (voordeel € 60.000)
- Inhuur beleidsmedewerker Jeugd (voordeel € 51.000)



**Programma 3 Fijn wonen en bedrijven (voordeel € 717.000)**

- Aanpak Wonen (voordeel € 200.000)
- Groen Beheer Plan (voordeel € 50.000)
- Implementatie Omgevingswet (voordeel € 150.000)
- Opstellen Omgevingsvisie (voordeel € 75.000)
- Boomveiligheidscontrole, verschuiving van 2023 naar 2024 (nadeel € 25.000)
- Trainees Ruimtelijke Ordening en ABORG (voordeel € 120.000)
- Inzet Klimaataakkoordmiddelen Duurzaamheid meicirculaire 2022 (voordeel € 104.000)
- Verschuiving budget Duurzaamheid 2022 naar 2023 (voordeel € 30.000)

**Programma 4 Veilige en dienstverlenende gemeente (voordeel € 70.000)**

- Toezichthouder Veiligheid (voordeel € 70.000)

**Overhead (voordeel € 953.000)**

- Vervallen jaarlijkse storting reserve (voordeel € 350.000)
- Inhuur opgavemanager (voordeel € 31.000)
- Nieuwe aanbesteding ICT (voordeel € 290.000)
- Software en stuurinformatie (voordeel € 133.000)
- Vacature medewerker Gemeenschappelijke Regelingen en Belastingen (voordeel € 76.000)
- Vacature medewerker P&O (voordeel € 50.000)

## Financiële positie

### Begrotingsuitkomsten

De nu voorliggende begroting is voor 2023 tot en met 2026 sluitend.

|      |   |         |
|------|---|---------|
| 2023 | € | 30.000  |
| 2024 | € | 593.000 |
| 2025 | € | 887.000 |
| 2026 | € | 310.000 |

### Uitgangspunten begroting

De (meerjaren)begroting is tot stand gekomen, rekening houdend met de volgende uitgangspunten:

- Voor de salarissen hebben we voor 2023 rekening gehouden met een salarisstijging van 3%. Meerjarig houden we rekening met een jaarlijkse stijging van 3%;
- Conform vastgesteld in de kadernota hebben we het bedrag dat we uit het gemeentefonds hebben ontvangen voor loon- en prijsontwikkeling volledig hiervoor ingezet/gereserveerd;
- De meerjarenraming Gemeentefonds uit de meicirculaire 2022;
- Uitvoering van de meerjarige onderhouds- en investeringsplannen (o.a. wegen, verlichting, riolering, automatisering, gemeentelijke gebouwen, gemeentewerken, etc.);
- De (meerjaren)begroting van alle gemeenschappelijke regelingen, waaronder de Veiligheidsregio Limburg-Noord, de Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid, Omnibuzz, RUD en de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling;
- 100% kostendekking afval en riolering.

### Onvoorzien

In de begroting hebben we een structurele post onvoorzien van jaarlijks € 100.000 opgenomen.

Daarnaast hebben we jaarlijks nog een bedrag van € 275.000 opgenomen voor personele knelpunten.

## Overzicht van incidentele baten en lasten

Een aantal baten en lasten hebben geen structureel karakter. Hieronder geven we deze baten en lasten (B/L) per programma weer. Dit overzicht is exclusief investeringen.

Bedragen x € 1.000

| Progr. | Omschrijving                                                      | B/L | 2023         | 2024       | 2025     | 2026     | Dekking / Storting  |
|--------|-------------------------------------------------------------------|-----|--------------|------------|----------|----------|---------------------|
| 1      | Draaksteken                                                       | L   | 125          | 0          | 0        | 0        | Investeringsreserve |
| 1      | Aansluiting bij Premium Wandelroute                               | L   | 25           | 0          | 0        | 0        | Investeringsreserve |
|        | <b>Totaal programma 1</b>                                         |     | <b>150</b>   | <b>0</b>   | <b>0</b> | <b>0</b> |                     |
| 2      | Samenhang in laagdrempelige informatieuitvraag                    | L   | 60           | 0          | 0        | 0        | Investeringsreserve |
| 2      | Inclusiefste gemeente van Nederland                               | L   | 60           | 0          | 0        | 0        | Investeringsreserve |
| 2      | Inhuur opgavemanager                                              | L   | 31           | 0          | 0        | 0        | Reserve organisatie |
| 2      | Inhuur beleidsmed sociaal domein                                  | L   | 51           | 0          | 0        | 0        | Reserve organisatie |
| 2      | Beleidsplan jeugd                                                 | L   | 25           | 0          | 0        | 0        | Res transform SD    |
| 2      | Duurzame innovatie vanuit mtsch voorz                             | L   | 25           | 0          | 0        | 0        | Res transform SD    |
| 2      | Diverse sociaal domein                                            | L   | 25           | 0          | 0        | 0        | Res transform SD    |
|        | <b>Totaal programma 2</b>                                         |     | <b>277</b>   | <b>0</b>   | <b>0</b> | <b>0</b> |                     |
| 3      | Opstellen omgevingsvisie                                          | L   | 150          | 0          | 0        | 0        | Investeringsreserve |
| 3      | Aanpak Wonen                                                      | L   | 200          | 0          | 0        | 0        | Investeringsreserve |
| 3      | Implementatie omgevingswet                                        | L   | 150          | 150        | 0        | 0        | Investeringsreserve |
| 3      | Groenbeheerplan                                                   | L   | 50           | 0          | 0        | 0        | Investeringsreserve |
| 3      | Trainees RO en ABORG                                              | L   | 120          | 120        | 0        | 0        | Reserve organisatie |
| 3      | Prijecten duurzaamheid                                            | L   | 147          |            |          |          | Res duurzaamheid    |
|        | <b>Totaal programma 3</b>                                         |     | <b>817</b>   | <b>270</b> | <b>0</b> | <b>0</b> |                     |
| 4      | Toezichthouder veiligheid                                         | L   | 70           | 0          |          | 0        | Investeringsreserve |
|        | <b>Totaal programma 4</b>                                         |     | <b>70</b>    | <b>0</b>   | <b>0</b> | <b>0</b> |                     |
| 6      | Beleidsmedw. P&O                                                  | L   | 50           | 42         | 0        | 0        | Investeringsreserve |
| 6      | Vac medw. GR / Belastingen uit ZBB                                | L   | 76           | 0          | 0        | 0        | Investeringsreserve |
| 6      | Implementatiekosten ICT applicaties en transitiekosten naar Cloud | L   | 447          | 0          | 0        | 0        | Investeringsreserve |
|        | <b>Totaal programma Overhead</b>                                  |     | <b>573</b>   | <b>42</b>  | <b>0</b> | <b>0</b> |                     |
|        | <b>Totaal</b>                                                     |     | <b>1.887</b> | <b>312</b> | <b>0</b> | <b>0</b> |                     |

Een nadere toelichting op de bovenstaande incidentele baten en lasten en de dekking van de incidentele lasten uit de reserves hebben we opgenomen in de betreffende programma's onder het kopje "Wat gaan we ervoor doen?".

## Structureel begrotingssaldo

Bedragen x € 1.000

| Presentatie van het structureel begrotingssaldo | Begroting 2023 | Begroting 2024 | Begroting 2025 | Begroting 2026 |
|-------------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Saldo baten en lasten (voor mutaties reserves)  | -2.081         | 51             | 672            | 126            |
| Mutaties Reserves                               | 2.111          | 542            | 215            | 183            |
| Begrotingssaldo na bestemming                   | 30             | 593            | 887            | 309            |
| Waarvan incidentele baten en lasten             | 1.887          | 312            | 0              | 0              |
| Incidentele dekking uit reserves                | -1.887         | -312           | 0              | 0              |
| Structureel begrotingssaldo                     | 30             | 593            | 887            | 309            |

## Structurele toevoegingen en onttrekkingen (T/O) reserves

In onderstaande tabel geven we een overzicht van alle structurele toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves.

Bedragen x € 1.000

| Progr. | Omschrijving                                             | T / O | 2023       | 2024       | 2025       | 2026       |
|--------|----------------------------------------------------------|-------|------------|------------|------------|------------|
| 1      | Dekking kapitaallasten Solberg                           | O     | 6          | 6          | 6          | 6          |
|        | <b>Totaal programma 1</b>                                |       | <b>6</b>   | <b>6</b>   | <b>6</b>   | <b>6</b>   |
| 2      | Dekking kapitaallasten dagopvang 't Spick                | O     | 1          | 1          | 1          | 1          |
| 2      | Dekking kapitaallasten uitbreiding basisschool Offenbeek | O     | 21         | 21         | 21         | 14         |
| 2      | Dekking kapitaallasten noodlokalen basisschool Beesel    | O     | 10         | 10         | 0          | 0          |
|        | <b>Totaal programma 2</b>                                |       | <b>32</b>  | <b>32</b>  | <b>22</b>  | <b>15</b>  |
| 3      | Dekking kapitaallasten Pumptrackbaan                     | O     | 9          | 9          | 9          | 0          |
| 3      | Dekking kapitaallasten overkapping begraafplaats         | O     | 2          | 2          | 2          | 2          |
|        | <b>Totaal programma 3</b>                                |       | <b>11</b>  | <b>11</b>  | <b>11</b>  | <b>2</b>   |
| 4      | Dekking kapitaallasten herinr. Raadhuisplein             | O     | 16         | 16         | 16         | 16         |
| 4      | Dekking kapitaallasten vervanging openbare verlichting   | O     | 25         | 25         | 25         | 25         |
| 4      | Dekking kapitaallasten Verkeersmaatregelen               | O     | 8          | 8          | 8          | 8          |
|        | <b>Totaal programma 4</b>                                |       | <b>49</b>  | <b>49</b>  | <b>49</b>  | <b>49</b>  |
| 6      | Dekking kapitaallasten verbouwing gemeentehuis 2010      | O     | 103        | 103        | 103        | 103        |
| 6      | Dekking kapitaallasten meubilair gemeentehuis            | O     | 20         | 20         | 20         | 5          |
| 6      | Dekking kapitaallasten discussie installatie             | O     | 2          | 2          | 2          | 0          |
| 6      | Dekking kapitaallasten zonnepanelen                      | O     | 3          | 3          | 3          | 3          |
|        | <b>Totaal Overhead</b>                                   |       | <b>128</b> | <b>128</b> | <b>128</b> | <b>111</b> |
|        | <b>Totaal</b>                                            |       | <b>225</b> | <b>225</b> | <b>215</b> | <b>183</b> |

## Conclusie financiële positie

De belangrijkste aspecten voor het beoordelen van de financiële positie van de gemeente zijn reservepositie, ruimte belastingpakket, belastingdruk en meerjarenperspectief. Daarnaast spelen een aantal specifieke, gemeentegebonden kenmerken een rol, zoals fysieke en sociale structuur, afschrijvingsbeleid en grondexploitatie.

We beoordelen de gemeente Beesel op de diverse aspecten als volgt:

***Reservepositie***

Jaarlijks evalueren we de gemeentelijke reserves en voorzieningen. We kijken of de bestaande reserves en voorzieningen nog voldoen aan het BBV, of we ze kunnen samenvoegen of opheffen en of we nieuwe reserves of voorzieningen moeten vormen. Ook bekijken we of de hoogte van de reserves en voorzieningen toereikend is voor het doel waarvoor de reserve c.q. voorziening is gevormd.

We dekken incidentele lasten met incidentele middelen. Hierdoor ontlasten we onze meerjarenbegroting.

***Stand reserves en voorzieningen***

De (meerjaren-)stand van de reserves en voorzieningen is opgenomen in paragraaf A, Weerstandsvermogen en risicomanagement.

***Ruimte belastingpakket***

Uit de paragraaf Weerstandsvermogen en Lokale heffingen blijkt dat er ruimte zit bij de belastingdruk als geheel, zeker als we als bovengrens het Limburgse gemiddelde nemen.

Het rioolrecht en de reinigingsrechten zijn 100% kostendekkend.

Voor de cijfers verwijzen we naar de paragraaf Lokale Heffingen.

***Belastingdruk***

De belastingdruk voor een gemiddeld gezin stijgt in 2023 met 6,47% ten opzichte van 2022. We houden de voorzieningen voor de burger zoveel mogelijk op peil.

De belastingdruk in de gemeente Beesel ligt onder het gemiddelde van de Limburgse gemeenten.

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen we naar de paragraaf Lokale Heffingen.

## Paragrafen

# A Weerstandvermogen en risicobeheersing

## Algemeen

Deze wettelijk verplichte paragraaf bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De paragraaf is opgebouwd uit:

- 1 kaders
- 2 inventarisatie risico's
- 3 inventarisatie weerstandscapaciteit
- 4 berekening weerstandvermogen
- 5 kengetallen (wettelijk)

### 1. Kaders

Als aanvulling op de wettelijke bepaling (art 11 BBV) stelt de Raad de volgende kaders voor het weerstandvermogen en de risicobeheersing:

- Het college informeert de Raad over een risico van de categorie 15 of hoger op het moment dat zich een dergelijk risico voor doet. Het college geeft aan welk beleid we gaan voeren om deze risico's te beheersen in overeenstemming met de strategie van onze gemeente. In de paragraaf Weerstandvermogen van de begroting en jaarrekening nemen we voor deze risico's het gekozen beleid op.
- De raad stelt de minimale norm voor het weerstandvermogen op 1.

### 2. Risico's

Voor 2023 e.v. voorzien we een aantal (mogelijk) risicovolle ontwikkelingen. In deze paragraaf gaan we in op de volgende onderwerpen:

- 2.1 Sociaal domein
- 2.2 Claims / Verzekeringen
- 2.3 Drakenrijk
- 2.4 APPA-fonds
- 2.5 ICT
- 2.6 Grondexploitatie
- 2.7 Dreigend faillissement van verbonden partijen
- 2.8 Dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan
- 2.9 Tegenvallende realisatie op begrote subsidieverwachtingen.
- 2.10 Verplichting WW-uitkering voormalig personeel
- 2.11 Corona
- 2.12 Oekraïne - vluchtelingen crisis
- 2.13 Afval



## 2.1 Sociaal domein (programma 2)

### Algemeen

De uitvoering van Jeugdzorg, Wmo en de Participatiewet brengt risico's met zich mee omdat het hier vanuit de landelijke systematiek om open-eind-regelingen gaat. Voor alle drie de taken zien wij onder andere de volgende risico's:

- De transformatie naar een nieuw stelsel, bewustzijn van verantwoordelijkheden die bij deze veranderingen horen en het realiseren van collectieve voorzieningen kost tijd en capaciteit.
- Rekbaarheid van wat een gemeenschap nog als mantelzorger of vrijwilliger aan kan.
- Derde partijen (huisartsen, specialisten) mogen autonoom zorg toekennen binnen Jeugdzorg die gemeente, zonder daar invloed op te hebben, moet betalen.
- De reserve open eind regelingen is op en niet meer aangevuld.
- Het beoogde effect van het herstelplan is meegenomen in de ramingen. De praktijk moet nog concreet uitwijzen of de genomen maatregelen op lange termijn ook daadwerkelijk de beoogde financiële resultaten opleveren.
- De effecten van de nieuwe inkoop maatwerkvoorzieningen Jeugd, Wmo en Participatie die in januari 2022 gestart zijn worden gedurende het jaar gemonitord maar geven nog geen meerjarig perspectief.

Beesel heeft het uitgangspunt dat we mensen niet uit sluiten van zorg als ze daar wettelijk recht op hebben (met uitzondering van hulp in de huishouding (HbH)), de wettelijke taak en opdracht behorende bij deze wetten serieus nemen en iedere vraag om hulp die past binnen de kaders van het beleid en wet en regelgeving toekennen. Dit betekent ook dat kosten boven het geraamde budget uit kunnen groeien.

### Wmo (oude en nieuwe taken)

Voor 2022 hebben we de kosten voor Wmo zo reëel mogelijk geraamd op basis van de informatie die we op dat moment (medio 2021) hadden en hebben we hier enkele risico's in genomen wanneer het gaat over tegemoetkomingen die verwacht werden van het Rijk. Dit maakt dat we in 2022 enkele risico's zien.

Een onzekere factor blijft de loonontwikkeling in de cao de vraag of we daarvoor vanuit het Rijk gecompenseerd worden. Hierbij valt ook te denken aan de stijging van het minimumloon per 1 jan 2023, het effect op de cao van hulp in het huishouden is hierbij nog niet bekend.

Verder zien wij bij HbH wel de aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief. We hebben nog altijd meer inwoners in zorg ten opzichte van 2018 waarbij we geen compensatie krijgen van de coalitie.

De gemeente Beesel heeft gekozen om grip te houden op bovenstaande door de instelling van een inkomenstoets voor hulp in het huishouden. Hier zitten juridische risico's aan die nu voorliggen voor de rechtbank wat ook leidt tot een financieel risico van maximaal € 50.000. De verwachting is dat de uitspraak van de centrale raad echter nog lang op zich kan laten wachten.

Hiernaast betekent de nieuwe manier van werken met trajecten extra risico's op de financiën. Er zijn hier meerdere ijk momenten voor georganiseerd gedurende het jaar om de negatieve effecten en risico's te verminderen.

We hebben de effecten die we zien meegenomen in de ramingen zoals die zijn opgenomen in de begroting 2022-2025. De maximale financiële gevolgen schatten we in op € 100.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 50.000.

### Participatiewet

Voor de prognose van het aantal uitkeringsgerechtigden gaan wij uit van de cijfers van het UWV, CBS de ontwikkeling van ons eigen klantenbestand en de informatie van het werkgeversservicepunt. We zien dat ons uitkeringsbestand in 2021 stabiel is gebleven. Voor 2021 gaan we hier ook vanuit. We beseffen dat deze aanname geen absolute wetenschap is maar vinden deze prognose wel passen bij het uitgangspunt risicovoller en realistisch begroten. We schatten de maximale financiële gevolgen in op € 200.000. Het risico voor het weerstandsvermogen schatten we op € 100.000.

### Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) / Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid (WAA)

Het aantal bij WAA werkzame WSW-ers neemt verder af als gevolg van uitstroom en het feit dat er sinds 2015 geen nieuwe instroom meer plaatsvindt. De (interne) afdelingen van WAA zijn vervreemd of verkocht. Wat resteert, is het sociaal duurzaam detachingsbedrijf. Zij voert de WSW uit voor de groep met een hoge loonwaarde. Daarnaast blijft de WAA de formele werkgeverstaken uitvoeren voor alle WSW-ers.

We hebben de ramingen in onze begroting gebaseerd op de begroting 2021-2024 van de WAA. Gelet op het feit dat de herstructurering van de WAA gerealiseerd is, ze geen eigen panden en bedrijfseenheden meer hebben en alle mensen geplaatst zijn bij reguliere werkgevers is het risico op tekorten gering. Temeer ook omdat de WAA nog beschikt over reserves om tekorten op te vangen.

### Jeugdzorg

Vanaf 2015 zijn we financieel verantwoordelijk voor vrijwel alle taken die met Jeugdzorg te maken hebben. Eén van de grootste risico's is het feit dat wij niet de enige verwijzers zijn. We hebben geen invloed op bepaalde vormen van specialistische hulp die heel erg duur zijn maar die we als gevolg van een rechterlijke machtiging wel moeten uitvoeren (bijvoorbeeld gesloten jeugdzorg met verblijf-behandeling in residentiële instellingen). Ook kunnen huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten en gecertificeerde instellingen doorverwijzen naar jeugdzorgtrajecten.

- *Kosten dure verblijfsvormen*  
De afgelopen jaren hebben we voor verschillende jeugdigen duurdere verblijfsvormen ingezet. Omdat de problematiek bij deze jeugdigen veelal vrij complex is, worden naast verblijf zeer specialistische behandeltrajecten ingezet. Ook in 2023 zullen we nog jeugdigen in deze dure trajecten hebben of plaatsen.
- *Nieuwe maatwerkvoorzieningen*  
De nieuwe trajecten nemen een vergroot risico met zich mee bij de Jeugd maatwerkvoorzieningen. Het nog niet gegund hebben van 1 van de segmenten jeugd maakt dat dit een onzekerheid met zich meebrengt.
- *Hervormingsagenda*  
Bij het ontvangen van de arbitragemiddelen is er direct een bezuiniging meegegeven aan de gemeente met daarbij een hervormingsagenda met meerdere actiepunten. Deze hervormingsagenda is nu verder uitgewerkt waarbij er nog meerdere PM's staan die later dit jaar/gedurende volgend jaar bepaald worden. Het wel/niet behalen van deze actiepunten ligt niet alleen aan ons als gemeente maar ligt ook bij de overheid en onze partners (waaronder huisartsen) wat maakt dat we hier een risico lopen.

Voor 2023 hebben we de kosten voor jeugdzorg zo reëel mogelijk geraamd op basis van de informatie die we op dat moment (medio 2022) hadden. In 2021 zagen we fors hogere uitgaven aan het einde van het jaar. Deze zien we op dit moment nog niet in 2022.

Met name het aantal jeugdigen in dure trajecten blijft lastig te voorspellen. De maximale financiële gevolgen schatten we op basis van de meest actuele cijfers in op € 350.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 250.000.

### Leerlingenvervoer

De verordening leerlingenvervoer regelt het vervoer van leerlingen tussen hun woonadres in de gemeente Beesel en een (speciale) school buiten de gemeente. Deze verordening regelt ook het vervoer van leerlingen met een (fysieke) handicap die het reguliere onderwijs bezoeken. Als gevolg van deze verordening regelt en betaalt de gemeente het vervoer van deze leerlingen.

Leerlingenvervoer is een open eindregeling met een wettelijke verplichting.

We zien een verhoogd risico in de nieuwe inkoop van het leerlingenvervoer die ingaat in schooljaar 2022 - 2023 en verder. Op basis van huidige leerlingenprognoses en beschikbare gegevens over leerlingen die gebruik maken van deze voorziening verwachten we dat het aantal leerlingen dat in 2022 gebruik maakt van het leerlingenvervoer stabiel blijft. Een risico is de huidige forse stijging van de brandstofprijzen en het tekort aan taxichauffeurs.

De maximale financiële gevolgen schatten wij in op € 85.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen in 2023 op € 50.000.

## **2.2 Claims/ Verzekeringen (overhead)**

### Onderverzekering

Het voornaamste risico bij verzekeringen is het risico op onderverzekering. Voor de brandverzekering voorkomen we dit door elke drie jaar de inventaris te laten taxeren en de gebouwen elke zes jaar. In de tussenliggende jaren indexeren we de waarde van inventaris en gebouwen. De meeste

verzekeringen betalen niet de werkelijke schade uit, maar een vooraf bepaald maximum. We lopen daardoor een risico op onderverzekering.

#### Natuurrampen

We kunnen ons niet verzekeren voor natuurrampen zoals een overstroming van de Maas. Als er een natuurramp plaatsvindt dan draagt de gemeente in principe alle kosten tenzij het Rijk middelen ter beschikking stelt.

We schatten het maximale risico voor claims/verzekeringen op € 1.000.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 100.000.

### **2.3 Drakenrijk (programma 3)**

We hebben met de ontgronder van Drakenrijk afgesproken dat wij vanaf 2011 gedurende 14 jaar, jaarlijks € 139.000 van de ontgronder ontvangen. In 2024 (het laatste jaar) ontvangen we € 43.000 minder i.v.m. het verleggen van kabels en leidingen. Als in 2024 blijkt dat een volgende ontgroning (ten noorden van de Klokweg) kan plaatsvinden, vervalt de genoemde verrekening.

Deze bijdrage "maatschappelijke genoegdoening" hebben we vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst. De nakoming hiervan kunnen wij echter niet bij de rechter afdwingen (natuurlijke verbintenis tot betaling). Toch lopen wij er slechts een klein risico mee. De imagoschade voor de ontgronder is namelijk groot bij niet-nakoming.

We schatten het maximale risico op € 321.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 139.000.

### **2.4 Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (APPA) (programma 4)**

We hebben voor 2021 een rekenrente van 0,53% gebruikt voor de berekening van de pensioenvoorziening voor wethouders. Bij een verplichte overdracht van de wethouderspensioenen aan een pensioenfonds tegen een lagere rekenrente dan 0,53% hebben we niet voldoende middelen in onze voorziening. We schatten het maximale risico op € 300.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 50.000.

### **2.5 ICT (overhead)**

We onderkennen de volgende risico's:

- Projecten van hogere overheden zorgen voor overbelasting en kennen een gebrekkige samenhang.
- Steeds meer systemen verschuiven van beheer in ons eigen datacenter naar beheer in de cloud. De samenhang van systemen, de koppelingen tussen die systemen en de afhankelijkheid van leveranciers zijn voor ons een punt van zorg.
- Hackers kunnen een risico vormen voor onze systemen. We hebben passende maatregelen genomen om de veiligheid te borgen. Echter risico's kunnen we niet uitsluiten.

We schatten het maximale risico op € 300.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 100.000.

### **2.6 Grondexploitaties (programma 3)**

We hebben momenteel 2 exploitaties: Oppe Brik en Parklaan.

De grondexploitatie Oppe Brik is in 2021 volledig herzien en opnieuw opgezet.

De grondexploitatie Parklaan is opgesteld conform de nieuwe systematiek en is bij raadsbesluit van 11 oktober 2021 besloten.

Besluitvorming over de herziene exploitaties heeft plaatsgevonden op 7 maart 2022.

De eerstvolgende herziening grondexploitaties wordt tegelijkertijd met de jaarrekening ter besluitvorming voorgelegd. Op dit moment is er geen aanleiding tot een benodigde tussentijdse aanpassing van het weerstandsvermogen. In 2022 heeft er wel een definitieve toekenning plaatsgevonden met betrekking tot één van de twee provinciale subsidies welke positief van invloed is

t.o.v. het weerstandsvermogen in jaarrekening 2021. Tevens zijn een aantal risico's inmiddels komen te vervallen, zoals risico's vanuit sloop en aanbesteding civiel werk.

We hebben deze wijziging t.o.v. jaarrekening 2021 onderstaand weergegeven.

Voor meer informatie met betrekking tot de grondexploitaties verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid. Op dit moment hebben we € 1.858.000 voorziening voor verwachte tekorten op de grondexploitaties.

Voor Oppe Brik is dit een voorziening ad € 1.505.000.

Voor Parklaan bedraagt deze verliesvoorziening € 353.000.

Onderstaand geven we per grondexploitatie het risico weer voor het weerstandsvermogen van de gemeente.

Deze risico's zijn op dit moment dus niet concreet en derhalve ook niet financieel vertaald in de grondexploitaties.

#### Oppe Brik:

- Subsidies en participatie: 1 provinciale subsidie moet nog verantwoord worden;
- Verkoop kavels: enkele kavels staan nog in de verkoop;
- Onvoorziene kosten.

We schatten het maximale risico op € 590.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 90.000.

#### Parklaan:

- Subsidies: Het plan maakt onderdeel uit van de provinciale KLC-subsidie waarvoor verantwoording nog moet plaatsvinden;
- Onvoorziene kosten.

We schatten het maximale risico op € 262.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 14.900.

## **2.7 Dreigend faillissement van verbonden partijen**

Is niet aan de orde.

## **2.8 Dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan**

Is niet aan de orde.

## **2.9 Tegenvallende realisatie op begrote subsidieverwachtingen**

Is niet aan de orde.

## **2.10 Verplichting WW-uitkering (voormalig) personeel**

We nemen jaarlijks afscheid van medewerkers om diverse redenen. Wetgeving bepaalt dat sommige medewerkers aanspraak kunnen maken op een ww-uitkering. De gemeente is eigen risico drager voor deze ww-uitkering. We schatten het maximale risico op € 100.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen op € 25.000.

## **2.11 Corona**

In lijn met de bestaande werkwijze uit 2020 blijft het uitgangspunt ten aanzien van de coronacrisis, dat we eerst inzetten op landelijke voorzieningen vanuit het Rijk (bijvoorbeeld uitvoeren TOZO) (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers), eventueel Provinciaal beleid en de private sector

(bijvoorbeeld uitstel van betalingen). Daarna volgt eerst eigen kracht en tot slot (als laatste redmiddel) de inzet van middelen vanuit de gemeente. We blijven hierover in nauw contact met de gemeenschap om feeling te houden bij de behoefte die er leeft. Op dit moment geven de signalen vanuit de gemeenschap nog geen aanleiding tot het vormen van extra maatregelen en kan e.e.a. binnen de beschikbaar gestelde coronagelden vanuit het Rijk worden opgevangen. . We stellen de directe financiële gevolgen van corona op p.m.

## 2.12 Oekraïne – vluchtelingencrisis

We zijn inmiddels ruim een half jaar verder sinds Rusland Oekraïne binnenviel. Waar er bij aanvang van deze crisis nog veel onduidelijkheid was rondom bijvoorbeeld de potentiële vluchtelingenstroom, kosten/ vergoedingen, de inspanning die we als Beesel willen leveren en de gevolgen voor onze organisatie is deze crisis inmiddels ingebed in onze organisatie. Met drie gemeentelijke opvanglocaties hebben we in onze gemeente een zestigtal plekken gerealiseerd. Daarnaast verblijven er nog enkele tientallen vluchtelingen particulier bij onze inwoners.

Eind augustus 2022 is er een nieuw bestuursakkoord gesloten. De uitwerking hiervan zal ook richting geven aan de koers die gemeentes in 2023 op het gebied van de Oekraïense vluchtelingencrisis gaan varen. Het is in ieder geval onrealistisch om te verwachten dat onze rol op 1 januari 2023 is uitgespeeld. We gaan voorsnog dan ook uit van continuering van onze huidige rol en de daarbij horende werkzaamheden, in ieder geval bij aanvang van 2023. Doelstelling is ieder geval ambtelijk af te kunnen stappen van de crisisstructuur en de werkzaamheden waar dat nog niet gebeurd is over te dragen naar de reguliere lijn.

We stellen de directe financiële gevolgen van de vluchtelingencrisis op p.m.

## 2.13 Afval

### Veolia

De Limburgse gemeenten hadden t/m 31 december 2021 een overeenkomst met Veolia voor de overslag, sortering en vermarkting van huishoudelijk PMD (Plastic Metaal Drankpakken). Er zijn enkele juridische/financiële conflicten ontstaan tussen partijen, o.a. over de eindafrekening van 2018, extra vermarktungskosten voor PMD die Veolia in rekening wil brengen en wie de financiële gevolgen draagt van de brand in de sorteerinstallatie in Marl in 2019. Inmiddels is de juridische procedure gestart. De uitspraak in de bodemprocedure heeft plaatsgevonden. Deze was in het voordeel van de gemeenten. Veolia heeft hiertegen echter hoger beroep ingesteld. De uitspraak hierin verwachten we eind 2022. De rechtsgang wordt centraal opgepakt door Afvalsamenwerking Limburg. De eventuele financiële gevolgen verwerken we in 2023.

- Vermarktungskosten:  
Wanneer we het hoger beroep verliezen, verwachten dat we dat we een bedrag van ca. € 100.000 na moeten betalen aan Veolia over de jaren 2018 t/m 2021. Worden we in het gelijk gesteld, verwachten we dat we een bedrag terug ontvangen van minimaal € 8.000 en maximaal € 16.000 over 2017.
- Brand Marl:  
De financiële gevolgen van de brand in Marl in 2019 - die eveneens twistpunt is in de bodemprocedure - zijn op dit moment niet in te schatten.

We schatten het maximale risico op € 100.000. We schatten het risico voor het weerstandsvermogen van 2023 op € 50.000.

In onderstaande tabel geven we een overzicht van genoemde risico's.

| Waarschijnlijkheid |                      |
|--------------------|----------------------|
| 1                  | Zeër klein (1-20%)   |
| 2                  | Klein (21-40%)       |
| 3                  | Gemiddeld (41-60%)   |
| 4                  | Groot (61-80%)       |
| 5                  | Zeër groot (81-100%) |

| Financiële gevolgen (impact) |                             |
|------------------------------|-----------------------------|
| 1                            | € 10.000 < x > € 50.000     |
| 2                            | € 50.000 < x > € 100.000    |
| 3                            | € 100.000 < x > € 500.000   |
| 4                            | € 500.000 < x > € 1.000.000 |
| 5                            | > € 1.000.000               |

**Risicoscore = inschaling waarschijnlijkheid x inschaling impact gevolg**

*Bedragen x € 1.000*

| Risico's |                                | Maximaal<br>risico<br>€ | Klasse                  |        | Risico<br>score | Risico<br>€  |
|----------|--------------------------------|-------------------------|-------------------------|--------|-----------------|--------------|
|          |                                |                         | Waarschijn-<br>lijkheid | Impact |                 |              |
| a        | 1.1 Wmo                        | 100                     | 2                       | 2      | 4               | 50           |
| b        | 1.1 Participatiewet            | 200                     | 2                       | 3      | 6               | 100          |
| c        | 1.1 Jeugdzorg                  | 350                     | 3                       | 3      | 9               | 250          |
| d        | 1.1 Leerlingenvervoer          | 85                      | 2                       | 2      | 4               | 50           |
| e        | 1.2 Claims / verzekeringen     | 1.000                   | 1                       | 4      | 4               | 100          |
| f        | 1.3 Drakenrijk                 | 321                     | 1                       | 5      | 5               | 139          |
| g        | 1.4 APPA-fonds                 | 300                     | 1                       | 4      | 4               | 50           |
| h        | 1.5 ICT                        | 300                     | 2                       | 3      | 6               | 100          |
| j        | 1.6 Grondexploitatie           | 852                     | 1                       | 3      | 3               | 105          |
| k        | 1.10 Verplichting WW-uitkering | 100                     | 2                       | 2      | 4               | 25           |
| l        | 1.11 Corona                    | p.m.                    | p.m.                    | p.m.   | p.m.            | p.m.         |
| m        | 1.12 Oorlog Oekraïne           | p.m.                    | p.m.                    | p.m.   | p.m.            | p.m.         |
| n        | 1.13 Veolia                    | 100                     | 2                       | 2      | 4               | 50           |
|          | <b>Totaal</b>                  | <b>3.708</b>            |                         |        |                 | <b>1.019</b> |

We schatten het totale financiële risico in op € 1.019.000. Dit is € 189.000 lager dan in de jaarrekening 2021. De oorzaak is een lager risico op de grondexploitatie.

Op basis van het indelen van de risico's in bovenvermelde klassen stellen we een risicomatrix op. De risicomatrix geeft een indicatie van de potentiële impact van het risico. Hieronder geven we een risicomatrix weer die we baseren op bovenvermelde risicoklassen. Hierbij geldt bij het intekenen van een risicoscore dat hoe hoger de risicoscore, hoe hoger de prioriteit voor aanpak van het risico is.



Voor alle risico's in de rode vlakken (score 15 of hoger) geeft het college aan welk beleid we (gaan) voeren om deze risico's te beheersen in overeenstemming met de strategie van onze gemeente. Voor deze rapportage zijn er geen risico's in een rood vlak.

### 3. Weerstandscapaciteit

#### Post voor onvoorziene uitgaven

In de begroting 2023 hebben we een post onvoorzien opgenomen van € 100.000. We bepalen bij elke begroting opnieuw of we een post onvoorzien ramen.

#### Stille reserves

In 2022 zijn er geen wijzigingen in de stille reserves. Conform de kadernota voor de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing stellen we de stille reserves op p.m.

### Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt voor Beesel € 121.000. Dit bedrag specificeren we als volgt:

1. € 0 OZB; het betreft het verschil tussen onze OZB-percentages en het normpercentage-OZB voor toelating tot artikel 12 van de financiële verhoudingenwet (Fvw).
2. € 0 Rioolrechten en afvalstoffenheffing: deze zijn 100% kostendekkend.
3. € 0 Overige: de jaarlijkse inkomsten in het kader van de woonforensenbelasting, baatbelasting en hondenbelasting zijn zo marginaal dat een eventuele onbenutte belastingcapaciteit nihil is. Binnen de toeristenbelasting zit wellicht nog wel een gedeeltelijk onbenutte belastingcapaciteit die echter moeilijk in een bedrag is uit te drukken.
4. € 0 Legestarieven titel 1 (paspoorten, rijbewijzen etc. ) We hanteren de maximum-tarieven.
5. € 121.000 Legestarieven titel 2 (omgevingsvergunningen).

### Stand van reserves en voorzieningen

In de onderstaande tabel geven we de begin- en eindstand van de reserves en voorzieningen voor de jaarschijf 2023. In de bijlagen geven we het verloop per reserve en voorziening voor de begrotingsperiode 2023 t/m 2025.

Bedragen x € 1.000

| Stand 31-december         | 2022   | 2023   |
|---------------------------|--------|--------|
| Algemene reserve          | 1.689  | 1.689  |
| Bestemmingsreserve        | 12.900 | 10.635 |
| waarvan bruteringsreserve | 2.332  | 2.104  |
| Voorzieningen             | 8.096  | 8.127  |
| Totaal                    | 22.685 | 20.451 |

### Overige elementen weerstandscapaciteit

Uiteraard kunnen ook andere elementen in de weerstandscapaciteit een rol spelen: de aanwezige nog niet bestemde budgettaire ruimte, de flexibiliteit van het uitgavenpatroon en het niveau van de gemeentelijke materiële en immateriële voorzieningen. De flexibiliteit van het uitgavenpatroon is beperkt. Een groot gedeelte van de uitgaven ligt vast als gevolg van investeringsbesluiten in het verleden, contracten en wettelijke verplichtingen (salariskosten, kosten overhead zoals huisvesting e.d.). Het niveau van de gemeentelijke materiële en immateriële voorzieningen is moeilijk te kwalificeren, maar heel behoorlijk voor een gemeente van deze omvang.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de weerstandscapaciteit waarbij een onderscheid is gemaakt naar incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Bedragen x € 1.000

| Weerstandscapaciteit 01-01-2023            |         |         |
|--------------------------------------------|---------|---------|
| Incidentele weerstandscapaciteit           |         |         |
| Algemene reserve                           | € 1.689 |         |
| Stille reserves                            | PM      |         |
| Subtotaal incidentele weerstandscapaciteit |         | € 1.689 |
| Structurele weerstandscapaciteit           |         |         |
| Onvoorzien                                 | € 100   |         |
| Onbenutte belastingcapaciteit              | € 121   |         |
| Subtotaal structurele weerstandscapaciteit |         | € 221   |
| Totaal weerstandscapaciteit                |         | € 1.910 |



In voorgaand overzicht is de waarde van de stille reserves als PM-post meegenomen, omdat deze vooralsnog niet inzetbaar zijn voor de weerstandscapaciteit.

#### 4. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is opgebouwd uit de relatie tussen risicoscore en weerstandscapaciteit. Deze relatie drukken we uit in een verhoudingsgetal:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risicoscore}}$$

Wanneer we het weerstandsvermogen van de gemeente Beesel aan de hand van bovenstaande formule berekenen, komt deze uit op 1,87 (€ 1.910.000 / € 1.019.000).

#### 5. Kengetallen

| Verloop van de kengetallen                                      |                      |                   |                   |                   |                   |                   |
|-----------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Kengetallen:                                                    | Jaarrekening<br>2021 | Begroting<br>2022 | Begroting<br>2023 | Begroting<br>2024 | Begroting<br>2025 | Begroting<br>2026 |
| netto schuldquote                                               | 6%                   | 9%                | 16%               | 18%               | 20%               | 17%               |
| netto schuldquote gecorrigeerd<br>voor alle verstrekte leningen | 2%                   | 9%                | 16%               | 18%               | 20%               | 17%               |
| solvabiliteitsrisico                                            | 47%                  | 42%               | 37%               | 35%               | 32%               | 35%               |
| grondexploitatie                                                | 2%                   | 2%                | 0%                | 0%                | 0%                | 0%                |
| structurele exploitatieruimte                                   | -3%                  | 0%                | 0%                | 1%                | 2%                | 1%                |
| belastingcapaciteit                                             | 83%                  | 83%               | 88%               | 90%               | 91%               | 93%               |

## B Kapitaalgoederen

### Algemeen

Kapitaalgoederen vormen een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke begroting. Een groot deel van het 'vermogen' van onze gemeente ligt in de grond of op het openbaar gebied. Het betreft wegen, openbare verlichting, riolering, groenvoorzieningen, begraafplaatsen, speeltoestellen, buitensportaccommodaties en gemeentelijke gebouwen. Zorgvuldig beheer hiervan is van groot belang.

### Uitgangspunten

De raad bepaalt het kwaliteitsniveau voor het onderhoud van de kapitaalgoederen. In de onderhoudsplannen, dan wel in deze paragraaf leggen we het kwaliteitsniveau vast. Bij de uitvoering van de onderhoudsplannen combineren wij zoveel mogelijk de werkzaamheden ("werk met werk maken") en verbinden dit daar waar mogelijk met ambities binnen het sociaal domein.

### Overzicht plannen

In onderstaande tabel vindt u de onderhoudsplannen, hun jaar van vaststelling, of er sprake is van achterstallig onderhoud en of het plan is doorvertaald in de begroting.

| Onderhoudsplannen                    | Jaar Vaststelling | Door raad/college | Achterstallig onderhoud | Financiële doorvertaling in begroting | Jaar actualisatie |
|--------------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------------|---------------------------------------|-------------------|
| Wegen                                | 2016              | raad              | Nee                     | Ja                                    | 2022-2023         |
| Openbare Verlichting                 | 2016              | raad              | Nee                     | Ja                                    | 2023              |
| Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)    | 2018              | raad              | Nee                     | Ja                                    | 2022-2023         |
| Groenvoorzieningen                   | -                 | -                 | Nee                     | Ja                                    | 2023              |
| Begraafplaatsen                      | 2016              | raad              | Nee                     | Ja                                    | 2023              |
| Buitensportaccommodaties             | 2020              | college           | Nee                     | Ja                                    | Ntb               |
| Gebouwen en binnensportaccommodaties | 2020              | raad              | Nee                     | Ja                                    | 2023              |

### Wegen

In juni 2016 stelde de gemeenteraad het nieuwe "Wegenbeheerplan Beesel 2017-2021" vast. De opgenomen bedragen in de begroting 2022 komen voort uit het meerjaren-onderhoudsprogramma. Op dit moment gaan we uit van onderhoudsniveau B (voldoende). Dit betekent dat onze wegen functioneel moeten zijn. Als uit de tweejaarlijkse inspecties blijkt dat op een wegvak dit niveau niet wordt gehaald (en dus een kwaliteit C of D 'scoort'), is volgens de CROW systematiek binnen twee jaar groot onderhoud nodig. Deze wegvakken nemen we dan op in het jaarlijks onderhoudsprogramma. De ontwikkeling in het kwaliteitsniveau bepaalt de omvang van de budgetten in onze begroting. De kosten voor het onderhoud betalen we uit de jaarlijkse onderhoudsbudgetten. Bij calamiteiten (hoog water, stormschade, zeer strenge winter etc.) of andere onvoorziene omstandigheden waarvoor het reguliere onderhoudsbudget niet voldoende is, benutten we de investeringsreserve.

Werkzaamheden combineren we zo mogelijk met andere projecten. De kwaliteit van de wegen toetsen we aan de landelijke, door de CROW (centrum regelgeving en onderzoek in grond-, water- en wegenbouw) vastgestelde kwaliteitsniveaus, zoals hieronder aangegeven.

Eind 2022, begin 2023 wordt het wegenbeheerplan geactualiseerd.

| Landelijke norm | Kwaliteitsniveau | Rapportcijfer | Omschrijving                                                                             |
|-----------------|------------------|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| A+              | Zeer hoog        | 9 - 10        | Vrijwel perfect, kwaliteit direct na aanleg                                              |
| A               | Hoog             | 7 - 8         | Nauwelijks iets op aan te merken, mooi en comfortabel                                    |
| B               | Basis            | 6 - 7         | Voldoende, kan er mee door, enige schade, lichte verontreiniging, functioneel            |
| C               | Laag             | 4 - 5         | Zichtbare schade of vervuiling, enige kans op schadeclaims, onrustig, discomfort, hinder |
| D               | Zeer laag        | 1 - 3         | Ernstige schade, sterke vervuiling, gegronde kans op schadeclaims, kapitaalvernietiging  |

### **Inspecties**

Eens per twee jaar voeren we op het wegenareaal een “Globale visuele inspectie” uit. Zo krijgen we een goed globaal beeld over de onderhoudstoestand van onze wegen. De inspectieresultaten gebruiken we als leidraad bij het opstellen van het jaarprogramma onderhoud wegen voor het middelgroot tot groot onderhoud en voor de raming van de jaarlijkse kosten voor instandhouding van het wegenareaal.

In januari 2022 is deze inspectie gehouden. Op basis van de resultaten hiervan vindt momenteel de actualisatie van het wegenbeheerplan plaats. De vaststelling hiervan gebeurt door de gemeenteraad.

Om ons wegareaal in goede conditie te houden, voeren we verschillende onderhoudsmaatregelen uit. We maken onderscheid in:

- Klein onderhoud:  
uitvoering van dagelijks kleinschalig onderhoud om kleine schades aan de verharding te herstellen
- Groot onderhoud:  
uitvoering van grootschalige onderhoudsmaatregelen waarmee de kwalitatieve achteruitgang van de weg(constructie) wordt vertraagd en de levensduur wordt verlengd (bijvoorbeeld scheuren vullen, oppervlaktebehandeling, vervangen deklaag, herstraten van elementenverharding e.d.).
- Rehabilitatie:  
uitvoering van grootschalige vervanging van complete wegen of (onder)delen daarvan. Hierdoor brengen we de verharding weer op het oorspronkelijke functionele niveau.

De lasten voor het klein onderhoud, het groot onderhoud en de rehabilitatie dekken we volledig uit de onderhoudsvoorziening wegen.

### **Onderhoud wegen**

Zowel klein als groot onderhoud is correctief-onderhoud waardoor de levensduur wordt verlengd.

Planmatig voeren we dat onderhoud uit.

De onderhoudsmaatregelen uit dit budget/krediet bestaat uit kleinschalig en grootschalig onderhoud.

Voor de komende jaren zijn o.a. de volgende grotere onderdelen c.q. wegen gepland:

- 2024 conservering topklaag Rijksweg vanaf rotonde Noord tot grens Roermond
- 2025 vernieuwing topklaag Eikenbroeklaan
- 2025 vernieuwing topklaag Muijterdijk

In 2023 is geen groot onderhoud voorzien in verband met de lopende projecten.

### **Rehabilitatie**

Voor de komende jaren zijn planningen en ramingen van de globale kosten voor rehabilitatie bijgesteld.

De nieuwe planning is dan:

- 2023 Keulseweg (viaduct t/m grens) in combinatie met de Groene Loper
- 2024 Antoniusstraat
- 2025 Dubbelweg en Prins Hendriklaan
- 2026 2e gedeelte St. Lambertusdijk (gedeelte tussen Muijterdijk en Bergerhofweg)

In het nieuw vast te stellen wegenbeheerplan bekijken we of deze planningen nog bijgesteld moeten worden.

### **Openbare verlichting (OVL)**

Met het vaststellen van het beleidsplan Openbare Verlichting 2016-2023 in maart 2016 hebben we een nieuwe koers ingezet. Met de uitvoering van dit beleidsplan vormen we onze openbare verlichting in een periode van 8 jaar gefaseerd om naar energiezuinige LED-verlichting. Het beleidsplan Openbare Verlichting actualiseren we periodiek, voor het eerst weer in 2023.

Voor goed beheer van de openbare verlichting voeren we vervangingen en onderhoud uit aan de OVL. In de begroting van 2023 hebben we voor de projectmatige vervanging van de OVL naar LED € 110.000 opgenomen.

Dit bedrag wordt verhoogd met 10% op basis van inflatie naar € 121.000.

Voor onderhoud aan OVL is in de begroting € 49.000 opgenomen. De bedragen vloeien voort uit het beleidsplan Openbare Verlichting dat de raad in 2016 heeft vastgesteld.

### **Riolering en pompgemalen**

Het beheer en onderhoud van de riolering vindt plaats conform het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP). We leggen dit beleidsplan eenmaal per vier jaar aan de raad voor. Het GRP bevat een opsomming van de noodzakelijke maatregelen en bijbehorende investeringen.

Voor de uitgangspunten verwijzen wij naar dit plan.

Het huidige Gemeentelijke Rioleringsplan loopt tot en met 2022. Het nieuwe GRP 2023-2027 is op dit moment in voorbereiding. In 2022 stellen we een nieuw GRP op voor de planperiode 2023-2027. Bij de vaststelling van het nieuwe GRP nemen we ook de investeringen mee voor de komende periode.

In 2023 gaan we in ieder geval aan de slag met het vervangen van de oude gresrioleringen die in de trottoirs langs de Rijksweg en de Mariastraat liggen door PVC-leidingen. De aanbestedingsprocedure voor de werkzaamheden gaat in 2022 van start. In verband met de actuele kostenstijgingen en de complexiteit van de werkzaamheden voorzien we dat het beschikbare budget niet toereikend is. We nemen bijstelling van het budget mee op het moment als de uitkomst van de aanbesteding bekend is. Dekking vindt plaats vanuit de voorziening riolering.

In 2023 gaan we starten met het reinigen en inspecteren van het vrijvervalriool en de najaarsronde voor het kolken zuigen. De meerjarige aanbestedingstrajecten zijn na de zomervakantie van 2022 gestart. In 2023 wordt circa 16 kilometer riool gereinigd en geïnspecteerd (jaarschijf 2022 en 2023). We laten de inspectiebeelden beoordelen en voeren daarna de benodigde urgente maatregelen uit. In de zomer zullen door de buitendienst ruim 1000 kolken langs vooral de hoofdweg extra gereinigd worden.

Het reguliere onderhoud aan onze 106 minigemalen wordt uitgevoerd door onze eigen buitendienst. Het onderhoud van onze hoofdgemalen hebben we uitbesteed aan een extern bedrijf.

### ***Groene Berging Oudeweg (voorheen bekend als Klaashofweg)***

Gezien de zeer kwetsbare beek waarop de overstort loost, willen we de groene berging met spoed reeds in 2023 gaan realiseren in plaats van in 2024.

### **Groenvoorzieningen**

#### ***Onderhoudsniveau***

Het onderhoud aan het openbaar groen voeren we grotendeels in eigen beheer uit. Het onderhoudsniveau dat we daarbij hanteren is gebaseerd op de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van CROW. Deze niveaus variëren van een A+ kwaliteit tot D kwaliteit (laagste onderhoudsniveau). Wij hanteren voor onze gemeente kwaliteitsniveau C (matig) voor de onderhoud van ons openbaar groen. Een uitzondering hierop vormen de centra; hier hanteren we een A-kwaliteit (goed).

#### ***Groenbeheersysteem***

Het groenbeheersysteem is inmiddels basaal gevuld. Het gebruik van het beheersysteem gaan we verder implementeren en leidt tot een planmatiger groenbeheer. Het opnemen van gestandaardiseerde bomenpaspoorten waarin zowel beheer- als boomveiligheidsaspecten zijn opgenomen is daarbij van belang. Wij zullen het bomenpaspoort van het Normeninstituut Bomen hiervoor gebruiken, in navolging van vele gemeenten in Nederland. Vanuit dit groenbeheersysteem willen we vooral inzetten op de hieronder opgenomen onderdelen.

#### ***Boomveiligheidsinspectie bomen***

Als onderdeel van de wettelijke zorgplicht moeten de bomen in de gemeente regelmatig op veiligheid worden gecontroleerd, de meeste bomen eenmaal in de drie jaar. Dit wordt met een VTA-controle (Visual Tree Assessment) gedaan. Deze controle wordt eenmaal in de drie jaar door een externe partij voor ons uitgevoerd. De actuele boominspectiegegevens voegen we meteen in het nieuwe beheersysteem in.

Na de actualisatie controleert de onderhoudsdienst de risicobomen jaarlijks en houdt dit bij in de bomenpaspoorten. Uit de VTA-controle van 2020 blijkt dat er een achterstand is in het onderhoud van de bomen. Deze achterstand lopen we de komende drie jaar in door intensiever in te zetten op het boombeheer. Hiervoor verlengen wij het snoeiseizoen van oktober tot maart.

### ***Lijst beschermde houtopstanden***

In 2019 hebben wij gekoppeld aan de bomenverordening een lijst opgesteld waarop de beschermwaardige houtopstanden zijn aangegeven. Hiermee worden de waardevolle houtopstanden binnen de gemeente goed beschermd. Het blijkt dat de lijst moet worden aangevuld met enkele nadere inventarisaties en suggesties van bewoners. Dit willen wij in de komende jaren gaan doen, zodat de lijst in 2024 kan worden geactualiseerd. Bij enkele waardevolle bomen zullen informatiebordjes komen te staan, zodat de boom meer betekenis en belevingswaarde krijgt.

### ***Vervangen overlastgevende bomen***

In 2019 zijn we begonnen met het planmatig vervangen van bomen die voor te veel overlast zorgen en het planten van bomen die de hoofdgroenstructuur versterken. We merken dat door de droge, hete zomers er een grote achteruitgang is in vitaliteit bij beuken en berken. Waar deze onderdeel zijn van een groenstructuur worden deze vervangen door klimaatbestendiger soorten. Ook in 2023 gaan wij hiermee door. De keuze van projecten is afhankelijk van de prioritering, vitaliteit van de bomen en de ervaren overlast.

### ***Biodiversiteit binnen en buiten de bebouwde kom***

Bij de herinrichting van plantsoenen houden we rekening met de waarde voor insecten, vogels en andere dieren, om zo de biodiversiteit binnen de bebouwde kom te stimuleren. Meer biodiversiteit is niet alleen goed voor insecten, vogels en andere dieren, maar vergroot ook de belevingswaarde voor onze inwoners. Wij zetten in op een gevarieerde groenvoorziening die aantrekkelijk is voor dieren én mensen.

### ***Klimaatadaptatie***

Een van de beste manieren om een klimaatbestendige buitenruimte te realiseren, is het toevoegen van groen en bomen aan de openbare ruimte. Wij hebben een lijst opgesteld van 30 projecten binnen de gemeente die bijdragen aan klimaatadaptatie en biodiversiteit. De komende jaren voeren we deze projecten uit, in samenwerking met bewoners en andere partijen. Een deel van deze projecten valt ook binnen ons Landschapsonwikkelingsplan.

### ***Ecologisch en natuurvriendelijk beheer***

Buiten de bebouwde kom bevorderen we de biodiversiteit door aandacht te hebben voor natuurvriendelijk beheer. Zo hebben wij een natuurvriendelijker maaibeheer, waarmee we tot verschraving van onze bermen willen komen. Hierdoor gaan kruiden beter floreren. Het maaibeheer wordt aangestuurd door een tweejaarlijkse ecologische monitoring. Uit de laatste monitoring blijkt dat de biodiversiteit in de bermen is toegenomen. Alleen bij de bermen die op eigen initiatief door bewoners of agrariërs worden gemaaid, neemt de biodiversiteit af. Communiceren hierover blijkt dus erg belangrijk.

Wij hebben veel aandacht geschonken aan de ontwikkeling van kennis over biodiversiteit binnen de gemeente (zowel binnen- als buitendienst). Wij willen deze kennis ook in de komende jaren verder blijven ontwikkelen.

### ***Groenbeheerplan***

In 2023 stellen we een beheerplan op voor al het gemeentelijke groen, zodat dit in de toekomst planmatiger wordt opgepakt. In het geactualiseerde plan zal het belang van biodiversiteit, beleefwaarden en klimaatadaptatie worden benadrukt.

### ***Bestrijding overlastgevende soorten***

Door de klimaatverandering is de laatste jaren de overlast door de eikenprocessierups toegenomen. De bestrijding van de rups pakken we binnen de gemeente voortvarend aan. Omdat de prognoses voor de toekomst een toename van de rupsen laten zien, willen wij de bestrijding eveneens ondersteunen met ecologische maatregelen, zoals nestkasten en de toepassing van ecologische bermen.

Wij hebben een inventarisatie van de groeiplaatsen van de Japanse Duizendknoop gedaan en een plan van aanpak opgesteld voor de bestrijding en beheersing van de Japanse Duizendknoop. Centraal in dit plan staat het belang van een adequate monitoring, voorkomen van verspreiding en bestrijding op nabij de woonomgeving.

Voor het jaarlijkse onderhoud van het groen hebben we in 2022 binnen programma 3 € 1.328.000 geraamd. Dit bedrag is inclusief kapitaallasten, uren eigen personeel en andere bijkomende kosten.

### **Begraafplaatsen**

Net als bij het openbaar groen, baseren we het onderhoud op onze begraafplaatsen op de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van CROW. We gaan bij onze begraafplaatsen uit van een A+ kwaliteitsniveau. In 2019 hielden we een eerste verkenning om te komen tot een beheerplan voor het onderhoud van onze twee algemene begraafplaatsen. Uit deze verkenning bleek dat er vanuit onze bewoners gewijzigde behoeften zijn ontstaan, waar de huidige begraafplaatsen niet meer goed aan voldoen. We willen de verschillende aspecten ten aanzien van het beheer van de begraafplaatsen opnemen in het nieuw op te stellen groenbeheerplan.

Voor het jaarlijkse onderhoud van onze begraafplaatsen ramen we in 2022 binnen programma 3 € 117.000. Dit bedrag is inclusief kapitaallasten, uren eigen personeel en andere bijkomende kosten.

### **Buitensportaccommodaties**

De gemeente Beesel heeft twee buitensportaccommodaties: Dijkkerhof in Reuver en Solberg in Beesel. We hebben voor deze terreinen onderhoudsplannen opgesteld en hanteren daarbij een functioneel kwaliteitsniveau. Dit betekent dat het kwaliteitsniveau moet voldoen aan de (minimale) eisen die voor de betreffende sporten gelden. Met het oog op duurzaamheid, waarbij we geen chemische bestrijding meer gebruiken, gaan we de grasmat duurzamer bemesten. Hiermee richten we ons op de kwaliteit en de weerbaarheid van de velden. In 2023 zal in overleg met de vereniging het hoofdveld van Solberg worden gerenoveerd.

De stand van de voorziening waaruit we de kosten voor het groot onderhoud dekken is per 1 januari 2023 naar verwachting € 22.000. Dit is toereikend voor het geplande onderhoud in 2023. Jaarlijks storten we een bedrag van € 8.000 in de onderhoudsvoorziening. Daarmee kunnen we ook na 2023 onderhoudskosten dekken. Naast de jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening ramen we voor het reguliere onderhoud € 53.000 per jaar. Dit bedrag is inclusief salariskosten eigen personeel

### **Gebouwen en binnensportaccommodaties**

De onderhoudsplanningen voor onze gebouwen en binnensportaccommodaties zijn gericht op het voorkomen van technische mankementen en storingen in en aan de (installaties van de) gebouwen. Gedurende het jaar toetsen wij de voor dat jaar opgenomen maatregelen op noodzakelijkheid. Indien het verantwoord is, stellen we de maatregel uit.

In de loop van 2020 hebben we de onderhoudsplannen voor onze gemeentelijke gebouwen geactualiseerd en de bijbehorende storting in de onderhoudsvoorziening vastgesteld. In deze begroting hebben we de actuele cijfers uit deze vastgestelde onderhoudsplannen verwerkt, inclusief reeds nu bekende ontwikkelingen die we verwerken in de volgende actualisatie van onze onderhoudsplannen.

De onderhoudsplannen actualiseren we iedere 3 jaar. In 2023 vindt dan ook de eerstvolgende actualisatie van de onderhoudsplanning plaats.

Op basis van de laatst geactualiseerde onderhoudsplannen staan voor 2023 de volgende bedragen voor groot onderhoud geraamd:

| Naam Gebouw             | Bedrag (€) |
|-------------------------|------------|
| Gemeentehuis            | € 13.000   |
| Gemeenteloods           | € 1.000    |
| Gebouw milieupark       | € 0        |
| Brandweerkazerne        | € 2.000    |
| Berging begraafplaatsen | € 0        |
| De Schakel              | € 33.000   |
| Gymzaal Beesel          | € 0        |
| Gymzaal Offenbeek       | € 0        |
| Sporthal De Schans      | € 0        |
| Molen De Grauwe Beer    | € 120.000  |
| Vleermuistoren          | € 0        |

Deze kosten dekken we uit de betreffende onderhoudsvoorzieningen.

De totale stand van de voorzieningen voor het onderhoud van de gebouwen en binnensportaccommodaties is per 1 januari 2023 € 1.267.000.

### *Toelichting*

Onze gemeentelijke gebouwen gaan we verduurzamen op basis van de adviezen die volgen uit de opgestelde energielabels en/of opgestelde energiescans. Dit, zoals ook is opgenomen in het door de gemeenteraad vastgestelde Gebouwen beheerplan.

Een aantal verduurzamingsmaatregelen kunnen we op basis van onze onderhoudsplannen, ten laste brengen van de onderhoudsvoorziening voor onze gemeentelijke gebouwen. Er zijn echter ook verduurzamingsmaatregelen die geen betrekking hebben op regulier onderhoud en we derhalve moeten bestempelen als een investering. In deze begroting zijn investeringen opgenomen voor het plaatsen van zonnepanelen bij de gymzaal in Offenbeek en bij de Schakel (incl. maatregelen aan het dak).

Daarnaast verrichten we onderhoud op:

### **Speeltoestellen**

De laatste jaren hebben wij gemerkt dat de speelvoorzieningen niet meer altijd goed aansluiten bij de wensen van de bewoners. We willen ons meer richten op het realiseren van waardevolle plekken in de woonomgeving die multifunctioneler ingericht zijn, waarbij spelen, ontmoeten, rusten en van de natuur genieten samengaan. We grijpen participatieve trajecten en initiatieven van inwoners (al dan niet vanuit bijvoorbeeld een kernoverleg of eigen buurt of wijk) aan om ook over deze voorzieningen in gesprek te gaan en waar nodig aan te passen aan de (gewijzigde) behoefte. Verder zullen we ook bij grootschalige renovaties van wijken eerst de behoefte aan speelplekken onderzoeken. We richten deze plekken samen met bewoners in voor spelen, ontmoeten en biodiversiteit. Tevens zorgen we voor de instandhouding van de bestaande speeltoestellen. Voor speelvoorzieningen is een jaarlijks onderhoudsbudget opgenomen in programma 3. In 2023 hebben we incidenteel een krediet opgenomen voor vervanging en plaatsing van nieuwe speelvoorzieningen.

## C Financiering

### Algemeen

De financieringsparagraaf is een verplicht voorgeschreven paragraaf in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) en is bedoeld om de uitvoering van de financieringsfunctie te volgen.

De financieringsfunctie zorgt ervoor dat voldoende liquide middelen aanwezig zijn zodat aan alle financiële verplichtingen kan worden voldaan. Hiervoor zetten we eigen middelen in, maar worden ook kort- en langlopende leningen aangetrokken. De rente die we hierover betalen, brengen we zowel intern als extern in rekening. Per saldo leidt dit tot een financieringsresultaat. Onder de financieringsfunctie valt ook het verstrekken van leningen en garanties en het beheersen van kredietrisico's.

Het wettelijk kader ligt vast in nationale maar ook in de internationale wetgeving. Op nationaal niveau liggen de kaders vast in:

- De wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) en de regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). Deze wet en regeling bieden een kader voor de beheersing van de risico's die uit deze functie voortvloeien. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat een gemeente prudent moet omgaan met publieke middelen.
- De Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) / EMU saldo. In deze wet- en regelgeving worden de Europese afspraken over de beheersing van de schuldenlast en het begrotingstekort vertaald naar nationale wetgeving om te waarborgen dat het begrotingstekort binnen de perken blijft.
- Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de notitie rente.
- De Gemeentewet.
- de regeling schatkistbankieren decentrale overheden. Hierdoor mogen we overtollige liquide middelen die niet onmiddellijk nodig zijn voor het uitoefenen van de publieke taak alleen in rekening courant en/of deposito's bij de Schatkist aanhouden.

De wettelijke kaders zijn verder uitgewerkt en vastgelegd in de financiële verordening en het Treasurystatuut. Het beleid over verstrekken van garanties door de gemeente aan derden is opgenomen in de nota treasury.

De wet Fido en het BBV bepalen de inhoud van deze paragraaf voor een groot deel. Hiervoor zijn verplichte tabellen/overzichten opgenomen in de paragraaf. Deze verhogen de transparantie en de vergelijkbaarheid tussen de gemeenten.

In deze paragraaf komen tevens de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Afhankelijk van de hoogte en de verwachte duur van een liquiditeitstekort of -overschot wordt vermogen tijdelijk of langdurig aangetrokken.

Daarnaast wordt in deze paragraaf aandacht besteed aan risicobeheersing (met name rente- en kredietrisico) en het kasbeheer. De berekeningen van de leenbehoefte en rentekosten kunnen in de praktijk afwijken. Zo is het werkelijke investeringstempo van belang. Nieuwe beleidskeuzes (met name bij investeringen) gedurende het jaar hebben effect op de berekeningen. Ook verschillen in de begrote inkomsten (bijvoorbeeld grondverkoop, bijdragen van Provincie of het Rijk) hebben effect.

Voor informatie over garanties en het EMU-saldo verwijzen we naar de bijlagen.

### Risicobeheer

Voor het risicobeheer zijn wettelijke normen ontwikkeld die zijn vastgelegd in de wet Fido (Financiering decentrale overheden). Het betreft: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden hebben als doel om de renterisico's te begrenzen die verbonden zijn aan financiering.



Kasgeldlimiet (voor kort geld met looptijd korter dan 1 jaar)

De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal. Dit komt neer op afgerond € 3,7 mln. (primaire begroting 2022). Voor dit bedrag mogen we met kort geld financieren.

| Stappen (1-4)                                   |                           | 3 <sup>de</sup> kwartaal<br>2021 | 4 <sup>de</sup> kwartaal<br>2021 | 1 <sup>ste</sup> kwartaal<br>2022 | 2 <sup>de</sup> kwartaal<br>2022 |
|-------------------------------------------------|---------------------------|----------------------------------|----------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------|
| (1) Vlottende schuld                            | ultimo maand 1            | 2.501                            | 1.547                            | 2.108                             | 2.000                            |
|                                                 | ultimo maand 2            | 2.502                            | 1.573                            | 2.101                             | 2.151                            |
|                                                 | ultimo maand 3            | 2.575                            | 1.500                            | 2.016                             | 2.013                            |
| (2) Vlottende middelen                          | ultimo maand 1            | 2.558                            | 2.696                            | 1.126                             | 2.786                            |
|                                                 | ultimo maand 2            | 2.821                            | 2.211                            | 538                               | 3.601                            |
|                                                 | ultimo maand 3            | 2.387                            | 1.608                            | 1.215                             | 4.549                            |
| (3) netto vlottend (+) of overschot middelen(-) |                           |                                  |                                  |                                   |                                  |
|                                                 | ultimo maand 1            | -57                              | -1.149                           | 982                               | -786                             |
|                                                 | ultimo maand 2            | -319                             | -638                             | 1.563                             | -1.450                           |
|                                                 | ultimo maand 3            | 188                              | -108                             | 801                               | -2.536                           |
| (4) gemiddelde van (3)                          |                           | -63                              | -632                             | 1116                              | -1591                            |
| Stappen (5-8)                                   |                           |                                  |                                  |                                   |                                  |
| (5)                                             | Kasgeldlimiet (KGL)       | 2.908                            | 2.908                            | 3.682                             | 3.682                            |
| (6a) = ( 5 > 4 )                                | Ruimte onder KGL          | 2.971                            | 3.540                            | 2.566                             | 5.272                            |
| (6b) = ( 4 > 5 )                                | Overschrijding van de KGL |                                  |                                  |                                   |                                  |
| Berekening kasgeldlimiet (5)                    |                           |                                  |                                  |                                   |                                  |
| (7)                                             | Begrotingstotaal          | 34.215                           | 34.215                           | 43.313                            | 43.313                           |
| (8)                                             | Percentage regeling       | 8,5%                             | 8,5%                             | 8,5%                              | 8,5%                             |
| (5) = (7) x (8)/100                             | Kasgeldlimiet             | 2.908                            | 2.908                            | 3.682                             | 3.682                            |

Bedragen \* € 1.000

### Renterisiconorm

In de onderstaande tabel rapporteren we over het renterisico voor de komende vier jaren. Het renterisico op de vaste schuld mag de rente risiconorm niet overschrijden. Naast renteherzieningen zijn hiervoor ook aflossingen van belang. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. De rente risiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend 2023.

| Stap              | Variabelen<br>Renterisico(norm)        | Jaar T<br>2023 | Jaar T+1<br>2024 | Jaar T+2<br>2025 | Jaar T+3<br>2026 |
|-------------------|----------------------------------------|----------------|------------------|------------------|------------------|
| (1)               | Renteherzieningen                      | 0              | 0                | 0                | 0                |
| (2)               | Aflossingen                            | 0              | 0                | 4.000            | 0                |
| (3)               | Renterisico (1 + 2)                    | 0              | 0                | 4.000            | 0                |
| (4)               | Renterisiconorm                        | 8.217          | 8.217            | 8.217            | 8.217            |
| (5a) = (4 > 3)    | Ruimte onder renterisiconorm           | 8.217          | 8.217            | 8.217            | 8.217            |
| (5b) = (3 > 4)    | Overschrijding renterisiconorm         |                |                  |                  |                  |
| <b>Berekening</b> | <b>Renterisiconorm</b>                 |                |                  |                  |                  |
| (4a)              | Begrotingstotaal jaar T                | 41.087         | 41.087           | 41.087           | 41.087           |
| (4b)              | Percentage regeling                    | 20%            |                  |                  |                  |
| (4) = (4a x 4b)   | Renterisiconorm<br>(alleen van jaar T) | 8.217          |                  |                  |                  |

Bedragen\* € 1.000

Voor de komende 4 jaren overschrijden we de renterisiconorm niet. Dit betekent, dat we uit financieringsoogpunt geen renterisico lopen.

### **Financieringsbehoefte en leningenportefeuille**

#### Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar.

Eind juni 2022 bedroegen de tegoeden bij de banken ca. € 4,6 mln.

- € 4,2 mln. op de rekening courant bij het Agentschap (schatkist)
- € 0,4 mln. op lopende rekeningen bij BNG en Rabobank.

#### Uitzettingen met een looptijd > 1 jaar.

- € 2 mln. in het APPA-fonds bij ASR.

### **Leningen**

#### Kasgeldleningen

Eind juni 2022 hebben we 1 kasgeldlening van € 2 mln. Deze kasgeldlening heeft een looptijd tot 1 augustus 2022. We ontvangen 0,35% rente.

### Langlopende leningen

In onderstaande tabel staan de bedragen die betrekking hebben op de gemeentelijke leningen. We hebben de lening aan de woningbouwvereniging niet meegenomen omdat deze lening een doorverstrekking is. Per saldo is deze voor de begroting neutraal.

Momenteel hebben we nog 1 gemeentelijke lening. Deze wordt volledig afgelost in 2025.

Voor deze lening ontvangen we een rentevergoeding van € 0,25%.

In onderstaande tabel staan de bedragen die betrekking hebben op de gemeentelijke leningen.

| Leningen gemeente | 2022    | 2023    | 2024    | 2025    | 2026 |
|-------------------|---------|---------|---------|---------|------|
| Primo jaar        | € 4.141 | € 4.000 | € 4.000 | € 4.000 | € 0  |
| aflossing         | € 141   |         |         | € 4.000 | € 0  |
| ultimo jaar       | € 4.000 | € 4.000 | € 4.000 | € 0     | € 0  |
| rente             | -€ 4    | -€ 10   | -€ 10   | -€ 10   | € 0  |

Naar huidig inzicht hebben we voor de komende periode van de meerjarenbegroting onvoldoende eigen middelen om aan de financieringsbehoefte te voldoen. Dit tekort loopt op tot ca. € 9,5 mln. in 2026.

We bekijken op het moment dat aanvullende financiering nodig is hoe we deze invullen (kasgeldleningen of langlopende leningen).

### **Rente**

Conform artikel 13 BBV geven we in het onderstaande schema inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop we rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden toerekenen.

Bedragen x € 1.000

| Renteschema:                         |                                                                                                 |     |     |
|--------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| a.                                   | De externe rentelasten over de korte en lange financiering                                      | 8   |     |
| b.                                   | De externe rentebaten (-/-)                                                                     | -20 |     |
| Totaal door te rekenen externe rente |                                                                                                 |     | -12 |
|                                      |                                                                                                 |     |     |
| c.                                   | De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend (-/-)                             | 0   |     |
|                                      | De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (-/-) | 0   |     |
|                                      |                                                                                                 |     | 0   |
| Saldo door te rekenen externe rente  |                                                                                                 |     | -12 |
| d1.                                  | Rente over eigen vermogen                                                                       | 0   |     |
| d2.                                  | Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)                                       | 0   |     |
|                                      |                                                                                                 |     | 0   |
| e.                                   | De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente ,renteomslag ( -/-)                              |     | 0   |
| f.                                   | Renteresultaat op het taakveld treasury                                                         |     | -12 |

## D Bedrijfsvoering

Deze paragraaf bevat informatie over de dagelijkse bedrijfsvoering om de programma's te kunnen realiseren. De onderdelen die hieronder vallen zijn dus randvoorwaardelijk en/of ondersteunend aan de wettelijke taken en doelen uit de programma's. De bedrijfsvoering betreft de hele organisatie.

### Inleiding

Bedrijfsvoering omvat het geheel van de interne functies, waaronder Personeel, I&A, documentaire informatievoorziening, Financiën, etc. Kortom alle randvoorwaardelijke zaken die geregeld moeten zijn in de organisatie om op het gebied van de primaire processen goed te kunnen functioneren. Bedrijfsvoering betekent echter ook: Sturing en beheersing van primaire en ondersteunende processen in een organisatie om zo de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. De gemeente Beesel zal haar beleid op rechtmatige en doelmatige wijze realiseren en het college legt hierover verantwoording af. Het basis uitgangspunt is dat de organisatie in control is. Dit betreft een doorlopend proces om de werkwijze hierop te verbeteren waar dat kan en nodig is: interne en extern en verdere professionalisering van de organisatie. De introductie van werken met een doelenboom en de bevindingen uit het Zero based budgetting traject zijn hier ondersteunend aan.

### Organisatieontwikkeling.

Bij al ons werk is vanuit de ingezette koers het uitgangspunt dat we werken aan een toekomstbestendig en robuust Beesel, een gemeente waar je blij bent om er te wonen, werken of recreëren en die zich kenmerkt door een goede dienstverlening. We zetten de mens centraal, gaan in gesprek, leveren maatwerk, leven ons in, managen verwachtingen en we zorgen dat iedereen naar behoefte mee kan doen. We kijken vanuit het perspectief van de inwoner, ondernemer of vereniging, We sluiten aan bij de vraag, schakelen snel en houden de lijnen kort. We stimuleren en faciliteren initiatieven vanuit onze gemeenschap.

We streven onverminderd naar een hoge kwaliteit. We zien echter ook dat wisselingen, hoge werkdruk door eerdere bezuinigingen en extra taken ervoor zorgen dat de nagestreefde dienstverlening onder druk staat. We blijven echter vasthouden aan het belang van zichtbaarheid en spelen in op actualiteit en ontwikkelingen in de gemeenschap. Om hier binnen de gegeven omstandigheden invulling aan te geven, zorgen we ervoor dat de (werk)omstandigheden passend zijn bij de taken, hebben we op onderdelen extra formatie opgenomen en hebben we extra aandacht voor het welbevinden van onze medewerkers.

Opgave gericht werken is na een aanloopperiode verder verankerd en passen we ook in 2023 toe bij het realiseren van bestaande en nieuwe ambities. We werken hierbij op basis van heldere visies en inspelend op de actualiteit. Het blijft een intensieve stijl, die tijd en inzet vraagt van organisatie en het speelveld maar zorgt er ook voor dat we de processen zorgvuldig doorlopen met alle belanghebbenden. Steeds meer programma's pakken we op deze manier op. Hier staan we vanaf de start van een opgave nadrukkelijk stil bij onze kernwaarden en de manier waarop we invulling geven aan Gemeente in Gemeenschap (GIG).

### Bedrijfsvoering op orde

De ingezette verbeteringslag krijgt steeds verder vorm. Werkprocessen zijn verbeterd en beschreven, steeds meer producten worden gedigitaliseerd en ook op het gebied van automatisering komen we na een periode van 'ombouwen' tot de gewenste nieuwe toekomstbestendige situatie. Naast de vaste inbedding van dashboards op het sociaal domein en bedrijfsvoering breiden we dit verder uit naar andere onderdelen van de begroting. Op het gebied van ICT gaan we in 2023 helemaal over op SAAS/Clouddiensten waarvoor in 2022 voorbereidingen zijn getroffen.

### Rechtmatigheidsverantwoording

In 2022 zou de rechtmatigheidsverantwoording ingevoerd worden. Dit betekent dat het college zelf verantwoording aflegt over het rechtmatig handelen van de organisatie. Voorheen werd deze verantwoording door de accountant afgegeven. Echter, de invoering van deze verantwoording is door de wetgever met een jaar uitgesteld. Hierdoor zal het college met ingang van de jaarrekening 2023 de rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Ten aanzien van de interne controle (die aan de basis ligt van deze verantwoording) hebben we 2022 als opstartjaar gebruikt. In 2023 zullen we onze interne controle verder uitbouwen en inbedden in onze organisatie.

#### Doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoeken

In onze verordening Doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoeken (kort 213a onderzoeken) hebben we opgenomen om eens per twee jaar een onderzoek 213a te laten uitvoeren, waarbij de onderzoeken telkens in het tweede en vierde jaar van een raadsperiode plaats dienen te vinden. Voor de komende jaren staan hierbij de volgende onderwerpen ingepland:

- Onderhoud wegen
- Effecten communicatie (bereiken we de mensen/doelgroep die we willen bereiken in relatie tot de kosten)

De uit te voeren onderzoeken stemmen we af met de Rekenkamercommissie om dubbelingen te voorkomen en waar mogelijk elkaar te versterken.

## E Verbonden partijen

### Algemeen

#### Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr)

Per 1 juli 2022 is de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) gewijzigd. Het doel van deze wijziging was vooral het versterken van de invloed van de gemeenteraden. Een aantal van deze wijzigingen treedt op 1 juli 2022 direct in werking, een ander deel moet binnen twee jaar geïmplementeerd zijn in alle gemeenschappelijke regelingen. Dit betekent dat deze regelingen op punten gewijzigd worden. Hiervoor worden te zijner tijd raadsbesluiten voorbereid. In 2023 zullen we, gezamenlijk met onze regiogemeenten, dit wijzigingstraject verder oppakken.

| Naam verbonden partij                      | Progr. | Belang<br>begin jaar/<br>bijdrage<br>2023 | Wijziging<br>Belang in<br>verslagjaar | Eigen<br>Vermogen<br>begin jaar | Eigen<br>Vermogen<br>einde jaar | Vreemd<br>Vermogen<br>begin jaar | Vreemd<br>Vermogen<br>einde jaar | Resultaat    |
|--------------------------------------------|--------|-------------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|--------------|
| <b>Gemeenschappelijke regelingen</b>       |        |                                           |                                       |                                 |                                 |                                  |                                  |              |
| BsGW                                       | AD     | € 255.000                                 | -                                     | - € 889.000                     | - € 362.000                     | € 8,2 mln                        | € 9,1 mln                        | - € 1,63 mln |
| Veiligheidsregio Limburg Noord             | div.   | € 1.475.000                               | -                                     | € 7,54 mln                      | € 7,68 mln                      | € 50,61 mln                      | € 58,71 mln                      | € 409.000    |
| WAA                                        | 2      | € 60.000                                  | -                                     | € 5,0 mln                       | € 4,5 mln                       | € 8,1 mln                        | € 14,9 mln                       | - € 200.000  |
| MGR Sociaal Domein Limburg Noord           | 2      | € 91.000                                  | -                                     | € 0                             | € 0                             | € 1,3 mln                        | € 0,3 mln                        | € 14.000     |
| Omnibuzz                                   | 2      | € 30.000                                  | -                                     | € 4,1 mln                       | € 4,2 mln                       | € 4,5 mln                        | € 3,6 mln                        | € 2,9 mln    |
| GR Grenspark Maas-Swalm-Nette              | 1      | € 1.000                                   | -                                     | - € 2.541                       | € 31.849                        | € 159.016                        | € 48.349                         | € 34.390     |
| GR Maasveren                               | 1      | 0                                         | -                                     | € 1,874 mln                     | € 2,025 mln                     | € 0                              | € 0                              | € 60.857     |
| Regionale Uitvoeringsdienst                | 3      | € 32.399                                  | -                                     | € 334.000                       | € 211.000                       | € 1,415 mln                      | € 866.000                        | € 0          |
| <b>Vennootschappen en Coöperaties</b>      |        |                                           |                                       |                                 |                                 |                                  |                                  |              |
| BNG Bank                                   | AD     | 66.300 aandelen                           | -                                     | € 5,097 mln.                    | € 5,062 mln.                    | € 155.262 mln.                   | € 143.995 mln.                   | € 236 mln.   |
| Enexis Holding N.V.                        | AD     | 180.900 aandelen                          | -                                     | € 4.421 mln.                    | € 4.231 mln.                    | € 5.154 mln.                     | € 5.234 mln.                     | € 89 mln.    |
| CSV Amsterdam B.V.                         | AD     | 2.417 aandelen                            | -                                     | € 312.000                       | € 0                             | € 22.000                         | € 0                              | - € 100.000  |
| NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) | AD     | 5 aandelen                                | -                                     | € 188 mln.                      | € 194 mln.                      | € 397 mln.                       | € 387 mln.                       | € 6 mln.     |
| <b>Overige verbonden partijen</b>          |        |                                           |                                       |                                 |                                 |                                  |                                  |              |
| Ons WCL                                    | 3      | € 40.000                                  | -                                     | € 424.000                       | € 440.000                       | € 39.000                         | € 47.000                         | € 15.000     |

|                         |   |         |   |           |           |            |            |           |
|-------------------------|---|---------|---|-----------|-----------|------------|------------|-----------|
| Bodemzorg Limburg       | 3 | € 3.300 | - | € 1,9 mln | € 5,5 mln | € 28,1 mln | € 28,9 mln | € 3,6 mln |
| Euregio Rijn Maas Noord | 1 | € 8.030 | - | € 380.000 | € 385.000 | € 570.000  | € 570.000  | € 9.000   |

In deze tabel hebben we de bijdragen uit begroting 2023 genomen. Het eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat is overgenomen uit de jaarrekening 2021 van de betreffende gemeenschappelijke regeling.

Op verzoek van de Provincie Limburg geven we inzicht in de bijdrages voor de GR-en die we in de meerjarenbegroting hebben opgenomen.

| Naam verbonden partij<br>(GR-en)                | Bijdrage 2023 | Bijdrage 2024 | Bijdrage 2025 | Bijdrage 2026 |
|-------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
|                                                 |               |               |               |               |
| BsGW                                            | € 256.000     | € 238.000     | € 242.000     | € 248.000     |
| Veiligheidsregio Limburg Noord                  | € 1.475.400   | € 1.457.049   | € 1.438.699   | € 1.438.699   |
| MGR Sociaal Domein Limburg Noord                | € 90.660      | € 90.660      | € 90.660      | € 90.660      |
| WAA                                             | € 60.000      | € 60.000      | € 60.000      | € 60.000      |
| Omnibuzz *)                                     | € 29.852      | € 30.322      | € 31.052      | € 31.595      |
| RUD Limburg Noord                               | € 32.669      | € 33.318      | € 33.981      | € 34.658      |
| GR Grenspark Maas-Swalm-Nette                   | € 1.000       | € 1.000       | € 1.000       | € 1.000       |
| GR Maasveren                                    | € 0           | € 0           | € 0           | € 0           |
|                                                 |               |               |               |               |
| *) conform programma WMO vervoer overige kosten |               |               |               |               |

## **Gemeenschappelijke regelingen**

### **Belastingsamenwerking gemeenten en waterschappen (BSGW)**

#### Visie

BSGW dient op adequate en doelmatige wijze de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen (afvalstoffenheffing, rioolheffing, OZB en verblijfs- en forensenbelasting) te verzorgen namens de gemeente Beesel.

#### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

BSGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en waterschappen de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. BSGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs/ prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening.

Uit efficiencyoogpunt is het heffen en innen van lokale belastingen via BSGW voordeliger dan het zelf uitvoeren van die taken.

#### Risico's

Voor informatie over de risico's verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

### **Veiligheidsregio Limburg-Noord**

#### Visie

Samenwerken waar dit meerwaarde heeft waarbij wordt deelgenomen aan gemeenschappelijke regelingen. Strategisch wordt dit niet alleen bekeken vanuit de voordelen die het oplevert voor de eigen inwoners, maar ook vanuit de bijdrage die de gemeente kan leveren voor de burgers in de regio.

#### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De Veiligheidsregio Limburg-Noord geeft vorm en inhoud aan intergemeentelijke samenwerking op de schaal van Noord- en Midden-Limburg en heeft tot doel:

I. De behartiging van de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen op het gebied van:

- a) de brandweezorg;
- b) de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- c) de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- d) het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen;
- e) het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio.

II. De behartiging van die taken die door de wet- en regelgeving aan gemeenten zijn toegekend op het gebied van collectieve preventie volksgezondheid en maatschappelijke zorg en waarvoor samenwerking tussen gemeenten op de schaal van de regio uit het oogpunt van verhoging van efficiency en effectiviteit wordt vereist.

#### Risico's

Voor informatie over de risico's verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

### **Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid (WAA)**

#### Visie

WAA heeft als beleidsvisie dat zij voor alle personen in de regio die zijn aangewezen op de WSW, passende arbeid wil realiseren in een zoveel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving.

#### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De doelstelling van het WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten- als gemeenschappelijke regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet sociale werkvoorziening (WSW) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Het WAA voert de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) uit in opdracht van de gemeenten Beesel, Bergen en Venlo. De organisatie WAA en RSW zijn met ingang van 2004 in twee delen geknipt en ondergebracht in een publiekrechtelijke organisatie (WAA Gemeenschappelijke regeling) en een private uitvoeringsorganisatie (WAA groep NV). Het WAA is 100% aandeelhouder van de WAA groep NV. De gemeente wordt in het bestuur van het werkvoorzieningschap vertegenwoordigd door een lid van ons college.



#### Risico's

De financiële resultaten van het werkvoorzieningschap zijn voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

### **Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Limburg-Noord (MGR)**

#### Visie

De MGR verbindt kennis binnen het sociaal domein Limburg-Noord. Dit doen ze door transparant en integer samen te werken met deelnemende gemeenten. Iedere gemeente profiteert van de overkoepelende MGR expertise. We bieden door gezamenlijke inkoop, leveranciersmanagement en informatiemanagement voor de deelnemende gemeenten schaalvoordelen. Tevens is de MGR in staat om optimalisatie van bedrijfsprocessen te realiseren. Hiermee benutten gemeenten structureel de voordelen van samenwerking in het sociaal domein. De MGR werkt samen met alle ketenpartners om praktijk en kennis met elkaar te verbinden.

#### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De MGR SDLN is per 1 november 2014 opgericht door de gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray. De MGR is een samenwerkingsverband dat uitsluitend gericht is op uitvoerende taken, taken die onder de zeggenschap van colleges vallen. De gemeenteraad heeft geen besluitvormingsbevoegdheid. Hij mag deelname alleen weigeren als de regeling in strijd is met de wetgeving of het algemeen belang. De MGR SDLN kent op dit moment twee modules.

Module 1 is het Regionaal Bureau Opdrachtgeven (RBO). Deze werkorganisatie is gericht op het gezamenlijk aanbesteden en inkopen van diensten met betrekking tot de gedecentraliseerde taken in het sociale domein. Aan deze module nemen de gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray deel.

Per 1 januari 2022 is er een tweede module bijgekomen. Module 2 richt zich op de regionale taken Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Bemoeizorg & Preventie (BW, MO, B&P). Aan module 2 nemen behalve Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray ook de Midden-Limburgse gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond en Weert deel.

#### Risico's

De MGR SDLN brengt de totale kosten in rekening bij de deelnemende gemeenten. De gemeentelijke bijdrage wordt hierbij verdeeld op basis van inwoneraantallen per 1-1 van het jaar t-1. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

### **Omnibuzz**

#### Visie

Doelgroepenvervoer zorgt dat klanten (ook degene die daarbij ondersteuning nodig hebben) optimaal vervoerd worden en daardoor deel kunnen blijven nemen aan maatschappelijke activiteiten. Het efficiënter organiseren van vervoer zorgt verder ervoor dat het vervoer binnen de gemeentelijke begroting mogelijk blijft.

#### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Gemeenten zijn per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor het brede doelgroepenvervoer waaronder WMO vervoer, leerlingenvervoer en vervoer in het kader van dagbesteding en –opvang en jeugdwet). Per 1 april 2016 zijn we toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz. Hieraan nemen 32 Limburgse gemeenten deel.

De GR Omnibuzz voert het doelgroepenvervoer voor de gemeente Beesel uit.

#### Risico's

De uitvoeringskosten van het vervoer (directe kosten) komen voor het werkelijke gebruik voor rekening van de betreffende gemeente. De regiekosten, de indirecte kosten (personeel en beheer), worden voor de helft verdeeld over het aantal inwoners per gemeente en voor de helft naar rato van het aantal pashouders per gemeente. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

## **Regionale Uitvoerings Dienst (RUD)**

### Visie

De gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (GR RUD LN) is een innovatieve, slagvaardige en efficiënte organisatie, die bijdraagt aan de verbetering van de kwaliteit, gezondheid en veiligheid van de leefomgeving en aan de verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven. De dienstverlening wordt o.a. verbeterd door:

1. Een 'level playing field' (gelijke benadering en behandeling onder de GR RUD LN);
2. Minder toezichtlasten door efficiënte en innovatieve toezichtmethoden.

De GR RUD LN is een flexibele organisatie die zich verhoudt tot de ontwikkelingen in de omgeving.

### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Volgens de verplichtingen van de Rijksoverheid moeten we minimaal de basistaken (complexe milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) via de GR RUD LN uitvoeren. Wij voeren alle VTH taken uit via de GR RUD LN. Het doel van samenwerking via de GR RUD LN is om enerzijds te kunnen voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria en anderzijds om efficiënter en goedkoper onze taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) te kunnen uitvoeren. Wij blijven zelf bevoegd gezag. De zorg voor de uitvoering gebeurt door de GR RUD LN. De bestuurlijke verantwoordelijkheid blijft bij ons.

### Risico's

Voor informatie over de risico's verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

## **Gemeenschappelijke regeling openbaar lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette**

### Visie

Het openbaar lichaam heeft tot doel de gezamenlijke belangen in grensoverschrijdende zin te behartigen, waarbij de meerwaarde van de grensoverschrijdende samenwerking gericht is op het behoud en de ontwikkeling van het natuurlijk landschap, de schoonheid, de wezenskenmerken en de verzorging en ordening daarvan, met inachtneming van belangen van economische, culturele en sociale aard.

### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme.

### Risico's

Het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Er zijn verder geen risico's bekend.

## **GR Maasveren**

### Visie

Het in stand houden van een vijftal veerverbindingen over de Maas.

### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Het in stand houden van een vijftal veerverbindingen over de Maas.

De veerdiensten zijn van oudsher onderdeel van het Noord-Limburgse wegennet.

De Maasveren kennen een tweeledig gebruik:

- het regionale verkeer door de bewoners van de regio zelf, woon-werkverkeer, woon-schoolverkeer, sociaal maatschappelijk verkeer en overig economisch verkeer met in het bijzonder landbouwverkeer;
- toeristisch-recreatief verkeer, zowel een belangrijk als attractief onderdeel van fietsroutes (alle veerdiensten zijn onderdeel van het regionaal fietsroutenetwerk), als ook voor het autoverkeer, wandelaars en motoren.

### Risico's

Voor informatie over de risico's verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

## Vennootschappen en Coöperaties

### Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

#### Visie

De BNG is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. Het dividend zetten we in de begroting als structureel dekkingsmiddel in. Het financiële belang voor de gemeente is dus aanzienlijk. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

#### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De NV Bank Nederlands Gemeenten (BNG) is de bank van en voor de overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen die de gemeente bezit.

#### Risico's

Er zijn geen verdere risico's bekend.

### Enexis Holding NV

#### Visie

Enexis beheert het energienetwerk voor electriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,3 mln. klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en € 2,9 mln. klanten voor electriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De gemeente heeft een financieel belang als aandeelhouder. Het dividend hebben we in de begroting opgenomen als structureel dekkingsmiddel. Het financiële belang voor de gemeente is dus aanzienlijk. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

#### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

De vennootschap heeft ten doel:

1. Het sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes.  
*Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe.*
2. Iedereen altijd toegang bieden tot energie.  
*Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijke kosten.*
3. Klanten weten wat ze aan ons hebben.  
*Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen.*

#### Risico's

De energietransitie leidt voor Enexis tot een grote investeringsopgave en kapitaalbehoefte, die op lange termijn waarschijnlijk niet door de huidige aandeelhouders kan worden ingevuld. Gezien de huidige economische situatie zijn de winstverwachtingen en dividenden onzeker. Er zijn geen verdere risico's bekend.

### CSV Amsterdam BV (voorheen: Claim Staat Vennootschap BV)

#### Visie

CSV Amsterdam B.V. is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. De aandelen zijn niet verhandelbaar en ook niet beursgenoteerd.

#### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult:

- a) namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON);
- b) namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ("Waterland");
- c) het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.

#### Risico's

CSV Amsterdam zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid BV (vennootschap onder Attero Holding BV), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met de aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet.

Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele vroegtijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door ene mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterende werkkapitaal van de vennootschap.

#### **NV Waterleidingmaatschappij Limburg (WML)**

##### Visie

De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids)instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.

##### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

WML voorziet in de behoefte aan drinkwater in Limburg door winning, zuivering en distributie. De N.V. WML is de drinkwaterproducent en -leverancier voor de gehele Provincie Limburg.

#### Risico's

Er zijn geen risico's bekend.

#### **Overige Verbonden Partijen**

#### **Stichting Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL)**

##### Visie

De Stichting Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL) is opgericht d.d. 28 november 1994. Het werkgebied van de Stichting Ons WCL bestaat uit 5 gemeenten: Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.

De Stichting Ons WCL (Ons Waardevol Cultuur Landschap Midden-Limburg) heeft als doel:

- het adviseren en ondersteunen bij- en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan de indieners van deze te subsidiëren projecten;
- het zelfstandig uitvoeren van projecten, maar ook het afronden van lopende WCL-projecten;
- het in stand houden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn in of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.

##### Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Instandhouding waardevolle landschapselementen.

#### Risico's

Het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse bijdrage. Er zijn verder geen risico's bekend.

#### **Nazorg Limburg / Bodemzorg Limburg**

##### Visie

Nazorg Limburg B.V. / Bodemzorg Limburg (verder Nazorg Limburg B.V.) is een verbonden partij waarin de gemeente een financieel belang heeft als aandeelhouder. De aandelen zijn niet verhandelbaar en niet beursgenoteerd.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Alle gemeenten in Limburg zijn aandeelhouder van Nazorg Limburg B.V.. De activiteiten van Nazorg Limburg B.V. bestaan uit het verzorgen van de nazorgactiviteiten van een aantal gesloten voormalige stortplaatsen in de Provincie Limburg. De aandeelhouders betalen 10 jaar lang in de periode 2012–2022 jaarlijks een vrijwillige solidariteitsheffing van € 0,25 per inwoner. De vrijwillige solidariteitsheffing van de gemeenten wordt door Nazorg Limburg B.V. belegd. Op deze wijze wordt door Nazorg Limburg B.V. een doelvermogen opgebouwd. Dit doelvermogen wordt vervolgens door Nazorg Limburg B.V. ingezet om de nazorgactiviteiten van gesloten voormalige stortplaatsen, die in beheer zijn bij Nazorg Limburg B.V., te kunnen verzorgen.

Risico's

Het risico blijft beperkt tot de jaarlijkse solidariteitsheffing. Er zijn verder geen risico's bekend.

**Euregio Rijn Maas Noord**

Visie

De Euregio Rijn Maas Noord beoogt de grensoverschrijdende samenwerking op diverse terreinen aan te jagen door het verbinden van partijen, het voeren van een gemeenschappelijke lobby, de loketfunctie en programmamanagement voor INTERREG A, en het eventueel zelf uitvoeren van eigen INTERREG projecten.

De euregiovisie vormt de inhoudelijke basis, met als hoofddoel het 'verminderen van grensbarrières voor leven, werken, ondernemen en studeren en de identiteit van het gebied als samenhangende regio te versterken'.

Het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt

Vergroten van het ambitieniveau – bundelen van krachten, faciliteren en stimuleren van maatschappelijk initiatief.

Risico's

Er zijn geen risico's bekend.

## F Grondbeleid

### Algemeen

Deze paragraaf gaat in op het te voeren grondbeleid en de te verwachten resultaten. De inhoud van deze paragraaf is in lijn met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en bevat:

- A. De visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's;
- B. De manier waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd;
- C. Een prognose van de resultaten van de totale grondexploitaties;
- D. Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- E. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

In de kadernota 2023 (cf. besluit 11 juli 2022) zijn de beleidslijnen/visies vastgesteld.

Conform het raadsbesluit d.d. 11 juli 2022 inzake de Financiële Verordening vervallen de 'kadernota's paragrafen' en integreren we deze in de inleidende tekst van de paragrafen conform BBV art 9 lid 1. Indien nodig stelt de Raad aparte beleidsnota's vast.

Het grondbeleid wordt vastgelegd in de nota grondbeleid welke in 2023 zal worden opgesteld. Daarnaast bekeken op welke wijze het kostenverhaal en de bovenwijkse voorzieningen (omgevingswet) hierin worden verwerkt.

Bij de begroting wordt gerapporteerd over de projectvoortgang op hoofdlijnen.

#### **A. De visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting**

Het grondbeleid is een middel om onze gemeentelijke doelstellingen te verwezenlijken.

In onze gemeenschapsvisie 'Blij in Beesel' raakt het grondbeleid vooral het thema 'Fijn Wonen': de inwoners hebben het wensbeeld om voldoende woningen voor jong en oud te hebben. Ons grondbeleid is een instrument dat we hiervoor kunnen inzetten.

Minder expliciet raakt het grondbeleid ook het thema 'Bedrijvig': hier is het wensbeeld opgenomen om weinig leegstand en veel bedrijven te hebben. Ook hierin kan inzet van het grondbeleid bijdragen.

We onderscheiden twee vormen van grondbeleid:

- *Actief grondbeleid* omvat alle fasen van het exploiteren van grond: van de aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijs, mits de marktprijs niet wordt overschreden.
- *Faciliterend grondbeleid* houdt in dat de gemeente het particulier mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende grondexploitatie kan zij op de particuliere exploitant verhalen. De gemeente koopt dus zelf geen grond aan. De gemeente beperkt zich tot de wettelijke publiek taak. Deze taak bestaat vooral uit inspraakprocedures, het vaststellen van het bestemmingsplan en zo nodig het exploitatieplan.

We voeren een selectief grondbeleid. Voornamelijk faciliterend en passief. Echter bij plannen en projecten met een groot gemeentelijk belang komt het voor dat de gemeente actief en/of in samenwerking met ontwikkelende partijen acteert.

Voor de uitgangspunten van ons grondbeleid verwijzen we u naar bovengenoemde nota's. Zoals bovenstaand weergegeven wordt de Nota Grondbeleid in 2023 herzien.

#### **B. Uitvoering Grondbedrijf gemeente Beesel**

Momenteel heeft de gemeente Beesel twee lopende grondexploitaties:

- Grondexploitatie "Oppe Brik"
- Grondexploitatie "Parklaan"

De gemeente bereidt de woningbouwlocatie Heijackerstraat voor. De raad stelde hiervoor al een voorbereidingskrediet beschikbaar. Naar verwachting biedt het college begin 2023 het bestemmingsplan aan de raad aan, samen met een voorstel om de grondexploitatie te openen.

### **Grondexploitatie “Oppe Brik”**

De locatie is herontwikkeld tot een parkachtige (woon)omgeving met daarin sociale woningen, vrije sector woningen, woonwerkkavels en behoud van het markante industrieel gebouw gedurende de planperiode zijn de oorspronkelijk geplande projectmatige woningen gewijzigd naar vrije sector kavels en zijn de geplande woonwerkkavels omgevormd en geschikt gemaakt voor de realisatie van woningen. Looptijd grondexploitatie tot 31-12-2024

Onderstaand geven we u de projectvoortgang ten opzichte van de jaarrekening 2021 op hoofdlijnen weer:

- Wat is inmiddels afgerond:
  - De grondexploitatie is financieel herzien en geactualiseerd;
  - Bestemmingsplan Oppe Stein is onherroepelijk;
  - Een van de twee provinciale subsidies is definitief toegekend;
  - Het resterende civiele werk is aanbesteed;
  - Vergunningverlening woningen Woonwenz;
  - Bouwkavels staan in verkoop. Stand van zaken kavelverkoop peildatum 27-09-2022:

| kavel |   |                      | status   |
|-------|---|----------------------|----------|
| 9     |   | vrijstaand           | in optie |
| 10    |   | vrijstaand           | in optie |
| 11    |   | vrijstaand           | verkocht |
| 19    |   | vrijstaand           | vrij     |
| 27    |   | 2^1 kap met kavel 28 | verkocht |
| 28    |   | 2^1 kap met kavel 27 | verkocht |
| 31    |   | 2^1 kap met kavel 32 | verkocht |
| 32    |   | 2^1 kap met kavel 31 | verkocht |
| 34    |   | vrijstaand           | verkocht |
| 36    |   | vrij staand          | in optie |
| 37    |   | vrijstaand           | vrij     |
| 38    |   | vrijstaand           | in optie |
| 39    |   | vrijstaand           | verkocht |
| 40    | a |                      | in optie |
|       | b |                      | in optie |

- Verwachting voor 2023:
  - Oplevering bouwrijp maken openbaar gebied;
  - Realisatie woningen Woonwenz;
  - Verdere verkoop vrije sector kavels;
  - Afhandeling samenwerking met LHB;
  - Verantwoording 2<sup>de</sup> provinciale subsidie;
  - Start woonrijp maken terrein (na oplevering woningen).

### **Grondexploitatie “Parklaan”**

De locatie aan de Parklaan wordt herontwikkeld. Het schoolgebouw is gesloopt en er worden diverse woningen gerealiseerd, te weten 27 appartementen en 8 levensloopbestendige woningen in diverse huursegmenten. Looptijd grondexploitatie tot 31-12-2024

Onderstaand geven we u de projectvoortgang ten opzichte van de jaarrekening 2021 op hoofdlijnen weer:

- Wat is inmiddels afgerond:
  - De grondexploitatie is financieel herzien en geactualiseerd;
  - Sloop is afgerond;
  - Civieltechnisch werk is aanbesteed;
  - Vergunningverlening woningen Woonwenz.
- Verwachting voor 2023:
  - Realisatie woningen;
  - Oplevering bouwrijp maken openbaar gebied;
  - Start woonrijp maken terrein (na oplevering woningen).

### **C. Actuele prognose van de resultaten van de totale grondexploitaties**

Het grondbeleid kan grote financiële gevolgen hebben. Eventuele baten, maar vooral de mogelijke financiële risico's zijn van belang voor de algehele financiële positie van de gemeente.

Als voor een grondexploitatie, op basis van de jaarlijks actualisatie een verlies op eindwaarde optreedt, dan wordt hiervoor een verliesvoorziening getroffen.

De grondexploitaties zijn voor de jaarrekening 2021 geactualiseerd. Hieronder volgt een overzicht van de verwachte eindwaarde.

| Grondexploitatie | Verwachte eindwaarde | Verwachte einddatum |
|------------------|----------------------|---------------------|
| Oppe Brik        | € 1,5 mln negatief   | 2024                |
| Parklaan         | € 0,4 mln negatief   | 2024                |

### **D. Onderbouwing van de geraamde winstneming**

Niet van toepassing. Voor de huidige grondexploitaties wordt een verlies verwacht. Voor verdere toelichting verwijzen we u naar bovenstaande ‘Actuele prognose van de resultaten van de totale grondexploitaties’.

### **E. Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.**

Gemeente Beesel kent geen reserves vanuit beleidsveld grondzaken.

- We storten een bedrag in verliesvoorzieningen voor de separate grondexploitaties als uit een exploitatieberekening blijkt dat er verliezen te verwachten zijn;
- In de paragraaf Weerstandsvermogen benoemen we enkel de risico's met betrekking tot de grondexploitaties welke niet in de grondexploitaties zijn opgenomen en hiermee niet zijn afgedekt in de getroffen verliesvoorzieningen.
- Voor de dekking van eventuele onvoorzienbare risico's zetten we de Algemene reserve in.



## G Lokale heffingen

Deze paragraaf bevat informatie over de kaders en de tarieven van de lokale heffingen voor de begrotingsperiode.

### Hoogte van onze gemeentelijke belastingen

In onze begroting hebben we per programma onze doelen opgenomen. Vanuit deze doelen bekijken we welke voorzieningen en ontwikkelingen nodig zijn en hoe we deze op het gewenste niveau kunnen houden. Een verhoging van de gemeentelijke belastingen kan daarbij een optie zijn, maar is nooit een doel op zich.

We streven er naar om qua belastingdruk onder het Limburgse gemiddelde te blijven. Een streven dat we in 2023 ook wederom realiseren.

### Kwijtschelding

Inwoners van de gemeente kunnen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen aanvragen als ze onvoldoende inkomsten of vermogen hebben om de belastingaanslag te kunnen betalen. Deze kwijtschelding verlenen we alleen voor de onroerende zaakbelasting, het vastrecht van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De regels met betrekking tot kwijtschelding hebben we opgenomen in ons invorderingsbeleid en bijbehorende kwijtscheldingsregeling.

### BsGW

Sinds 1 januari 2015 zijn we aangesloten bij de Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). BsGW verzorgt de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de wet WOZ. BsGW is daarmee een uitvoeringsorgaan. De gemeente is en blijft zelf verantwoordelijk voor het beleid ten aanzien van gemeentelijke belastingen. Ingeval van wijzigingen verwerken we deze in de desbetreffende verordening die vervolgens in december voorafgaand aan het begrotingsjaar wordt vastgesteld.

### Gemeentelijke belastingen en heffingen

Onze gemeente kent een aantal lokale belastingen en heffingen, te weten:

- Onroerende Zaak Belasting;
- Reinigingsheffing;
- Rioolheffing;
- Hondenbelasting;
- Toeristenbelasting;

Daarnaast heffen we leges voor een aantal van onze producten en diensten zoals paspoorten, bouwleges en begraven.

### Onroerende Zaak Belasting (OZB)

In de kadernota 2023 hebben we opgenomen dat we in 2023 geen aanvullende ozb-verhoging zullen doorvoeren. Daarmee handhaven we de eerder aangegeven verhoging van 3%.

*Tabel ontwikkeling OZB*

|      | totaal |
|------|--------|
| 2022 | 10%    |
| 2023 | 3%     |
| 2024 | 3%     |
| 2025 | 3%     |
| 2026 | 3%     |

In de onderstaande tabel geven we de OZB tarieven in % van de WOZ-waarde aan. De definitieve OZB-tarieven worden in december vastgesteld op basis van de definitieve WOZ-waarden.

*Tabel tarieven OZB*

|                                      | 2022<br>Na vaststelling<br>WOZ-waarden | 2023<br>Voor vaststelling<br>WOZ-waarden |
|--------------------------------------|----------------------------------------|------------------------------------------|
| Gebruikers niet-woningen             | 0,3307%                                | 0,3406%                                  |
| Zakelijke gerechtigden woningen      | 0,1737%                                | 0,1789%                                  |
| Zakelijke gerechtigden niet-woningen | 0,4155%                                | 0,4280%                                  |

### **Reinigingsheffing / Afvalstoffenheffing**

In 2022 waren we genooddzaakt om het tarief voor vastrecht te verhogen naar € 151. Voor 2023 handhaven we dit tarief. Daarmee zijn we de komende jaren kostendekkend en houden we onze egalisatievoorziening op peil. De tarieven voor ledigingen blijven eveneens ongewijzigd en opzichte van 2022.

*Tabel variabele tarieven afvalstoffen*

|                                          | Tarief 2023 |
|------------------------------------------|-------------|
| <b>Tarieven reguliere containers</b>     |             |
| <b>Restafval</b>                         |             |
| 25 liter container                       | € 1,55      |
| 40 liter container                       | € 2,50      |
| 60 liter container                       | € 3,75      |
| 140 liter container                      | € 8,75      |
| 240 liter container                      | € 15,00     |
| <b>GFT-afval</b>                         |             |
| 25 liter container                       | € 0,15      |
| 60 liter container                       | € 0,40      |
| 140 liter container                      | € 1,00      |
| 240 liter container                      | € 1,70      |
| <b>Tarieven ondergrondse voorziening</b> |             |
| Volume 20 liter                          | € 0,10      |
| Volume 40 liter                          | € 2,50      |
| Volume 60 liter                          | € 3,75      |

### **Rioolheffing**

In de begroting 2020 hebben we aangegeven dat we het teveel geheven bedrag aan rioolheffing terug geven aan onze inwoners. Deze teruggaven hebben we destijds zodanig verdeeld dat er een gelijkmatige stijging van de belastingdruk zou ontstaan. Met ingang van 2023 vervalt deze teruggaaf en brengen we weer het oorspronkelijke tarief van € 162 per jaar in rekening bij onze inwoners. Eind 2022/ begin 2023 wordt het nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan vastgesteld. Op basis hiervan bepalen we het tarief voor de rioolheffing vanaf 2024.

### **Hondenbelasting**

Het tarief voor de hondenbelasting blijft in 2023 ongewijzigd.

|             | Tarief 2023 |
|-------------|-------------|
| Één hond    | € 40,00     |
| Twee honden | € 95,00     |
| Drie honden | € 155,00    |
| Kennel      | € 95,00     |

### **Toeristenbelasting**

Vanaf 2020 hebben we een tariefdifferentiatie doorgevoerd in de toeristenbelasting, waarbij er voor de campings een lager tarief wordt gehanteerd dan voor de overige R&T ondernemers. Voor het jaar 2023 handhaven we conform de Kadernota de tarieven uit 2022, zijnde € 1,00 voor campings en € 1,60 voor overige R&T ondernemers.

## Belastingdruk

De belastingdruk voor een gemiddeld gezin met een eigen woning ziet er als volgt uit:

| Belastingdruk Beesel            | 2022            | 2023            | 2024            | 2025            | 2026            |
|---------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| OZB                             | € 419,10        | € 431,67        | € 444,62        | € 457,96        | € 471,70        |
| Rioolheffing                    | € 162,00        | € 162,00        | € 162,00        | € 162,00        | € 162,00        |
| Af: korting                     | € -36,00        | -               | -               | -               | -               |
| Afvalstoffenheffing (vastrecht) | € 151,00        | € 151,00        | € 151,00        | € 151,00        | € 151,00        |
| Ledigingen                      | € 55,00         | € 55,00         | € 55,00         | € 55,00         | € 55,00         |
| Totaal                          | <b>€ 751,10</b> | <b>€ 799,67</b> | <b>€ 812,62</b> | <b>€ 825,96</b> | <b>€ 839,70</b> |
| Stijging absoluut               |                 | € 48,57         | € 12,95         | € 13,34         | € 13,74         |
| Stijging procentueel            |                 | 6,47%           | 1,62%           | 1,64%           | 1,66%           |

In 2023 vervalt de teruggaaf op de rioolheffing volledig. Grotendeels als gevolg hiervan stijgt de gemiddelde belastingdruk met 6,47% ten opzichte van 2022. Daarmee blijven we nog ruim onder de gemiddelde Limburgse belastingdruk van € 851,16 (belastingjaar 2022).

## Toelichting kostendekkendheid leges en lokale heffingen

Op grond van het BBV moeten we in de paragraaf lokale heffingen een overzicht opnemen, waarin we de kostendekkendheid van leges en lokale heffingen inzichtelijk maken. Dit doen wij voor de volgende onderdelen:

1. Leges
2. Lijkbezorgingsrechten
3. Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
4. Rioolheffing

Bij deze berekening hebben we onderscheid gemaakt in directe en indirecte kosten. De manier waarop we deze indirecte kosten toerekenen, hebben we opgenomen in de financiële verordening.

Hieronder geven we de kostendekkendheid per onderdeel weer.

### 1. Leges

De legestabel is opgebouwd uit drie titels. In onderstaande tabellen geven we per titel het dekkingspercentage weer.

#### Titel 1 Algemene dienstverlening

| Omschrijving                      | Bedrag begroting 2023<br>(in euro's) |
|-----------------------------------|--------------------------------------|
|                                   |                                      |
| Kosten taakvelden                 | 227.606                              |
| Inkomsten taakvelden              | 0                                    |
| <b>Netto kosten taakvelden</b>    | <b>227.606</b>                       |
|                                   |                                      |
| <b>Toe te rekenen kosten</b>      |                                      |
| Overhead                          | 89.405                               |
| Compensabele BTW                  | 0                                    |
|                                   |                                      |
| <b>Totale kosten</b>              | <b>317.012</b>                       |
|                                   |                                      |
| <b>Totaal opbrengst heffingen</b> | <b>146.100</b>                       |
|                                   |                                      |
| <b>Dekkingspercentage</b>         | <b>46%</b>                           |

*Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning*

| Omschrijving                      | Bedrag begroting 2023<br>(in euro's) |
|-----------------------------------|--------------------------------------|
|                                   |                                      |
| Kosten taakvelden                 | 545.416                              |
| Inkomsten taakvelden              | 0                                    |
| <b>Netto kosten taakvelden</b>    | <b>545.416</b>                       |
|                                   |                                      |
| <b>Toe te rekenen kosten</b>      |                                      |
| Overhead                          | 211.128                              |
| Compensabele BTW                  | 0                                    |
|                                   |                                      |
| <b>Totale kosten</b>              | <b>756.545</b>                       |
|                                   |                                      |
| <b>Totaal opbrengst heffingen</b> | <b>230.300</b>                       |
|                                   |                                      |
| <b>Dekkingspercentage</b>         | <b>30%</b>                           |

*Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn*

| Omschrijving                      | Bedrag begroting 2023<br>(in euro's) |
|-----------------------------------|--------------------------------------|
|                                   |                                      |
| Kosten taakvelden                 | 13.497                               |
| Inkomsten taakvelden              | 0                                    |
| <b>Netto kosten taakvelden</b>    | <b>13.497</b>                        |
|                                   |                                      |
| <b>Toe te rekenen kosten</b>      |                                      |
| Overhead                          | 1.165                                |
| Compensabele BTW                  | 0                                    |
|                                   |                                      |
| <b>Totale kosten</b>              | <b>14.661</b>                        |
|                                   |                                      |
| <b>Totaal opbrengst heffingen</b> | <b>2.249</b>                         |
|                                   |                                      |
| <b>Dekkingspercentage</b>         | <b>15%</b>                           |

**2. Lijkbezorgingsrechten**

| Omschrijving                      | Bedrag begroting 2023<br>(in euro's) |
|-----------------------------------|--------------------------------------|
|                                   |                                      |
| Kosten taakvelden                 | 117.137                              |
| Inkomsten taakvelden              | 0                                    |
| <b>Netto kosten taakvelden</b>    | <b>117.137</b>                       |
|                                   |                                      |
| <b>Toe te rekenen kosten</b>      |                                      |
| Overhead                          | 65.347                               |
| Compensabele BTW                  | 1.491                                |
|                                   |                                      |
| <b>Totale kosten</b>              | <b>183.975</b>                       |
|                                   |                                      |
| <b>Totaal opbrengst heffingen</b> | <b>70.900</b>                        |
|                                   |                                      |
| <b>Dekkingspercentage</b>         | <b>38,5%</b>                         |

### 3. Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

| Omschrijving                      | Bedrag begroting 2023<br>(in euro's) |
|-----------------------------------|--------------------------------------|
|                                   |                                      |
| Kosten taakvelden                 | 1.132.626                            |
| Inkomsten taakvelden              | 200.300                              |
| <b>Netto kosten taakvelden</b>    | <b>932.326</b>                       |
|                                   |                                      |
| <b>Toe te rekenen kosten</b>      |                                      |
| Overhead                          | 183.757                              |
| Compensabele BTW                  | 114.509                              |
|                                   |                                      |
| <b>Totale kosten</b>              | <b>1.230.592</b>                     |
|                                   |                                      |
| <b>Totaal opbrengst heffingen</b> | <b>1.230.592</b>                     |
|                                   |                                      |
| <b>Dekkingspercentage</b>         | <b>100%</b>                          |

### 4. Rioolheffing

| Omschrijving                      | Bedrag begroting 2023<br>(in euro's) |
|-----------------------------------|--------------------------------------|
|                                   |                                      |
| Kosten taakvelden                 | 900.874                              |
| Inkomsten taakvelden              |                                      |
| <b>Netto kosten taakvelden</b>    | <b>900.874</b>                       |
|                                   |                                      |
| <b>Toe te rekenen kosten</b>      |                                      |
| Overhead                          | 140.029                              |
| Compensabele BTW                  | 59.929                               |
|                                   |                                      |
| <b>Totale kosten</b>              | <b>1.100.832</b>                     |
|                                   |                                      |
| <b>Totaal opbrengst heffingen</b> | <b>1.100.832</b>                     |
|                                   |                                      |
| <b>Dekkingspercentage</b>         | <b>100%</b>                          |

## H Duurzaamheid

### Hoofddoel:

**Transitie naar een duurzame samenleving door te werken aan sociale duurzaamheid, duurzame energie, biodiversiteit en klimaatadaptatie, schone en slimme mobiliteit en circulaire economie**

De subdoelen zijn:

- Sociale duurzaamheid: iedereen kan meedoen, iedereen kan het betalen en iedereen kan meeprofiteren
- Duurzame energie: we besparen zoveel mogelijk energie en dat wat we nodig hebben, wekken we op een duurzame manier op
- Biodiversiteit en klimaatadaptatie: we gaan voor een groen Beesel, behouden planten en diersoorten en zijn adaptief voor extreem weer en hittestress
- Circulaire economie: we delen spullen, repareren en hergebruiken waar mogelijk, zodat we zuinig zijn met grondstoffen
- Schone en slimme mobiliteit: we gaan voor een toekomst waarin inwoners zich slim, schoon, veilig en aangenaam verplaatsen van A naar B

### *Duurzaamheidsvisie 2023*

Onze duurzaamheidskaders (bovenstaande doelen, de uitwerking van die doelen en onze aanpak) staan opgenomen in de Duurzaamheidsvisie 'Focus, Lef en Draakkracht' 2030 en de daarbij behorende thematische verdieping.

In de afgelopen jaren waren de projecten en processen in het kader van duurzaamheid met name gericht op aanjagen. We komen nu in een nieuwe fase van verder ontwikkelen en implementeren, waarbij we zorgen dat investeringen in balans zijn met te behalen voordelen voor en door onze gemeenschap of met het terugvloeien van opbrengsten naar onze gemeenschap. Daarbij zijn op basis van ons coalitieakkoord de gewenste snelheid van en het draagvlak in onze gemeenschap maatgevend.

Er is meer focus aangebracht in de duurzaamheidsacties; deze sluiten aan bij het landelijke Klimaatakkoord, regionale duurzaamheidsdoelen en ons coalitieakkoord.

We omschrijven in deze paragraaf de speerpunten/ acties. De financiële consequenties per actie vindt u terug in de begrotingsprogramma's.

### *Duurzaamheidsmiddelen*

De begrote uitgaven voor duurzaamheid 2023 zijn € 536.000. Onze duurzaamheidsacties dekken we vanuit de duurzaamheidsreserve, de Klimaatakkoordmiddelen, cofinanciering/ subsidies en het Landschapsontwikkelingsfonds. In programma 3 lichten we toe hoe deze middelen zijn opgebouwd. Ook is daar een toelichting opgenomen op de geldstromen voor Waardevol Beesel (zie Circulaire economie).

De (coördinatie van de) duurzaamheidsprojecten pakken we op binnen de programma's Duurzaamheid en Circulaire economie in het Programmabureau.

### **Duurzaamheid algemeen**

- *Coördinatie en organisatie*

We focussen in 2023 e.v. op circa 20 complexere en integrale projecten en processen met een robuuste ontwikkeling en diverse betrokken partners (domeinoverstijgend, gemeentegrensoverstijgend, samenwerkingen met andere organisaties). Binnen het Programmabureau worden deze projecten en processen gecoördineerd.

- *Communicatie*

In 2022 is de netwerkstrategie die in 2021 is opgesteld, verder uitgerold. Het is niet sec een doel van de lokale overheid om te communiceren, gedrag aan te passen, maatregelen te treffen, maar een gedeeld doel, samen met inwoners, bedrijven en organisaties. We communiceren meer vanuit het platform #GewoonSamenDuurzaam, gedragen door nog meer partners. In 2023 intensiveren we dit.

## **Sociale duurzaamheid**

- *Energiearmoede*

Naast de doelen die we nastreven om energie te besparen en daarmee CO<sub>2</sub>-uitstoot te verminderen, zijn de gestegen energieprijzen een belangrijke factor om actief in te zetten op energiearmoede. Het is niet meer voor iedereen mogelijk om de gestegen energieprijzen te betalen, laat staan te investeren in energiebesparende maatregelen. In 2022 hebben ca. 400 huishoudens met energiearmoede eenmalig € 1.300 directe compensatie via de gemeente ontvangen.

Gekeken wordt hoe huishoudens met de laagste inkomens tot besparende maatregelen kunnen overgaan, groot en klein. Voor dat laatste is een SPUK-uitkering beschikbaar gesteld door het rijk van ca. € 300.000 in 2022, die voor einde 2023 afgewikkeld moet zijn. Kosten voor uitvoering en coördinatie komen ten laste van de uitkering zelf.

## **Duurzame energie**

- *Warmtetransitie*

In 2022 is de Warmtetransitievisie opgesteld. Hieraan is een actieplan voor de komende jaren gekoppeld met een drietal sporen. Allereerst het spoor 'isoleren', waarbij we inzetten op het isoleren van particuliere woningen en daarbij zoveel mogelijk inspelen op het Nationaal Isolatie Programma, Spoor 2 betreft de verkenning naar collectieve warmtesystemen. In spoor 3 pakken we o.a. verduurzaming van maatschappelijk vastgoed op, zoals het uitvoeren van energiescans en het opstellen van een routekaart voor het maatschappelijk vastgoed.

- *Energiebesparing*

In 2022 is het Duurzaam Bouwloket geïnstalleerd, mede als aanvulling op de activiteiten die De Groene Vogel uitvoert. Dit loket blijft de komende jaren actief en richt zich vooral op eigenaar-bewoners. De pilot gespikkeld bezit rollen we in 2023 verder uit. Richting bedrijven blijven we proactief en preventief opereren op energiebesparing en onder de aandacht brengen van opwekking op eigen dak. Hiervoor stellen we vouchers voor specifieke expertise beschikbaar.

- *Opwekking*

Voor opwekking is de integrale gebiedsontwikkeling 't Brook cruciaal. Energie is een activiteit die toegevoegd kan worden aan het gebied, om zo mede een bijdrage te leveren aan de toekomstbestendigheid op het vlak van agrarisch, natuur en recreatie. We pakken dit in gezamenlijkheid met de gemeente Venlo op omdat zij het gebied Belfeld en omgeving als zoekgebied voor grootschalige opwekking hebben aangewezen. Een gezamenlijke ontwerpfase leidt tot een integrale gebiedsvisie. Dit proces loopt in 2023 door.

- *Participatie RES*

In 2023 werken we volop aan de RES 2.0: we participeren in dit traject en leveren daaraan bij in menskracht en financiële middelen.

## **Biodiversiteit en klimaatadaptatie**

In 2022 is het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie en Biodiversiteit door het college vastgesteld. Dit plan telt 7 sporen, waaraan we de komende jaren de uitvoering koppelen. We blijven inzetten op het afkoppelen van hemelwaterafvoer en het tegengaan van droogtes (beiden via reguliere begroting). Ook werken we aan het klimaatadaptief en biodivers inrichten en beheren van de leefomgeving, scholen, bedrijventerreinen en openbare ruimte. Voor het realiseren en versterken van het lokaal natuurnetwerk maken we gebruik van middelen uit het Landschapsontwikkelingsfonds.

## **Circulaire economie**

Circulaire economie vormt een apart programma binnen het Programmabureau, met crossovers naar het programma Duurzaamheid waar de overige thema's zijn ondergebracht.

- *Waardevol Beesel*

In 2022 zijn we gestart met de implementatie van circulair ambachtscentrum Waardevol Beesel, met partners in de gemeenschap zoals het Grescollege en kringloopwinkel Primula. Individueel (via Rijkswaterstaat) en samen met de gemeente Venlo (via de Investeringsagenda) is er cofinanciering verkregen voor dit project en vindt de komende jaren verdere implementatie plaats.

- *Circulaire economie bij bedrijven*

Het aanjagen van circulariteit in het bedrijfsleven nemen we mee bij het project waardevol Beesel.

- *Pilot circulaire inkoop*

Circulaire inkoop is een belangrijk instrument van de lagere overheden om de circulaire economie aan te jagen. Omdat circulaire inkoop nog in de kinderschoenen staat en op voorhand niet duidelijk is wat de kansen en resultaten ervan zijn, zijn we in 2022 gestart met een eenjarige pilot circulaire inkoop

waarbij we aan de slag gaan met inkooppakketten waarin de grootste kansen liggen. Medio 2023 evalueren we de pilot.

Voor het grondstoffenplan verwijzen we naar Programma 3 van deze begroting.

### **Schone en slimme mobiliteit**

- *Verduurzamen mobiliteit*

Als onderdeel van acties binnen het programma Duurzaamheid beschouwen we de verdere uitrol van de publieke laadinfrastructuur, de doorontwikkeling van het deelvervoer Mobility Mix en het stimuleren van langzaam verkeer en OV. De dekking hiervan is opgenomen in de reguliere begroting (zie programma 3).



# I Programmabureau

## Algemeen

In het Programmabureau pakken we opgaves op die multidisciplinair en complex zijn, grote(re) impact hebben en waar (meestal) meerdere actoren bij betrokken zijn. We ontwikkelen deze opgaves met diverse partners vanuit de gemeenschap of (eu)regio. Randvoorwaarden, rollen en verantwoordelijkheden leggen we vast in een startnotitie, die we aanpassen als de fase van een traject of nieuwe ontwikkelingen daarom vragen.

## Programma veiligheid

Het programma veiligheid heeft tot doel te komen tot een integrale en samenhangende kijk op veiligheid. Het programma is in 2022 gestart en loopt door in 2023 en kent drie deelopgaves:

1. taakverdeling (intern en extern) en prioritering van de opgaven op het gebied van veiligheid;
2. opstellen Integraal Veiligheidsbeleid 2023- 2026 en uitvoeringsplan 2023;
3. taken met betrekking tot leefbaarheid clusteren, ontwikkelen en integraal oppakken; gericht op het borgen van de leefbaarheid in de verschillende kernen en inwoners zelfredzaam te houden/ krijgen. We hebben dit in 2022 opgepakt binnen dit programma, maar leefbaarheid betreft nadrukkelijk alle beleidsvelden en vormt in 2023 een apart programma.

### Integraal Veiligheidsbeleid

De gemeenteraad moet op grond van de Politiewet eenmaal per vier jaar de doelen vaststellen die de gemeente voor veiligheid nastreeft. Deze doelen leggen we vast in het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid 2023- 2026 (besluitvorming oktober 2022). Focus is noodzakelijk om effectief te zijn. We stellen een aantal prioriteiten vast voor 2023 e.v.: de aanpak van ondermijning, inzet op het snijvlak van zorg & veiligheid en inzet op de doelgroep jeugd.

Ook hebben overige veiligheidsthema's (wettelijk verplichte taken of relevant voor onze gemeenschap) een plek in dit beleid. Denk hierbij aan taken als inzet bij ramp- en crisesbestrijding, leefbare wijken, cybercrime, polarisatie, radicalisering en extremisme, High Impact Crimes, seizoensgebonden thema's en veiligheid in de Omgevingsvisie/ omgevingsplan. Uitwerking van de acties vindt begin 2023 plaats in het door het college op te stellen uitvoeringsplan.

In goede samenwerking met al onze veiligheidspartners en inwoners, is met deze prioriteiten en de vaste veiligheidstaken een effectieve inzet op het veiligheidsdomein mogelijk,

## Programma leefbaarheid

In lijn met het coalitieakkoord zetten we in op leefbare wijken. Er is continue vraag om aandacht op het gebied van leefbaarheid vanuit de samenleving en de gemeente. Het gaat hierbij om al die zaken (zowel wensen als ergernissen) die inwoners van belang vinden in een gemeente waar het fijn wonen is, en die (nog) niet tot acute zaken op het gebied van andere inhoudelijke beleidsvelden behoren. Directe contacten met en tussen onze inwoners, bedrijven en organisaties zijn daarbij van belang. Hiervoor is samenwerking binnen de gemeente en met partners als de woningcorporaties en Kernoverleggen noodzakelijk. Door inzet op preventie en communicatie en het verhogen van weerbaarheid, samen- en zelfredzaamheid van inwoners, werken we aan een goede leefbaarheid in onze kernen en kan escalatie van ervaren leefbaarheidsknelpunten worden voorkomen. Om deze ambitie waar te maken is extra formatie opgenomen voor een medewerker leefbaarheid.

## Programma herhuisvesting basisschool Beesel

In 2022 vindt de locatiekeuze voor de huisvesting van het basisonderwijs in de kern Beesel plaats. Daarna (doorlopend in 2023/ 2024) start het opstellen van het programma van eisen, gevolgd door de vergunningprocedure het realiseren van de basisschool. Voor de dekking van de kapitaallasten (ingangsdatum waarschijnlijk 2024) zetten we het budget Vitale Voorzieningen in (€ 143/m jaarlijks).

## Programma Draak

Het programma Draak is in 2022 opgestart. De Draak (en daarmee ook Sint Joris en de Draak; de strijd tussen goed en kwaad) is al jaren hét onderscheidende thema van de gemeente en gemeenschap Beesel. Wij zetten graag in op dit unieke handelsmerk (met mankracht en middelen) omdat we ervan overtuigd zijn dat dit voor onze gemeenschap en onze (eu)regio toeristisch, recreatief, cultureel en economisch grote voordelen met zich meebrengt.

Het programma Draak betreft een (langjarig) programma dat meerdere beleidsvelden, portefeuilles en partners kent. Het programma kent in ieder geval de volgende drie deelprojecten:

1. Evenement Draaksteken 2023
2. Europese Culturele Route (ECR) Sint Joris en de Draak
3. Doorontwikkeling Drakenrijk

#### *Draaksteken 2023*

De eerstvolgende 7-jaarlijkse editie van het Draaksteken vindt plaats in de zomer van 2023.

De organisatie van dit openluchtspektakel is in handen van de stichting Draaksteken.

Als trotse partner van het Draaksteken, zijn voor ons drie zaken van belang voor de gewenste facilitering en/of wettelijke kaders:

- de vergunningverlening: het streven is om één evenementenvergunning af te geven waarin alle aspecten worden meegenomen
- openbare orde en veiligheid
- PR & communicatie: de Stichting voert eigen PR. Wel venten we een gezamenlijke boodschap uit. Input komt vanuit de Stichting. Er wordt een gezamenlijke ontvangst geregeld voor gasten van de gemeente en de sponsors van de Stichting.

In de begroting 2023 is voor het Draaksteken 2023 € 125.000 opgenomen (zie programma 1).

Duidelijk is dat de begroting van stichting Draaksteken onder druk staat door toegenomen kosten. We onderzoeken gezamenlijk de mogelijkheden tot cofinanciering door de provincie, de gemeente of andere partners.

#### *Europese Culturele Route (in verbinding met Draaksteken)*

In samenwerking met Stichting Draaksteken Beesel, ambassadeurs uit onze gemeente, en onze Europese partners onderzoeken we de haalbaarheid van een Europese Culturele Route (ECR) met Sint Joris en de Draak als verbindend thema. Zo positioneren en vermarkten we dit immateriële erfgoed (economische en toeristische impact). In 2022 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd door de Hogeschool Breda en in 2023 zetten wij het onderzoek richting SCR certificering voort. De dekking vindt plaats vanuit de middelen die wij ontvangen uit de regionale investeringsagenda.

#### *Doorontwikkeling Drakenrijk*

BillyBird Beesel Vastgoed heeft het voornemen het huidige Drakenrijk te ontwikkelen tot pretpark voor een investering van € 3.200.000. De gemeente Beesel jaagt deze ontwikkeling aan door te investeren in de fysieke omgeving en door de verbinding te leggen met de ECR, Beesel Drakedörp, het Inspiratiepunt en de overige kernen van de gemeente; het thema Sint Joris en de Draak kan op deze wijze meer beleefbaar worden gemaakt voor een breed publiek.

#### *Financiering via de regionale Investeringsagenda*

De Regio Noord-Limburg en de Provincie Limburg zijn een investeringsagenda overeengekomen. In dat kader is een projectfiche 'Sint Joris en de Draak' voor de projecten ECR en doorontwikkeling Drakenrijk gehonoreerd. De financiële opzet is als volgt.

| Bijdrage gemeente Beesel | Bijdrage derden | Provinciale bijdrage |
|--------------------------|-----------------|----------------------|
| € 395.000                | € 3.200.000     | € 395.000            |

De (besluitvorming over de) financiering van de partijen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De raad heeft in 2022 besloten het benodigde bedrag aan cofinanciering van € 395.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van de subsidieaanvraag.

Als besluitvorming over de investering in Drakenrijk en over de provinciale bijdrage bekend zijn, vindt een nadere uitwerking van de deelprojecten en de daarvoor benodigde financiering (investering of budget) plaats, inclusief subsidieaanvraag. Voor de dekking van de gemeentelijke bijdrage van € 395.000 is in 2023 € 80.000 beschikbaar vanuit het ambitiebudget 'bouwen aan de gemeenschap'. Het overige deel van onze bijdrage dekken we uit het ambitiebudget 2024 e.v.

#### **Programma duurzaamheid**

Voor het programma duurzaamheid verwijzen we naar de paragraaf duurzaamheid.

**Programma Omgevingsvisie**

We werken in 2023 aan de Omgevingsvisie, waarbij we keuzen maken over functies en ruimtegebruik in onze gemeente. In deze visie bepalen we onze lange termijn visie op de fysieke leefomgeving als geheel. Dat betekent dat we daarin beleidsvelden zoals recreatie en toerisme, erfgoed, wonen, duurzaamheid, economie en verkeer met elkaar verbinden en op een integrale wijze naar onze kansen en opgaven kijken. Ook wordt de verbinding gelegd met aspecten als gezondheid, veiligheid en leefbaarheid, die een relatie hebben met de fysieke leefomgeving. We stellen de nieuwe omgevingsvisie op een participatieve wijze op, samen met de gemeenschap, maatschappelijke partners en bedrijven.

**Programma maatschappelijk vastgoed**

In 2023 gaan we aan de slag met ons eigen maatschappelijk vastgoed. Voor toekomstbestendigheid is investeren in kwaliteit, functionaliteit, bezettingsgraad en duurzaamheid noodzakelijk. We onderzoeken de wijze waarop we de gemeenschapsfunctie in Reuver/Offenbeek (gemeenschapshuis De Schakel) en in de kern Beesel kunnen borgen. We geven dit vorm in samenwerking met verenigingen en organisaties. Daarnaast bepalen we welk dienstverleningsconcept past bij onze gemeente en onze gemeenschap en wat dat betekent voor het gebruik van ons gemeentehuis in combinatie met andere functies.

## Bijlagen

## Bijlage 1: Brondocumenten

| Programma / Paragraaf | Onderwerp                                                                                             |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                     | Subsidieregeling cultuur                                                                              |
| 1                     | Beleid Talentontwikkeling cultuur en muziek                                                           |
| 1                     | Kunst-en cultuurnota                                                                                  |
| 1                     | Jeugdcultuurfonds Beesel                                                                              |
| 1                     | Muziekplan Beesel 2017-2020                                                                           |
| 1                     | Kaders subsidiering muziekonderwijs                                                                   |
| 1                     | Archeologiebeleid en archeologische verwachtings- en beleidskaart                                     |
| 1                     | Beschermd dorpsgezicht Beesel                                                                         |
| 1                     | Erfgoedverordening                                                                                    |
| 1                     | Monumentencommissie gemeente Beesel 2009                                                              |
| 1                     | Subsidieverordening restauratie gemeentelijke monumenten                                              |
| 1                     | Visie recreatie en toerisme 2019-2023 (Focus, Lef en Draakkracht)                                     |
| 1                     | Gemeenschappelijke regeling Grenspark Maas-Swalm-Nette                                                |
| 1                     | Uitwerking vrijetijdseconomie 'Actieprogramma vrijetijdseconomie N-Limburg' (POL)                     |
| 1                     | Regionale visie recreatie en toerisme Midden-Limburg                                                  |
| 1                     | Meerjaren onderhoudsprogramma buitensportaccommodaties 2014-2034                                      |
| 1                     | Sport beleidsnota Samen fit: sport en bewegen in Beesel 2019-2022                                     |
| 1                     | Regiovisie sport 2016-2020                                                                            |
| 1                     | Uitvoeringsregel investeringssubsidies                                                                |
| 1                     | Uitvoeringsregel jaarlijkse subsidie culturele verenigingen, sportverenigingen en ouderenverenigingen |
| 1                     | Subsidies sport 2020-2023                                                                             |
| 1                     | Algemene subsidieverordening (ASV)                                                                    |
| 1                     | Beleidsregel verblijfsrecreatie                                                                       |
| 2                     | Meerjarig beleidskader bibliotheek 2017-2020 - kaders en uitgangspunten                               |
| 2                     | Aanpak maatschappelijke opvang                                                                        |
| 2                     | Landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang 2019                                              |
| 2                     | Blij in Beesel vandaag, morgen, overmorgen; visie van de gemeenschap                                  |
| 2                     | Vrijwilligersbeleid                                                                                   |
| 2                     | Beleidsnota informele zorg 2014-2017                                                                  |
| 2                     | Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord                                    |
| 2                     | Evaluatie participatienota                                                                            |
| 2                     | Kaderstellende nota decentralisatie extramurale zorg                                                  |
| 2                     | Beleidsplan gezondheid / wmo 2020-2027 'Kloppend hart van Beesel'                                     |
| 2                     | Regionaal beleids- en afsprakenkader WMO 2016                                                         |
| 2                     | Regeling persoonsgebonden budget (pgb)                                                                |
| 2                     | Verordening WMO 2020                                                                                  |
| 2                     | Beleidsplan Participatiewet "Iedereen doet mee" en de verordening Participatiewet 2015                |
| 2                     | Actualisatie beleidsregels Participatiewet en loonwaardemethodiek                                     |

| Programma / Paragraaf | Onderwerp                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2                     | Schuldhulpverlening                                                                                                                                                                                                                                 |
| 2                     | Maatregelenverordening wet werk en bijstand, wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze ondernemers en wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen gemeente Beesel 2012 |
| 2                     | Armoedebelief Meedoen naar vermogen                                                                                                                                                                                                                 |
| 2                     | Subsidieregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering regio Noord-Limburg                                                                                                                                                                          |
| 2                     | Beleidsnota kinderopvang o.g.v. een sociaal medische indicatie                                                                                                                                                                                      |
| 2                     | Regionaal transformatieplan Jeugdhulp 2018-2020 en regionale transformatieagenda Jeugd 2019-2020                                                                                                                                                    |
| 2                     | Aanpassing verordening jeugdhulp gemeente Beesel                                                                                                                                                                                                    |
| 2                     | Beleid voorschoolse voorzieningen en -educatie gemeente Beesel 2017-2020                                                                                                                                                                            |
| 2                     | Uitvoeringsregel en werkafspraken voorschoolse voorzieningen en -educatie                                                                                                                                                                           |
| 2                     | Beleidsnota VVE 2010-2014                                                                                                                                                                                                                           |
| 2                     | Kadernota programma 2, maatschappelijke leefruimte                                                                                                                                                                                                  |
| 2                     | Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Beesel                                                                                                                                                                                     |
| 2                     | Wijziging verordening leerlingenvervoer gemeente Beesel                                                                                                                                                                                             |
| 2                     | Lokaal gezondheidsbeleid                                                                                                                                                                                                                            |
| 2                     | Subsidieregeling Blij in Beesel (voorheen sociale verrijking)                                                                                                                                                                                       |
| 2                     | Integraal jeugdbeleid gemeente Beesel 2017 - 2020                                                                                                                                                                                                   |
| 2                     | Regionaal beleidskader Jeugd Noord-Limburg 2015-2018                                                                                                                                                                                                |
| 2                     | Regiovisie bijzondere doelgroepen 2017-2020                                                                                                                                                                                                         |
| 3                     | Reclamebeleid Beesel 2008                                                                                                                                                                                                                           |
| 3                     | Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Beesel                                                                                                                                                    |
| 3                     | Nota Bodembeheer Limburg Noord 2020-2029                                                                                                                                                                                                            |
| 3                     | Beleidsnota bodembeheer Regio Maas & Roer, gedeelte Beesel                                                                                                                                                                                          |
| 3                     | Verordening geurhinder en veehouderij                                                                                                                                                                                                               |
| 3                     | VTH Beleidsplan gemeente Beesel 2019-2023                                                                                                                                                                                                           |
| 3                     | Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord                                                                                                                                                                               |
| 3                     | Verordening beheer/gebruik algemene begraafplaatsen                                                                                                                                                                                                 |
| 3                     | Visie begraafplaatsen                                                                                                                                                                                                                               |
| 3                     | Beleidsregel legionellapreventie                                                                                                                                                                                                                    |
| 3                     | Beleidsregel stookruimten (geheel of gedeeltelijk) onder maaiveld                                                                                                                                                                                   |
| 3                     | Wegen beheerplan 2017-2021                                                                                                                                                                                                                          |
| 3                     | Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur (AVOI)                                                                                                                                                                                             |
| 3                     | Duurzaamheidsvisie 2019-2030 Focus, Lef en Daadkracht                                                                                                                                                                                               |
| 3                     | Verordening stimuleringslening duurzaamheidsmaatregelen accommodaties                                                                                                                                                                               |
| 3                     | Energiestrategie                                                                                                                                                                                                                                    |
| 3                     | POL, uiterwerking energie                                                                                                                                                                                                                           |
| 3                     | Toetsings-kader opwekking duurzame energie Beesel (Kode Beesel)                                                                                                                                                                                     |
| 3                     | Uitgangspuntennotitie Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg                                                                                                                                                                           |

| Programma / Paragraaf | Onderwerp                                                                   |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| 3                     | Concept RES NML + regionale ambities                                        |
| 3                     | Subsidieregeling energiebesparende maatregelen                              |
| 3                     | Regiovisie                                                                  |
| 3                     | Euregiovisie 2014-2020                                                      |
| 3                     | Regiovisie Noord-Limburg 2040 de gezondste regio                            |
| 3                     | Bestemmingsplan bebouwde gebieden                                           |
| 3                     | Beleidsregel hoogzitten                                                     |
| 3                     | Beleidsregel huisvesting van seizoenarbeiders bij agrarische bedrijven      |
| 3                     | Stedenbouwkundige Visie centrum Beesel                                      |
| 3                     | Afwegingskader woninglocaties en woningbouwinitiatieven                     |
| 3                     | Voorzienbaarheid bestemmingsplanwijziging deprogrammeren woningbouwlocaties |
| 3                     | Regionale structuurvisie wonen Noord-Limburg                                |
| 3                     | Geluidbeleid 2018                                                           |
| 3                     | Welstandsnota                                                               |
| 3                     | Welstandsbeleid                                                             |
| 3                     | Verordening lijkbezorgingsrechten Beesel                                    |
| 3                     | Tarief lijkbezorgingsrechten Beesel                                         |
| 3                     | Verordening reinigingsheffing Beesel                                        |
| 3                     | Tarieven reinigingsheffing Beesel                                           |
| 3                     | Verordening rioolaansluitrecht Beesel                                       |
| 3                     | Tarieven rioolaansluitrecht Beesel                                          |
| 3                     | Verordening rioolheffing Beesel                                             |
| 3                     | Tarief rioolheffing Beesel                                                  |
| 3                     | Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan 2018-2022                             |
| 3                     | Verordening aansluitvoorwaarden riolering                                   |
| 3                     | Nota inventarisatie en vervanging speeltoestellen                           |
| 3                     | Bomenverordening 2019, beleidsregels en lijst beschermde houtopstanden      |
| 3                     | Bosbeheerplan gemeente Beesel 2014-2019                                     |
| 3                     | Maaibeheer                                                                  |
| 3                     | Landschapsontwikkelingsplan                                                 |
| 3                     | Herziening exploitatieopzetten grondbedrijf 2019                            |
| 3                     | Pachtbeleid                                                                 |
| 3                     | Bestemmingsplan Past. Vranckenlaan 28, Reuver                               |
| 3                     | Marktverordening                                                            |
| 3                     | Beleidsnota standplaatsenbeleid gemeente Beesel                             |
| 3                     | Wegenlegger                                                                 |
| 3                     | Verordening marktgelden Beesel                                              |
| 3                     | Tarieven marktgelden Beesel                                                 |
| 3                     | Hinder van houtkachels / open haarden                                       |
| 3                     | Regionale detailhandelsvisie Noord-Limburg (POL)                            |

| Programma / Paragraaf | Onderwerp                                                                                                                                                        |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3                     | Detailhandelsbeleid                                                                                                                                              |
| 3                     | Werklocaties bedrijventerreinen (visie bedrijfsterreinen Noord-Limburg)                                                                                          |
| 3                     | Werklocaties kantoren (regionale visie kantoren Noord-Limburg)                                                                                                   |
| 3                     | Beleidsvisie Toekomstbestendige centra gemeente Beesel en schetsontwerp kern Reuver, kennis nemen uitvoeringsprogramma toekomstbestendige centra gemeente Beesel |
| 3                     | Plan van aanpak toekomstbestendige centra gemeente Beesel                                                                                                        |
| 3                     | Stimuleringsregeling Toekomstbestendige Centra gemeente Beesel                                                                                                   |
| 3                     | Mobiliteitsfonds / parkeerbijdrageregeling                                                                                                                       |
| 3                     | Verordening parkeerbonds                                                                                                                                         |
| 3                     | Trensportal / mobiliteitsplan Noord-Limburg                                                                                                                      |
| 3                     | Bestemmingsplan Molenveld-Zuid en naamswijziging naar Oppe Brik                                                                                                  |
| 3                     | Beeldkwaliteitsplan Oppe Brik & VO                                                                                                                               |
| 3                     | Reparatieplan buitengebied Beesel                                                                                                                                |
| 3                     | Ontwerp bestemmingsplan Drakenrijk                                                                                                                               |
| 3                     | Bestemmingsplan Oude Bosweg 1 Beesel                                                                                                                             |
| 3                     | Bestemmingsplan Kerstenbergweg                                                                                                                                   |
| 3                     | Bestemmingsplan Bussereindseweg 81                                                                                                                               |
| 3                     | Bestemmingsplan Bussereindseweg 81-2                                                                                                                             |
| 3                     | Bestemmingsplan Heideweg 1                                                                                                                                       |
| 3                     | Bestemmingsplan Keulseweg 27 Reuver                                                                                                                              |
| 3                     | Bestemmingsplan Keulseweg 93 Reuver                                                                                                                              |
| 3                     | Paraplubestemmingsplan Hoogzitten Buitengebied Beesel                                                                                                            |
| 3                     | Structuurvisie Leewen-de Weerd                                                                                                                                   |
| 3                     | Beleidsregel planologische medewerking (pré)mantelzorgwoningen                                                                                                   |
| 3                     | Afvalstoffenverordening (herziening)                                                                                                                             |
| 3                     | Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2011 (actualisatie)                                                                                                   |
| 3                     | Beleidsnotitie inzameling huishoudelijke afvalstoffen                                                                                                            |
| 3                     | Tarieven afvalstoffenheffing 2018                                                                                                                                |
| 3                     | Uitvoeringsregel subsidie legeskosten omgevingsvergunning                                                                                                        |
| 3                     | Exploitatieverordening gemeente Beesel 2001                                                                                                                      |
| 3                     | Achtervang herfinanciering leningen Woongoed 2-Duizend                                                                                                           |
| 3                     | Verordening startersleningen                                                                                                                                     |
| 3                     | Structuurvisie / omgevingsvisie                                                                                                                                  |
| 3                     | Planschadeverordening 2008 - WIJZIGING                                                                                                                           |
| 3                     | Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Beesel                                                                                |
| 3                     | Veegplan bebouwde gebieden gemeente Beesel                                                                                                                       |
| 3                     | Aanwijzingsbesluit woonschepenligplaatsen i.h.k.v. de Huisvestingswet                                                                                            |
| 3                     | Beleidsregel kamerverhuur                                                                                                                                        |
| 3                     | Woningbouwkader 2012-2020                                                                                                                                        |
| 3                     | Beleidsregel tijdelijke huisvesting (bij -verbouwing- woning op eigen erf)                                                                                       |



| Programma / Paragraaf | Onderwerp                                                                                                                                      |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3                     | Bouwverordening Beesel                                                                                                                         |
| 3                     | Herijking Woonvisie 2016-2022                                                                                                                  |
| 3                     | Regionale woonvisie Noord Limburg 2020-2024                                                                                                    |
| 3                     | Bestekhandboek digitale ruimtelijke plannen RO standaarden 2012                                                                                |
| 3                     | Bestemmingsplan Buitengebied                                                                                                                   |
| 3                     | Veegplan buitengebied gemeente Beesel                                                                                                          |
| 3                     | Bestemmingsplan Rustoord                                                                                                                       |
| 3                     | Beleidsregel gemeentelijk kwaliteitsmenu wonen buitengebied                                                                                    |
| 3                     | Intergemeentelijke Structuurvisie Maasplassen 2030 & PlanMER                                                                                   |
| 3                     | Aanwijzingsbesluit van categorieën waarin geen vvgb Wabo is vereist                                                                            |
| 3                     | Beleidsregel erfafscheidingen                                                                                                                  |
| 3                     | Beleidsregel plaatsing zendmasten                                                                                                              |
| 3                     | POL-uitwerking regionale visie land- en tuinbouw Noord-Limburg en Regionaal ruimtelijk kwaliteitskader                                         |
| 4                     | Partnerschap Beesel - Brüggen                                                                                                                  |
| 4                     | Verordening naamgeving en nummering (adressen) van de gemeente Beesel 2010                                                                     |
| 4                     | Preventie- en handavingsplan Drank- en Horecawet gemeente Beesel 2019-2022                                                                     |
| 4                     | Evenementenbeleid                                                                                                                              |
| 4                     | APV (aanpassing ivm lachgas)                                                                                                                   |
| 4                     | Aanwijzing ex artikel 2.40 APV                                                                                                                 |
| 4                     | Drugsbeleid Beesel 2012                                                                                                                        |
| 4                     | Integraal alcohol- en drugsbeleid voor jongeren in Beesel 2013-2016                                                                            |
| 4                     | Drank- en horeca verordening                                                                                                                   |
| 4                     | Samenwerkingsconvenant en aanwijzingsbesluit BOA Noord- en Midden Limburg                                                                      |
| 4                     | Beleidsregel paracommerciële horecabedrijven                                                                                                   |
| 4                     | Speelautomaten verordening                                                                                                                     |
| 4                     | Winkeltijdenverordening                                                                                                                        |
| 4                     | Regeling briefadres Gemeente Beesel                                                                                                            |
| 4                     | Verordening Basisregistratie Personen (BRP)                                                                                                    |
| 4                     | Reglement Burgerlijke Stand                                                                                                                    |
| 4                     | Beleid benoeming Babsen                                                                                                                        |
| 4                     | Beleidsnota Openbare Verlichting 2016-2023                                                                                                     |
| 4                     | Beleidslijn toepassing Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur gemeente Beesel (Bibob-beleid gemeente Beesel 2019) |
| 4                     | Integraal handavingsbeleid 2012                                                                                                                |
| 4                     | Horecahandhaving                                                                                                                               |
| 4                     | Verordening elektronische bekendmaking                                                                                                         |
| 4                     | Externe veiligheid                                                                                                                             |
| 4                     | Subsidie nazorg ex-gedetineerden 2016                                                                                                          |
| 4                     | delegatieverordening                                                                                                                           |
| 4                     | Piketregeling intern Oranjekolom                                                                                                               |

| Programma / Paragraaf | Onderwerp                                                                                                                             |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4                     | Uitvoeringsplan integraal alcohol en drugsbeleid voor jongeren in Beesel 2015-2016                                                    |
| 4                     | Functioneringsgesprekken burgemeester en gemeenteraad                                                                                 |
| 4                     | Reglement van Orde Gemeenteraad                                                                                                       |
| 4                     | Verordening rekenkamercommissie Beesel 2020                                                                                           |
| 4                     | Gedragcode voor de leden van de raad & fractievertegenwoordigers (inclusief richtlijn handelswijze bij vermoed overtreden gedragcode) |
| 4                     | Inspraakverordening                                                                                                                   |
| 4                     | Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning                                                                               |
| 4                     | Verordening op de vertrouwenscommissie                                                                                                |
| 4                     | Verordening vertrouwenscommissie klankbordgesprekken en herbenoeming burgemeester                                                     |
| 4                     | Verordening raadscommissies                                                                                                           |
| 4                     | Verordening fractieondersteuning 2012                                                                                                 |
| 4                     | Papierloos vergaderen                                                                                                                 |
| 4                     | Gladheidsbestrijdingsplan 2016/2021                                                                                                   |
| 4                     | Damoclesbeleid Beesel                                                                                                                 |
| 4                     | Beleidsplan veiligheidsregio                                                                                                          |
| 4                     | Integraal veiligheidsplan gemeente Beesel 2019-2022                                                                                   |
| 4                     | Dekkingsplan brandweer                                                                                                                |
| 4                     | Modelbeleid Bluswater en bereikbaarheid                                                                                               |
| 4                     | verordening regeling behandeling bezwaarschriften                                                                                     |
| 4                     | Beleidsregel gevonden en verloren voorwerpen                                                                                          |
| 4                     | Uitvoeringsregel subsidie legeskosten evenementenvergunningen                                                                         |
| 4                     | Reglement van orde voor B&W                                                                                                           |
| 4                     | Verordening rechtspositie raadsleden & fractievertegenwoordigers 2020                                                                 |
| 4                     | Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en verordening rechtspositie burgemeester en wethouders gemeente Beesel 2019   |
| 4                     | regeling outplacement gewezen wethouders                                                                                              |
| 4                     | Preventie-activiteitenplan gemeente Beesel 2003                                                                                       |
| 5                     | Verordening hondenbelasting Beesel                                                                                                    |
| 5                     | Tarief hondenbelasting Beesel                                                                                                         |
| 5                     | Legesverordening Beesel                                                                                                               |
| 5                     | Verordening tarieven leges Beesel                                                                                                     |
| 5                     | Verordening onroerende zaakbelastingen Beesel                                                                                         |
| 5                     | Tarieven onroerende zaakbelasting Beesel                                                                                              |
| 5                     | Verordening toeristenbelasting Beesel                                                                                                 |
| 5                     | Tarief toeristenbelasting Beesel                                                                                                      |
| 5                     | Verordening dienstverlening aan derden Beesel                                                                                         |
| 5                     | Tarieven dienstverlening aan derden Beesel                                                                                            |
| 5                     | Verordening op de baatbelasting                                                                                                       |
| 6                     | Privacy beleid                                                                                                                        |

| Programma / Paragraaf | Onderwerp                                                            |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------|
| 6                     | Privacy reglement                                                    |
| 6                     | Privacy verklaring                                                   |
| 6                     | Nota reserves en voorzieningen                                       |
| 6                     | Strategisch reservebeleid                                            |
| 6                     | Kaders investeringsreserve                                           |
| 6                     | Wet markt en overheid                                                |
| 6                     | Werkkostenregeling                                                   |
| 6                     | Financiële verordening                                               |
| 6                     | Invorderings- en kwijtscheldingsregelingen gemeentelijke belastingen |
| 6                     | Treasury statuut                                                     |
| 6                     | Nota treasury                                                        |
| 6                     | Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid            |
| 6                     | Nota activa en afschrijving                                          |
| 6                     | Beleid Mobile Device Security                                        |
| 6                     | Communicatiebeleid                                                   |
| 6                     | Controleprotocol 2018                                                |
| 6                     | Controleverordening 2006                                             |
| 6                     | Nota Inkoopbeleid                                                    |
| par. A                | Kadernota paragraaf A, Weerstandsvermogen en risicobeheersing        |
| par. B                | Onderhoudsplannen gemeentelijke gebouwen                             |
| par. B                | Gebouwen beheersplan 2019-2022                                       |
| par. B                | Kadernota paragraaf B, Onderhoud kapitaalgoederen                    |
| par. D                | Informatiebeveiligingsbeleid                                         |
| par. D                | Informatiebeveiligingsplan                                           |
| par. D                | Mandaat- en delegatieregister                                        |
| par. D                | Verordening interne klachtbehandeling                                |
| par. D                | Verordening werkgeverscommissie griffie (verlenen volmachten)        |
| par. D                | Dereguleringsbesluit mandaten P&O                                    |
| par. D                | Kadernota paragraaf D, Bedrijfsvoering                               |
| par. D                | Archiefverordening                                                   |
| par. E                | Kadernota paragraaf E, Verbonden partijen                            |
| par. F                | Kadernota paragraaf F, Grondbeleid                                   |
| par. G                | Kadernota paragraaf G, Lokale heffingen                              |

## Bijlage 2: Geprognotiseerde balans en EMU-saldo

| Geprognotiseerde Balans B2023-2026 (bedragen x € 1.000)          |               |               |               |               |               |               |
|------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Activa                                                           | 31-12-2021    | 31-12-2022    | 31-12-2023    | 31-12-2024    | 31-12-2025    | 31-12-2026    |
| (im) Materiële vaste activa                                      | 23.733        | 25.510        | 26.755        | 27.082        | 26.665        | 25.739        |
| Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen                  | 300           | 300           | 300           | 300           | 300           | 300           |
| Financiële vaste activa: Leningen                                | 1.329         | 740           | 712           | 683           | 677           | 676           |
| Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar                   | 2.144         | 2.144         | 2.144         | 2.144         | 2.144         | 2.144         |
| <b>Totaal Vaste Activa</b>                                       | <b>27.506</b> | <b>28.694</b> | <b>29.912</b> | <b>30.210</b> | <b>29.787</b> | <b>28.859</b> |
| Voorraden: Onderhanden werk & Ov. grond- en hulpstoffen          | 842           | 842           | 842           | 842           | 842           | 842           |
| Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen | 0             | 0             | 0             | 0             | 0             | 0             |
| Uitzettingen <1 jaar                                             | 4.116         | 4.116         | 4.116         | 4.116         | 4.116         | 4.116         |
| Liquide middelen                                                 | 599           | 599           | 599           | 599           | 599           | 599           |
| Overlopende activa                                               | 1.136         | 872           | 872           | 872           | 872           | 872           |
| <b>Totaal Vlottende Activa</b>                                   | <b>6.693</b>  | <b>6.429</b>  | <b>6.429</b>  | <b>6.429</b>  | <b>6.429</b>  | <b>6.429</b>  |
| <b>Totaal Activa</b>                                             | <b>34.200</b> | <b>35.123</b> | <b>36.340</b> | <b>36.639</b> | <b>36.216</b> | <b>35.288</b> |
| Passiva                                                          | 31-12-2021    | 31-12-2022    | 31-12-2023    | 31-12-2024    | 31-12-2025    | 31-12-2026    |
| Eigen vermogen                                                   | 16.048        | 14.589        | 13.354        | 12.842        | 11.531        | 12.234        |
| Voorzieningen                                                    | 8.096         | 8.096         | 8.127         | 7.910         | 7.751         | 7.702         |
| Vaste schuld                                                     | 4.260         | 6.642         | 9.063         | 10.091        | 11.138        | 9.555         |
| <b>Totaal Vaste Passiva</b>                                      | <b>28.404</b> | <b>29.327</b> | <b>30.544</b> | <b>30.843</b> | <b>30.420</b> | <b>29.492</b> |
| Vlottende schuld                                                 | 4.215         | 4.215         | 4.215         | 4.215         | 4.215         | 4.215         |
| Overlopende passiva                                              | 1.581         | 1.581         | 1.581         | 1.581         | 1.581         | 1.581         |
| <b>Totaal Vlottende Passiva</b>                                  | <b>5.796</b>  | <b>5.796</b>  | <b>5.796</b>  | <b>5.796</b>  | <b>5.796</b>  | <b>5.796</b>  |
| <b>Totaal Passiva</b>                                            | <b>34.200</b> | <b>35.123</b> | <b>36.340</b> | <b>36.639</b> | <b>36.216</b> | <b>35.288</b> |

|                                                                        |         |                         |                                    | 2022   | 2023   | 2024   | 2025   | 2026   |
|------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------|------------------------------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| EMU-SALDO                                                              |         |                         |                                    | -3.235 | -2.449 | -1.057 | -1.053 | 1.582  |
| EMU-SALDO referentiewaarde                                             |         |                         |                                    | 1.178  | 1.739  | 1.739  | 1.739  | 1.739  |
| Verschil EMU-saldo & referentiewaarde                                  |         |                         |                                    | -4.413 | -4.188 | -2.796 | -2.792 | -157   |
| Mutaties<br>(1 januari tot<br>31 december)                             | Activa  | Financiële vaste activa | Kapitaalverstrekkingen en leningen | -589   | -28    | -29    | -6     | -1     |
|                                                                        |         |                         | Uitzettingen                       | 0      | 0      | 0      | 0      | 0      |
|                                                                        |         | Vlottende activa        | Uitzettingen                       | 0      | 0      | 0      | 0      | 0      |
|                                                                        |         |                         | Liquide middelen                   | 0      | 0      | 0      | 0      | 0      |
|                                                                        |         |                         | Overlopende activa                 | -264   | 0      | 0      | 0      | 0      |
|                                                                        | Passiva | Vaste Passiva           | Vaste schuld                       | 2.382  | 2.421  | 1.028  | 1.047  | -1.583 |
|                                                                        |         | Vlottende passiva       | Vlottende schuld                   | 0      | 0      | 0      | 0      | 0      |
|                                                                        |         |                         | Overlopende passiva                | 0      | 0      | 0      | 0      | 0      |
| Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa |         |                         |                                    | 0      | 0      | 0      | 0      | 0      |

## Bijlage 3: Staat van Reserves en voorzieningen

### Staat van reserves en voorzieningen

2023:

| Naam reserve/voorziening                                 | Saldo op<br>31-12-2022 | Vermeerderingen<br>2023 | Verminderings<br>2023 | Saldo op<br>31-12-2023 |
|----------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|-----------------------|------------------------|
| <b>Rubriek A: Reserves Algemene dienst</b>               |                        |                         |                       |                        |
| 10001 Algemene reserve                                   | 1.689.000              | 0                       | 0                     | 1.689.000              |
| 11001 Rekeningsaldo                                      | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| <b>SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE</b>                        | <b>1.689.000</b>       | <b>0</b>                | <b>0</b>              | <b>1.689.000</b>       |
| <b>Rubriek B: Bestemmingsreserves</b>                    |                        |                         |                       |                        |
| 30020 Investeringsreserve                                | 9.365.352              | 0                       | 1.462.700             | 7.902.652              |
| 30034 Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats     | 34.963                 | 0                       | 2.007                 | 32.956                 |
| 30037 Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut           | 189.164                | 0                       | 15.764                | 173.400                |
| 30041 Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen           | 355.700                | 0                       | 8.100                 | 347.600                |
| 30043 Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis      | 840.330                | 0                       | 103.088               | 737.242                |
| 30050 Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010       | 64.725                 | 0                       | 19.813                | 44.912                 |
| 30051 Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010         | 6.506                  | 0                       | 2.039                 | 4.467                  |
| 30052 Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek       | 75.659                 | 0                       | 20.641                | 55.018                 |
| 30054 Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008        | 20.497                 | 0                       | 10.250                | 10.247                 |
| 30059 Reserve dek. kaplst. Invest.subs. Spp Solberg      | 205.442                | 0                       | 6.275                 | 199.167                |
| 30062 Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie       | 251.820                | 0                       | 25.000                | 226.820                |
| 30063 Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013             | 57.868                 | 0                       | 2.631                 | 55.237                 |
| 30066 Reserve Organisatie                                | 411.294                | 0                       | 201.600               | 209.694                |
| 30068 Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan                 | 26.100                 | 0                       | 8.700                 | 17.400                 |
| 30078 Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang        | 41.306                 | 0                       | 1.250                 | 40.056                 |
| 30079 Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting | 413.124                | 0                       | 24.882                | 388.242                |
| 30080 Reserve dek. kaplst. Grescollege Oppe Brik         | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 30081 Reserve Duurzaamheid                               | 104.000                | 0                       | 104.000               | 0                      |
| 30082 Reserve Gemeenschapsinitiatieven                   | 189.861                | 0                       | 0                     | 189.861                |
| <b>SUBTOTAAL BESTEMMINGRESERVES</b>                      | <b>12.653.710</b>      | <b>0</b>                | <b>2.018.740</b>      | <b>10.634.970</b>      |
| <b>SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGRESERVES</b>             | <b>14.342.710</b>      | <b>0</b>                | <b>2.018.740</b>      | <b>12.323.970</b>      |
| <b>Rubriek C: Voorzieningen</b>                          |                        |                         |                       |                        |
| <b>Voorzieningen voor onderhoud</b>                      |                        |                         |                       |                        |
| 40001 Gemeentelijke begraafplaatsen                      | 15.521                 | 650                     | 0                     | 16.171                 |
| 40003 Onderhoud gemeentehuis                             | 333.201                | 51.500                  | 12.643                | 372.058                |
| 40004 Onderhoud sporthal De Schans                       | 332.648                | 47.000                  | 660                   | 378.988                |
| 40009 Onderhoud gymzaal Beesel                           | 108.272                | 4.100                   | 330                   | 112.042                |
| 40010 Onderhoud gymzaal Offenbeek                        | 72.579                 | 4.500                   | 330                   | 76.749                 |
| 40005 Onderhoud brandweergarage                          | 65.855                 | 3.500                   | 1.623                 | 67.732                 |
| 40007 Onderhoud gemeenteloods                            | 134.320                | 13.000                  | 1.207                 | 146.113                |
| 40008 Onderhoud gebouwtje milieupark                     | 10.434                 | 700                     | 165                   | 10.969                 |
| 40013 Onderhoud gemeenschapshuis De schakel              | 239.287                | 30.000                  | 32.614                | 236.673                |
| 40014 Onderhoud buitensportaccommodaties                 | 21.548                 | 8.000                   | 0                     | 29.548                 |
| 40015 Onderhoud kunstwerken                              | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 40017 Onderhoud wegen                                    | 736.930                | 515.922                 | 470.000               | 782.852                |
| 40019 Onderhoud molen de Grauwe Beer                     | 82.449                 | 41.200                  | 120.000               | 3.649                  |
| 40020 Onderhoud Vleermuistoren                           | 1.019                  | 200                     | 110                   | 1.109                  |
| <b>Egalisatievoorzieningen</b>                           |                        |                         |                       |                        |
| 42011 Afvalstoffenheffing                                | 486.270                | 248.011                 | 83.970                | 650.311                |
| 42012 Rioolrecht                                         | 3.439.153              | 0                       | 180.985               | 3.258.168              |
| <b>Diversen</b>                                          |                        |                         |                       |                        |
| 41001 Pensioenen wethouders                              | 1.982.717              | 74.214                  | 107.000               | 1.949.931              |
| 41003 Voorziening wachtgelden                            | 34.061                 | 0                       | 0                     | 34.061                 |
| <b>SUBTOTAAL VOORZIENINGEN</b>                           | <b>8.096.264</b>       | <b>1.042.497</b>        | <b>1.011.637</b>      | <b>8.127.124</b>       |
| <b>TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN</b>                  | <b>22.438.974</b>      | <b>1.042.497</b>        | <b>3.030.377</b>      | <b>20.451.094</b>      |

2024:

| Naam reserve/voorziening                                 | Saldo op<br>31-12-2023 | Vermeerderingen<br>2024 | Verminderings<br>2024 | Saldo op<br>31-12-2024 |
|----------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|-----------------------|------------------------|
| <b>Rubriek A: Reserves Algemene dienst</b>               |                        |                         |                       |                        |
| 10001 Algemene reserve                                   | 1.689.000              | 0                       | 0                     | 1.689.000              |
| 11001 Rekeningsaldo                                      | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| <b>SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE</b>                        | <b>1.689.000</b>       | <b>0</b>                | <b>0</b>              | <b>1.689.000</b>       |
| <b>Rubriek B: Bestemmingsreserves</b>                    |                        |                         |                       |                        |
| 30020 Investeringsreserve                                | 7.902.652              | 0                       | 196.700               | 7.705.952              |
| 30034 Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats     | 32.956                 | 0                       | 2.007                 | 30.949                 |
| 30037 Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut           | 173.400                | 0                       | 15.764                | 157.636                |
| 30041 Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen           | 347.600                | 0                       | 8.100                 | 339.500                |
| 30043 Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis      | 737.242                | 0                       | 103.088               | 634.154                |
| 30050 Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010       | 44.912                 | 0                       | 19.813                | 25.099                 |
| 30051 Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010         | 4.467                  | 0                       | 2.039                 | 2.428                  |
| 30052 Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek       | 55.018                 | 0                       | 20.641                | 34.377                 |
| 30054 Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008        | 10.247                 | 0                       | 10.247                | 0                      |
| 30059 Reserve dek. kaplst. Invest.subs. Spp Solberg      | 199.167                | 0                       | 6.275                 | 192.892                |
| 30062 Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie       | 226.820                | 0                       | 0                     | 226.820                |
| 30063 Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013             | 55.237                 | 0                       | 2.631                 | 52.606                 |
| 30066 Reserve Organisatie                                | 209.694                | 0                       | 120.000               | 89.694                 |
| 30068 Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan                 | 17.400                 | 0                       | 8.700                 | 8.700                  |
| 30078 Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang        | 40.056                 | 0                       | 1.250                 | 38.806                 |
| 30079 Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting | 388.242                | 0                       | 24.882                | 363.360                |
| 30080 Reserve dek. kaplst. Grescollege Oppe Brik         | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 30081 Reserve Duurzaamheid                               | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 30082 Reserve Gemeenschapsinitiatieven                   | 189.861                | 0                       | 0                     | 189.861                |
| <b>SUBTOTAAL BESTEMMINGRESERVES</b>                      | <b>10.634.970</b>      | <b>0</b>                | <b>542.137</b>        | <b>10.092.833</b>      |
| <b>SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGRESERVES</b>             | <b>12.323.970</b>      | <b>0</b>                | <b>542.137</b>        | <b>11.781.833</b>      |
| <b>Rubriek C: Voorzieningen</b>                          |                        |                         |                       |                        |
| <b>Voorzieningen voor onderhoud</b>                      |                        |                         |                       |                        |
| 40001 Gemeentelijke begraafplaatsen                      | 16.171                 | 650                     | 3.100                 | 13.721                 |
| 40003 Onderhoud gemeentehuis                             | 372.058                | 51.500                  | 107.317               | 316.241                |
| 40004 Onderhoud sporthal De Schans                       | 378.988                | 47.000                  | 40.960                | 385.028                |
| 40009 Onderhoud gymzaal Beesel                           | 112.042                | 4.100                   | 41.558                | 74.584                 |
| 40010 Onderhoud gymzaal Offenbeek                        | 76.749                 | 4.500                   | 13.406                | 67.843                 |
| 40005 Onderhoud brandweergarage                          | 67.732                 | 3.500                   | 10.118                | 61.114                 |
| 40007 Onderhoud gemeenteloods                            | 146.113                | 13.000                  | 63.470                | 95.643                 |
| 40008 Onderhoud gebouwtje milieupark                     | 10.969                 | 700                     | 2.174                 | 9.495                  |
| 40013 Onderhoud gemeenschapshuis De schakel              | 236.673                | 30.000                  | 7.645                 | 259.028                |
| 40014 Onderhoud buitensportaccommodaties                 | 29.548                 | 8.000                   | 0                     | 37.548                 |
| 40015 Onderhoud kunstwerken                              | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 40017 Onderhoud wegen                                    | 782.852                | 515.922                 | 501.950               | 796.824                |
| 40019 Onderhoud molen de Grauwe Beer                     | 3.649                  | 11.200                  | 1.337                 | 13.512                 |
| 40020 Onderhoud Vleermuistoren                           | 1.109                  | 200                     | 110                   | 1.199                  |
| <b>Egalisatievoorzieningen</b>                           |                        |                         |                       |                        |
| 42011 Afvalstoffenheffing                                | 650.311                | 179.002                 | 62.470                | 766.843                |
| 42012 Rioolrecht                                         | 3.258.168              | 0                       | 199.048               | 3.059.120              |
| <b>Diversen</b>                                          |                        |                         |                       |                        |
| 41001 Pensioenen wethouders                              | 1.949.931              | 74.214                  | 107.000               | 1.917.145              |
| 41003 Voorziening wachtgelden                            | 34.061                 | 0                       | 0                     | 34.061                 |
| <b>SUBTOTAAL VOORZIENINGEN</b>                           | <b>8.127.124</b>       | <b>943.488</b>          | <b>1.161.663</b>      | <b>7.908.949</b>       |
| <b>TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN</b>                  | <b>20.451.094</b>      | <b>943.488</b>          | <b>1.703.800</b>      | <b>19.690.781</b>      |



2025:

| Naam reserve/voorziening                                 | Saldo op<br>31-12-2024 | Vermeerderingen<br>2025 | Verminderings<br>2025 | Saldo op<br>31-12-2025 |
|----------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|-----------------------|------------------------|
| <b>Rubriek A: Reserves Algemene dienst</b>               |                        |                         |                       |                        |
| 10001 Algemene reserve                                   | 1.689.000              | 0                       | 0                     | 1.689.000              |
| 11001 Rekeningsaldo                                      | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| <b>SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE</b>                        | <b>1.689.000</b>       | <b>0</b>                | <b>0</b>              | <b>1.689.000</b>       |
| <b>Rubriek B: Bestemmingsreserves</b>                    |                        |                         |                       |                        |
| 30020 Investeringsreserve                                | 7.705.952              | 0                       | 0                     | 7.705.952              |
| 30034 Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats     | 30.949                 | 0                       | 2.007                 | 28.942                 |
| 30037 Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut           | 157.636                | 0                       | 15.764                | 141.872                |
| 30041 Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen           | 339.500                | 0                       | 8.100                 | 331.400                |
| 30043 Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis      | 634.154                | 0                       | 103.088               | 531.066                |
| 30050 Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010       | 25.099                 | 0                       | 19.813                | 5.286                  |
| 30051 Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010         | 2.428                  | 0                       | 2.039                 | 389                    |
| 30052 Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek       | 34.377                 | 0                       | 20.641                | 13.736                 |
| 30054 Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008        | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 30059 Reserve dek. kaplst. Invest.subs. Spp Solberg      | 192.892                | 0                       | 6.275                 | 186.617                |
| 30062 Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie       | 226.820                | 0                       | 0                     | 226.820                |
| 30063 Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013             | 52.606                 | 0                       | 2.631                 | 49.975                 |
| 30066 Reserve Organisatie                                | 89.694                 | 0                       | 0                     | 89.694                 |
| 30068 Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan                 | 8.700                  | 0                       | 8.700                 | 0                      |
| 30078 Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang        | 38.806                 | 0                       | 1.250                 | 37.556                 |
| 30079 Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting | 363.360                | 0                       | 24.882                | 338.478                |
| 30080 Reserve dek. kaplst. Grescollege Oppe Brik         | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 30081 Reserve Duurzaamheid                               | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 30082 Reserve Gemeenschapsinitiatieven                   | 189.861                | 0                       | 0                     | 189.861                |
| <b>SUBTOTAAL BESTEMMINGRESERVES</b>                      | <b>10.092.833</b>      | <b>0</b>                | <b>215.190</b>        | <b>9.877.643</b>       |
| <b>SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGRESERVES</b>             | <b>11.781.833</b>      | <b>0</b>                | <b>215.190</b>        | <b>11.566.643</b>      |
| <b>Rubriek C: Voorzieningen</b>                          |                        |                         |                       |                        |
| <b>Voorzieningen voor onderhoud</b>                      |                        |                         |                       |                        |
| 40001 Gemeentelijke begraafplaatsen                      | 13.721                 | 650                     | 0                     | 14.371                 |
| 40003 Onderhoud gemeentehuis                             | 316.241                | 51.500                  | 4.917                 | 362.824                |
| 40004 Onderhoud sporthal De Schans                       | 385.028                | 47.000                  | 52.711                | 379.317                |
| 40009 Onderhoud gymzaal Beesel                           | 74.584                 | 4.100                   | 18.804                | 59.880                 |
| 40010 Onderhoud gymzaal Offenbeek                        | 67.843                 | 4.500                   | 4.292                 | 68.051                 |
| 40005 Onderhoud brandweergarage                          | 61.114                 | 3.500                   | 6.372                 | 58.242                 |
| 40007 Onderhoud gemeenteloods                            | 95.643                 | 13.000                  | 1.763                 | 106.880                |
| 40008 Onderhoud gebouwtje milieupark                     | 9.495                  | 700                     | 165                   | 10.030                 |
| 40013 Onderhoud gemeenschapshuis De schakel              | 259.028                | 30.000                  | 128.747               | 160.281                |
| 40014 Onderhoud buitensportaccommodaties                 | 37.548                 | 8.000                   | 0                     | 45.548                 |
| 40015 Onderhoud kunstwerken                              | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 40017 Onderhoud wegen                                    | 796.824                | 515.922                 | 529.200               | 783.546                |
| 40019 Onderhoud molen de Grauwe Beer                     | 13.512                 | 11.200                  | 3.416                 | 21.296                 |
| 40020 Onderhoud Vleermuistoren                           | 1.199                  | 200                     | 110                   | 1.289                  |
| <b>Egalisatievoorzieningen</b>                           |                        |                         |                       |                        |
| 42011 Afvalstoffenheffing                                | 766.843                | 180.062                 | 65.042                | 881.863                |
| 42012 Rioolrecht                                         | 3.059.120              | 0                       | 179.722               | 2.879.398              |
| <b>Diversen</b>                                          |                        |                         |                       |                        |
| 41001 Pensioenen wethouders                              | 1.917.145              | 74.214                  | 107.000               | 1.884.359              |
| 41003 Voorziening wachtgelden                            | 34.061                 | 0                       | 0                     | 34.061                 |
| <b>SUBTOTAAL VOORZIENINGEN</b>                           | <b>7.908.949</b>       | <b>944.548</b>          | <b>1.102.261</b>      | <b>7.751.236</b>       |
| <b>TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN</b>                  | <b>19.690.781</b>      | <b>944.548</b>          | <b>1.317.451</b>      | <b>19.317.878</b>      |



2026:

| Naam reserve/voorziening                                 | Saldo op<br>31-12-2025 | Vermeerderingen<br>2026 | Verminderings<br>2026 | Saldo op<br>31-12-2026 |
|----------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|-----------------------|------------------------|
| <b>Rubriek A: Reserves Algemene dienst</b>               |                        |                         |                       |                        |
| 10001 Algemene reserve                                   | 1.689.000              | 0                       | 0                     | 1.689.000              |
| 11001 Rekeningsaldo                                      | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| <b>SUBTOTAAL ALGEMENE RESERVE</b>                        | <b>1.689.000</b>       | <b>0</b>                | <b>0</b>              | <b>1.689.000</b>       |
| <b>Rubriek B: Bestemmingsreserves</b>                    |                        |                         |                       |                        |
| 30020 Investeringsreserve                                | 7.705.952              | 0                       | 0                     | 7.705.952              |
| 30034 Reserve dek. kaplst. overkapping begraafplaats     | 28.942                 | 0                       | 2.007                 | 26.935                 |
| 30037 Res dek. kaplst. Raadhuisplein econ. Nut           | 141.872                | 0                       | 15.764                | 126.108                |
| 30041 Reserve dek. kaplst. verkeersmaatregelen           | 331.400                | 0                       | 8.100                 | 323.300                |
| 30043 Reserve dek. kaplst. huisvesting gemeentehuis      | 531.066                | 0                       | 103.088               | 427.978                |
| 30050 Res dek. kaplst. meubilair gemeentehuis 2010       | 5.286                  | 0                       | 5.286                 | 0                      |
| 30051 Res dek. kaplst. discussieinstallatie 2010         | 389                    | 0                       | 389                   | 0                      |
| 30052 Reserve dek. kaplst. uitbr/verb BS Offenbeek       | 13.736                 | 0                       | 13.736                | 0                      |
| 30054 Reserve dek. kaplst. noodlok. BS Spick 2008        | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 30059 Reserve dek. kaplst. Invest.subs. Spp Solberg      | 186.617                | 0                       | 6.275                 | 180.342                |
| 30062 Reserve Transformatie WMO Jeugd Participatie       | 226.820                | 0                       | 0                     | 226.820                |
| 30063 Reserve dek. kaplst. zonnepanelen 2013             | 49.975                 | 0                       | 2.631                 | 47.344                 |
| 30066 Reserve Organisatie                                | 89.694                 | 0                       | 0                     | 89.694                 |
| 30068 Reserve dek. kaplst. Pumptrackbaan                 | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 30078 Reserve dek. kaplst. 't Spick tbv dagopvang        | 37.556                 | 0                       | 1.250                 | 36.306                 |
| 30079 Reserve dek. kaplst. vervanging Openb. Verlichting | 338.478                | 0                       | 24.882                | 313.596                |
| 30080 Reserve dek. kaplst. Grescollege Oppe Brik         | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 30081 Reserve Duurzaamheid                               | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 30082 Reserve Gemeenschapsinitiatieven                   | 189.861                | 0                       | 0                     | 189.861                |
| <b>SUBTOTAAL BESTEMMINGRESERVES</b>                      | <b>9.877.643</b>       | <b>0</b>                | <b>183.408</b>        | <b>9.694.235</b>       |
| <b>SUBTOTAAL ALGEMENE/BESTEMMINGRESERVES</b>             | <b>11.566.643</b>      | <b>0</b>                | <b>183.408</b>        | <b>11.383.235</b>      |
| <b>Rubriek C: Voorzieningen</b>                          |                        |                         |                       |                        |
| <b>Voorzieningen voor onderhoud</b>                      |                        |                         |                       |                        |
| 40001 Gemeentelijke begraafplaatsen                      | 14.371                 | 650                     | 0                     | 15.021                 |
| 40003 Onderhoud gemeentehuis                             | 362.824                | 51.500                  | 0                     | 414.324                |
| 40004 Onderhoud sporthal De Schans                       | 379.317                | 47.000                  | 12.724                | 413.593                |
| 40009 Onderhoud gymzaal Beesel                           | 59.880                 | 4.100                   | 5.919                 | 58.061                 |
| 40010 Onderhoud gymzaal Offenbeek                        | 68.051                 | 4.500                   | 26.444                | 46.107                 |
| 40005 Onderhoud brandweergarage                          | 58.242                 | 3.500                   | 7.038                 | 54.704                 |
| 40007 Onderhoud gemeenteloods                            | 106.880                | 13.000                  | 4.740                 | 115.140                |
| 40008 Onderhoud gebouwtje milieupark                     | 10.030                 | 700                     | 355                   | 10.375                 |
| 40013 Onderhoud gemeenschapshuis De schakel              | 160.281                | 30.000                  | 8.008                 | 182.273                |
| 40014 Onderhoud buitensportaccommodaties                 | 45.548                 | 8.000                   | 15.000                | 38.548                 |
| 40015 Onderhoud kunstwerken                              | 0                      | 0                       | 0                     | 0                      |
| 40017 Onderhoud wegen                                    | 783.546                | 515.922                 | 532.770               | 766.698                |
| 40019 Onderhoud molen de Grauwe Beer                     | 21.296                 | 11.200                  | 710                   | 31.786                 |
| 40020 Onderhoud Vleermuistoren                           | 1.289                  | 200                     | 412                   | 1.077                  |
| <b>Egalisatievoorzieningen</b>                           |                        |                         |                       |                        |
| 42011 Afvalstoffenheffing                                | 881.863                | 180.062                 | 67.689                | 994.236                |
| 42012 Rioolrecht                                         | 2.879.398              | 0                       | 204.640               | 2.674.758              |
| <b>Diversen</b>                                          |                        |                         |                       |                        |
| 41001 Pensioenen wethouders                              | 1.884.359              | 74.214                  | 107.000               | 1.851.573              |
| 41003 Voorziening wachtgelden                            | 34.061                 | 0                       | 0                     | 34.061                 |
| <b>SUBTOTAAL VOORZIENINGEN</b>                           | <b>7.751.236</b>       | <b>944.548</b>          | <b>993.449</b>        | <b>7.702.335</b>       |
| <b>TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN</b>                  | <b>19.317.878</b>      | <b>944.548</b>          | <b>1.176.857</b>      | <b>19.085.570</b>      |

## Bijlage 4: Beleidsindicatoren

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn gemeenten verplicht om een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op [www.waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl), onder het dashboard "Besluit Begroting en Verantwoording".

| Nr | Naam indicator    | Eenheid                   | Periode | Regio/Dimensie | Waarde | Bron            | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----|-------------------|---------------------------|---------|----------------|--------|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Formatie          | Fte per 1.000 inwoners    | 2021    | Beesel         | 9,3    | Eigen gegevens  | Aantal toegestane formatie gemiddeld over hele jaar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 2. | Bezetting         | Fte per 1.000 inwoners    | 2021    | Beesel         | 8,9    | Eigen gegevens  | Aantal daadwerkelijke werkzame formatie gemiddeld over het hele jaar (formatie excl. vacatures en incl. boventallige medewerkers)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 3. | Apparaatskosten   | In Euro's                 | 2021    |                | 889    | Eigen begroting | Kosten per inwoner                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 4. | Externe inhuur    | %                         | 2021    | Beesel         | 10,3   | Eigen begroting | Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 5. | Overhead          | %                         | 2021    |                | 15,9   | Eigen begroting | % van totale lasten                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 6. | Verwijzingen Halt | Aantal per 1.000 jongeren | 2021    | Beesel         | 5      | Stichting Halt  | Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie. |
|    |                   |                           | 2021    | Nederland      | 8      | Stichting Halt  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 7. | Vervallen         |                           |         |                |        |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 8. | Winkeldiefstallen | Aantal per 1.000 inwoners | 2021    | Beesel         | 0,4    | CBS             | Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|    |                   |                           | 2021    | Nederland      | 1,8    |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

| Nr  | Naam indicator                                         | Eenheid                   | Periode | Regio/Dimensie | Waarde | Bron | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----|--------------------------------------------------------|---------------------------|---------|----------------|--------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9.  | Geweldsmisdrijven                                      | Aantal per 1.000 inwoners | 2021    | Beesel         | 2,6    | CBS  | Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|     |                                                        |                           | 2021    | Nederland      | 4,3    |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 10. | Diefstallen uit woning                                 | Aantal per 1.000 inwoners | 2021    | Beesel         | 0,7    | CBS  | Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|     |                                                        |                           | 2021    | Nederland      | 1,3    |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 11. | Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) | Aantal per 1.000 inwoners | 2021    | Beesel         | 3,7    | CBS  | Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven. |
|     |                                                        |                           | 2021    | Nederland      | 6,1    |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 12. | Vervallen                                              |                           |         |                |        |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 13. | Vervallen                                              |                           |         |                |        |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

| Nr  | Naam indicator              | Eenheid                                                     | Periode | Regio/Dimensie | Waarde | Bron | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----|-----------------------------|-------------------------------------------------------------|---------|----------------|--------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 14. | Functiemenging              | %                                                           | 2021    | Beesel         | 37,7   | LISA | De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.                                                                      |
|     |                             |                                                             | 2021    | Nederland      | 53,3   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 15. | Vervallen                   |                                                             |         |                |        |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 16. | Vestigingen (van bedrijven) | Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar | 2021    | Beesel         | 122,5  | LISA | Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.                                                                                                                                                                                        |
|     |                             |                                                             | 2021    | Nederland      | 165,1  |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 17. | Absoluut verzuim            | Aantal per 1.000 leerlingen                                 | 2021    | Beesel         | 0      | DUO  | Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.                                                          |
|     |                             |                                                             | 2021    | Nederland      | 2,5    |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 18. | Relatief verzuim            | Aantal per 1.000 leerlingen                                 | 2021    | Beesel         | 19     | DUO  | Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'. |
|     |                             |                                                             | 2021    | Nederland      | 19     |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                |

| Nr  | Naam indicator                                                 | Eenheid                                               | Periode | Regio/Dimensie | Waarde | Bron                                                             | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----|----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------|----------------|--------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 19. | Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) | % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs              | 2021    | Beesel         | 1,6    | DUO/Ingrado                                                      | Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2021" staat voor schooljaar "2020/2021".                              |
|     |                                                                |                                                       | 2021    | Nederland      | 1,9    |                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 20. | Niet-sporters                                                  | %                                                     | 2020    | Beesel         | 55,3   | Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM | Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.                                                                                         |
|     |                                                                |                                                       | 2020    | Nederland      | 49,3   |                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 21. | Banen                                                          | Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar | 2021    | Beesel         | 439,5  | CBS/LISA                                                         | Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.                                                  |
|     |                                                                |                                                       | 2021    | Nederland      | 805,5  |                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 22. | Jongeren met een delict voor de rechter                        | % 12 t/m 21 jarigen                                   | 2020    | Beesel         | 1      | CBS jeugd                                                        | Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS. |
|     |                                                                |                                                       | 2020    | Nederland      | 1      |                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                              |

| Nr  | Naam indicator              | Eenheid                                                                 | Periode | Regio/Dimensie | Waarde | Bron      | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------|---------|----------------|--------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 23. | Kinderen in uitkeringsgezin | % kinderen tot 18 jaar                                                  | 2020    | Beesel         | 5      | CBS jeugd | Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS. |
|     |                             |                                                                         | 2020    | Nederland      | 6      |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 24. | Netto arbeidsparticipatie   | % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking | 2021    | Beesel         | 70     | CBS       | Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|     |                             |                                                                         | 2021    | Nederland      | 70,4   |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 25. | Vervallen                   |                                                                         |         |                |        |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

| Nr  | Naam indicator                      | Eenheid                                     | Periode | Regio/Dimensie | Waarde | Bron      | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----|-------------------------------------|---------------------------------------------|---------|----------------|--------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 26. | Werkloze jongeren                   | % 16 t/m 22 jarigen                         | 2020    | Beesel         | 2      | CBS jeugd | Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS. |
|     |                                     |                                             | 2020    | Nederland      | 2      |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 27. | Personen met een bijstandsuitkering | Aantal per 10.000 inwoners                  | 2021    | Beesel         | 282,6  | CBS       | Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.                                          |
|     |                                     |                                             | 2021    | Nederland      | 431,2  |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 28. | Lopende re-integratievoorzieningen  | Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar | 2020    | Beesel         | 202,3  | CBS       | Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.                                                                                                                                                                                                                                                      |
|     |                                     |                                             | 2020    | Nederland      | 202    |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

| Nr  | Naam indicator                | Eenheid                         | Periode | Regio/Dimensie | Waarde | Bron | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----|-------------------------------|---------------------------------|---------|----------------|--------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 29. | Jongeren met jeugdhulp        | % van alle jongeren tot 18 jaar | 2021    | Beesel         | 15,2   | CBS  | Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.                                                                                                                                                                             |
|     |                               |                                 | 2021    | Nederland      | 12,9   |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 30. | Jongeren met jeugdbescherming | % van alle jongeren tot 18 jaar | 2021    | Beesel         | 1,7    | CBS  | Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar. |
|     |                               |                                 | 2021    | Nederland      | 1,2    |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |



| Nr  | Naam indicator                 | Eenheid                                | Periode | Regio/Dimensie | Waarde    | Bron | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----|--------------------------------|----------------------------------------|---------|----------------|-----------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 31. | Jongeren met jeugdreclassering | % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar | 2021    | Beesel         | geen data | CBS  | Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt. |
|     |                                |                                        | 2021    | Nederland      | 0,3       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

| Nr  | Naam indicator                                  | Eenheid                    | Periode | Regio/Dimensie | Waarde    | Bron                                  | Omschrijving                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----|-------------------------------------------------|----------------------------|---------|----------------|-----------|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 32. | Clënten met een maatwerkarrangement WMO         | Aantal per 10.000 inwoners | 2021    | Beesel         | 790       | CBS                                   | Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten. |
|     |                                                 |                            | 2021    | Nederland      | geen data |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 33. | Omvang huishoudelijk restafval                  | Kg/inwoner                 | 2020    | Beesel         | 61        | CBS                                   | Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.                                                                                                                                                                                                                     |
|     |                                                 |                            | 2020    | Nederland      | 170       |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 34. | Hernieuwbare elektriciteit                      | %                          | 2020    | Beesel         | 11,5      | RWS                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|     |                                                 |                            | 2020    | Nederland      | 26,9      |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 35. | Gemiddelde WOZ waarde                           | Duizend euro               | 2021    | Beesel         | 238       | CBS                                   | De gemiddelde WOZ waarde van woningen.                                                                                                                                                                                                                              |
|     |                                                 |                            | 2021    | Nederland      | 290       |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 36. | Nieuw gebouwde woningen                         | Aantal per 1.000 woningen  | 2021    | Beesel         | 6,5       | Basisregistratie adressen en gebouwen | Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.                                                                                                                                                                                      |
|     |                                                 |                            | 2021    | Nederland      | 8,9       |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 37. | Demografische druk                              | %                          | 2022    | Beesel         | 78,5      | CBS                                   | Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.                                                                                                                                                                  |
|     |                                                 |                            | 2022    | Nederland      | 70,3      |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 38. | Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden  | In Euro's                  | 2022    | Beesel         | 840       | COELO                                 | Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.                                                                                                                                                                |
|     |                                                 |                            | 2022    | Nederland      | geen data |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 39. | Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden | In Euro's                  | 2022    | Beesel         | 879       | COELO                                 | Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.                                                                                                                                                               |
|     |                                                 |                            | 2022    | Nederland      | geen data |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                     |

## Bijlage 5: Baten en lasten per taakveld

Bedragen x €1.000

| Taakveld | Omschrijving                                                | Bedrag baten | Bedrag lasten |
|----------|-------------------------------------------------------------|--------------|---------------|
| 0.1      | Bestuur                                                     | 0            | 1.389         |
| 0.10     | Mutaties reserves                                           | 2.060        | -51           |
| 0.11     | Resultaat van de rekening van baten en lasten               | 0            | 0             |
| 0.2      | Burgerzaken                                                 | 137          | 211           |
| 0.4      | Overhead                                                    | 0            | 7.491         |
| 0.5      | Treasury                                                    | 297          | 8             |
| 0.61     | OZB woningen                                                | 2.726        | 153           |
| 0.62     | OZB niet-woningen                                           | 1.113        | 41            |
| 0.64     | Belastingen overig                                          | 72           | 0             |
| 0.7      | Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds   | 26.360       | -24           |
| 0.8      | Overige baten en lasten                                     | 0            | 100           |
| 0.9      | Vennootschapsbelasting (VpB)                                | 0            | 0             |
| 1.1      | Crisisbeheersing en brandweer                               | 34           | 947           |
| 1.2      | Openbare orde en veiligheid                                 | 3            | 659           |
| 2.1      | Verkeer en vervoer                                          | 11           | 1.872         |
| 3.1      | Economische ontwikkeling                                    | 0            | 78            |
| 3.3      | Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen                        | 127          | 366           |
| 3.4      | Economische promotie                                        | 867          | 248           |
| 4.1      | Openbaar basisonderwijs                                     | 0            | 55            |
| 4.2      | Onderwijshuisvesting                                        | 0            | 415           |
| 4.3      | Onderwijsbeleid en leerlingzaken                            | 362          | 816           |
| 5.1      | Sportbeleid en activering                                   | 0            | 382           |
| 5.2      | Sportaccommodaties                                          | 170          | 511           |
| 5.3      | Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie | 0            | 673           |
| 5.5      | Cultureel erfgoed                                           | 35           | 64            |
| 5.6      | Media                                                       | 0            | 213           |
| 5.7      | Openbaar groen en (openlucht) recreatie                     | 76           | 1.526         |
| 6.1      | Samenkracht en burgerparticipatie                           | 16           | 8.398         |
| 6.2      | Toegang en eerstelijnsvoorzieningen                         | 0            | 1.896         |
| 6.3      | Inkomensregelingen                                          | 2.931        | 3.985         |
| 6.4      | WSW en beschut werk                                         | 0            | 1.539         |
| 6.5      | Arbeidsparticipatie                                         | 124          | 456           |
| 6.6      | Maatwerkvoorzieningen (WMO)                                 | 144          | 684           |

|                |                                            |               |               |
|----------------|--------------------------------------------|---------------|---------------|
| 6.71           | Maatwerkdienstverlening 18+                | 35            | 155           |
| 6.72           | Maatwerkdienstverlening 18-                | 0             | 85            |
| 6.81           | Geëscaleerde zorg 18+                      | 207           | 167           |
| 6.82           | Geëscaleerde zorg 18-                      | 0             | 0             |
| 7.1            | Volksgezondheid                            | 10            | 653           |
| 7.2            | Riolering                                  | 1.261         | 935           |
| 7.3            | Afval                                      | 1.484         | 1.200         |
| 7.4            | Milieubeheer                               | 16            | 1.207         |
| 7.5            | Begraafplaatsen en crematoria              | 71            | 117           |
| 8.1            | Ruimte en leefomgeving                     | 169           | 649           |
| 8.2            | Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) | 0             | 105           |
| 8.3            | Wonen en bouwen                            | 200           | 713           |
| <b>Totaal:</b> |                                            | <b>41.118</b> | <b>41.087</b> |